

**UCHWAŁA NR LXXIV / 570 /2024
RADY GMINY KRASNE
z dnia 22 marca 2024 r.**

**w sprawie uchwalenia zmiany Nr 8 Studium Uwarunkowań i Kierunków
Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne**

Działając na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 poz. 40 z późn. zm.), art. 12 ust. 1 oraz 27 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r. poz. 977 z późn. zm.), w związku z art. 65 ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688)

Rada Gminy Krasne uchwała, co następuje:

§ 1

Uchwała się 8 zmianę Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne, uchwalonego Uchwałą Rady Gminy Krasne Nr XVI/161/2000 z dnia 28 kwietnia 2000 r. z późniejszymi zmianami.

§ 2

Załącznikami do niniejszej uchwały są:

- 1) Załącznik nr 1 – „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne, Część I Uwarunkowania Rozwoju Przestrzennego Gminy Krasne – tekst jednolity”, zawierający rysunek uwarunkowań 8 zmiany Studium;
- 2) Załącznik nr 2 – „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne, Część II Kierunki Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne – tekst jednolity”;
- 3) Załącznik nr 3 – ujednolicony rysunek „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne” w skali 1:10 000;
- 4) Załącznik nr 4 – dane przestrzenne aktu.

§ 3

Zmiana Nr 8 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne dotyczy obszaru o powierzchni około 15,23 ha, położonego w miejscowości Palikówka, po południowej stronie autostrady A4 oraz zachodniej stronie drogi gminnej, w zasięgu i zakresie określonym w załącznikach wymienionych w § 2.

§ 4

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Krasne.

§ 5

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY KRASNE**

Grzegorz Nowak

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KRASNE

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY KRASNE

Grzegorz Nowak

CZĘŚĆ I UWARUNKOWANIA ROZWOJU PRZESTRZENNEGO GMINY KRASNE

TEKST JEDNOLITY

ROZDZIAŁY ZMIENIONE ZMIANĄ NR 6

10 UWARUNKOWANIA DLA TERENÓW OBJĘTYCH ZMIANAMI ORAZ ANALIZY
POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY KRASNE⁶

Tekst zmiany Nr 6 cz. I pisany kursywą oznaczony nawiasem z indeksem 6 [...]⁶

ROZDZIAŁY ZMIENIONE ZMIANĄ NR 4

11 UWARUNKOWANIA DLA TERENÓW OBJĘTYCH ZMIANĄ NR 4

Tekst zmiany Nr 4 pisany kursywą oznaczony nawiasem z indeksem 4 [...]⁴

ROZDZIAŁY ZMIENIONE ZMIANĄ NR 7

10 UWARUNKOWANIA DLA TERENÓW OBJĘTYCH ZMIANAMI ORAZ ANALIZY
POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY KRASNE⁷

Tekst zmiany Nr 7 cz. I pisany kursywą oznaczony nawiasem z indeksem 7 [...]⁷

ROZDZIAŁY ZMIENIONE ZMIANĄ NR 5 cz. I

10 UWARUNKOWANIA DLA TERENÓW OBJĘTYCH ZMIANĄ
ORAZ ANALIZY POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY KRASNE⁵

Tekst zmiany Nr 5 cz. I pisany kursywą oznaczony nawiasem z indeksem 5 [...]⁵

ROZDZIAŁY ZMIENIONE ZMIANĄ NR 8

10 UWARUNKOWANIA DLA TERENU OBJĘTEGO ZMIANĄ NR 8

Tekst zmiany Nr 8 pisany kursywą oznaczony nawiasem z indeksem 8 [...]⁸

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KRASNE zostało uchwalone Uchwałą Nr XVI/161/2000 Rady Gminy Krasne z dnia 28 kwietnia 2000 r.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KRASNE - ZMIANA NR 1 - zostało uchwalone Uchwałą Nr VIII/73/2003 Rady Gminy Krasne z dnia 10 lipca 2003 r.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KRASNE - ZMIANA NR 2 - zostało uchwalone Uchwałą Nr XLI/302/2009 Rady Gminy Krasne z dnia 2 grudnia 2009 r.

[STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KRASNE - ZMIANA NR 6 cz. I - zostało uchwalone Uchwałą Nr XXV/185/2020 Rady Gminy Krasne z dnia 26 maja 2020 r.]⁶

[STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KRASNE - ZMIANA NR 4 - zostało uchwalone Uchwałą Nr XXXIV/253/2021 Rady Gminy Krasne z dnia 29 stycznia 2021 r.]⁴

[STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KRASNE - ZMIANA NR 7 cz. I - zostało uchwalone Uchwałą Nr XLIV/315/2021 Rady Gminy Krasne z dnia 9 listopada 2021 r.]⁷

[STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KRASNE - ZMIANA NR 5 cz. I - zostało uchwalone Uchwałą Nr Rady Gminy Krasne z dnia]⁵

[STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KRASNE - ZMIANA NR 8 - zostało uchwalone Uchwałą Nr ... /... /2024 Rady Gminy Krasne z dnia 2024 r.]⁸

SPIS TREŚCI

1.	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA OPRACOWANIA	
1.1.	Wstęp	4
1.2.	Charakter i zakres opracowania.....	4
1.3.	Podstawowe materiały wejściowe.....	5
2.	OGÓLNE ZAŁOŻENIA STRATEGII ROZWOJU GMINY KRASNE	
2.1.	Mocne i słabe strony gminy.....	6
2.2.	Misja gminy.....	8
2.3.	Cele i zadania strategiczne.....	8
3.	UWARUNKOWANIA ROZWOJU GMINY WYNIKAJĄCE Z CZYNNIKÓW ZEWNĘTRZNYCH	
3.1.	Położenie w regionie.....	11
3.2.	Funkcje gminy w układzie województwa podkarpackiego.....	11
3.3.	Powiązania z gminami sąsiadującymi.....	11
4.	UWARUNKOWANIA ROZWOJU WYNIKAJĄCE Z PRZYRODNICZYCH, KULTUROWYCH I KRAJOBRAZOWYCH WARTOŚCI ŚRODOWISKA	
4.1.	Uwarunkowania przyrodnicze.....	12
4.2.	Uwarunkowania kulturowe.....	17
4.3.	Uwarunkowania wynikające z walorów krajobrazowych.....	29
5.	UWARUNKOWANIA ROZWOJU EKONOMICZNYCH FUNKCJI GMINY	
5.1.	Uwarunkowania rozwoju działalności gospodarczej.....	32
5.2.	Uwarunkowania rozwoju funkcji rolniczej.....	33
5.3.	Uwarunkowania rozwoju funkcji turystyczno-wypoczynkowej.....	37
6.	UWARUNKOWANIA ROZWOJU FUNKCJI OSADNICZEJ	
6.1.	Ludność i zagadnienia społeczne.....	39
6.2.	Osadnictwo.....	48
6.3.	Infrastruktura społeczna.....	48
7.	UWARUNKOWANIA ROZWOJU KOMUNIKACJI	
7.1.	Komunikacja kolejowa.....	51
7.2.	Komunikacja drogowa.....	51
8.	UWARUNKOWANIA ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	
8.1.	Uwarunkowania w zakresie zaopatrzenia w wodę.....	54
8.2.	Uwarunkowania w zakresie odprowadzania ścieków.....	60
8.3.	Uwarunkowania w zakresie kanalizacji deszczowej.....	63
8.4.	Uwarunkowania w zakresie ogrzewnictwa.....	64
8.5.	Uwarunkowania w zakresie zaopatrzenia w gaz.....	66
8.6.	Uwarunkowania w zakresie gospodarki odpadami.....	67
8.7.	Uwarunkowania w zakresie elektroenergetyki.....	67
8.8.	Uwarunkowania w zakresie telekomunikacji.....	69
9.	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STRUKTURY WŁASNOŚCI GRUNTÓW I CHARAKTERU RUCHU BUDOWLANEGO	
9.1.	Struktura własności gruntów.....	71
9.2.	Charakterystyka ruchu budowlanego.....	73
[10.	UWARUNKOWANIA DLA TERENÓW OBJĘTYCH ZMIANAMI ORAZ ANALIZY POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY KRASNE.....	74] ⁶
[10.1.	Uwarunkowania dla terenów objętych zmianą nr 6 cz. I.....	74] ⁶
[10.2.	Analiza potrzeb i możliwości rozwoju Gminy Krasne	78] ⁶

[10.3. Uwarunkowania dla terenu objętego zmianą nr 4 uchwaloną Uchwałą Nr XXXIV/253/2021 Rady Gminy Krasne z dnia 29 stycznia 2021 r.81]⁴

[10.4. UWARUNKOWANIA DLA TERENÓW OBJĘTYCH ZMIANAMI ORAZ ANALIZY POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY KRASNE.....	87]7
[10.4. Uwarunkowania dla terenów objętych zmianą nr 7	87]7
[10.4.2. Analiza potrzeb i możliwości rozwoju Gminy Krasne	89]7
[10.5. UWARUNKOWANIA DLA TERENÓW OBJĘTYCH ZMIANĄ STUDIUM Nr 5 cz. I	92]5
[10.6. UWARUNKOWANIA DLA TERENU OBJĘTEGO ZMIANĄ STUDIUM Nr 8...	99]8

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA OPRACOWANIA

I.1. WSTĘP

Gospodarka przestrzenna jest w świetle obowiązujących przepisów najbardziej autonomiczną dziedziną funkcjonowania gminy – tu jej kompetencje sięgają aż do stanowienie prawa lokalnego (przepisów gminnych) jakim jest uchwalony plan zagospodarowania przestrzennego. Na gruncie planowania przestrzennego gmina ma nie tylko prawo ale i obowiązek określenia koncepcji swego przyszłościowego rozwoju w postaci studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Nie ma natomiast takiego obowiązku w dziedzinie gospodarki finansowej mimo to została opracowana wieloletnia strategia rozwoju gospodarczego jako zadania odrębnego poprzedzającego studium.

I.2. CHARAKTER I ZAKRES OPRACOWANIA

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne zwane dalej STUDIUM zostało opracowane stosownie do przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 89, poz. 415 Z 1996 r. z późniejszymi zmianami).

Zmiana Nr 2 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne została opracowana stosownie do przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003 Nr 80, poz. 717 z późniejszymi zmianami) oraz Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy . (Dz. U. z 2004 Nr 118 poz. 1223).

Zgodnie z ustawą w STUDIUM zostały określone:

- obszary objęte ochroną środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- lokalne wartości zasobów środowiska przyrodniczego i zagrożenia środowiskowe,
- obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- obszary zabudowane i wymagające przekształceń lub rehabilitacji,
- obszary przeznaczone pod zabudowę, ze wskazaniem obszarów przewidzianych do zorganizowanej działalności inwestycyjnej,
- kierunki rozwoju komunikacji i infrastruktury technicznej,
- obszary, dla których sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe.

STUDIUM ma charakter opracowania perspektywicznego stanowiącego podstawę prowadzenia polityki przestrzennej na obszarze gminy z uwzględnieniem uwarunkowań, celów i kierunków polityki przestrzennej państwa na terenie województwa. Uchwalone STUDIUM jako dokument o charakterze aktu kierownictwa wewnętrznego obowiązuje organy samorządu gminnego i jednostki podległe w zakresie;

- koordynacji własnych i ponadlokalnych zamierzeń w zakresie gospodarki przestrzennej,
- zasilania informacyjnego dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- promocji rozwoju gminy.

1.3. PODSTAWOWE MATERIAŁY WEJŚCIOWE

1. STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO NA LATA 2000 -2006.
2. STRATEGIA ROZWOJU POWIATU RZESZOWSKIEGO NA LATA 2000 - 2006
3. STRATEGIA ROZWOJU GMINY KRASNE
opracowana przez Rzeszowską Agencję Rozwoju Regionalnego w maju 1998 r.
4. PROGRAM ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH NA LATA 2007-2013
opracowany przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi w 2007 r.
5. OCENA PRZYRODNICZA OBSZARU GMINY KRASNE
wykonana w 1997 r. przez Pracownię Sozologiczną Biura Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Przemyślu.
6. STUDIUM OCHRONY WARTOŚCI KULTUROWYCH I KRAJOBRAZU DLA GMINY KRASNE
opracowane przez dr Jana Malczewskiego z Przedsiębiorstwa Projektowania Konserwacji i Rewaloryzacji DANRES w Rzeszowie
7. UWARUNKOWANIA PRZYRODNICZE GMINY KRASNE
opracowane w 1999 r. przez mgr Jana Płaskacza i mgr Jana Rakusia
8. OPRACOWANIE EKOFIZJOGRAFICZNE PODSTAWOWE DO ZMIANY NR 2 STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KRASNE
opracowane w 2007 r. przez inż. Irenę Wójtowicz
9. MAPY TOPOGRAFICZNE edycja 1999 / 2000
10. MAPA SOZOLOGICZNA 1:10 000 edycja 2000
11. MAPA BONITACJI GLEB GMINY KRASNE 1:25 000
12. MAPA GLEBOWO-ROLNICZA GMINY KRASNE 1:25 000
13. ZDJĘCIA SATELITARNE OBSZARU GMINY KRASNE
14. OCENA AKTUALNOŚCI STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KRASNE ORAZ PLANÓW MIEJSCOWYCH
15. Wnioski do ZMIANY NR 2 STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KRASNE

2. OGÓLNE ZAŁOŻENIA STRATEGII ROZWOJU GMINY KRASNE

2.1. MOCNE I SŁABE STRONY GMINY

STRATEGIA ROZWOJU GMINY KRASNE została opracowana w maju 1998 r. przez Rzeszowską Agencję Rozwoju Gospodarczego na podstawie analizy diagnostycznej Gminy Krasne. Podstawą formalno-prawną do podjęcia prac była uchwała Nr XXXI/219/97 Rady Gminy Krasne z dnia 18 grudnia 1997 r.

Punktem wyjścia do planowania strategicznego stał się raport o stanie gminy. Pozwoliło to na sformułowanie problemów gminy, ich zweryfikowanie i próbę określenia stosownych rozwiązań w oparciu o szanse rozwojowe gminy. Strategia zawiera zhierarchizowane pod względem czasu i ważności decyzje rozwojowe, które pozwolą na dostosowanie się gminy do dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości. Strategia rozwoju gminy stanowi niezbędny i cenny materiał wejściowy dla potrzeb studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Krasne. Na podstawie przeprowadzonych analiz dokonano analizy mocnych i słabych stron, szans i zagrożeń Gminy Krasne.

A. Położenie i środowisko naturalne

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">• lokalizacja gminy• możliwości rozbudowy• połączenia komunikacyjne• bliskie związki funkcjonalne z aglomeracjami miejskimi• walory turystyczno - krajoznawcze• wysoka jakość gleb• surowce mineralne(złoża gazu ziemnego i torfu)	<ul style="list-style-type: none">• stan środowiska naturalnego• nieuregulowane potoki• niekorzystne stosunki wodne (podmokłe tereny)
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none">• planowana autostrada• bliskość granicy z Ukrainą	<ul style="list-style-type: none">• podział gminy trasą E-40

B. Warunki demograficzne, potencjał ludzki

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">• wysoki odsetek ludności pracującej poza rolnictwem• dostęp do taniej siły roboczej• wysokie kwalifikacje zawodowe ludności• wysoki stopień integracji społeczeństwa• duży potencjał ludzki w wieku produkcyjnym	<ul style="list-style-type: none">• brak możliwości przekwalifikowania zawodowego• niskie dochody społeczeństwa• płytki rynek pracy• słabe wykorzystanie potencjału
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none">• mobilna, dobrze wykształcona młodzież• wzrastający przyrost naturalny	<ul style="list-style-type: none">• wyludnianie się wsi• emigracja młodego pokolenia• brak miejsc pracy

C. Poziom zaspokojenia warunków socjalno-bytowych

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">• szeroki dostęp do szkolnictwa ponadpodstawowego• zasoby mieszkaniowe• ilość placówek służby zdrowia i opieki społecznej• podstawowa baza placówek oświatowych• poziom nauczania (wysokie wyniki uczniów z gminy)• rodzinna atmosfera szkół oraz wysoki poziom opieki	<ul style="list-style-type: none">• zły stan placówek oświatowych (stare budynki w większości wymagające remontu)• brak pomieszczeń świetlicowych w niektórych szkołach podstawowych• brak informacji (kanałów wymiany informacji) o poziomie oferty oświatowej
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none">• wzrost liczby ludności• reforma ubezpieczenia społecznego i służby zdrowia• wzrastająca popularność jednorodzinnego budownictwa mieszkaniowego	<ul style="list-style-type: none">• potoczne opinie społeczności, że jakość placówek oświatowych na wsi jest niższa niż w miastach• nieunormowana sytuacja reformy szkolnictwa

D. Gospodarka

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">• ilość placówek usługowo-handlowych• zasoby siły roboczej• rozwinięte drobne rzemiosło• możliwość zmiany profilu produkcji – dużą elastyczność	<ul style="list-style-type: none">• struktura wielkości gospodarstw rolnych• struktura własności gospodarstw rolnych• niewłaściwie wykorzystywane zasoby ziemi• plan zagospodarowania przestrzennego nieadekwatny do potrzeb rozwojowych
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none">• dostęp do tanich kredytów• rosnące zapotrzebowanie w przedsiębiorstwach przetwórstwa spożywczego• lokalizacja zakładów przemysłowych• zapotrzebowanie na usługi budowlane	<ul style="list-style-type: none">• wzrastające wymogi jakościowe• brak wymiany informacji pomiędzy producentami a przemysłowcami

E. Infrastruktura techniczna

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">• rozwinięta sieć dróg• dobrze rozwinięte usługi telekomunikacyjne• sieć elektryczna, poziom reelektryfikacji• sieć gazowa	<ul style="list-style-type: none">• nieuregulowane stosunki melioracyjne• brak kanalizacji i kanalizacji burzowej• brak uzbrojenia terenów• brak chodników i przejść przy trasie E 40• wąskie mosty• niska przepustowość mostów
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none">• budowa autostrady• możliwość inwestowania	<ul style="list-style-type: none">• zwiększająca się liczba mieszkańców,• nieuregulowane sprawy odbioru i wywozu śmieci

F Kultura, sport, turystyka

Mocne strony <ul style="list-style-type: none">• podstawowa baza rekreacyjno - kulturalna	Słabe strony <ul style="list-style-type: none">• brak zaangażowania młodzieży• brak środków finansowych na rozwijanie działalności rekreacyjno – sportowej• wysokie koszty utrzymania już istniejącej
Szanse <ul style="list-style-type: none">• bliskość dużego miasta wojewódzkiego	Zagrożenia <ul style="list-style-type: none">• degradacja psychofizyczna społeczeństwa

G. Warunki wspierające rozwój gospodarczy

<ul style="list-style-type: none">• wizerunek gminy• podejście do lokalnego rozwoju gospodarczego• dostępność do placówek bankowych i kredytów	Słabe strony <ul style="list-style-type: none">• brak dostępu do kapitału• brak instytucji wspierających rozwój gospodarczy
Szanse <ul style="list-style-type: none">• pozyskiwanie inwestorów	Zagrożenia <ul style="list-style-type: none">• brak zbiorowych form gospodarowania• stagnacja gospodarki

2.2. MISJA GMINY

Misja Gminy Krasne wypracowana przez mieszkańców koncentruje się na jej istotnych problemach, dostosowując kierunki działań do długoterminowych celów pełniąc równocześnie funkcje motywacyjne i promocyjne. Misja określa obszary strategiczne i przybliżony czasokres realizacji planu.

Gmina Krasne sąsiadująca z Rzeszowem i posiadająca z miastem bardzo dobre związki funkcjonalne chce pełnić w stosunku do niego funkcje pomocnicze i na nich opierać swój rozwój. Główne inwestycje będą kierowane na zagospodarowanie terenów wzdłuż ważnych szlaków komunikacyjnych przebiegających przez teren gminy.

Gmina będzie oferować zinwentaryzowane tereny budowlane z przeznaczeniem pod budownictwo mieszkaniowe i handlowo – usługowe. Atrakcją dla mieszkańców i potencjalnych inwestorów będzie szeroko rozwinięta sfera usług podstawowych oraz gwarancja spokoju i bezpieczeństwa.

2.3. CELE I ZADANIA STRATEGICZNE

Cele i zadania wypracowane zostały w trakcie debat planowania strategicznego i podzielone na 5 obszarów:

Obszar 1 Infrastruktura techniczna

Cele obszaru	Zadania realizacyjne
<ul style="list-style-type: none">dalszy, celowy rozwój infrastruktury technicznejakumulacja rezerw finansowych pod potrzeby infrastruktury technicznej	<ul style="list-style-type: none">kontynuacja budowy kanalizacji sanitarnejbudowa sieci wodociągowej wraz z ujęciem dla Maławy oraz rozbudowa sieci wodociągowej ze zbiornikiem retencyjnym dla osiedla Słocina – Leśniczówkabudowa i modernizacja dróg gminnychmodernizacja sieci gazowej i elektrycznejregulacja wód gruntowych i opadowych (melioracja, regulacja Starego Wisłoczyska)budowa sieci kanalizacji burzowejbudowa chodników przy drogach wojewódzkich w terenach o dużym natężeniu ruchu

Obszar 2 Zagospodarowanie terenów

Cele obszaru	Zadania realizacyjne
<ul style="list-style-type: none">rozwój ekonomiczny gminy ze szczególnym naciskiem na rozwój drobnej przedsiębiorczości	<ul style="list-style-type: none">zmiany w planie zagospodarowania przestrzennegozinwentaryzowanie terenówwytrasowanie terenów pod drogi gminneregulacja stanu prawnego terenów przeznaczonych pod budownictwo i inwestycje

Obszar 3 Infrastruktura społeczna i sfera usług

Cele obszaru	Zadania realizacyjne
<ul style="list-style-type: none">kompleksowy rozwój usług komunalnychzabezpieczenie terenów rekreacyjnych dla mieszkańców pobliskiego Rzeszowastworzenie warunków do rozwoju terenów rekreacyjnych	<ul style="list-style-type: none">inwentaryzacja walorów turystyczno – rekreacyjnychwytyczenie ścieżek rowerowych i tras spacerowychwykorzystanie naturalnych warunków przyrodniczych do produkcji karpia i amurakampania reklamowa walorów turystyczno - przyrodniczych gminy Krasnedostosowanie bazy oświatowej do przyszłej reformy szkolnictwapromocja wewnętrzna podejmowanych działańświadczenie usług opiekuńczo – wychowawczych na bazie istniejących placówek szkolnych

Obszar 4 Rozwój pasa wzdłuż drogi krajowej Nr 4

Cele obszaru	Zadania realizacyjne
<ul style="list-style-type: none">• nowe inwestycje na obszarach położonych wzdłuż drogi krajowej Nr 4 – rozwój strefy inwestycyjnej	<ul style="list-style-type: none">• inwestycja gminna – Centrum Handlowo – Promocyjne• pozyskiwanie kapitału obcego

Obszar 5 Ekologia

Cele obszaru	Zadania realizacyjne
<ul style="list-style-type: none">• utrzymanie specyficznego charakteru gminy odróżniającego ją od wielkomiejskich osiedli• uatrakcyjnianie i promocja terenów gminy• ochrona terenów gminy przed degradacją środowiska naturalnego	<ul style="list-style-type: none">• ochrona wód powierzchniowych, powietrza i gleb• edukacja ekologiczna mieszkańców• zagospodarowanie nieczystości płynnych i stałych• segregacja odpadów• zalesienie terenów mniej atrakcyjnych (m. innymi górzystych w okolicach istniejących lasów)• promowanie produkcji zdrowej żywności

3. UWARUNKOWANIA ROZWOJU GMINY WYNIKAJĄCE Z CZYNNIKÓW ZEWNĘTRZNYCH

3.1. POŁOŻENIE W REGIONIE

Gmina Krasne położona jest w centralnej części Województwa Podkarpackiego, w granicach administracyjnych Powiatu Rzeszowskiego, na wschód od Miasta Rzeszowa. Po powiększeniu Rzeszowa na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z 26 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2005 Nr 141 poz. 1185) o miejscowości Słocina i Załęże w granicach administracyjnych Gminy Krasne od 1 stycznia 2006 r. leżą następujące miejscowości: Krasne, Palikówka, Strażów i Malawa. Powierzchnia Gminy Krasne wynosi 3910 ha, z tego:

- Krasne 1340 ha,
- Palikówka 705 ha,
- Strażów 595 ha,
- Malawa 1270 ha.

Gminę Krasne zamieszkuje aktualnie 9913 osób (stan na 1 stycznia 2009 r. Obserwuje się stały, niewielki wzrost liczby mieszkańców, głównie w wyniku migracji.

Przez teren gminy przebiega droga krajowa Nr 4, stanowiąca ważny szlak komunikacyjny o przebiegu wschód-zachód. Oprócz ważnego szlaku kołowego przez obszar gminy przebiega szlak kolejowy E-30 Wrocław - Kraków – Rzeszów -Przemysł.

3.2. FUNKCJE GMINY W UKŁADZIE WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

Gmina Krasne wchodzi w skład aglomeracji rzeszowskiej, a część jej terenów, leżąca w sąsiedztwie Rzeszowa i głównych kierunków komunikacyjnych podlega postępującym procesom urbanizacji. Podstawowymi funkcjami gminy są:

- funkcja usługowa
- funkcja mieszkaniowa obejmująca obszary urbanizujące się
- funkcja rolnicza związana z rolniczą przestrzenią produkcyjną i jej zasobami

W strukturze sieci osadniczej miejscowość Krasne jest ośrodkiem lokalnym pełniącym funkcje administracyjno – usługowe dla obszaru gminy. Ośrodkiem ponadlokalnym jest miasto Rzeszów, siedziba władz województwa podkarpackiego, będące równocześnie siedzibą władz powiatu rzeszowskiego. Rzeszów świadczy dla gminy usługi wyższego rzędu: administracyjne, ekonomiczne, kulturalne, zdrowotne i wymiaru sprawiedliwości.

3.3. POWIĄZANIA Z GMINAMI SĄSIADUJĄCYMI

Gmina Krasne leży w obszarze szybko rozwijającej się aglomeracji rzeszowskiej a konkretnie w jej wschodniej części na odcinku Rzeszów – Łańcut. Posiada dobre powiązania funkcjonalno - przestrzenne z miastem Rzeszów i otaczającymi ją gminami. Zapewniają je:

- komunikacja kolejowa
- komunikacja drogowa
- infrastruktura techniczna

Gminy Krasne współpracuje z Miastem Rzeszowem oraz gminami sąsiednimi w ramach zrzeszenia Związek Komunalny Wiśłok.

4. UWARUNKOWANIA ROZWOJU WYNIKAJĄCE Z PRZYRODNICZYCH, KULTUROWYCH I KRAJOBRAZOWYCH WARTOŚCI ŚRODOWISKA

4.1. UWARUNKOWANIA PRZYRODNICZE

4.1.1. Cel i podstawa sporządzenia opracowania

Celem przeprowadzonych prac jest rozpoznanie i analiza elementów środowiska przyrodniczego z punktu widzenia racjonalnego rozwoju osadnictwa jak również rolnictwa z zachowaniem i ochroną walorów przyrodniczych obszaru objętego granicami administracyjnymi gminy.

Opracowanie wykonano na podstawie przeglądowego kartowania terenu, dokonanego w marcu 1999 r. Ponadto wykorzystano dostępną literaturę i istniejące materiały archiwalne, a to:

- DOKUMENTACJA HYDROGEOLOGICZNA ZBIORNIKÓW WÓD PODZIEMNYCH NR 425, 426, 427 opracowana przez Krakowskie Przedsiębiorstwo Geologiczne Sp. z o.o. PRO- GEO w 1996 r.,
- PLAN OPERACYJNY OCHRONY PRZED POWODZIĄ GMINY KRASNE wykonany przez Biuro Projektów Wodnych Melioracji w Rzeszowie w grudniu 1980 r.,
- opracowania fizjograficzne, geotechniczne, geologiczno-inżynierskie i hydrogeologiczne dla obszaru gminy,
- OCENA PRZYRODNICZA OBSZARU GMINY KRASNE opracowana przez Biuro Urządzania Lasów i Geodezji Leśnej Oddział w Przemysłu w 1997 r.

4.1.2. Morfologia terenu

Obszar gminy Krasne położonej na wschód od m. Rzeszowa rozciąga się kierunku północ-południe.

W oparciu o podział Polski na jednostki fizyczno-geograficzne J. Kondrackiego, na obszarze gminy można wyróżnić 3 mezoregiony ułożone równoleżnikowo. Północna – najniższej położona część gminy znajduje się w obrębie Pradoliny Podkarpackiej, część środkowa w obrębie Pogórza Rzeszowskiego, a południowa – najwyższej położona – w obrębie Pogórza Dynowskiego.

Pradolina Podkarpacka jest obniżeniem rozciągającym się u podnóża Karpat, którym płynęły wody fluwioglacjalne w czasie zlodowacenia krakowskiego. Kierunek dawnego przepływu wyznaczają biegi odcinków dolin i ich dopływów: Wisłoki – Wielopolki, dopływu Wisłoka – Mrówki (Mrowli) i samego Wisłoka po dolinę Sanu.

Pogórze Rzeszowskie rozciągające się pomiędzy doliną Wisłoka i Sanu leży na południe od Pradoliny Podkarpackiej, przylegając bezpośrednio do progu Pogórza Dynowskiego. Budują je pofałdowane utwory mioceńskie wznoszące się do wysokości 280 – 300 mnpm., przykryte płaszczem glin lessopodobnych o dość znacznej miąższości.

Pogórze Dynowskie stanowi obszar rozciągający się pomiędzy dolinami Wisłoka i Sanu. W granicach gminy rozciąga się północna część Pogórza. Jest to wyrównana, rozcięta erozyjnie powierzchnia wyżynna o wysokości 260 – 390 mnpm.

Pod względem morfologicznym na obszarze gminy wyróżniono szereg jednostek i form morfologicznych.

Północna część gminy położona jest w obrębie terasy nadzalewowej rzeki Wisłoka, która to rzeka ukształtowała swoją dolinę w obrębie Pradoliny Podkarpackiej. Terasa stanowi płaską wyrównaną powierzchnię o niewielkich deniwelacjach porozcinaną licznymi starorzeczami Wisłoka. Są to formy stosunkowo młode, bardzo wyraźnie zaznaczające się w terenie, na znacznej swej długości wypełnione wodą lub stale podmokłe. Powierzchnia terasy pocięta jest siecią licznych rowów melioracyjnych. W części południowej w miejscu kontaktu równiny z wierzchowiną lessopodobną powierzchnia terasy nadbudowana jest przez stożki napływowe utworzone przez ciekły spływające z wyżej położonych terenów.

W środkowej części gminy, położonej w obrębie Pogórza Rzeszowskiego wyróżnia się wierzchowinę lessopodobną (lessową) stanowiącą lekko falistą powierzchnię wznoszącą się do wysokości 250 mnpm., rozciętą doliną rzeki Młynówki – dopływu Wisłoka oraz szeregiem dolin nieckowatych. W morfologii tej części gminy wyróżnia się dolina rzeki Młynówki o przebiegu zbliżonym do równoleżnikowego, osiągająca szerokość od 100 do 400 m.

W południowej części gminy położonej w obrębie Pogórza Dynowskiego osiągającego wysokość ponad 400 m, można wyróżnić:

- stoki pogórza cechujące się zróżnicowanymi nachyleniami, na znacznej powierzchni przekraczające 10%. W obrębie stoków lokalnie występują osuwiska. Powierzchnia stoków porozcinana jest szeregiem dolin wciosowych i nieckowatych, które w przewadze mają południkowy kierunek spływu.
- doliny nieckowate - formy o zróżnicowanej wielkości, o płaskich dnach i wyraźnie zarysowujących się zboczach. Na niektórych swych odcinkach, szczególnie górnych, doliny te przechodzą w doliny wciosowe, charakteryzujące się stromymi zboczami o charakterze skarp i płaskich wąskich dnach.

Reasumując należy stwierdzić, że na przeważającej części obszaru gminy rzeźba nie jest czynnikiem utrudniającym zagospodarowanie terenu. Jedynie w obrębie Pogórza Dynowskiego czynnikiem utrudniającym zagospodarowanie, w szczególności lokalizację zabudowy, jest występowanie osuwisk.

Poza wymienionymi, naturalnymi formami ukształtowania terenu występują również formy antropogeniczne w postaci nasypów drogowych i kolejowych, wyrobisk poeksploatacyjnych, rowów melioracyjnych i innych.

4.1.3. Budowa geologiczna

Pod względem geologicznym obszar gminy położony jest na pograniczu Zapadliska Przedkarpackiego i Karpat fliszowych.

Zapadlisko Przedkarpackie stanowi rozległe obniżenie na przedpolu Karpat wypełnione trzeciorzędowymi, szarobrunatnymi ilami mioceńskimi o miąższości przekraczającej 2000 m. Mioceńskie utwory morskie przykrywa warstwa utworów fluwioglacjalnych zlodowacenia krakowskiego, reprezentowanych przez gliny, piaski różnoziarniste i żwiry. Utwory te w stropie przykrywa warstwa utworów lessopodobnych (lokalnie lessów). Karpaty fliszowe, w obrębie których położona jest południowa część gminy, reprezentowane są przez brzeżne fałdy skibowe, zbudowane z utworów piaskowcowych naprzemianległych z łupkami. Na warstwach tych zalegają utwory deluwialne reprezentowane przez gliny, gliny pylaste, gliny pylaste zwarte i pyły. Wśród tych utworów lokalnie występują domieszki rumoszu skalnego. W obrębie stoków objętych procesami osuwiskowymi występują utwory koluwalne reprezentowane przez gliny, gliny pylaste i zwarte.

W obrębie doliny Wisłoka i jego dopływu Młynówki występują mady rzeczne reprezentowane przez gliny pylaste, pyły, pyły piaszczyste zalegające na serii utworów piaszczysto-żwirowych, których strop zalega na głębokości od 2,5 do 8,5 mppt.

Wśród mad rzecznych występują lokalnie przewarstwienia w postaci wkładek namulów lub torfów. Miąższość namulów jest zróżnicowana, od 0,4 do 2,0 m. Lokalnie – na kontakcie terasy z wierzchowiną lessopodobną (lessową) namuły występują bezpośrednio pod warstwą glebową.

Warstwa żwirów zalega na utworach trzeciorzędowych, których strop występuje na głębokości od 9,2 do 14,6 mppt.

4.1.4. Informacje o surowcach mineralnych

Na obszarze gminy, w środkowej jej części, znajduje się część obszaru górniczego Husów-Albigowa-Krasne¹ oraz część obszaru górniczego Palikówka:

- Husów-Albigowa-Krasne 1 zatwierdzony decyzją Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa nr Dge/EZ/487/1199/99 z dnia 8.03.1999 r.
- Palikówka zatwierdzony decyzją Ministra Środowiska nr 12/2000 z dnia 17.10.2000r.

Według informacji zawartej w opracowaniu fizjograficznym dla Gminy Krasne, we wsi Krasne znajduje się udokumentowane złożo kruszywa pochodzenia wodno-lodowcowego, szacowane na ponad 75000 t.

4.1.5. Charakterystyka warunków wodnych

Gmina Krasne położona jest w dorzeczu rzeki Wisłok, płynącej na północny-zachód od granic gminy. Przez środkową część gminy przepływa prawobrzeżny dopływ Wisłoka – Młynówka, płynąca w kierunku zachodnim przejmując szereg cieków lub rowów melioracyjnych. Rzeka Młynówka przepływa doliną o szerokości od 100 – 400 m. W północnej części gminy znajduje się odcinek starego koryta Wisłoka, tzw. Stare Wisłoczysko. Jest to starorzecze wypełnione wodą, zarastające na niektórych odcinkach. Do Starego Wisłoczyska odprowadzają swe wody nieliczne potoki wypływające w obrębie Pogórza Rzeszowskiego oraz rowy melioracyjne. Wody Młynówki i Starego Wisłoczyska są znacznie zanieczyszczone i na znacznej swej długości nie odpowiadają normom.

Na obszarze gminy można wyróżnić trzy obszary o zróżnicowanych warunkach hydrogeologicznych.

- Obszar I – dolina Wisłoka i dolina Młynówki.
Zasadniczy poziom wód gruntowych związany jest z serią piaszczysto-żwirową i zalega na głębokości 4,0 – 6,2 mppt i ma charakter napięty. W obrębie mad występują wody o charakterze wód zawieszonych. Występują one na głębokości 1,0 – 2,2 mppt i nie tworzą poziomu ciągłego. Pochodzą głównie z infiltracji wód opadowych i roztopowych.
- Obszar II – Pogórze Rzeszowskie.
Poziom cechujący się większą wydajnością wody, związany jest z serią piasków i żwirów pochodzenia wodno-lodowcowego. W utworach pyłowych lokalnie występują sączenia wód śródglinowych, których wydajność jest zazwyczaj niewielka, całkowicie uzależniona od zasilania przez wody opadowe i roztopowe.
- Obszar III – Pogórze Dynowskie.
Wody nie tworzą ciągłego poziomu, mają charakter wód szczelinowych związanych ze spękaniem skał fliszowych. Zróżnicowany jest poziom ich występowania – od 1,5 do poniżej 10 mppt. W obrębie utworów zboczowych lub na kontakcie ich z warstwą wietrzelin mogą występować sączenia wód śródglinowych. Wydajność ich jest zróżnicowana, uzależniona od zasilania przez wody opadowe i roztopowe.

4.1.6. Gleby

Na obszarze gminy Krasne przeważają gleby o wysokiej wartości dla rolnictwa. Na przeważającej powierzchni gminy występują gleby klasy III a i IIIb. Na terenie wsi Krasne i Maława, występują gleby klasy II. Stosunkowo małą powierzchnię zajmują gleby klasy IVa i IVb, które występują w częściach wsi Palikówka, Strażów i Maława. Występujące na obszarze gminy gleby zaliczane są do kompleksu pszennego bardzo dobrego i dobrego oraz żytnego bardzo dobrego, wskazane do ochrony przed nierolniczym wykorzystaniem i powinny stanowić bazę dla rozwoju intensywnego warzywnictwa, sadownictwa i rolnictwa jako zaplecze żywieniowe dla Rzeszowa. W południowej części gminy, głównie w obrębi Pogórza Dynowskiego następuje zjawisko silnej degradacji gleb przez procesy osuwiskowe oraz zjawisko erozji. Należy na tych terenach wprowadzić zabiegi w celu maksymalnego ograniczenia erozji przez orkę poprzecznostokową, tarasowanie zboczy, wprowadzanie użytków zielonych i leśnych.

4.1.7. Szata roślinna

Lasy na obszarze gminy Krasne zajmują powierzchnię ok. 300 ha. Zaliczane są do siedliska lasu świeżego wyżowego. Drzewostan takiego lasu w stanie naturalnym składa się w 30-40% z jodły, 30-40% buka, 10-20% dębu i modrzewia. Lasy Gminy Krasne są mocno przetrzebione, zubożone o bardziej szlachetne gatunki (modrzew, jodła), a na ich miejsce wprowadzone zostały grab, osika, topola. Lasy występują głównie w południowej części gminy (Pogórze Dynowskie). W połowie lasy należą do prywatnych właścicieli, pozostała część powierzchni leśnej to lasy państwowe administrowane przez Nadleśnictwo Białowa. Lasy występujące w obrębie dolin nieckowatych oraz w obrębie doliny Wisłoka, to lasy olsowe, składające się z jesionu, olchy z domieszką dębu i świerka.

Szczegółową charakterystykę szaty roślinnej terenu gminy oraz wykaz drzew kwalifikowanych jako pomniki przyrody i proponowanych jako pomniki przyrody zawiera OCENA PRZYRODNICZA OBSZARU GMINY KRASNE opracowana przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddz. w Przemyślu. Powyższe opracowanie zawiera również charakterystykę faunistyczną gminy. Numery na rysunku STUDIUM przy pomnikach przyrody i stanowiskach roślin oraz zwierząt chronionych odpowiadają wykazowi zawartemu w powyższym opracowaniu.

4.1.8. Warunki klimatyczne

Warunki klimatyczne na ogół są korzystne. Obszar Gminy Krasne należy wg R. Gumińskiego do podkarpackiej dzielnicy rolniczo-klimatycznej. Jest to obszar określany jako przejściowy pomiędzy górami a Kotliną Sandomierską, charakteryzujący się następującymi parametrami:

- okres wegetacyjny	- ok. 200 dni
- pokrywa śnieżna	- 60 – 80 dni
- dni z przymrozkami	- 110 – 120 dni
- opady roczne	- 700 – 800 mm
- średnia roczna temperatura	- 8° C
- średnia temperatura stycznia	- - 3° C
- średnia temperatura lipca	- 18° C
- usłonecznienie na pow. poz.	- 62,5 Kcal/cm ²
- dominujący kierunek wiatru	- zachodni.

Elementami wpływającymi na zróżnicowanie warunków topoklimatycznych są: rzeźba terenu, szata roślinna i wody gruntowe, powodujące różnice temperatur, wilgotności powietrza i powstawanie mgieł. Mniej korzystne warunki klimatyczne występują w północnej części gminy, w obrębie doliny Wisłoka. Są one narażone na częste

występowanie mgieł i spływy chłodnego powietrza z południowej części gminy wzniesionej ponad dolinę Wiśłoka. Posiadają one również gorsze warunki termiczno-wilgotnościowe.

Duże zróżnicowanie topoklimatu występuje w południowej części gminy – na Pogórzu Dynowskim, kształtowane głównie przez licznie występujące w rzeźbie terenu doliny wciosowe i nieckowate. W ciągu dnia – szczególnie w partiach stokowo-wierzchowinowych w zależności od nasłonecznienia i usłonecznienia oraz nawietrzania, występują duże lokalne zróżnicowania temperatur maksymalnych. W nocy w obrębie dolin zachodzą zjawiska inwersji termicznych. W ciągu roku występuje okresowo silne nawietrzanie partii szczytowo-wierzchowinowych, natomiast stosunkowo słabo przewietrzane są doliny.

Najkorzystniejsze warunki topoklimatyczne posiadają obszary wierzchowiny lessopodobnej (lessowej) oraz stoki Pogorza o ekspozycji południowej. Mniej korzystnymi warunkami charakteryzuje się terasa nadzalewowa Wiśłoka – szeroki pas terenów w północnej części gminy. Mało korzystne warunki topoklimatu są w obrębie fragmentów stoków o ekspozycji północnej i większych nachyleniach. Tutaj najdłużej zalega pokrywa śnieżna.

Niekorzystne warunki topoklimatu cechują tereny dolin bocznych i dolin wciosowych. Występuje na tych terenach zjawisko częstych mgieł i zalegania chłodnego powietrza. Najczęściej doliny te stanowią rynny spływu chłodnego powietrza. Łagodząco i wyrównująco na przebieg amplitudy temperatur mają wpływ obszary leśne.

4.1.9. Walory krajobrazowe

Gmina Krasne należy do rejonów o przeciętnych walorach krajobrazowych. Najbardziej atrakcyjnie krajobrazowo jest południowa część gminy położona w obrębie Pogorza Dynowskiego. Decyduje o tym w głównej mierze bardzo urozmaicona morfologia terenu. Z kulminacyjnych punktów terenowych rozciąga się widok na miasto Rzeszów, dolinę Wiśłoka, a w kierunku południowym na pagórkowate wzniesienia pozostałej części Pogorza Dynowskiego.

Większość obszaru gminy posiada bardzo dobre warunki lokalizacji zabudowy. Wysokie klasy gleb stoją w pewnym stopniu w sprzeczności z możliwościami rozwoju jednostek osadniczych. Niemniej jednak wskazano tereny, które ze względu na właściwości nośne gruntów i warunki klimatyczne mogą być wskazane pod zabudowę.

W obrębie terasy nadzalewowej rzeki Wiśłok występują mniej korzystne warunki lokalizacyjne, z uwagi na gorsze warunki klimatyczne i stosunkowo płytko występującą wodę gruntową. W tych terenach należy lokalizować budynki bez podpiwniczenia, a ponadto tak kształtować zabudowę aby zapewnić przewietrzanie tych terenów. Niewskazana jest natomiast zabudowa w terenach gdzie występują zjawiska osuwiskowe tj. w południowej części gminy. Niekorzystnymi terenami dla zabudowy są również doliny boczne, nieckowate i wciosowe. Podkreślić należy, że w południowej części gminy i na dużych spadkach rzeźba terenu jest czynnikiem utrudniającym swobodny rozwój jednostek osadniczych.

Aktualnie większość płynących przez obszar gminy cieków prowadzi wody znacznie zanieczyszczone, głównie bakteriologicznie. Jedynie pełna regulacja problemu ścieków bytowych i gospodarczych wpłynie na poprawę czystości wód w ciekach.

4.2. UWARUNKOWANIA KULTUROWE

4.2.1. Stan badań

Tereny Gminy Krasne były od wczesnego średniowiecza obszarem, na którym dokonywały się interesujące procesy osadnicze w bezpośredniej bliskości granicy państwowej polsko – ruskiej. Stan badań dotyczący historii tego terenu ocenić można jako zadowalający, choć nadal większość wsi gminy nie posiada monografii historycznych. Problemem osadnictwa na terenie włości rzeszowskiej zajął się już na początku XX w. Jan Pęcowski w pierwszej syntezie dziejów miasta Rzeszowa. Przed wybuchem drugiej wojny światowej dziejom dóbr rzeszowskich w czasach saskich osobną rozprawę poświęcił Julian Nieć. Jednakże dopiero powojennej historiografii zawdzięczać trzeba znaczny postęp w badaniach nad przeszłością tego terenu. Cenne artykuły na temat kompleksu dóbr wokół Rzeszowa w epoce przedrozbiorowej zamieścili w wydawnictwie „Pięć wieków Rzeszowa XIV – XVIII” Adam Kamiński i Adam Przyboś. W wydanym w 1994 r. I tomie „Dziejów Rzeszowa” najcenniejsze dla omawianej tutaj problematyki okazały się artykuły Janusza Kurtyki, Zdzisława Budzyńskiego i Józefa Półwiartka. W niniejszym opracowaniu wykorzystano także interesujące szkice dotyczące dawnych wsi podmiejskich Rzeszowa autorstwa Jana Malczewskiego a także prace autorstwa Wawrzyńca Puchalskiego, Franciszka Malaka i Tadeusza Ingłota. Spośród opublikowanych źródeł najbardziej przydatne okazały się wydawnictwa Aleksandra Jabłonowskiego Stanisława Kurasia i Ireny Sułkowskiej – Kurasiowej oraz Zdzisława Budzyńskiego i Kazimierza Przybosia. Natomiast z materiałów rękopiśmiennych cenna dla niniejszego opracowania okazała się dokumentacja skarbowa i fiskalna z Centralnego Państwowego Archiwum Historycznego Ukrainy we Lwowie.

4.2.2. Założenia do ochrony

Na terenie gminy Krasne w obecnych granicach administracyjnych występują wszystkie podstawowe elementy charakterystyczne dla zespołów zabudowy wsi i związane z nimi elementy krajobrazu naturalnego:

- układy ruralistyczne, tj. pozostałości dawnego rozplanowania wsi na obszarze gminy i elementy dokumentujące ich późniejsze przekształcenia,
- zabudowa wsi tak mieszkalna jak i gospodarcza, tj. zespoły i zgrupowania budynków charakterystycznych dla gminy Krasne, jak również budynki rozproszone o dobrze zachowanych cechach z tradycyjną dla regionu formą, sylwetą, wysokością, bryłą, wystrojem, itp.,
- pozostałości po dawnych założeniach dworsko-parkowych i folwarcznych,
- obiekty wpisane do rejestru oraz spisu zabytków architektury i budownictwa,
- krajobraz kulturowy, tj. ogólny charakter zabudowy, sposób zagospodarowania i użytkowania terenu oraz powiązania zabudowy z formami terenowymi, itp.,
- obszary chronionego krajobrazu, pomniki przyrody, pojedyncze okazy drzew stanowiących pozytywne dominanty w krajobrazie, rowy, ciekі, skarpy, itp.,
- elementy krajobrazu naturalnego: ciekі wodne, naturalna zieleń, rzeźba terenu, itp.

4.2.3. Historia gminy Krasne i jej miejscowości

Historia Gminy stanowi treść rozdziału IV STUDIUM OCHRONY WARTOŚCI KULTUROWYCH I KRAJOBRAZU DLA GMINY KRASNE opracowanej przez zespół dr Jana Malczewskiego z Przedsiębiorstwa Projektowania, Konserwacji i Rewaloryzacji DANRES w Rzeszowie. Jeden egzemplarz opracowania znajduje się w dokumentacji studium, drugi w archiwum Państwowej Służby Ochrony Zabytków w Rzeszowie

4.2.4. Stanowiska archeologiczne

Urodzajne gleby w południowej części gminy, urozmaicony typ krajobrazu oraz gęsta sieć drobnych cieków wodnych sprzyjała osadnictwu prehistorycznemu i wczesnośredniowiecznemu, czego odbiciem są 73 zewidencjonowane stanowiska archeologiczne

W podanym zestawieniu stanowisk archeologicznych numery porządkowe odpowiadają numerom na rysunku STUDIUM i tylko w tym zestawieniu mogą być przytaczane. Natomiast podane numery w obrębie poszczególnych miejscowości i numery w obrębie arkusza mapy AZP są porównywalne w dokumentacji archiwalnej i konserwatorskiej, i dlatego we wszelkiej korespondencji z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków należy je podawać. Są to stanowiska różnej wielkości i wartości poznawczej. Obok bardzo licznych, pojedynczych śladów osadnictwa (1–2 artefakty) spotyka się stanowiska rozległe o powierzchni kilku hektarów (Krasne st. 2, 12, 13; oraz Strażów st. 8 – nr na rysunku 2, 12, 13, 46, 48 i 63).

Większość stanowisk z omawianego terenu odkryta została w ostatnich latach w wyniku szeroko zakrojonych badań powierzchniowych w ramach Archeologicznego Zdjęcia Polski. Manifestują się one znajdowanymi na powierzchni fragmentami ceramiki lub narzędziami krzemiennymi (rzadziej innymi artefaktami, jak monety lub wyroby metalowe). Obfitość znajdowanego materiału świadczy nie tylko o rozległości stanowiska archeologicznego, ale często również o jego intensywnym niszczeniu przez erozję, orkę lub inną działalność człowieka.

Najstarsze ślady działalności człowieka w tym rejonie pochodzą sprzed ponad 12 tysięcy lat. W podziale chronologicznym jest to paleolit schyłkowy, związany z ostatnim zlodowaceniem. Panował wtedy dość surowy klimat, a krajobraz zbliżony był do tundry. Życie niewielkich grup ludzkich w tym środowisku związane było z polowaniem na wędrujące stada reniferów. Polowano za pomocą narzędzi wykonanych z kości, rogu i krzemienia. Jak dotąd brak z terenu gminy Krasne pewnych znalezisk z tego okresu, ale część wyrobów krzemiennych datowana ogólnie na epokę kamienia może pochodzić z tego okresu lub następnego okresu zwanego mezolitem. Jest to czas, kiedy definitywnie kończy się epoka lodowa (przełom IX i VIII tysiąclecia p.n.e). W miejscu tundry stopniowo pojawiają się lasy. Wzbogaca się również fauna. Życie człowieka opiera się wtedy na myślistwie, rybołówstwie i zbieractwie. Również z tej ostatniej fazy chronologicznej nie udało się wyróżnić pewnych materiałów.

Ogromny skok cywilizacyjny na naszych ziemiach dokonał się w VI tysiącleciu p.n.e, związany z opanowaniem umiejętności uprawy roli i hodowli zwierząt domowych. Rozpoczyna się okres nazywany neolitem, który trwa do przełomu III i II tysiąclecia p.n.e. Przełom ten dokonał się za sprawą napływu ludności z terenu basenu naddunajskiego, gdzie umiejętność ta opanowana została znacznie wcześniej. Niemal jednocześnie opanowano umiejętność lepienia i wypalania naczyń z gliny. Od charakterystycznie zdobionej ceramiki ta pierwsza fala rolników nazywana jest kulturą ceramiki wstęgowej rytej. Osiedlała się ona na najbardziej żyznych glebach lessowych. Pewnym stanowiskiem tej kultury jest Załęże st. 5 (nr 69 na rysunku), ale zapewne większość spośród 12 stanowisk neolitycznych reprezentuje ten horyzont kulturowy. Potem napływa kolejna fala ludności z południa – tzw. kultura cyklu lendzielsko-polgarskiego. Możliwe, że niektóre spośród 12 stanowisk neolitycznych reprezentują ten horyzont czasowy.

W wyniku oddziaływań rolniczej ludności z południa na miejscową ludność, w IV tysiącleciu p.n.e. rozwija się pierwsza miejscowa kultura neolityczna, zwana kulturą pucharów lejkowatych. Zajmowała ona nie tylko najżyźniejsze gleby lessowe, ale wchodzi w głąb strefy pogórzy, na mniej urodzajne gleby. Z terenu gminy Krasne znane są 2 pewne stanowiska tej kultury (Palikówka st. 5 i Słocina st. 4 – nr 44 i 47 na rysunku).

Oprócz tych pewnych znalezisk, kulturze tej przypisać należy znaczną ilość stanowisk określanych ogólnie jako neolityczne (zwłaszcza z terenu Pogórza).

U schyłku neolitu pojawia się inna kultura neolityczna zwana „kulturą ceramiki sznurowej”. Ludność tej kultury trudniła się głównie pasterstwem i zajmowała przede wszystkim strefę pogórzy. Wskazany wyżej typ gospodarki sprawiał, że ludność tej kultury nie wznosiła większych stałych osad i dlatego dla nas jest ona trudniej uchwytana. Manifestuje się ona często odkrywaniem toporkami bojowymi i specyficznym typem grobów, jakimi są kurhany. Jak dotąd nie stwierdzono na omawianym terenie pozostałości takich pochówków. Tej kulturze przypisać można z naszego terenu 2 stanowiska archeologiczne – Malawa st. 2 i Słocina st. 1 – nry 4 i 6 na rysunku). Społeczność ta, jak się sądzi, zajęła wcześniej opanowaną przez ludność kultury pucharów lejkowatych (KPL) ekumenę osadniczą. Zapewne spora część stanowisk ogólnie określanych jako neolityczne lub z przełomu neolitu i wczesnej epoki brązu prezentuje ten właśnie krąg kulturowy. Na jej bazie, na przełomie XX i XIX wieku p.n.e., już we wczesnej epoce brązu rozwija się tzw. episznurowy przykarpacki krąg kulturowy, ze znajomością wytwarzania narzędzi metalowych – najpierw z miedzi, a następnie z brązu. Z tego horyzontu czasowego pochodzi z terenu gminy Krasne jedno stanowisko archeologiczne, tj. Krasne st. 20 (nr 19 na rysunku).

W dalszym odcinku epoki brązu, mamy do czynienia z innymi kulturami – trzciniecką (której jak na razie tutaj nie wyróżniono), a następnie od XII stulecia p.n.e. rozwija się tzw. grupa tarnobrzaska kultury łużyckiej. Trwa ona aż do IV w. p.n.e. Od wieku VII p.n.e. pojawia się umiejętność produkcji narzędzi żelaznych i okres ten aż do wieku IV p.n.e. nazywany jest „okresem halsztackim”. Z omawianego przez nas rejonu pochodzi tylko 1 pewne stanowisko kultury łużyckiej (Krasne st. 13 – nr 12 na rysunku), ale prawdopodobnie spora część materiału określanego ogólnie jako prehistoryczna prezentuje ten horyzont kulturowy.

Ostatnie wieki p.n.e. to tzw. okres lateński, kiedy to dochodzi do kontaktów, a nawet napływu niewielkich grup ludności celtyckiej na teren Polski południowo-wschodniej. Z terenu gminy Krasne brak znalezisk związanych z tą kulturą, ale o takiej penetracji świadczy chociażby miecz celtycki wydobyty z Wisłoka w Rzeszowie.

Pierwsze cztery wieki naszej ery to tzw. okres wpływów rzymskich, kiedy to stwierdza się silne oddziaływanie kultury prowincjonalno-rzymskiej. W tych czterech pierwszych wiekach naszej ery na naszym terenie rozwijała się tzw. „kultura przeworska”. Z terenu omawianej gminy pochodzi aż 17 stanowisk tej kultury (Krasne st. 1, 2, 4, 5, 12–15; Malawa st. 1, 11; Palikówka st. 2, 3 i 5; Strażów st. 2 i 6; oraz Załęże st. 2 i 3. – nry na rysunku 1, 2, 3, 4, 11–14, 23, 33, 41, 42, 44, 57, 61, 66 i 67).

W wyniku olbrzymich przemieszczeń ludnościowych pod koniec IV i w V wieku na nasz teren napływa również ludność słowiańska, zamieszkująca pierwotnie tereny położone znacznie dalej na wschodzie. W tym czasie mroczne dzieje historii oświetlane zaczynają być przez źródła pisane. Zaczyna się okres zwany wczesnym średniowieczem, trwający aż do połowy wieku XIII. Od tego czasu możemy mówić o ciągłości kulturowo-osadniczej. Z terenu gminy Krasne znamy 18 stanowisk z tego okresu (Krasne st. 2, 7, 8, 11, 18, i 21; Malawa st. 1, 7 i 9; Palikówka st. 1; Słocina st. 5, 7 i 8; Strażów st. 1, 3 i 8 oraz Załęże st. 1 i 9 – nry na rysunku: 2, 6, 7, 10, 17, 20, 23, 29, 31, 40, 48, 50, 51, 56, 58, 63, 65 i 73). Wśród nich jest kilka stanowisk ze starszej fazy wczesnego średniowiecza (IX–XI wiek) – Krasne st. 7, Malawa st. 9, Strażów st. 3 oraz Załęże st. 1 i 9 (nry na rysunku 6, 31, 58 65 i 73). Najstarsze materiały z tego okresu, reprezentujące jeszcze okres plemienny, znaleziono na stanowisku nr 9 w Załężu (nr 73 na rysunku).

Z późnego średniowiecza zarejestrowano tylko 12 stanowisk (Krasne st. 13, 16 i 23; Malawa st. 1, 4, 8 i 17; Palikówka st. 4; Słocina st. 6; Strażów st. 4 i 5 oraz Załęże st. 4 – nry na rysunku: 12, 15, 22, 23, 26, 30, 39, 43, 49, 59, 60 i 68), ale wynika to raczej z niekonsekwentnego zbierania tego materiału w trakcie badań powierzchniowych

Oprócz tego spora część stanowisk, z racji mało charakterystycznego materiału, określona została ogólnie jako prehistoryczna (34 stanowiska).

SPIS STANOWISK ARCHEOLOGICZNYCH Z TERENU GMINY KRASNE

Nr na rysunku	Miejscowość i nr stanowiska	AZP i nr stan.	Rodzaj i chronologia stanowiska	Parcela Uwagi
1	Krasne st. 1	103-77/4	Ślad osadnictwa z OWR (monety rzymskie)	
2	Krasne st. 2	103-77/5	1. Osada neolityczna 2. Osada kultury przeworskiej – OWR 3. Osada wczesnośredniowieczna (p. faza)	630/10, 633/1-3, 636/1,2,6-10 636/13,16,18 638
3	Krasne st. 4	102-77/31	Ślad osadnictwa kultury przeworskiej – OWR	
4	Krasne st. 5	102-77/5	Ślad osadnictwa kultury przeworskiej – OWR	
5	Krasne st. 6	103-77/15	Osada prahistoryczna	614
6	Krasne st. 7	103-77/16	1. Ślad osadnictwa z epoki kamienia 2. Osada wczesnośredniowieczna (X-XI w.) 3. Osada prahistoryczna	1423/6,7,17, 1439/3
7	Krasne st. 8	103-77/17	1. Osada wczesnośredniowieczna (XI-XIII w.) 2. Osada prahistoryczna	1418/15
8	Krasne st. 9	103-77/20	Ślad osadnictwa z neolitu?	1497/2
9	Krasne st. 10	103-77/21	Ślad osadnictwa prahistorycznego	1340
10	Krasne st. 11	103-77/22	1. Osada wczesnośredniowieczna (p. faza) 2. Osada prahistoryczna	1220/1,2, 1220/20i23
11	Krasne st. 12	103-77/23	Osada kultury przeworskiej – OWR	1220/34,37, 1220/38, 1220/45-49
12	Krasne st. 13	103-77/24	1. Osada kultury przeworskiej – OWR 2. Osada kultury łużyckiej ?- EB-Ha 3. Ślad osadnictwa późnośredniowiecznego	1217/37-40, 1217/69
13	Krasne st. 14	103-77/25	1. Osada kultury przeworskiej – OWR 2. Osada prahistoryczna	1270/2 i 3, 1277/66
14	Krasne st. 15	103-77/29	1. Ślad osadnictwa z epoki kamienia 2. Śl. osadnictwa kultury przeworskiej – OWR 3. Osada prahistoryczna	644/5
15	Krasne st. 16	103-77/30	1. Ślad osadnictwa prahistorycznego 2. Ślad osadnictwa z XIII-XIV wieku	645/2,4 i 7
16	Krasne st. 17	103-77/31	Ślad osadnictwa prahistorycznego	1256/2
17	Krasne st. 18	103-77/34	1. Ślad osadnictwa neolitycznego? 2. Ślad osadnictwa wcz.średniowiecznego? 3. Osada prahistoryczna	1326,1350/2, 1344/1-3
18	Krasne st. 19	103-77/35	Ślad osadnictwa z epoki kamienia	1519/13
19	Krasne st. 20	103-77/39	1. Ślad osadnictwa z wczesnej EB 2. Ślad osadnictwa prahistorycznego 3. Ślad osadnictwa z p.f.wczesnego lub późnego średniowiecza.	506/2
20	Krasne st. 21	103-77/40	1. Ślad osadnictwa z epoki kamienia 2. Ślad osadnictwa prahistorycznego 3. Osada wczesnośredniowieczna	506/6, 11, 506/14-18
21	Krasne st. 22	103-77/41	Ślad osadnictwa prahistorycznego	510/3
22	Krasne st. 23	103-77/42	1. Ślad osadnictwa prahistorycznego 2. Ślad osadnictwa późnośredniowiecznego	520
23	Malawa st. 1	103-77/6	1. Osada kultury przeworskiej – OWR 2. Ślad osadnictwa wczesnośredniowiecznego (XIII wiek). 3. Ślad osadnictwa późnośredniowiecznego	1655, 1607
24	Malawa st. 2	103-77/7	Ślad osadnictwa neolitycznego (toperek kamienny (KCSz?))	
25	Malawa st. 3	103-77/18	1. Ślad osadnictwa z epoki kamienia 2. Ślad osadnictwa prahistorycznego	1514/4

Nr na rysunku	Miejscowość i nr stanowiska	AZP i nr stan.	Rodzaj i chronologia stanowiska	Parcela Uwagi
26	Malawa st. 4	103-77/19	1. Ślad osadnictwa z epoki kamienia 2. Ślad osadnictwa prahistorycznego 3. Ślad osadnictwa późnośredniowiecznego	347
27	Malawa st. 5	103-77/45	Ślad osadnictwa z epoki kamienia	1547
28	Malawa st. 6	103-77/46	Ślad osadnictwa z epoki kamienia	1828
29	Malawa st. 7	103-77/49	Osada wczesnośredniowieczna (XI-XIII w.)	250
30	Malawa st. 8	103-77/50	1. Osada prehistoryczna 2. Ślad osadnictwa późnośredniowiecznego	637,655,656
31	Malawa st. 9	103-77/51	1. Osada prehistoryczna 2. Ślad osadnictwa wczesnośredniowiecznego (X-XII w.)	825
32	Malawa st. 10	103-77/52	Osada prehistoryczna	850, 851/1i2
33	Malawa st. 11	103-77/53	1. Ślad osadnictwa z epoki kamienia 2. Ślad osadnictwa kultury przeworskiej – OWR 3. Ślad osadnictwa prehistorycznego	856/1,859-860,855/2,868
34	Malawa st. 12	103-77/54	Ślad osadnictwa prehistorycznego	2207
35	Malawa st. 13	103-77/55	1. Ślad osadnictwa z epoki kamienia 2. Osada prehistoryczna	2341,2343,2345/1,2349/1
36	Malawa st. 14	103-77/59	1. Ślad osadnictwa z epoki kamienia 2. Osada prehistoryczna	1167, 1168
37	Malawa st. 15	103-77/60	Gródek domniemany	2389,2398
38	Malawa st. 16	104-77/9	Ślad osadnictwa z epoki kamienia	2145
39	Malawa st. 17	104-77/12	Ślad osadnictwa późnośredniowiecznego	3413
40	Palikówka st. 1	102-77/3	Ślad osadnictwa wczesnośredniowiecznego (XII-XIII w.)	
41	Palikówka st. 2	102-77/12	Ślad osadnictwa kultury przeworskiej – OWR	
42	Palikówka st. 3	102-77/16	Osada kultury przeworskiej – OWR	
43	Palikówka st. 4	102-77/17	Osada późnośredniowieczna	
44	Palikówka st. 5	102-77/51	1. Osada KPL – neolit 2. Osada kultury przeworskiej – OWR	260,277-280 289,290,334 trasa autostra
56	Strażów st. 1	102-77/2	Ślad osadnictwa wczesnośredniowiecznego (XII-XIII wiek)	
57	Strażów st. 2	102-77/4	Osada kultury przeworskiej – OWR	
58	Strażów st. 3	102-77/5	Ślad osadnictwa wczesnośredniowiecznego (X-XII wiek)	
59	Strażów st. 4	102-77/6	Ślad osadnictwa późnośredniowiecznego	
60	Strażów st. 5	102-77/7	Osada późnośredniowieczna	
61	Strażów st. 6	102-78/34	Osada kultury przeworskiej – OWR	
62	Strażów st. 7	103-77/36	Ślad osadnictwa prehistorycznego	
63	Strażów st. 8	103-77/56	1. Osada neolityczna 2. Osada średniowieczna (XII w.?)	1036, 997-1000
64	Strażów st. 9	103-77/58	Ślad osadnictwa neolitycznego	717

Wykaz skrótów:

śl. osadn.	– ślad osadnictwa (1–2 artefakty)
ep. kamienia	– epoka kamienia
wcz. EB	– wczesna epoka brązu
wcz.średniowiecze	– wczesne średniowiecze
p.średniowiecze	– późne średniowiecze
EB–Ha	– epoka brązu–okres halsztacki
OWR	– okres wpływów rzymskich
CLP	– kultury cyklu ledzielsko–polgarskiego (wczesny neolit)
KPL	– kultura pucharów lejowatych (kultura neolityczna)
KCSz	– kultura ceramiki sznurowej (kultura ze schyłku neolitu)

4.2.5. Charakterystyka zachowanej historycznej zabudowy

Charakterystyka zachowanej historycznej zabudowy oraz kapliczek przydrożnych na terenie gminy Krasne powstała przede wszystkim w oparciu o przeprowadzone prace terenowe. Do niniejszego opracowania wykorzystano również literaturę przedmiotu badań, niepublikowane materiały przechowywane w archiwum PSOZ w Rzeszowie oraz materiały archiwalne.

Zabytki architektury sakralnej

Do zabytków architektury sakralnej na terenie gminy Krasne należy zespół kościelny w Krasnem (pochodzący z 1 poł. XVIII w.) i Malawie (XX w.) oraz usytuowana na cmentarzu parafialnym kaplica cmentarna w Krasnem a także kościółek odpustowy p.w. św. Marii Magdaleny w Malawie:

Zespół kościelny w Krasnem składa się obecnie z późnobarokowego kościoła p. w. Wniebowzięcia NMP, otaczającego go ogrodzenia, dwóch kapliczek umieszczonych w murze ogrodzenia, dzwonnicy również umieszczonej w murze otaczającym kościół oraz budynku plebani. Do niedawna w skład tego zespołu wchodziły jeszcze: dawna organistówka (użytkowana ostatnio jako salka parafialna) rozebrana kilka lat temu w związku z budową nowego kościoła; budynek gospodarczy (użytkowany jako wozownia, stajnia, obora i chlew), stodoła i spichlerz plebański – również już rozebrane.

Zespół kościelny w Malawie składa się z kościoła parafialnego p.w. św. Wawrzyńca, wzniesionego w latach 1921 – 1923, dzwonnicy, ogrodzenia wraz z bramą i czterema kapliczkami. Przez długie lata do zespołu tego należała również murowana plebania, usytuowana ok. 150 m na wschód od kościoła, nad skarpą opadającą w kierunku północno – wschodnim, wzniesiona w 1882 r. w stylu pseudoklasycystycznym, została jednak rozebrana w maju 1965 r., gdy wybudowano nową plebanię.

Na terenie wsi Malawa oprócz kościoła parafialnego znajduje się także późnobarokowy kościół filialny wzniesiony około 1713 r. p.w. św. Marii Magdaleny. Kościół ten jest usytuowany w południowej części wsi zwanej „Podkościółek”, na wysokim wzniesieniu (ok. 394 m n.p.m.), w otoczeniu kępy starych lip. Na północny zachód od niego ustawiona została współczesna dzwonnica, skonstruowana z żelaznych szyn. Cały zespół kościelny otoczony jest ogrodzeniem z metalowych prętów.

Zespoły dworskie

Zachowały się pozostałości zespołu folwarcznego w Strażowie. Jest on usytuowany w północno – wschodniej części wsi. Do chwili obecnej zachowało się z niego niewiele –

murowana rządcówka oraz resztki ogrodu ze starodrzewiem. Dom rządcy wybudowany został na początku XX w. Ogród i park, z których jedynie pozostałości możemy oglądać w chwili obecnej, powstały w XIX w. (są zaznaczone na mapie katastralnej z 1849 r.) W jego pobliżu znajduje się XVIII-wieczna figura Św Antoniego (na granicy z Krzemienią). Zespoły dworskie i folwarczne znajdowały się również i w pozostałych wsiach tej gminy (Maława, Krasne i Palikówka), jednak nie zachowały się do czasów współczesnych.

Obiekty użyteczności publicznej

Na terenie gminy Krasne spotkać można także zabytkowe obiekty użyteczności publicznej. Należą do nich m.in. szkoły i in. Na terenie tej gminy zachowało się do chwili obecnej sporo zabytkowych szkół. Spotkać je można w prawie wszystkich wsiach gminy. Szkoła w Krasnem wybudowana została w centrum wsi. Wzniesiona została około 1900 r. Jest to obiekt murowany. Obecnie nie pełni już funkcji szkoły, lecz jest to budynek mieszkalny (dom nr 120). Szkoła w Maławie również jest murowana. Wzniesiono ją w tych samych czasach – na początku XX w. Obecnie w budynku tym mieści się przedszkole i biblioteka. Podobnie przedstawia się historia szkoły w Palikowce. Tak jak poprzednie została wzniesiona na początku XX w., jako budynek murowany. W chwili obecnej mieści się tutaj przedszkole.

Historia szkoły w Strażowie jest analogiczna do historii większości szkół gminy Krasne. Tak jak opisywane poprzednio, została wybudowana na początku XX w., po południowej stronie drogi prowadzącej przez wieś. W budynku tym również mieści się obecnie przedszkole. Jest to obiekt murowany, tynkowany.

Do grupy zabytkowych obiektów użyteczności publicznej znajdujących się na terenie omawianej gminy należy również zespół stacji kolejowej w Strażowie. Położony jest on w północnej części wsi, przy linii kolejowej Kraków – Przemyśl. Obiekty wchodzące w skład tego zespołu powstały w XIX w. W chwili obecnej do omawianego zespołu należą: dworzec kolejowy, magazyn I, magazyn II oraz drewniany budynek noszący obecnie nr 127. Dworzec kolejowy jest budynkiem murowanym. Wzniesiony został w 4 ćw. XIX w. Obydwa magazyny są drewniane, wybudowano je pod koniec XIX w.

Zabytkowe obiekty przemysłowe

Na terenie gminy Krasne spotkać można także zabytkowe obiekty przemysłowe. Do takich niewątpliwie należy młyn znajdujący się w Palikowce. Jest on usytuowany w zachodniej części wsi, po południowej stronie drogi prowadzącej przez tę miejscowość. Wzniesiono go ok. 1930 r. Jest to duży obiekt murowany. Funkcjonuje do chwili obecnej. Obecnie jest własnością GS oraz Tadeusza Bojdy. Po drugiej stronie drogi wybudowana została zagroda młynarska. Zabudowania te powstały w tym samym czasie co młyn – ok. 1930 r. Dom młynarza jest okazałym budynkiem murowanym.

Domy oraz zagrody

Na terenie gminy Krasne zachowała się stosunkowo duża ilość drewnianych domów oraz całych zagród pochodzących z 4 ćw. XIX w. i 1 ćw. XX w. Najczęściej są to skromne, drewniane domy o konstrukcji zrębowej, często węglowane na obłap. Dachy domów starszych są najczęściej czterospadowe, przeważnie pierwotnie były kryte słomą (niekiedy schodkowo), obecnie pokrycie dachu często jest już zmienione. Dachy domów nowszych (lub przebudowanych w późniejszym czasie) są dwuspadowe, można też spotkać dachy dwuspadowe naczółkowe. W niektórych domach zachowały się stare piece kuchenne. Ściany domów często są z zewnątrz oszalowane pionowo, a wewnątrz otynkowane.

W większości wsi gminy Krasne spotkać można również zagrody składające się najczęściej z drewnianego domu, mieszczącego pod jednym dachem również część gospodarczą i stodoły, czasem w skład takiej zagrody wchodzi także stojąca oddzielnie od domu drewniana stajnia, czasem też murowana (kamienna) piwnica. Najwięcej takich, typowych dla budownictwa ludowego tych stron, zagród zachowało się na terenie Maławy. Do cennych zabytków architektury ludowej należy też zagroda nr 535 (d. nr 341) w Maławie, położona w środkowej części wsi, w pobliżu kościoła parafialnego. W jej skład wchodzi: dom mieszkalny z 1880 r., stodoła z oborą z 1900 r. oraz spichlerz z ok. 1898 r.

Na terenie wszystkich wsi gminy Krasne zachowało się także dużo pojedynczych zabytkowych, drewnianych domów. Są to m.in.: w Krasnem – dom nr 614 (4 ćw. XIX w.), nr 615 (ok. 1880 r.), w Maławie – dom nr 208 (ok. 1870 w Strażowie – dom nr 283 (1923), nr 285 (k. XIX w.), w Załężu – dom nr 112 a (pocz. XIX w. ?), nr 114 (pocz. XIX w. ?), nr 121 (1880), nr 125 (ok. 1880), nr 127 (1830 ?), nr 128 (ok. 1880), nr 129 (ok. 1880). Najciekawsze zespoły zabudowy drewnianej zachowały się w Palikówce i w północno – zachodniej części graniczącego z nią Strażowa (okolice dworca PKP). Różnice w zabudowie drewnianej poszczególnych części gminy są stosunkowo niewielkie.

W północnej części gminy ostatki węglów są obcięte, a w południowej nieco wystające. W Maławie jeszcze do niedawna występowały sporadycznie domy przysłupowe, które budowali cieśle z Markowej i niektórych miejscowości z południowej części gminy Łańcut.

Kapliczki i krzyże przydrożne

Kapliczki i krzyże przydrożne są charakterystycznym elementem krajobrazu wsi i miasteczek Polski południowo – wschodniej. Spotkać można je również na terenie wszystkich wsi gminy Krasne.

Najliczniej reprezentowane na terenie gminy Krasne są kapliczki murowane z kamienia bądź cegły. W grupie tej wyodrębnić można kilka typów kapliczek, z których przeważającą większość stanowią kapliczki prostopadłościennne o podstawie kwadratu. W tej grupie kapliczek wydzielić można jeszcze kilka odmian. Pierwszą grupę stanowią kapliczki, które ze względu na formę wnętrza nazwać można arkadowymi, z prześwitami bocznymi. Dwie kapliczki tego typu spotkać można na terenie wsi Krasne, a jedną w Słocinie.

Drugą odmianą kapliczek prostopadłościennych są kapliczki wnękowe z dużymi przeszkleniami okiennymi od frontu. Również one są budowane na planie kwadratu i przykryte daszkami dwuspadowymi. Na terenie Gminy Krasne kapliczki tego typu występują najliczniej. Spotkać je można prawie we wszystkich wsiach tej gminy – najwięcej takich kapliczek (aż 4) występuje w Maławie. Na terenie Maławy spotkać można jeszcze dwie kapliczki tego typu. Obie położone są w południowej części wsi, na zapleczu głównej zabudowy wiejskiej. Pojedyncze kapliczki tego typu spotkać można także i w innych wsiach gminy.

Kapliczki drewniane

Na obszarze gminy Krasne najmniej jest kapliczek drewnianych, prawdopodobnie ze względu na nietrwałość materiału, który pod wpływem warunków atmosferycznych łatwo ulegał zniszczeniu. Najliczniejsze w grupie kapliczek drewnianych są kapliczki typu szafkowego. Występuje ich sporo także na terenie Gminy Krasne, Spotkać je można w prawie każdej z miejscowości tej gminy. Najczęściej umieszczone są na drzewach i na krzyżach. Wykonane są najczęściej z drewna, choć w ostatnich latach pojawiać się zaczyna także inne tworzywo: blacha, eternit itp. Kapliczki te mają formę płytkiej szafki krytej dwuspadowym daszkiem. Od frontu są one przeszkłone bądź odstonięte, a w niewielkim wnętrzu umieszczona jest figurka lub obrazek. Kapliczki szafkowe

najczęściej są bardzo proste, skromne bez jakichkolwiek dekoracji, lecz trafiają się także ich bardzo ozdobne formy o ażurowo wycinanych szczytach, dekoracjach w formie wieżyczek, sterczyn itp.

Figury przydrożne

Jedna z nich usytuowana jest ok. 200 m na północ od obecnej szosy Rzeszów – Przemyśl, na niewielkim wzniesieniu, na terenie wsi Krasne. Zwrócona jest frontem na północ, gdyż pierwotnie postawiona została przy dawnym szlaku handlowym, biegnącym bardziej na północ w stosunku do drogi obecnej (wówczas figura stała po południowej stronie drogi). Wzniesiona została prawdopodobnie na początku XIX lub na przełomie XVIII/XIX w. Wykonana została z cegły, z kamiennymi gzymsami i z kamienną figurą św. Antoniego. Figura ta ustawiona jest na szczycie wysokiej kolumny (ok. 5 m) posadowionej na wysokim (ok. 2 m) cokole w formie sześcianu. Na wschód od omawianej figury rosną dwie stare lipy (niegdyś był tu także stary kasztan, dziś już nieistniejący).

Bardzo podobna, do wcześniej opisanej, figura znajduje się w Strażowie. Usytuowana jest we wschodniej części wsi, przy granicy z Krzemienicą, w pobliżu dawnego zespołu dworskiego. Według miejscowej tradycji wzniesiona została przy dawnym szlaku handlowym (podobnie jak miało to miejsce w sąsiedniej wsi – Krasne). Postawiono ją na sztucznie usypanym pagórku. Otoczona jest ogrodzeniem składającym się ze słupków połączonych łańcuchem. Kolumna ma podobną wysokość, jak wcześniej opisywana, również posadowiona jest na wysokim cokole w formie sześcianu. Figura św. Antoniego umieszczona została w szklanej obudowie.

Pomniki

Na terenie gminy Krasne znajdują się także pomniki związane z 500–setną rocznicą zwycięstwa pod Grunwaldem. Były one masowo stawiane w 1910 r. na terenie całej Galicji. Spotkać je można również w kilku wsiach omawianej gminy – w Krasnem, Strażowie i Palikówce.

Najbardziej okazały Pomnik Grunwaldu znajduje się w Strażowie. Jest on usytuowany w północnej części wsi, w pobliżu linii kolejowej, na małej wysepce położonej na środku skrzyżowania z drogą do Palikówki. Ma on kształt wzniesionego z polnych głazów stożka, na którym umieszczony jest kamienny krzyż. W połowie wysokości stożka znajduje się półeczka, na której ustawiono rzeźbę przedstawiającą orła w koronie.

Polskie zwycięstwo w bitwie pod Grunwaldem upamiętnili również mieszkańcy sąsiedniej Palikówki. W 1910 r. wzniesli oni pomnik, usytuowany po wschodniej stronie drogi przez wieś. Ma on formę wysokiego postumentu wzniesionego z głazów narzutowych, na którym ustawiono dużą figurę Matki Boskiej z Dzieciątkiem, umieszczoną w szklanej obudowie.

500–setną rocznicę zwycięstwa w bitwie pod Grunwaldem uczcili także mieszkańcy Krasnego. Oni również ufundowali pomnik – ustawiono go po północnej stronie głównej drogi z Krakowa do Przemyśla, w pobliżu skrzyżowania z drogą prowadzącą przez Krasne do Załęża. Podobnie jak w Palikówce, można tu zobaczyć figurę Matki Boskiej umieszczoną na wysokim cokole z polnych kamieni. Pomnik otoczony jest płotkiem.

Krzyże przydrożne

Na terenie gminy Krasne spotkać można również krzyże przydrożne. Są to krzyże drewniane, betonowe lub metalowe. Najciekawszy krzyż betonowy usytuowany jest na terenie wsi Krasne, po zachodniej stronie drogi prowadzącej przez wieś w kierunku Załęża, obok nr 149. Ufundowali go w 1895 r. Na terenie tej gminy znajdują się również metalowe krzyże przydrożne, przeważnie wykonane współcześnie. Najbardziej okazały z

nich usytuowany jest w Palikówce, obok skrzyżowania dróg, w pobliżu torów kolejowych. Jest to wysoka, metalowa, ażurowa konstrukcja, na której umieszczono rzeźbę przedstawiającą Chrystusa.

4.2.6. Układy przestrzenne i stan ich zachowania

Wyniki badań archeologicznych w konfrontacji z informacjami historycznymi oraz analiza map historycznych potwierdzają fakt istnienia na obszarze gminy osadnictwa od czasów prehistorycznych.

Krasne lokowane zostało na początku II połowy XIV w. na obszarze leśnym, ale nie wzdłuż strumienia, jak to miało wówczas najczęściej miejsce, tylko drogi. Od początku była to wieś stosunkowo duża, położona blisko szlaków wschód–zachód. Przeznaczony pod jej lokację stosunkowo duży teren został dość szybko wykarczowany i zasiedlony. Nieduże enklawy leśne pozostały jedynie przy tzw. źródłiskach. Wieś została ukształtowana jako łańcuchówka. W jej centrum po wschodniej stronie drogi wyznaczono nadziały gruntu dla sołtysa oraz stanowiące uposażenie parafii. Układ rozłogów tej wsi jest typowy dla łańców leśnych. Miejsce folwarku sołtysiego zajął powiększający się z czasem folwark szlachecki, a folwark plebański również rozwinął się dzięki kolejnym uposażeniom, które otrzymywała parafia.

Na uwagę w Krasnem zasługują jeszcze dwa przysiółki, tj powstała w czasach nowożytnych na wyrębie „Wólka”, oraz na rozparcelowanych w latach 20–tych i 30–tych XX wieku gruntach dworskich „Kolonja”.

Wieś Strażów lokowana została na południowym brzegu Wisłoka nad niedużym strumieniem stanowiącym jego dopływ. Nie znamy daty powstania tej jednej z najstarszych miejscowości na tym terenie, ale powtórnie została ona lokowana również w połowie XIV wieku. W południowo–wschodniej i południowo–zachodniej części wsi są dobrze czytelne fragmenty dawnych niw z okresu przedlokacyjnego. Folwark pański powstały na bazie sołtysiego usytuowany został w północno–zachodniej części wsi. Do niego też należała owczarnia usytuowana w południowo–zachodniej części wsi (w XIX w.) oraz istniejąca do chwili obecnej na jej miejscu bażantarnia. Dość dobrze czytelne są w terenie relikty dawnego założenia parkowo–ogrodowego w północno–wschodniej części wsi. Podziały na dawnej niwie domowej są natomiast w chwili obecnej mocno zniekształcone.

Nad potokiem płynącym środkiem wsi rozmierzona została niwa domowa Malawy. Posiada ona układ typowy dla lokacji, które sytuowano na obszarach leśnych. Nadawane nadziały ziemi poza niwą domową rozmierzono prostopadle do dróg zagumiennych. Ten sam przebieg mają zachowane i dobrze czytelne do chwili obecnej rozłogi nadziałów, w które uposażono parafię, jak też i sołtysa. Folwark sołtysi po przejęciu przez właściciela był systematycznie poszerzany poprzez stopniowe przyłączanie do niego sąsiadujących z nim nadziałów chłopskich. W wyniku parcelacji na gruntach podworskich powstała kolonia mieszkalna. XVIII–wieczny rodowód posiada natomiast przysiółek o nazwie Podkościółek. Powstał on również na porębie leśnej w południowo–wschodniej części wsi. Następnie powstał tam murowany kościółek p.w. Marii Magdaleny.

Średniowieczny rodowód posiada też lokowana na północnym brzegu Starego Wisłoka Palikówka, która najprawdopodobniej również powstała jako wieś na karczunkach leśnych. Nawsie przylegało do Wisłoka, a nadziały ziemi zostały rozmierzone po północnej stronie niwy siedliskowej. Późniejsze wylewy Wisłoka spowodowały dość duże zmiany w układzie gruntów. I tak np. we wschodniej części zostały wydzielone duże obszary dla folwarku pańskiego, po którym pozostał przede wszystkim las po dawnej bażantarni nazywany „Klombem”. W centralnej części wsi znajduje się jeszcze wyspa, którą mieszkańcy określają nazwą „Flisak”. Według tradycji miejscowej w jej sąsiedztwie miał znajdować się w czasach historycznych pal i port rzeczny. W miejscowości tej

zachował się zespół budownictwa drewnianego z tradycyjnym układem budynków w zagrodzie, które ustawione są szczytem do drogi prowadzącej przez wieś.

SPIS ZABYTKÓW GMINY KRASNE

Miejscowość	Obiekt	Materiał	Datowanie	Użytkownik
Krasne	Układ przestrzenny wsi		XIV/XV– XIXw.	
Krasne	Zespół kościelny – kościół p.w. Wniebowzięcia NMP Krzyż	mur. bet.	1742–1748	kościół rz.–kat.
Krasne	Zespół plebański – plebania	mur.	1905	
Krasne	Zespół kościelny – ogrodzenie	mur.	ok.poł.XVIIIw.	
Krasne	Zespół kościelny – dzwonnica	mur.	1899	
Krasne	Zespół kościelny – kapliczka	mur.	ok.poł.XVIIIw.	
Krasne	Zespół kościelny – kapliczka	mur.	ok.poł.XVIIIw.	
Krasne	Kaplica cmentarna Bielańskich	mur.	4 ów.XIXw.	
Krasne	Kapliczka	mur.	k. XIXw.	wł.Zdzisław Chrzańska
Krasne	Kapliczka	mur.	ok.1900	wł.Alfreda Pukała
Krasne	Kapliczka p.w. Najśw.Serca Jezusowego	mur.	1929	wł.Roman Korab
Krasne	Kapliczka	mur.	lata 30–te XXw.	wł.Aniela Kulia
Krasne	Szkoła	mur.	ok.1900	ob.dom nr 120
Krasne	Dom nr 614	drewn.	ok.180	wł.Aniela Kozioł
Krasne	Dom nr 615	drewn.	ok.1880	wł.Alfreda Pukała
Krasne	Dom nr 647	drewn.	1927.	wł.Weronika Michno
Malawa	Układ przestrzenny wsi		XIV/XV– XIXw.	
Malawa	Zespół kościelny św. Wawrzyńca –kościół par.p.w.św.Wawrzyńca	mur.	1921–1923	kościół rz.–kat.
Malawa	Zespół kościelny św. Wawrzyńca –miejsce po spalonym drewnianym kościółce		spalony w 1921r.	
Malawa	Zespół kościelny św. Wawrzyńca –ogrodzenie	mur.	1921–1923	
Malawa	Zespół kościelny św. Wawrzyńca –dzwonnica	mur.	1921–1923	
Malawa	Kościół fil. p.w. św. Marii Magdaleny	mur.	przed 1713	
Malawa	Szkoła	mur.	pocz.XXw.	ob.przedszkole i biblioteka
Malawa	Kapliczka ze św.Janem Nepomucenem	mur.	1 poł.XIXw.	nad potokiem, remont 1950

Miejscowość	Obiekt	Materiał	Datowanie	Użytkownik
Malawa	Kapliczka	mur.	4 ćw.XIXw.	wł.Zofia Jamrozek
Malawa	Zagroda nr 28 – stodoła	drewn.	ok.1900	wł. Kostek Aniela
Malawa	Zagroda nr 28 – dom	drewn.	ok.1900	wł.Aniela Kostek
Malawa	Dom nr 208	drewn.	ok.1870	wł.Stanisława Ciupak
Malawa	Dom nr 393	drewn.	1899	wł.Katarzyna Szczepańska
Malawa	Dom nr 496	drewn.	1909	wł.Ludwik Malak
Malawa	Dom nr 519	drewn.	ok.1880	wł.Genowefa Kunysz
Malawa	Dom nr 414	drewn.	1880	wł.Kazimierz Szopa
Malawa	Zagroda nr 531 – kapliczka słupowa	mur.	1899–1900	
Malawa	Zagroda nr 531 – stodoła	drewn.	1880	
Malawa	Zagroda nr 531 – dom	drewn.	1933	wł.Bronisław Wiech
Malawa	Zagroda nr 535 – spichlerz	drewn.	1898	
Malawa	Zagroda nr 535 – stodoła	drewn.	ok.1900	
Malawa	Zagroda nr 535 – dom	drewn.	1880	wł.Katarzyna Wiech
Malawa	Dom nr 562	drewn.	1880	wł.Magdalena Sowa
Malawa	Dom nr 582	drewn.	1910	wł.Ignacy Jamrozek
Malawa	Dom nr 583	drewn.	1910	wł.Helena Wiech
Malawa	Dom nr 666	drewn.	ok.1900	wł.Tadeusz Lisek
Palikówka	Układ przestrzenny wsi		XIV/XV–XIXw.	
Palikówka	Kapliczka św.Jana Nepomucena	mur.	1900	wł.Weronika Szubart
Palikówka	Kapliczka grunwaldzka p.w. NMP z Dzieciątkiem	mur./kam.	1910	
Palikówka	Szkoła	mur.	pocz.XXw.	ob.przedszkole
Palikówka	Dom nr 11	drewn.	ok.1910	wł.Weronika Szubart
Palikówka	Dom nr 12		ok.1930	wł.Emil Pietraszek
Palikówka	Dom nr 21	drewn.	ok.1925	wł.Stępień Marcjanna
Palikówka	Dom nr 42	drewn.	1924	wł.Zofia Dudek
Palikówka	Dom nr 43	drewn.	po 1918	wł.Maria Cyrnek
Palikówka	Dom nr 58	drewn.	1914	wł.Wanda Orłoś
Palikówka	Dom nr 80	drewn.	1918	wł.Władysław Kopeć
Palikówka	Zagroda nr 81 – dom	drewn.	1922	wł.Zofia Gaweł
Palikówka	Zagroda nr 81 – obora	drewn.	k. XIXw.	
Palikówka	Dom nr 86	drewn.	ok.1920	wł.Anna Guzek
Palikówka	Dom nr 101	drewn.	ok.1915	wł.Jan Kania
Palikówka	Zagroda młynarska nr 104 –młyn	mur.	ok.1930	wł.Bojda Janina, GS
Palikówka	Zagroda młynarska nr 105 –dom	mur.	ok.1930	
Palikówka	Dom nr 117	drewn.	ok.1930	wł.Pasierb Domicela
Palikówka	Dom nr 118	drewn.	po 1918	wł.Maria Chorzępa
Palikówka	Dom nr 397	drewn.	pocz.XXw.	
Palikówka	Dom nr 300	drewn.	ok.1900,1970	wł.Zofia Kopeć, PFZ
Strażów	Układ przestrzenny wsi		XIV/XV(?)–XIXw.	
Strażów	Zespół folwarczny –dom rządcy	mur.	pocz.XXw.	ob.dom ; remont 1990
Strażów	Zespół folwarczny –ogród		XIXw.	
Strażów	Zespół stacji kolejowej –dworzec	mur.	4 ćw.XIXw.	
Strażów	Zespół stacji kolejowej –magazyn I	drewn.	k. XIXw.	
Strażów	Zespół stacji kolejowej –magazyn II	drewn.	k. XIXw.	

Miejscowość	Obiekt	Materiał	Datowanie	Użytkownik
Strażów	Szkoła	mur.	pocz.XXw.	obecnie przedszkole
Strażów	Zespół stacji kolejowej –dom nr 127	drewn.	k. XIXw.	
Strażów	Dom nr 283	drewn.	1923	FPZ, Kukuryk Maria i Bronisław
Strażów	Dom nr 285	drewn.	k. XIXw.	wł.Jachowicz Irena, Elżbieta

4.3. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WALORÓW KRAJOBRAZOWYCH

4.3.1. Ogólna charakterystyka walorów krajobrazowych

O walorach krajobrazowych gminy Krasne decyduje budowa geomorfologiczna i związana z nią rzeźba terenu w połączeniu z szatą roślinną (bogactwem ekosystemów) oraz występowaniu zespołów i obiektów zabytkowych usytuowanych trafnie w krajobrazie. Obszar który obejmuje gmina Krasne charakteryzuje się znacznym zróżnicowaniem pod względem ukształtowania terenu. Północna i środkowa część gminy należy do pod względem krajobrazowym do obszarów o przeciętnych walorach i wartościach estetycznych. Północna część gminy (Rynna Podkarpacka) położona jest na terasie nadzalewowej Wisłoka. Tereny te są najniżej położone tworząc płaską równinę, która pokryta jest mozaiką pól uprawnych, łąk i pastwisk. Nieco monotony krajobraz urozmaicają dwa niewielkie kompleksy leśne, śródpolne zadrzewienia i pojedyncze drzewa. Najistotniejszą osobliwością tego obszaru jest jednak nieczynne koryto Wisłoka tzw. Stare Wisłoczysko, które silnie meandrując na długości kilkunastu kilometrów wtopione jest w krajobraz Załęża i Palikówki oraz częściowo także Strażowa. Brzegi Starego Wisłoczyska są dość strome i prawie na całej długości porośnięte drzewami i krzewami. Stanowi ono dość istotny estetyczny element krajobrazu w tej części gminy. Bardzo niekorzystny wpływ na ogólne wrażenia estetyczne krajobrazu ma agresywna, ciężka bryła elewatora zbożowego w Załężu oraz komin usytuowanej w pobliżu ciepłowni Rzeszów. Negatywnie na naturalny krajobraz tej części gminy oddziałują tory linii kolejowej Kraków – Przemyśl. Centralna część gminy położona jest w obrębie Pogórza Rzeszowskiego. Obszar ten w stosunku do północnej części gminy posiada nieco bardziej urozmaiconą rzeźbę terenu. Górują tutaj na rozległej przestrzeni niezbyt wysokie, rozległe wzniesienia, u stóp których znajdują się rozcinające doliny niewielkie potoki. Ze wzniesień tych, przy dobrej widoczności można obserwować dość szeroki horyzont. Dominującym typem krajobrazu w północnej i środkowej części gminy jest krajobraz kulturowy, w dużej części harmonijny z charakterystyczną dla gospodarki rolnej mozaiką upraw rolnych, łąk, pastwisk, sadów i zadrzewień śródpolnych. Istotną rolę w krajobrazie tej części gminy odgrywają zadrzewienia śródpolne oraz pojedyncze egzemplarze okazałych drzew usytuowanych na otwartej przestrzeni lub nieduże ich grupy. Południowa część gminy (tj. miejscowości Malawa i część Słociny) położona jest na Pogórzu Dynowskim. Są to najwyżej położone tereny gminy, które w znacznym stopniu są porośnięte zwartymi kompleksami leśnymi o przewadze drzewostanów bukowych i bukowo-grądowych. Ten ciągnący się wałem z zachodu na wschód pas wzniesień porozcinany jest szeregiem wąwozów i dolin, które posiadają najczęściej przebieg południkowy. Biorą w nich początek nieduże strumienie, które porasta zieleń nadrzeczna. Gdziekolwiek występują na stokach osuwiska odsłaniające głębsze warstwy podłoża. Z kulminacyjnych punktów terenu rozciągają się

wspaniałe widoki na miasto Rzeszów. Uroku południowej części gminy dodają grabowe i bukowe lasy, które porastają najczęściej strome stoki, doliny i jary. Wiosną w krajobrazie dominują natomiast zakwitające krzewy i niektóre drzewa. Szczególnie urokliwy zakątek w południowej części gminy stanowi przysiółek Malawy - Podkościółek wraz z zabytkowym kościołkiem otoczonym lipami, usytuowany na Górze Marii Magdaleny. Ze względu na walory południowej części gminy funkcjonują tutaj od dłuższego czasu dwa szlaki turystyczne.

4.3.2. Zabytkowe założenia zieleni

Z istniejących niegdyś na terenie gminy zabytkowych założeń zieleni funkcjonujących przy dworach pozostało obecnie w Strażowie (folwark).

Interesujące są też pozostałości po dawnych ogrodach rozplanowanych w połowie XVIII wieku przy dawnym folwarku w Strażowie, gdzie obecnie w otoczeniu rządówki z drugiej połowy XIX wieku zachował się przede wszystkim nieliczny drzewostan liściasty. Z dawnego zespołu folwarcznego pozostał budynek dawnej rządówki, układ głównych dróg, jeden z trzech stawów ocalały w południowej części założenia (w sadzie) oraz pojedyncze drzewa w sadzie usytuowane w okolicy dawnego podjazdu i przy drodze. Droga, która niegdyś prowadziła do podjazdu przez środek założenia, obecnie jest granicą oddzielającą resztki dawnego zespołu od nowych gospodarstw wiejskich ze strony wschodniej. Do dawnej rządówki prowadzi poprzez bramę aleja obsadzona po obydwu stronach żywopłotem. Na południe od wejścia, za żywopłotem znajduje się teren zadrzewiony z kilkoma starymi drzewami, między innymi z okazałą sosną wejmutką i ogromną lipą. Po lewej stronie od wjazdu jest niewielki zadarniowy teren z młodymi nasadzeniami ozdobnych roślin. Na interesującym nas terenie w 1985 roku zinventaryzowano ponad 80 sztuk drzew i krzewów, wśród których wyróżniono 26 gatunków roślin, w tym 4 gatunki drzew iglastych. Najliczniejszą grupę stanowią robinia – 23 szt., topole – 23 szt., oraz jesiony – 11 szt. Pozostałe gatunki są reprezentowane w ilości po kilka sztuk. Najokazalsze egzemplarze starodrzewia zachowane w parku, to: sosna wejmutka, lipa krymska i świerk pospolity. Pozostałości założenia folwarczno-ogrodowego znajdują się na końcu wsi, ale nie stanowią one pokaźnych rozmiarów masywu zieleni, który byłby widoczny ze wszystkich stron. Znajdujący się tam jednak starodrzew ze względu na swoje rozmiary, rzadkość gatunkową oraz powiązania z przeszłością należy bezwzględnie objąć ochroną.

4.3.3. Pomniki przyrody i inne okazy drzew stanowiące dominanty przestrzenne w krajobrazie oraz zadrzewienia śródpolne

Na obszarze gminy Krasne znajduje się stosunkowo niewiele okazów i gatunków drzew objętych ochroną i stanowiących jednocześnie dominanty przestrzenne w krajobrazie. Ze względu na swoje usytuowanie w terenie zaznaczono je na planszy wytycznych konserwatorskich. Najwięcej drzew stanowiących dominanty przestrzenne w krajobrazie to lipy i jesiony. Rosną one najczęściej przy drogach i cmentarzach, a także towarzyszą niektórym gospodarstwom oraz dość licznym kapliczkom. Lasy na terenie gminy Krasne występują w postaci kilku stosunkowo niedużych fragmentów, głównie w południowej części, w rejonie Śłociny Górnej i Malawy. Porastają tu żyzne siedliska lasu wyżynnego. Niewielkie obszary leśne znajdują się też w części wschodniej gminy (Olszyny). Niewielki obszar leśny znajduje się na północny – wschód od miejscowości Palikówka, gdzie drzewostan buduje dąb szypułkowy (tzw. las „Klomb”). Także w obrębie bezodpływowych zagłębień terenu, w otoczeniu śródłukowych i śródpolnych oczek wodnych wykształciły się zarośla wierzb szerokolistnych. Natomiast w południowej części Strażowa znajdują się pozostałości założenia leśnego, w którym znajduje się obecnie bażantarnia, a niegdyś była tam za Potockich owczarnia.

5. UWARUNKOWANIA ROZWOJU EKONOMICZNYCH FUNKCJI GMINY

5.1. UWARUNKOWANIA ROZWOJU DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

5.1.1. Działalność gospodarcza

W urzędzie Gminy w Krasnem na koniec 1998 r. zarejestrowanych było 915 podmiotów gospodarczych, co w porównaniu do 1996 r. daje wzrost około 80%. Najwięcej podmiotów gospodarczych było zarejestrowanych w Krasnem 35,6%, Słocinie 17,5%, Strażowie 16,8%, Maławie 13,9%. Wśród działalności gospodarczej dominowały usługi: stolarskie, tapicerskie, mechanika pojazdowa, usługi wod – kan., elektryczne.

Działalność gospodarcza zarejestrowana ogółem w gminie Krasne wg sołectw w 1996 i 1998 r.

Nazwa wsi	Ilość podmiotów 1998 r.	%	Ilość podmiotów 1996 r.	%
Krasne	307	35,5	264	36,4
Maława	127	13,9	81	11,1
Palikówka	87	9,5	77	10,6
Słocina	160	17,5	114	15,7
Strażów	154	16,8	138	19,0
Załęże	80	8,7	52	7,2
Razem	915	100	726	100

Działalność gospodarcza zarejestrowana w gminie Krasne w 1996 wg działów gospodarczych:

- transport	48	
- budownictwo		32
- produkcja	16	
- handel		276
- usługi ogółem	375	

Jednostki organizacyjne zarejestrowane w systemie REGON wg wybranych sekcji EKD w 1997 r:

- przemysł	293	w tym produkcja 291,
- budownictwo	74	
- handel i naprawy	242	
- transport, składowanie i łączność	38	
- obsługa nieruchomości	52	
- edukacja	8	

Źródło : Urząd Statystyczny w Rzeszowie.

Wśród jednostek organizacyjnych zarejestrowanych w systemie REGON dominował przemysł – 293 podmioty, handel i naprawy – 242 podmioty. Jeżeli chodzi o formę własności podmiotów gospodarczych to dominowała własność prywatna krajowa – 764 podmioty.

5.2. UWARUNKOWANIA ROZWOJU FUNKCJI ROLNICZEJ

Rozwój rolnictwa w warunkach gospodarki rynkowej zmierza do ograniczenia tradycyjnego rolnictwa na rzecz przetwórstwa rolno - spożywczego i dystrybucji żywności.. Wpływa to na utrwalanie się stałej tendencji do koncentracji ziemi, zmniejszania liczby gospodarstw, spadku zatrudnionych w rolnictwie.

Warunki klimatyczno – wodne, glebowe na terenie gminy Krasne sprzyjają rozwojowi rolnictwa. Tereny gminy Krasne mają korzystne położenie. Gmina jest mało zabagniona, osady powierzchniowe tworzone są przez gliny, lessy, ily pylaste.

Najcieplejszym miesiącem jest lipiec, gdzie średnia temperatura wynosi +18°C, najzimniejszym miesiącem jest styczeń ze średnią temperaturą od -4 do -5°C. Okres bezprzymrozkowy trwa długo, bo aż 210 – 220 dni. Średnia roczna suma opadów wynosi od 600 do 700 mm. Teren leży w dorzeczu Wisły i jej dopływu – Wiśłoka.

Rozmieszczenie lasów związane jest z fizjografią terenu i warunkami siedliskowymi w paśmie Pogórza Dynowskiego i starorzecza Wiśłoka.

Przydatność rolnicza gleb obejmuje zespoły różnie położonych gleb, które wykazują podobne właściwości użytkowe.

W gruntach ornych wyróżnia się następujące kompleksy:

1) Pszenny bardzo dobry	klasa I gleby
2) Pszenny dobry	klasa II
3) Pszenny wadliwy	klasa III a
4) Żytni bardzo dobry (pszenno – żytni)	klasa III b
5) Żytni dobry	klasa IV a
6) Żytni słaby	klasa IV b
7) Żytni bardzo słaby (żytnio – łubinowy)	klasa V
8) Zbożowo pastewny słaby	klasa VI

W użytkach zielonych wyróżniono kompleksy;

- 1) 1 z użytki zielone bardzo dobre i dobre klasa I
- 2) 2 z użytki zielone średnie klasa II
- 3) 3 z użytki zielone słabe i bardzo słabe klasa III, IV, V, VI.

Tereny o bardzo dobrych warunkach glebowych obejmują środkowo – wschodnią część gminy, wsie: Krasne, środkowa i północna część Malawa. Dominują gleby biellicowe, pseudobiellicowe, brunatne wylugowane i kwaśne wytworzone z lessów, pyłów zwykłych. Na obszarze tym dominuje kompleks pszenny bardzo dobry i dobry. Zaleca się uprawę pszenicy, buraków cukrowych, rzepaku, koniczyny, warzyw.

Obejmuje środkową i południową Malawę. Występują tutaj gleby biellicowe właściwe i pseudobiellicowe, gleby brunatne wylugowane i kwaśne powstałe na lessach, utworach lessowatych, pyłach zwykłych. Są to kompleksy pszenny dobry śródgórski i podgórski, żytni bardzo dobry, użytki zielone średnie. Proponuje się uprawę żyta, owsa, ziemniaków.

Północna część obejmuje wsie część Stażowa i Palikówkę oraz część Krasnego. Dominują tutaj mady powstałe na łąkach pylastych, pyłach zwykłych, glinach lekkich. W większości występuje tu wysoki poziom wód dawnego starorzecza Wiśłoka. Są to kompleksy pszenny dobry, pszenny bardzo dobry, użytki zielone średnie. Niewielkie powierzchnie w Załężu i Palikówce zajmują lasy. Zaleca się uprawę pszenicy, jęczmienia, buraków cukrowych oraz użytków zielonych; łąk, pastwisk.

Grunty użytkowane przez człowieka w procesie produkcji rolnej czyli użytki rolne składają się z gruntów ornych, upraw trwałych (sady, plantacje), i użytków zielonych tzn. łąk i pastwisk.

Użytkowanie gruntów wg granic administracyjnych w indywidualnych gospodarstwach rolnych w 1997 r.:

-	powierzchnia ogółem	3.980 ha
	w tym- grunty rolne	3.470 ha
-	grunty orne	2.416 ha
-	sady	127 ha
-	łąki	764 ha
-	pastwiska	163 ha
-	lasy i grunty leśne	135 ha

Struktura gospodarstw wg wsi w gminie Krasne w 1996 r.

Nazwa wsi	Ilość gospodarstw						
	do 1 ha	1 – 2 ha	2 – 5 ha	5 – 7 ha	7 – 10 ha	10 – 15 ha	pow. 15 ha
Krasne	53	285	57	4	3	1	1
Malawa	45	373	95	7	3	-	-
Palikówka	87	207	67	-	-	-	-
Słocina	46	229	51	1	-	-	-
Strażów	22	165	30	3	2	-	-
Załęże	58	61	9	-	-	-	-
Razem:	312	1319	339	15	8	1	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Krasne.

Użytki rolne w gminie Krasne stanowią 89,2% powierzchni ogólnej z tego najwięcej ich jest w Malawie 28,8%, Krasnem 22,2%, Słocinie 17,0%. Grunty orne stanowią 69,4% użytków rolnych gminy, najwięcej występuje ich w Malawie 28,4%, Krasnem 21,2%, Słocinie 19,2 %.

Struktura gruntów w Gminie Krasne w 1996 r.

Nazwa wsi	Pow. ogółem	Użytki Rolne	Grunty orne	Sady	Zasiewy
Krasne	557,4	514,3	340	19,5	263
Malawa	768,4	666,2	456,8	23,3	392,8
Palikówka	399,03	360,3	223	3,1	180,3
Słocina	437	392,4	307,6	14,5	230,5
Strażów	303	264,2	198,1	5,7	170,7
Załęże	128,8	116,3	79,9	5,5	62,3
Razem:	2593,6	2313,7	1605,4	71,6	1299,6

Struktura zasiewów / upraw /

Nazwa wsi	Zasiewy	Pszenica	Żyto	Owies	Ziemniak	Warzywa
Krasne	263	133,6	5,3	6,6	57,8	11,3
Malawa	392,8	16,5	10,3	40	76,2	9,4
Palikówka	180,3	82,3	3,1	15,2	12,6	3,5
Słocina	230,5	82,3	4,4	21,7	49,4	7,8
Strażów	170,7	75,9	1	10,6	38,6	11,3
Załęże	62,3	26,8	1	2,6	18,7	3

Razem:	1299,6	617,4	25,1	96,7	283,3	46,3
--------	--------	-------	------	------	-------	------

Zatrudnienie i wyposażenie w rolnictwie w gminie Krasne w 1996 r.

Nazwa wsi	Ludzie w gosp.	Pracujący. Wył. w gosp.	Nierucho- mości	Ciągniki
Krasne	1015	314	1142	66
Malawa	1324	511	764	101
Palikówka	604	239	362	57
Słocina	697	244	1030	44
Strażów	582	240	395	43
Załęże	306	94	701	16
Razem:	4528	1642	4394	327

Grunty orne obejmują przede wszystkim uprawy polowe, ogrody, tereny przejściowo w danym roku nie obsiane, czyli ugory i odłogi. W strukturze gruntów ornich najważniejszą rolę odgrywa uprawa zbóż. Grunty rolne mają wszechstronne znaczenie, szczególnie dla żywienia ludności i zwierząt.

Sady stanowiły tylko 3,0% użytków rolnych, największe arealy są w Malawie 28,4%, Krasnem 27,2%, Słocinie 20,3%.

Zasiewy ogółem występują w gospodarstwach indywidualnych, a dominują w Malawie 30,2%, Krasnem 20,2%

Uprawa pszenicy wymaga dobrych gleb. Największe zasiewy pszenicy (ozimej i jarej) były w Malawie 35,1%, Krasnem 21,6%. Niewielki areal był w Załężu 4,3%.

Uprawa żyta nie wymaga już tak dobrych gleb, jednak wymaga wczesnego siewu na zimę. Najwięcej żyta wysiewa się w Słocinie 17,5%, Krasnem 21,1%, Palikowce 12,4%. Niewielka uprawa żyta występuje w Załężu 4,0%, Strażowie 4,0%, Malawie 10,7%.

Uprawa owsa nie wymaga dobrych gleb, ale wymaga dużo wody. Największe obszary uprawy owsa znajdują się w Malawie 41,4%, Słocinie 22,4%, Palikowce 15,7%. Najmniejsze zasiewy owsa są w Załężu 2,7%, Krasnem 6,8%, Strażowie 11,0%.

Uprawa ziemniaków w gminie zajmuje drugie miejsce po pszenicy. Ziemniaki, które mają wszechstronną przydatność uprawia się w Malawie 26,9%, Krasnem 20,4%, Słocinie 17,4%, Palikowce 15,0%. (Mapa nr 12).

Ważną i stale rosnącą rolę w wyżywieniu ludności zajmują warzywa. Ich uprawa koncentruje się w gospodarstwach indywidualnych (polowa i pod osłonami). Najwięcej warzyw uprawia się w Strażowie i Krasnem po 24,4%, Malawie 20,3%, Słocinie 16,8%.

Plony w gminie Krasne w 1998 r.:

Rodzaj uprawy:	żyto	30 q/ha,
	pszenica ozima	40 q/ha,
	pszenica jara	38 q/ha,
	pszenżyto	42 q/ha,
	jęczmień ozimy	40 q/ha,
	jęczmień jary	42 q/ha,
	owies	38 q/ha,
	ziemniaki	200 q/ha,
	buraki pastewne	600 q/ha,
	buraki cukrowe	450 q/ha,
	rzepak	18 q/ha
	kukurydza	80 q/ha,

W gminie Krasne znajdują się gospodarstwa sadownicze w Malawie i Krasnem.

Hodowla zwierząt gospodarskich i uzyskana z niego produkcja dostarcza artykułów żywnościowych do bezpośredniego spożycia oraz dla przemysłu spożywczego, lekkiego, chemicznego. Między chowem zwierząt gospodarskich, a produkcją roślinną występują silne powiązania. Największa hodowla bydła w gospodarstwach indywidualnych

występowała w Malawie 37,8%, Słocinie 21,7%, Krasnem 17,2%. Najmniej zwierząt hodowano w Załężu 6,6%, Palikówce 6,8%, Strażowie 10,1%.

Chów zwierząt (sztuki duże) w gminie Krasne w 1996/1998 r.

Nazwa wsi	Bydło 1996	Trzoda1996	Bydło1998	1998Trzoda
Krasne	149	38	107	
Malawa	327	215	196	
Palikówka	59	52	144	
Słocina	188	155	84	
Strażów	88	40	76	
Załęże	57	27	30	
Razem:	868	527	637	

Trzoda chlewna podobnie jak bydło zajmuje pierwszoplanowe miejsce w chowie zwierząt. W gospodarstwach indywidualnych podstawą wyżywienia w gospodarstwach małych i średnich były ziemniaki uzupełniane paszami treściwymi. Największe pogłowie trzody w gminie Krasne było w Malawie 40,8%, Słocinie 29,4%. Najmniejsza obsada trzody chlewnej była w Załężu 5,1%, Krasnem 7,2%, Palikówce 9,9

Największe zatrudnienie ludności w gospodarstwach rolniczych występowało we wsiach: Malawa 29,4%, Krasne 22,4%, Słocina 15,4%, Palikówka 13,3%. Natomiast pracujący wyłącznie w gospodarstwie rolnym dominowali w sołectwach: Malawa 31,1%, Krasne 19,1%, Słocina 14,95, Strażów14,6%, Palikówka 14,6%.

Wyposażenie rolnictwa indywidualnego w ciągniki nie jest duże. Najwięcej ciągników było w Malawie 30,9%, Krasnem 20,1%, Palikówce 17,4%. Niewielkie wyposażenie w mechaniczną siłę pociągową było w Załężu 4,9%, Strażowie 13,1%, Słocinie 13,4%.

W gminie Krasne w 1998 r. było 1964 gospodarstwa ogółem, z tego najwięcej w sołectwie Malawa 26,6%, Krasne 20,6%, Palikówka 18,4%, Słocina 16,6%. Wśród gospodarstw dominowały gospodarstwa małe 1 – 2 ha, które stanowiły 67,2%, od 2 do 5 ha – 17,3%, do 1 ha – 15,9%. Gospodarstw dużych ponad 10 ha było tylko dwa i obydwu w Krasnem.

Nieruchomości niezamieszkałych w gminie było 4394, z tego 26% w Krasnem, 23,4% w Słocinie, 17,4% w Malawie, 15,9% w Załężu.

Tereny leśne w gminie Krasne administracyjnie należą do Nadleśnictwa Strzyżów (wieś Malawa i Słocina) oraz Nadleśnictwa Głogów Młp. (wieś Załęże i Strażów). W planach przewiduje się zalesienie terenów prywatnych w Słocinie 19 ha i Malawie 30 ha.

Tereny łowieckie w gminie są dzierżawione przez cztery koła łowieckie; „Diona”, „Cietrzew”, „Rogacz” z Rzeszowa oraz „Sarenka” z Błazowej.

5.3. UWARUNKOWANIA ROZWOJU FUNKCJI TURYSTYCZNO-WYPOCZYNKOWEJ

Atrakcyjność turystyczna obszaru uzależniona jest od trzech czynników – rangi walorów turystycznych, dostępności komunikacyjnej oraz zdolności obsługowej urządzeń turystycznych. Obszary, które zajmuje gmina Krasne nie należą do atrakcyjnych turystycznie. Ze względu jednak na bezpośrednie sąsiedztwo Rzeszowa tereny stosunkowo najładniejsze są miejscem penetracji, najczęściej w okresie weekendów. Warunki środowiska geograficzno-przyrodniczego pozwalają tu na skorzystanie z walorów krajoznawczych.

5.3.1. Ocena turystyczna obszarów

Rejonem najbardziej wyróżniającym się są południowe krańce gminy, położone na Pogórzu Dynowskim. Relatywnie wysoka ocena tych terenów wynika głównie z ukształtowania terenu. Rozciągnięty pas wzgórz tworzący próg Karpat fliszowych jest mocnym i wartościowym elementem krajobrazu. Wierzchołki i stoki wzniesień tworzą naturalne punkty widokowe, z których można podziwiać dolinę Wisłoka i mozaikę zalesionych wyniesień oraz użytków rolnych na Płaskowyżu Kolbuszowskim. Wartościowym składnikiem naturalnym są tutaj lasy, porastające najczęściej strome stoki oraz doliny i wąwozy. Są one chętnie odwiedzane przez turystów, szczególnie, że prowadzą przez nie szlaki turystyczne. Ważnym elementem krajobrazu i cennym obiektem przyrodniczym są pomniki przyrody. Atrakcyjność turystyczną tego obszaru zwiększa stary kościółek p.w. św. Marii Magdaleny w przysiółku Podkościółek otoczony pierścieniem zabytkowych lip, z których trzy to projektowane pomniki przyrody. Ciekawymi obiektami są liczne kapliczki, wśród których najbardziej znana jest kapliczka p.w. św. Rocha oraz niektóre budynki.

Pozostałe rejon gminy nie posiadają większej wartości dla turystyki. Jedynym walorem przyrodniczym o większym znaczeniu dla turystyki, oprócz pomnikowych okazów drzew, jest Stare Wisłoczysko. Dawne koryto odznacza się bardzo silnymi meandrami, a porośnięte gąszczem zarośli i wijlin brzegi stanowią urozmaicenie w monotonnym krajobrazie. Od uroczyska Krzywy Wał do okolic giełdy samochodowej w sąsiedztwie starorzecza prowadzi fragment żółtego szlaku turystycznego.

Ciekawym obiektem, łączącym walory przyrodnicze i antropogeniczne jest zespół dworski w Załężu, wraz z dojazdową aleją i zabytkowym parkiem stanowiącym jego otoczenie, w którym znajduje się potężny dąb będący pomnikiem przyrody i kilkanaście drzew projektowanych do ochrony w takiej formie. Nieco starszy od wymienionego dworu jest zespół kościelny w Krasnem.

5.3.2. Zasady zagospodarowania turystycznego

Ruch turystyczny, szczególnie o dużym natężeniu może wywołać szereg niekorzystnych zmian w środowisku poddanym jego presji. Takiemu oddziaływaniu mogą ulec południowe, najatrakcyjniejsze obszary gminy. Konieczna jest odpowiednia organizacja życia gospodarczego oraz turystyki rekreacji w celu zachowania walorów środowiska przyrodniczego. Należy w sposób świadomy kształtować krajobraz poprzez harmonijne

łączenie zabudowy z roślinnością, zwiększać odporność terenu na użytkowanie rekreacyjne oraz eksponować walory estetyczne. Dla ochrony obiektów o najwyższych walorach przyrodniczych i krajobrazowych, cały teren położony na Pogórzu Dynowskim oraz rejon Starego Wisłoczyska znalazły się w strefie chronionego krajobrazu kulturowego. W strefie należy zachować stan istniejący, a działalność inwestycyjna [powinna być dostosowana do otoczenia. Nie mogą tu być lokalizowane obiekty duże o agresywnej formie. Podstawowe walory turystyczne, które stanowią tutaj punkty widokowe, muszą być chronione przez niedopuszczenie do zabudowy zakłócającej lub uniemożliwiającej odbieranie pozytywnych wrażeń krajobrazowych.

Również tereny leśne poddane są specjalnej ochronie. Bez względu na stan własności, wszystkie lasy zaliczono do ochronnych obszarów leśnych dla miasta Rzeszowa. Obowiązuje w nich zakaz wznoszenia budynków i budowli z wyjątkiem służących gospodarce leśnej, obronności kraju i bezpieczeństwu wewnętrznemu, oznakowaniu, ochronie zdrowia oraz wypoczynkowi i obsłudze turystów. Wszelkie działania na terenie lasów tym również dotyczące zagospodarowania turystycznego, muszą odbywać się zgodnie z wytycznymi zawartymi w planach urządzenia gospodarstwa leśnego. Ponieważ substancja leśna jest podatna na negatywne wpływy intensywnej turystyki, jedyną dopuszczalną jej formą powinna być forma wędrowna.

Wszystkie zabytkowe obiekty otoczone są pełną opieką konserwatorską. Inne elementy dziedzictwa kulturowego jak np. rzemiosło artystyczne, twórczość ludowa, folklor, powinny zostać objęte zorganizowaną opieką dla ich zachowania i rozwoju.

5.3.3. Szlaki turystyczne

Przez teren gminy Krasne biegną dwa szlaki turystyczne oznaczone zielonym i żółtym kolorem.

Szlak zielony od Rzeszowa poprzez Słocinę, Łańcut, Czarną, Węglówkę, Brzozę Stadnicką, Julin, Wolę Zarczycką do Nowej Sarzyny. o ogólnej długości 69 km, w tym na terenie gminy 9 km. Na odcinku przebiegającym przez gminę ma charakter szlaku górskiego.

Szlak żółty jest częścią trasy wiodącej wokół Rzeszowa o przebiegu: Słocina, Tyczyn, Niechobrz, Bratkowice, Budy Głogowskie, Głogów, Stobierna, Załęże, Wilkowyja Słocina o całkowitej długości 120 km w tym na terenie gminy około 12 km.

5.3.4. Punkty widokowe

Istotne dla atrakcyjności turystycznej terenu mają miejsca, z których można podziwiać rozległe widoki, dlatego też ważna jest ochrona tych miejsc przed przypadkowymi i nieprzemyślanymi formami działalności człowieka, które mogłyby zakłócić istniejący ład przestrzenny.

Punkty widokowe są chyba największą atrakcją turystyczną południowej gminy i tylko tu, ze względu na znaczne wzniesienia, są one zlokalizowane:

- Nr 1. punkt widokowy przy szlaku żółtym na górze św. Roch powyżej miejsca, w którym droga główna skręca na wschód. Wspaniały widok w kierunku północno – zachodnim na Rzeszów oraz na północ z krajobrazem Załęża, Wilkowyji i Krasnego.
- Nr 2. punkt widokowy przy szlaku zielonym poniżej drogi do leśnictwa. Widok na Dolinę Wisłoka i Płaskowyż Kolbuszowski
- Nr 3. punkt widokowy przy szlaku zielonym w przysiółku Za Górą na szczycie wzniesienia około 100 m na północ od trasy szlaku. Rozległy widok od Rzeszowa

na zachodzie poprzez całą dolinę Wisłoka i Płaskowyż Kolbuszowski w kierunku północnym a kończąc na widocznym w kierunku północno-wschodnim przy dobrej widoczności Łańcucie.

- Nr 4. punkt widokowy przy szlaku zielonym na szczycie Góry Marii Magdaleny. Widok podobny do poprzedniego ale ograniczony od zachodu natomiast bardziej rozbudowany na wschód.

6. UWARUNKOWANIA ROZWOJU FUNKCJI OSADNICZEJ

6.1. LUDNOŚĆ I ZAGADNIENIA SPOŁECZNE

6.1.1. Demografia

Gminę zamieszkiwało w 1998 r. 12.802 osoby, z tego kobiet 6.540, co stanowiło 50,9% ogółu mieszkańców gminy. Średnia gęstość zaludnienia wynosiła 238,8 os/km². Na 100 mężczyzn przypadła 104 kobiety. W ciągu ostatnich pięciu lat ludność gminy wzrosła o 460 osób czyli średnio rocznie o 92 osoby. We wszystkich sołectwach nastąpił wzrost ludności. Najwięcej mieszkańców przybyło w Słocinie – 161 osób, Załężu – 123 osoby, Strażowie – 98 osób. W 1998 roku najwięcej mieszkańców gminy zamieszkiwało wsie: Krasne 27,9%, Maława 21,9%, Słocinie 19,2%. Gminę Krasne zamieszkuje aktualnie 9913 osób (stan na 1 stycznia 2009 r.) Obserwuje się stały, niewielki wzrost liczby mieszkańców, głównie w wyniku migracji.

Nazwa wsi	1994	1995	1996	1997	1998	% 1998
Krasne	3551	3580	3620	3546	3570	27,9
Maława	2776	2790	2815	2805	2802	29,1
Palikówka	1156	1179	1175	1180	1189	9,3
Słocina	2303	2364	2382	2401	2464	19,2
Strażów	1412	1470	1497	1505	1510	11,8
Załęże	1144	1200	1214	1240	1267	9,9
Razem:	12342	12583	12703	12677	12802	100,0

Urodzenia

Urodzenia w gminie Krasne w 1998 roku wyniosły 125 dzieci. W ciągu ostatnich pięciu lat w gminie urodzenia spadły o 67,2%. Średnio rocznie w gminie rodziło się 160 dzieci. Największy spadek urodzeń nastąpił we wsiach: Maława, Słocina, Załęże. W 1998 r. w gminie najwięcej urodzeń było we wsiach Krasne 32,0%, Maława 20,8%, Słocina 20,0%. Najmniejszy udział urodzeń był w Załężu 6,3%, Palikówce 8,0%, Strażowie 12,8%.

Nazwa wsi	1994	1995	1996	1997	1998	% 1998 r.
Krasne	43	39	44	45	40	32,0
Maława	44	32	30	33	26	20,8
Palikówka	17	18	17	15	10	8,0
Słocina	48	30	36	25	25	20,0
Strażów	18	29	22	23	16	12,8
Załęże	16	15	19	16	8	6,4
Razem:	186	163	168	157	125	100,0

Zgony

Zgony w gminie Krasne w 1998 r. wyniosły 125 osób. W ciągu ostatnich pięciu lat zgony wzrosły tylko o 2,4%. Średnio rocznie w gminie było 166 zgonów rocznie. Poziom natężenia zgonów zależy od wielu czynników takich jak: środowisko życia człowieka, a także uwarunkowania biologiczne. Wzrost zgonów nastąpił we wsiach: Krasne, Strażów,

Załęże. Spadek zgonów zanotowały wsie: Maława, Słocina, Palikówka. W 1998 r. największy udział zgonów miały wsie: Krasne 32,8%, Maława 18,4%, Słocina 15,2%, Strażów 14,2%.

Zgony w gminie Krasne wg sołectw w latach 1994 – 1998.

Nazwa wsi	1994	1995	1996	1997	1998	% z 1998
Krasne	34	44	31	33	41	32,8
Maława	32	38	25	23	23	18,4
Palikówka	15	7	12	8	10	8,0
Słocina	21	16	21	16	19	15,2
Strażów	11	11	9	12	18	14,4
Załęże	9	6	10	12	14	11,2
Razem:	122	122	108	104	125	100,0

Przyrost naturalny

Przyrost naturalny to różnica między liczbą urodzeń, a liczbą zgonów w badanym okresie na określonym terytorium. W 1998 r. przyrost naturalny w Gminie Krasne wynosił 0, tzn. liczba urodzeń była równa liczbie zgonów. W ciągu ostatnich pięciu lat przyrost naturalny bardzo się zmniejszył – z 64 osób w 1994 r., przez 60 osób w 1996 r. do 0 osób w 1998 r. Największy spadek przyrostu naturalnego wystąpił w sołectwach: Słocina, Załęże, Krasne. Ujemny przyrost naturalny w 1998 r. miały wsie: Załęże, Strażów, Krasne. Dodatni przyrost naturalny wystąpił w Słocinie i Maławie.

Przyrost naturalny w gminie Krasne wg sołectw w latach 1994 – 1998.

Nazwa wsi	1994	1995	1996	1997	1998
Krasne	9	-5	13	12	-1
Maława	12	-4	5	10	3
Palikówka	2	11	5	7	0
Słocina	27	14	15	9	6
Strażów	7	18	13	11	-2
Załęże	9	0	9	4	-6
Razem:	64	21	60	53	0

Ruch naturalny ludności w 1997 r.

Nazwa gminy	Małżeństwa na 1000 mk	Urodzenia na 1000 mk	Zgony na 1000 mk	Przyrost na 1000 mk
Chmielnik	5,8	13,7	10,5	3,2
Czarna	6,6	13,7	10,1	3,6
Łańcut	5,1	13,2	9,8	3,5
Krasne	5,1	11,7	7,9	3,8
Trzebownisko	4,3	12,2	7,8	4,4
Tyczyn	5,7	12,0	9,6	2,4

Małżeństwa

Podstawowym czynnikiem zmian zachodzących w stanie ludności są małżeństwa, które są najbardziej rozpowszechnioną formą zakładania rodziny. Małżeństwa wpływają na ruch ludności i kształtowanie się liczby urodzeń. W ciągu ostatnich lat liczba małżeństw wzrosła z 95 w 1996 r. do 127 małżeństw w 1998 r. Średnio rocznie w gminie zawierano 130 ślubów rocznie. Najwięcej małżeństw było zawieranych w miesiącach: kwiecień, czerwiec, lipiec, sierpień, wrzesień. Najwięcej osób wstępujących w związki małżeńskie było w wieku 20 – 30 lat. W ciągu ostatnich pięciu lat o 17,0% wzrosła liczba osób

zawierających związek małżeński. Największy wzrost nowożeńców wystąpił we wsiach: Krasne, Palikówka, Słocina, Załęże. W 1998 r. największy udział osób zawierających związek małżeński był w Krasnem 26,0%, Malawie 19,6%, Słocinie 18,9%, Palikówce 14,2

Osoby zawierające związek małżeński wg sołectw w latach 1994 – 1998.

Nazwa wsi	1994	1995	1996	1997	1998
Krasne	33	45	46	27	39
Maława	31	26	22	30	29
Palikówka	12	8	12	12	21
Słocina	24	16	12	28	28
Strażów	15	15	29	13	15
Załęże	11	8	16	12	16
Razem:	126	118	137	122	148

Rozwody

Rozwody stanowią w gminie rzadkość. Ich liczba kształtował się w 1996 i 1998 r. na poziomie 4 rozwodów rocznie.

6.1.7. Struktura wieku i utrzymania

Struktura ludności wg płci i wieku oraz stanu cywilnego to najistotniejsze cechy demograficzne. Struktury płci i wieku warunkują natężenie zgonów, małżeństw, urodzeń, co za tym idzie również tempo zmian ludności. Liczba ludności wg wieku produkcyjnego wpływa na rozwój gospodarczy regionu. Do liczby dzieci i młodzieży musi być dostosowana liczba przedszkoli, szkół, natomiast liczba ludności w wieku poprodukcyjnym decyduje o obciążeniu społeczeństwa kosztami utrzymania ludzi starych.

Do analizy obciążeń ekonomicznych ludności czynnej zawodowo ludnością bierną zawodowo tj. ludnością młodą lub starą służy współczynnik obciążenia.

Współczynnik obciążenia w Gminie Krasne ludnością młodą wynosił 50,5%, natomiast ludnością starą 23,6%. Większy współczynnik obciążenia ludnością młodą wskazuje na większe wydatki na opiekę przedszkolną i szkolnictwo.

Największy udział w wieku produkcyjnym w gminie Krasne w 1996 r. wystąpił we wsi: Krasne, Maława, Słocina, Strażów. W wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym dominują mężczyźni, natomiast w wieku poprodukcyjnym większy był udział kobiet.

Struktura wieku ludności Gminy Krasne w 1997 r. wynosiła:

- wiek przedprodukcyjny 29,0%,
- wiek produkcyjny 57,4%,
- wiek poprodukcyjny 13,6%

Struktura ludności gminy Krasne wg płci i miejsca zamieszkania w 1997 r.

Nazwa wsi	Ludność ogółem	w tym kobiety	w tym mężczyźni
Krasne	3551	1844	1707
Maława	2800	1424	1376
Palikówka	1184	589	595
Słocina	2413	1218	1195
Strażów	1508	766	742
Załęże	1247	632	615
Razem:	12703	6473	6230

W strukturze gminy ludności wg płci dominowały w gminie kobiety, które stanowiły 51,0% ogółu ludności. We wszystkich sołectwach była nadwyżka kobiet, jedynie we wsi Palikówka było więcej mężczyzn.

6.1.8. Migracje

Zmiany miejsca zamieszkania i miejsca czasowego pobytu określa się jako migracje ludności.

Odływ ludności z gminy Krasne w 1998 r. wynosił 138 osób. W ciągu ostatnich pięciu lat odływ zmniejszył się ze 152 osób w 1994 r. do 138 osób w 1998 r. Średnio rocznie z gminy odpywały 144 osoby. Odływ wędrowny zmniejszył się w sołectwach: Krasne, Malawa, Załęże.

Największy odływ z gminy w 1998 r. występował we wsiach: Krasne 37,0%, Strażów 16,7%, Malawa 15,2%, Słocina 13,0.

Odływ ludności z gminy Krasne wg wsi w latach 1994 – 1998.

Nazwa wsi	1994	1995	1996	1997	1998	% z 1998.
Krasne	63	52	36	45	51	37,0
Malawa	25	18	23	34	21	15,2
Palikówka	7	13	9	10	12	8,7
Słocina	18	24	46	15	18	13,0
Strażów	14	17	23	15	23	16,7
Załęże	25	15	11	22	14	10,1
Razem:	152	139	148	141	138	100,0

Migracje ludności w 1997 r.

Nazwa gminy	Napływ				Odływ				Saldo
	Ogółem	z miast	ze wsi	z zagranicy	ogółem	do miast	na wieś	za granicę	
Chmielnik	46	17	29	-	44	14	29	1	2
Czarna	106	42	60	4	117	57	64	1	-11
Krasne	197	146	46	5	114	52	58	4	83
Łańcut	221	101	114	6	192	86	106		29
Trzebownisko	278	115	157	6	110	45	64	1	168
Tyczyn	176	104	67	5	99	51	47	1	77

Odływ ludności

Odływ ludności z gminy Krasne do Rzeszowa w latach 1996 – 98 zmniejszył się z 59 osób w 1996 r. do 50 osób w 1998 r. W 1998 r. największy udział w odpływie miały wsie: Krasne 13 osób, Słocina 11 osób, Malawa 10 osób.

Odływ ludności gminy Krasne wg wsi w latach 1996 – 98.

Nazwa wsi	do Rzeszowa 1996	do Rzeszowa 1997	do Rzeszowa 1998	% z 1998 r.
Krasne	18	14	13	26,0
Malawa	8	9	10	20,0
Palikówka	2	1	5	5,0
Słocina	30	7	11	22,0
Strażów	13	5	7	14,0
Załęże	8	10	4	8,0
Razem:	59	46	50	100,0

W 1998 r. wymeldowało się z gminy więcej mężczyzn niż kobiet. Dominują ludzie w wieku produkcyjnym. Wśród osób emigrujących najczęściej osób wyjechało do gmin wiejskich 40,9%, do Rzeszowa 40,2%, do innych miast 18,9%.

Napływ ludności

Napływ ludności do gminy Krasne w 1998 r. wynosił 213 osób. W ciągu ostatnich pięciu lat zwiększył się o 41%. Średnio rocznie do gminy napływały 204 osoby. Największy wzrost imigracji był do wsi Słocina 32 osoby, Załęże 15 osób, Krasne 10 osób. Napływ do gminy zmniejszył się w sołectwie Malawa.

Napływ do gminy Krasne z Rzeszowa zwiększył się z 88 osób w 1996 r. do 118 osób w 1998 r. tj. o 13,4%. Największy napływ z Rzeszowa był do wsi: Słocina, Załęże, Strażów. Spadła imigracja z Krasnego i Malawy.

Napływ ludności do gminy Krasne wg wsi w latach 1994 – 1998.

Nazwa wsi	1994	1995	1996	1997	1998	% z 1998
Krasne	40	78	48	45	50	23,5
Malawa	25	51	27	31	17	8,0
Palikówka	7	22	2	9	16	7,5
Słocina	29	68	37	62	61	28,6
Strażów	22	19	36	15	26	12,2
Załęże	28	53	27	26	43	20,2
Razem:	151	291	177	188	213	100,0

Napływ ludności z Rzeszowa do gminy Krasne w latach 1996 – 1998.

Nazwa wsi	1996	1997	1998	% z 1998 r
Krasne	32	23	15	12,7
Malawa	13	12	10	8,5
Palikówka	-	6	3	2,5
Słocina	22	42	41	34,7
Strażów	6	10	16	13,6
Załęże	15	19	33	28,0
Razem:	88	112	118	100,0

W 1998 r. imigracja do gminy Krasne dominowała z Rzeszowa 54,2%, z gmin wiejskich 24,8%, z innych miast 21,0%.

Saldo migracji

Saldo migracji w gminie Krasne w 1998 r. wynosiło +74 osoby. W ciągu ostatnich pięciu lat saldo wynosiło średnio rocznie +80 osób. Największy wzrost był w sołectwach: Słocina, Załęże, Krasne. Ujemne saldo migracji miało sołectwo Malawa.

Saldo migracji w gminie Krasne wg wsi w latach 1994 – 1998.

Nazwa wsi	1994	1995	1996	1997	1998
Krasne	-23	26	12	6	-1
Malawa	0	33	4	-3	-4
Palikówka	0	9	-7	-1	4
Słocina	11	44	-9	47	43
Strażów	8	2	13	0	3
Załęże	3	38	16	4	29

Razem:	-1	+152	+29	+55	+74
--------	----	------	-----	-----	-----

Saldo migracji z Rzeszowa do gminy Krasne w 1998 r. wynosiło +52 osoby. Największe saldo wystąpiło w Słocinie i Załężu.

Saldo migracji z Rzeszowa do gminy Krasne wg wsi w latach 1996 – 1998.

Nazwa wsi	1996	1997	1998
Krasne	14	-9	2
Maława	5	3	0
Palikówka	-2	5	-2
Słocina	-8	35	30
Strażów	-7	5	-9
Załęże	7	9	31
Razem:	-9	+48	+52

Bezrobotni

Bezrobotni ogółem w sołectwach gminy Krasne w 1997 r.

Nazwa wsi	Liczba bezrobotnych	Liczba bezrobotnych do liczby ludności wsi
Krasne	209	5,9
Maława	169	6,0
Palikówka	80	5,3
Słocina	56	4,6
Strażów	61	4,8
Załęże	118	4,8
Razem:	693	5,4

Pracujący i bezrobotni w 1997 r.

Nazwa gminy	Pracujący			Bezrobotni zarejestrowani
	ogółem	kobiety	Sektor publiczny	
Chmielnik Rz.	368	177	204	350
Czarna	767	402	489	849
Krasne	1307	447	793	693
Łańcut	1044	613	559	1231
Trzebownisko	1998	842	797	1018
Tyczyn	911	389	410	643

W Rejonowym Urzędzie Pracy w Rzeszowie na koniec 1997 r. zarejestrowanych było 693 osoby bezrobotnych z gminy Krasne. Najwięcej osób bezrobotnych było: w Krasnem 209 osób, Maławie 169 osób, Załężu 118 osób. Największy procent bezrobotnych w stosunku do liczby mieszkańców wsi był w sołectwach Maława, Krasne, Palikówka. Bezrobocie dotyka głównie ludzi młodych, przeważnie z wykształceniem podstawowym, zawodowym oraz kobiety w średnim wieku z wykształceniem średnim. Wśród osób bezrobotnych dominowały osoby bez prawa do zasiłku, w większości kobiety.

6.1.9. Prognoza demograficzna do roku 2010

Prognoza została opracowana w oparciu o zebrane materiały wyjściowe za lata 1994-1998 w Urzędzie Gminy Krasne oraz w Urzędzie Statystycznym w Rzeszowie.

Prognoza jest naukowo uzasadnionym sądem o stanie zjawiska demograficznego w określonym momencie (okresie) należącym do przyszłości. Ze względu na jedenastoletni horyzont opracowywania prognozy będą uwzględnione zmiany ilościowe a także zmiany jakościowe. Prognoza została wykonana metodą statystyczną. Podstawowe informacje wykorzystane do prognozowania obejmują pięć lat. Główną przesłanką prognozowania było założenie o istnieniu takiego rozwoju, że prawidłowość jego zmian jest prawie niezmienna. Taki sposób prognozowania nazywa się ekstrapolacją.

Zmieniają się proporcje ludności w poszczególnych grupach wieku: udział dzieci spadnie z 30,3% do 26,3%, a udział osób w wieku 65 lat i więcej wzrośnie z 13,6% do 16,7%. W kontekście zmian w liczbie i w strukturze gospodarstw domowych, przewiduje się wzrost ludności w wieku emerytalnym. Przeciętna wielkość gospodarstwa wynosi 4,3 osób.

Współczynnik dzietności	w 2000r.	– 1,84
	w 2005r.	– 1,96
	w 2010r.	– 1,90

Prognoza dzietności.

Spadek dzietności w gminie Krasne został spowodowany przez:

- oddziaływanie reform gospodarczych i zmianę ustroju społeczno-politycznego, które stwarzają poczucie niepewności i niepokoju o przyszłość,
- nowe możliwości pracy, nauki, wyjazdy zagraniczne młodych ludzi,
- upowszechnianie się stylu życia wśród młodzieży charakterystycznego dla krajów o wysokiej kulturze materialnej.

Około 2000 r. rozpocznie się wyż urodzeń, którego szczyt przypadnie prawdopodobnie na rok 2005. Dzietność kobiet których młodość przypada w okresie wyżu jest zazwyczaj wyższa niż pozostałych, ponieważ oddziałuje efekt przykładowy, część kobiet decyzję o urodzeniu dziecka podejmuje obserwując swoje rówieśnice będące w ciąży, z dziećmi. Sądzić można, że obserwowany w ostatnich latach spadek liczby urodzeń oraz małżeństw związany jest ze zjawiskiem odraczania decyzji założenia rodziny.

Prognoza umieralności.

Jako przyczynę podaje się przede wszystkim niższy poziom stopy życiowej, szkodliwe nałogi, pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia, niewłaściwe odżywianie.

Wraz z postępowaniem cywilizacyjnym będzie malało spożycie alkoholu, zwiększy się aktywny tryb życia młodych pokoleń, odpowiednie odżywianie. Powinien poprawić się poziom świadczonych usług medycznych, oraz

Biorąc pod uwagę powyższe przesłanki, powinien przedłużyć się średni czas trwania życia. Średnia długość życia mężczyzn wyniesie 72 lata, a kobiet 78,5 lat.

Przyrost naturalny w gminie od początku lat dziewięćdziesiątych maleje od 90 osób w 1991 roku do 0 osób w 1998 r.

Przyrost naturalny w gminie Krasne w latach 1991-1998.

Nazwa wsi	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
Krasne	24	24	-4	9	-7	13	12	-1
Malawa	21	18	5	10	-1	5	10	3
Palikówka	-2	7	-5	0	11	5	7	0
Słocina	20	24	-3	26	11	15	9	6
Stażów	19	0	14	6	14	13	11	-2
Załęże	11	3	2	7	8	9	4	-6
Razem	90	76	9	58	37	60	53	0

Prognoza migracji wewnętrznych.

Rozmiary migracji zależą od tego w jakim stopniu możliwości znalezienia pracy pokrywają się z podażą pracy. Duże znaczenie ma też rozwój budownictwa mieszkaniowego. Obecnie występuje bezrobocie rejestrowane, nierejestrowana działalność gospodarcza (szara strefa) oraz ukryte bezrobocie na wsi. Przewiduje się, że stopniowo powstawać będą warunki, w których szara strefa przekształci się częściowo w legalną działalność gospodarczą. Saldo migracji w Gminie Krasne w latach dziewięćdziesiątych można podzielić na dwa etapy, do 1994 roku było saldo migracji ujemne, natomiast od 1995 roku ludność gminy wzrasta dzięki dużej migracji. Rozmiary migracji z miasta Rzeszowa na wieś, ze wsi do sołectw Gminy Krasne będą wzrastać. W przyszłości będzie wzrastać migracja również na tereny wiejskie.

Saldo migracji w gminie Krasne w latach 1991 – 1998.

Miejscowość	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
Krasne	21	-14	-31	-23	26	12	0	-1
Palikówka	22	-9	27	-0	9	-7	-1	4
Słocina	37	-1	15	11	44	-9	47	43
Strażów	-7	-10	-7	8		13	0	3
Załęże								
Maława								
Razem								

Zmiany struktury demograficznej w gminie Krasne.

Na podstawie opisanych powyżej założeń demograficznych do 2010 roku. Według przygotowanej prognozy liczba ludności gminy Krasne wyniesie w 2010 roku od 14.035 osób (w wersji 1) do 16.636. osób (w wersji 3). W każdej wersji prognozy demograficznej przyrost naturalny na 1000 będzie oscylował w wysokości około 4,0. Ludność gminy Krasne będzie się zwiększała tylko dzięki procesom migracji. Saldo migracji będzie się kształtowało od 50 do 80 osób.

Zmiany ludnościowe będą wielokierunkowe z różną siłą oddziaływania. Duże znaczenie w strukturze populacji będą miały procesy falowania wyżów i niżów demograficznych oraz rozmiary spadku urodzeń. W początkowym okresie prognozy największym zmianom podlegać będą grupy dzieci i młodzieży, ponieważ spadkowa tendencja urodzeń oddziałuje na liczbę dzieci uczęszczających do szkoły podstawowej. Kolejne subpopulacje osób w wieku edukacji – potencjalni uczniowie szkół ponadpodstawowych oraz szkół wyższych podlegać będą skutkom niżu demograficznego. Do końca bieżącego stulecia obserwować będziemy wzrost grupy osób w wieku 15-18 lat, to do roku 2010 liczba młodzieży w wieku nauki w szkołach ponadpodstawowych zmniejszy się. Do 2000 roku będzie następował dalszy systematyczny wzrost osiemnastolatków. Alternatywą na rynku pracy młodzieży jest kontynuacja kształcenia w szkołach wyższych. Nabór na wyższe uczelnie będzie szczególnie wysoki do około 2005 roku.

Ważną informacją jest prognoza liczby ludności w wieku produkcyjnym: 18-65 lat dla mężczyzn i 18-60 lat dla kobiet. Liczba ludności w wieku produkcyjnym zmniejszy się ze względu na spadek przyrostów młodzieży oraz zasilanie populacji przez mniej liczne roczniki, pochodzące z okresu niżu demograficznego lat 60-tych. Proces starzenia się społeczeństwa będzie polegał na wzroście liczby osób najstarszych tj. 66 lat i więcej dla mężczyzn i 61 lat i więcej dla kobiet. Subpopulacja osób w wieku poprodukcyjnym będzie

stale wzrastać. Jej udział w 2010 roku wzrośnie z 13,6% w 1998r. do 16,7%. Głównymi czynnikami zwiększenia się tej populacji są spadek urodzeń oraz wydłużenie średniego trwania życia. W rezultacie opisanych zmian struktura ludności Gminy Krasne w 2010 roku będzie cechowała się spadkiem ludności w wieku aktywności zawodowej oraz dzieci i młodzieży, a wzrostem ludności w wieku poprodukcyjnym.

Prognoza demograficzna gminy Krasne (wersja 1 – pesymistyczna).

Rok	Przyrost naturalny/ 1000 osób	Migracja /osoby/	Liczba ludności
1999	4,0	50	12.903
2000	4,0	50	13.005
2005	4,0	50	13.519
2010	3,4	50	14.035

Prognoza demograficzna gminy Krasne (wersja 2 – optymistyczna)

Rok	Przyrost naturalny na 1000 osób	Migracja (osoby)	Ludność ogółem
1999	3,9	80	13.049
2000	4,1	80	13.830
2005	4,5	80	15.874
2010	4,4	80	16.636

6.2. OSADNICTWO

Układ przestrzenny gminy Krasne jest wynikiem rozwoju historycznego wszystkich miejscowości wchodzących w jej skład. Wieś Krasne pełni rolę lokalnego ośrodka gminnego pełniąc funkcje administracyjno – usługowe dla pozostałych miejscowości gminy: Malawy, Strażowa i Palikowki.

Krasne lokowane zostało na początku II połowy XIV w. na obszarze leśnym, wzdłuż drogi. Od początku była to wieś stosunkowo duża. Wieś została ukształtowana jako łańcuchówka. W jej centrum po wschodniej stronie drogi wyznaczono nadziały gruntu dla sołtysa oraz stanowiące uposażenie parafii. Układ rozłogów tej wsi jest typowy dla łańców leśnych. Na uwagę w Krasnem zasługują dwa przysiółki: „Wólka” oraz „Kolonja”.

Malawa rozmierzona została nad potokiem płynącym środkiem wsi. Posiada ona układ typowy dla lokacji, które sytuowano na obszarach leśnych. Nadawane nadziały ziemi poza niwą domową rozmierzono prostopadłe do dróg zagumieniowych. Ten sam przebieg mają zachowane i dobrze czytelne do chwili obecnej rozłogi nadziałów, w które uposażono parafię, jak też i sołtysa. W wyniku parcelacji na gruntach podworskich powstała kolonia mieszkalna. XVIII-wieczny rodowód posiada natomiast przysiółek o nazwie Podkościółek

Wieś Strażów lokowana została na południowym brzegu Wisłoka nad niewielkim strumieniem stanowiącym jego dopływ. w połowie XIV wieku. W południowo-wschodniej i południowo-zachodniej części wsi są dobrze czytelne fragmenty dawnych niw z okresu przedlokacyjnego. Folwark pański powstały na bazie sołtysiego usytuowany został w północno-zachodniej części wsi. Do niego też należała owczarnia usytuowana w południowo-zachodniej części wsi (w XIX w.) oraz istniejąca do chwili obecnej na jej miejscu bażantarnia. Dość dobrze czytelne są w terenie relikty dawnego założenia parkowo-ogrodowego w północno-wschodniej części wsi. Podziały na dawnej niwie domowej są natomiast w chwili obecnej mocno zniekształcone.

Średniowieczny rodowód posiada też lokowana na północnym brzegu Starego Wisłoka Palikówka. Nawsie przylegało do Wisłoka, a nadziały ziemi zostały rozmierzone po północnej stronie niwy siedliskowej. Późniejsze wylewy Wisłoka spowodowały dość duże zmiany w układzie gruntów.

6.3. INFRASTRUKTURA USŁUGOWA

6.3.1. Nauka i oświata

Oświata na terenie gminy Krasne obejmuje przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja oraz kierunki na Wyższej Szkole Pedagogicznej w Rzeszowie takie jak wychowanie plastyczne i archeologia.

Przedszkola

W gminie istnieją 4 przedszkola, które znajdują się w Krasnem, Malawie, Strażowie i Palikówce oraz dwa oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych w Słocinie i Załężu. W roku szkolnym 1999/2000 w wieku przedszkolnym jest 420 dzieci, co stanowi 3,2% ogółu ludności w wieku przedszkolnym.

Rok urodzenia	1995	liczba dzieci ogółem	151,
	1994	liczba dzieci ogółem	193,
	1993	liczba dzieci ogółem	176.

Szkoły podstawowe

Szkoły podstawowe znajdują się we wszystkich wsiach gminy. Szkoły podstawowe swoim zasięgiem obejmują 1323 dzieci, co stanowi 10,2% ogółu ludności.

Rok urodzenia	1992	liczba dzieci ogółem;	222,
	1991	liczba dzieci ogółem;	225,
	1990	liczba dzieci ogółem;	211,
	1989	liczba dzieci ogółem;	203,
	1988	liczba dzieci ogółem;	238,
	1987	liczba dzieci ogółem;	224.

Gimnazja

Gimnazja w gminie Krasne są zlokalizowane w sołectwach: Słocina i Krasne oraz jako zespoły szkół (szkoła podstawowa oraz gimnazjum) w Palikówce i Maławie. Młodzieży w wieku gimnazjalnym jest 673 osoby, co stanowi 5,1% ogółu mieszkańców.

Rok urodzenia	1986	liczba dzieci ogółem;	205,
	1985	liczba dzieci ogółem;	224,
	1984	liczba dzieci ogółem;	244.

Absolwenci gimnazjum dalej podejmują naukę w szkołach średnich, głównie w Rzeszowie. Obecnie młodzieży szkół średnich jest 665 osób, co stanowi 5,3% ogółu mieszkańców gminy.

Szkoła średnia

Co roku do rzeszowskich szkół średnich przybywa z gminy Krasne około 200 – 220 osób.

- rok urodzenia	1983	liczba młodzieży ogółem	224,
-	1982	liczba młodzieży ogółem	222,
-	1981	liczba młodzieży ogółem	219.

Szkoła wyższa

Na terenie wsi Krasne w budynkach SHiUZ odbywają się zajęcia na Wyższej Szkole Pedagogicznej w Rzeszowie na kierunkach wychowanie plastyczne i archeologia. Na wychowaniu plastycznym które trwa 5 lat studiuje 171 osób na studiach dziennych i 30 osób na studiach zaocznych, natomiast na 3 letniej archeologii studiuje na pierwszym roku 30 osób.

Prognoza demograficzna dla szkolnictwa podstawowego

Prognozowana liczba uczniów klas pierwszych w poszczególnych szkołach podstawowych w latach 1999/2000 - 2008/2009.

Nazwa wsi	1999/ 2000	2000/ 2001	2001/ 2002	2002/ 2003	2003/ 2004	2004/ 2005	2005/ 2006
Krasne	69	32	43	39	44	45	40
Maława	46	44	44	32	30	33	26
Palikówka	36	36	17	18	17	15	10
Słocina	27	28	48	30	36	25	25
Strażów	22	11	18	29	21	23	16
Załęże	16	21	16	15	19	16	8
Razem:	216	177	186	163	168	157	125

Na podstawie analizy urodzeń w gminie Krasne - w roku szkolnym 2004/2005 w szkołach podstawowych w Załężu i Palikówce pierwsza klasa będzie liczyć mniej niż 20 uczniów.

Natomiast w roku szkolnym 2006/2007 również w szkole podstawowej w Strażowie będzie tylko 16 dzieci. W związku z powyższym nauka w nauczaniu wczesnoszkolnym w tych szkołach będzie wymuszać przekwalifikowanie nauczycieli, bo w przeciwnym wypadku będą tracić pracę.

6.3.2. Ochrona zdrowia

Na terenie gminy Krasne znajduje się Gminny Ośrodek Zdrowia w Krasnem oraz ośrodki we wsiach Malawa i Palikówka. W Gminnym Ośrodku Zdrowia w Krasnem zatrudnionych jest 4 lekarzy ogólnych, 2 stomatologów, 1 ginekolog oraz 6 pielęgniarek. Ośrodki zdrowia działające w gminie obsługują mieszkańców w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej.

Oprócz lekarzy działających w porozumieniu z Podkarpacką Kasą Chorych, działają prywatne gabinety lekarskie. W Krasnem i Malawie znajdują się prywatne apteki. W zakresie specjalistycznej opieki medycznej gmina jest obsługiwana przez szpitale wojewódzkie w Rzeszowie, Przychodnię Specjalistyczną ZOZ Nr 2,a w godzinach nocnych Pogotowie Ratunkowe.

6.3.3. Opieka społeczna

W gminie Krasne działa Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, który dzięki funduszom samorządowym i państwowym udziela wsparcia rodzinom wielodzietnym, samotnym, bezrobotnym – w których miesięczny dochód na jedną osobę jest znacznie mniejszy niż minimum socjalne.

Osoby objęte pomocą społeczną w 1998 r. przez Urząd Gminy Krasne.

Nazwa wsi	Liczba osób objętych pomocą	Liczba rodzin	Liczba osób bezrobotnych
Malawa	153	108	65
Załęże/Słocina	141	114	62
Krasne/Palikówka	219	174	95
Strażów	83	60	17

W 1998 r w gminie pomoc społeczna docierała do 456 rodzin i 239 osób bezrobotnych. Najwięcej pomocy otrzymali mieszkańcy wsi Krasne/Palikówka. Gmina pomaga również najuboższym mieszkańcom poprzez wypłacanie dodatków mieszkaniowych. W ciągu ostatnich trzech lat liczba przyznanych dodatków zmniejszyła się o 20,0%

Dodatki mieszkaniowe udzielone w gminie Krasne w latach 1996 – 1998.

Dopłata dla użytkownika	1998	1997	1996
mieszkania spółdzielczego	23	42	0
mieszkania zakładowego	22	0	2
Mieszkania pozostałe	46	47	71
Ogółem:	91	89	73

7. UWARUNKOWANIA ROZWOJU KOMUNIKACJI

7.1. KOMUNIKACJA KOLEJOWA

Układ kolejowy tworzą:

- odcinek międzynarodowej magistrali kolejowej E-30 relacji Wrocław –Kraków – Przemysł - Medyka przewidzianej do modernizacji polegającej na przebudowie torowiska dostosowując go do prędkości 160 km/godz.
- istniejący odcinek bocznic kolejowej do elewatora zbożowego w Załężu.

7.2. KOMUNIKACJA DROGOWA

W następstwie reformy administracyjnej kraju zgodnie z art. 52 ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej w związku z reformą ustrojową państwa / Dz. U. 106/98 poz. 668 / z dniem 1 stycznia 1999 r. nastąpiła zmiana w ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, w wyniku czego w kraju wystąpił podział dróg publicznych na następujące kategorie: krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne.

Zgodnie z nowym podziałem dróg publicznych na terenie gminy Krasne występuje droga krajowa, drogi powiatowe i gminne; nie występują drogi wojewódzkie.

7.2.1. Drogi krajowe

Na terenie gminy Krasne występuje droga krajowa Zgorzelec – Medyka:

DK droga krajowa o znaczeniu międzyregionalnym E-40 Zgorzelec – Medyka / w zarządzie Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Rzeszowie/ o średniodobowym natężeniu ruchu na odcinku Rzeszów – Kraczkowa równym 13.179 pojazdów na dobę. Prognoza ruchu do roku 2015 wykonana przez Transprojekt Warszawa w 1997 r. przewiduje wzrost ruchu na rozpatrywanym odcinku w roku 2000 do 17.248 p/d, w roku 2005 do 21329 p/d, w roku 2010 do 25398 p/d a w roku 2015 29445 p/d. szerokość w liniach rozgraniczających 50 m. Szerokość jezdni 12 m. Odległość budynków z pomieszczeniami na pobyt ludzi 60 m od krawędzi jezdni a pozostałych budynków 25 m poza terenem zabudowanymi i 10 m w terenie zabudowanym

Zestawienie dróg krajowych na obszarze gminy Krasne

Lp	Nr drogi	Nazwa drogi wg wykazu urzędowego	Długość drogi w m	Nawierzchnia drogi	
				ulepszona	nieulepszona
1	4	autostrada A-4 Berlin -Wrocław-Kraków -Lwów			
2	4	droga krajowa Nr 4 Jędrzychowice - Korczowa	4.285	4.285	
3	19	węzeł autostrady A-4 Rzeszów wschodni - granice administracyjne miasta Rzeszowa	240	240	

7.2.2.Drogi powiatowe

Zgodnie z nowym podziałem dróg publicznych przez teren gminy prowadzi 12 dróg powiatowych. Drogi te stanowią zasadniczy układ komunikacyjny gminy obsługujący cały teren gminy tj. podstawowe jednostki osadnicze i podstawowe obszary funkcjonalne. Sieć dróg powiatowych umożliwia powiązania funkcjonalne i komunikacyjne z przyległymi obszarami.

Przez teren poszczególnych miejscowości Gminy Krasne przebiegają drogi powiatowe łącząc siedziby przyległych gmin. Drogi powiatowe obsługują również przyległą zabudowę. Drogi te w klasie technicznej Z lub L miały wyznaczony w dotychczasowych planach miejscowych pas terenu o szerokości odpowiednio 20 m i 15 m liniach rozgraniczających, który stanowi obecnie nienaruszalną rezerwę planistyczną.

Przebiegające przez gminę drogi powiatowe mają długość 40.777 m, z czego 37.996 km stanowią odcinki o nawierzchni twardej w tym 35.637 km o nawierzchni ulepszonej. Żadna droga powiatowa / poza odcinkiem drogi 576 w Krasnem / nie posiada chodników. Znaczna część tych dróg wymaga remontu i modernizacji. Trzy z dróg: 570, 571 i 577 posiada jednopoziomowe skrzyżowania z magistralą kolejową.

Zestawienie dróg powiatowych na obszarze gminy Krasne

Lp	Nr drogi	Nazwa drogi wg wykazu urzędowego	Długość drogi w m	Nawierzchnia drogi	
				ulepszona	nieulepszona
1	570 1 382 R	Rzeszów – Trzebownisko – Lukawiec - Czarna	1.935	1.935	
2	571 1 384 R	Terliczka - Łąka- Strażów	4.533	4.533	
3	573 1 385 R	Droga przez wieś Palikówka	4.050	4.050	
4	574 1 393 R	Strażów -Krzemienica	2.605	1.829	0.776
5	575 1 394 R	Krasne – Kolonia- Strażów	2.702	2.702	
6	576 1 393 R	Krasne – Strażów Krzemienica	4.891	3.828	1.265
7	577 1 392 R	Rzeszów - Załęże- Krasne	4.311	4.311	
8	578	Malawa - Rzym- Chmielnik	2.338	2.388	
9	579 1 396 R	Wilkowyja - Malawa- Wola Rafałowska - Chmielnik	6.867	4.018	1.094+1.555
10	580 1 399 R	Malawa - Rzym- Chmielnik	0.500	0.050	0.450
11	581 1 397 R	Słocina - Malawa	2.355	2.355	
		Razem	40.777	35.837	2.359+2.781

7.2.3. Drogi gminne

Uzupełnienie sieci dróg powiatowych stanowią drogi gminne o łącznej długości 48.200 m. Są to w bardzo różnym stanie technicznym, najczęściej wymagają remontu i modernizacji.

Zestawienie dróg gminnych

Nr drogi	Nazwa drogi wg wykazu urzędowego	Długość km
3517001	Krasne przez wieś / Zagumnie 1 /	2.0
3517002	Krasne - Wólka	3.0
3517003	Krasne - Strażów	2.0
3517004	Krasne przez wieś / Zagumnie 2 /	2.0
3517005	Krasne - Matysówka	1.5
3517006	Krasne - Palikówka	1.2
3517007	Strażów - Kamionka	2.0
3517008	Strażów - Olszyny	4.4
3517009	Strażów / Zagumnie /	1.5
3517010	Palikówka – Łąka	1.0
3517011	Palikówka – Czarna	1.0
3517012	Palikówka - Przycznia	2.3
3517013	Załęże przy stadionie	1.0
3517014	Załęże - Zelmer	0.5
3517015	Maława przez wieś / Zagumnie 1 /	3.5
3517016	Maława - Zagóra	3.6
3517017	Maława - Kościótek	3.0
3517018	Maława – Wola Rafałowska	1.7
3517019	Maława przez wieś / Zagumnie 2 /	1.5
3517020	Maława - Chmielnik	0.5
3517021	Słocina - Matysówka	1.5
3517022	Słocina - Wilkowyja	0.5
3517023	Słocina - Skotnia	2.2
3517024	Słocina - Roch	0.8
3517025	Słocina pod las	2.0
3517026	Słocina – Roch - Leśniczówka	2.0
	Razem	48.2

8. UWARUNKOWANIA ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

8.1. UWARUNKOWANIA W ZAKRESIE ZAOPATRZENIA W WODĘ

8.1.1. Opis ogólny systemu

Gmina Krasne zasilana jest w wodę z czterech źródeł:

- z miejskiej sieci wodociągowej Rzeszowa, czerpiącej wodę, poprzez ujęcie Zwiężycza z rzeki Wisłok / dotyczy to miejscowości graniczących z Rzeszowem tj.: Białej, części Budziwoja i części Matysówki /,
- z ujęcia wody w Krasnem, zlokalizowanego na terenie wsi Krasne–Wólka, czerpiącego wodę podziemną ze studni wierconych,
- z ujęcia wody w Słocinie w pobliżu granicy z Rzeszowem, również czerpiącego wodę ze studni wierconych,
- z sieci wodociągowej wsi Kraczkowa dostarczającej wodę ze studni głębinowych zlokalizowanych na terenie Gminy Łańcut.

Sieć miejska Rzeszowa zaopatruje w wodę (na terenie gminy Krasne) mieszkańców Załęża (ok. 92 % gospodarstw, tj. ok. 1150 mieszkańców). Woda z ujęcia Krasne–Wólka, poprzez lokalną sieć wodociągową, zaopatruje mieszkańców wsi Krasne (ok. 900 budynków, tj. 97 % gospodarstw; ok. 3500 mieszkańców), wsi Strażów oraz Palikówka (ok. 550 budynków, tj. po ok. 84 % gospodarstw; ok. 2200 mieszkańców łącznie).

Woda z ujęcia Słocina, również poprzez lokalną sieć wodociągową, zaopatruje mieszkańców wsi Słocina (ok. 70% gospodarstw; ok. 1900 mieszkańców). Woda z wodociągu wsi Kraczkowa zasila 36 gospodarstw we wschodniej części wsi Maława.

Woda z sieci miejskiej Rzeszowa i sieci wsi Kraczkowa, jako uzdatniona, kierowana jest bezpośrednio do odbiorców. Woda z ujęcia Krasne–Wólka, przed podaniem jej do sieci wodociągowej, poddawana jest procesom uzdatniania. Woda z ujęcia Słocina nie wymaga uzdatniania i jako taka, kierowana jest bezpośrednio do odbiorców.

Z sieci wodociągowej na terenie gminy Krasne korzysta ok. 9000 osób, tj. około 71% ogółu mieszkańców gminy. Ilość zużytej przez odbiorców z terenu gminy Krasne wody wyniosła w 1998 roku ok. 257.000 m³ wody, tj. ok. 704 m³/d, co daje przeciętną wartość zużycia wody przez jednego mieszkańca (w ciągu doby) w granicach 77 dm³/M/d. Około 29 % mieszkańców gminy, tj. ok. 3700 osób nie ma w ogóle dostępu do sieci wodociągowej. Dotyczy to głównie mieszkańców sołectwa Maława.

8.1.2. Ocena funkcjonalno–techniczna systemu, charakterystyka ilościowa i jakościowa poszczególnych źródeł

Sieć miejska Rzeszowa

Woda z sieci miejskiej Rzeszowa dostarczana jest do odbiorców na terenie gminy Krasne w ilości 228.781 m³/rok (626.8.m³/d) ogółem, z tego odbiorcy indywidualni zakupili w 1998 r. 42.737 m³ (117 m³/d) wody. Jako gotowy produkt, podawany bezpośrednio z sieci miejskiej Rzeszowa, nie wymaga uzdatniania.

Ujęcie i stacja uzdatniania Krasne–Wólka:

Woda z ujęcia Krasne–Wólka czerpana jest ze złóż podziemnych za pośrednictwem czterech studni wierconych z łączną wydajnością 84,5 m³/h, przy czym z poszczególnych studni ujmuje się:

- ze studni S1 – 30,0 m³/h, maksymalna możliwa wydajność eksploatacyjna: 30,0 m³/h,
- ze studni S2 – 10,5 m³/h, maksymalna możliwa wydajność eksploatacyjna: 10,5 m³/h,
- ze studni S3 – 24,0 m³/h, maksymalna możliwa wydajność eksploatacyjna: 24,0 m³/h,
- ze studni S4 – 8,0 m³/h, maksymalna możliwa wydajność eksploatacyjna: 8,0 m³/h.

Wokół ujęcia obowiązuje strefa ochrony bezpośredniej i pośredniej. Strefa została ustanowiona decyzją nr OŚ-III-2-6210/53/98 w 1998, zgodnie z wymogami Rozporządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 5 listopada 1991 r. w sprawie zasad ustanawiania stref ochronnych źródeł i ujęć wody .

Woda ujmowana jest na ujęciu ze stałą wydajnością przez pompy głębinowe i następnie kierowana na stację uzdatniania, i dalej, do zbiornika początkowego. Włączaniem i wyłączaniem pomp kieruje układ oparty o umieszczone w zbiorniku początkowym sondy minimum–maksimum. Pompy I-go stopnia (w studniach) nie posiadają falowników, stąd w momencie ich uruchomienia, wszystkie pompy głębinowe pracują zawsze z tą samą, wynoszącą 84,5 m³/h, wydajnością, bądź – w przypadku osiągnięcia poziomu maksimum w zbiorniku – nie pracują wcale.

Stacja Uzdatniania Wody Krasne–Wólka pracuje w systemie stałowydajnościowym z wydajnością bieżącą odpowiadającą aktualnej dostawie wody z ujęcia, tj. 84,5 m³/h. Woda ze zbiorników tłoczona jest do sieci za pomocą pompowni II-go stopnia, w równoległym (podwójnym) układzie jednostrefowym. Ze względu na ponadnormatywne ilości manganu zawarte w ujmowanej wodzie, w procesie technologicznym uzdatniania stosowane jest jej odmanganianie na filtrach ciśnieniowych. Woda przed podaniem na filtry ciśnieniowe nie jest napowietrzana. Na wyposażeniu stacji znajdują się trzy filtry ciśnieniowe o powierzchni filtracji 1,77 m² każdy, wypełnione wpracowanym złożem kwarcytowym. Technologiczna, teoretycznie możliwa wydajność produkcyjna stacji uzdatniania jest przekroczona. Zakładając technologicznie dopuszczalną prędkość przy wypełnieniu filtrów złożem kwarcytowym, tj. 10 m³/h, maksymalna przepustowość stacji uzdatniania nie powinna przekroczyć 53,01 m³/h, a przy zastosowaniu skuteczniejszych wypełnień (prędkość dopuszczalna 15 m³/h) – wartości 79,52 m³/h. Tymczasem przy obecnej wydajności stacji uzdatniania filtracja uzdatnianej wody przez filtry ciśnieniowe odbywa się z prędkością ok. 16 m³/h, przy istniejącym wypełnieniu kwarcytowym, co może być jedną z możliwych przyczyn niezadowolającego usuwania w trakcie uzdatniania niektórych domieszek.

Aktualnie pracujący ciąg technologiczny został zbudowany w roku 1972. Zastosowane technologie uzdatniania są niewystarczające – występują problemy z należyтым usuwaniem związków manganu, którego ilości przekraczają normy określone w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 4.05.1990r w sprawie warunków, jakim powinna odpowiadać woda do picia i na potrzeby gospodarcze.

Występowanie mętności wody w sieci wodociągowej, przy nie przekraczaniu aktualnie dopuszczalnych wskaźników mętności na wyjściu ze stacji pozwala przypuszczać, że w przeszłości niewystarczające było usuwanie zawiesin na złożu filtracyjnym lub występowały zakłócenia we właściwym i regularnym płukaniu lub wymianie złóż filtrów ciśnieniowych.

Stan techniczny obiektów i urządzeń stacji uzdatniania jest średni. Według danych uzyskanych w ZUK Krasne i ZUWBUD Rzeszów awaryjność obiektów ujęcia i stacji uzdatniania wody za okres 1994 do 1997 systematycznie spada ; z poziomu 18 awarii do 6. Nie zanotowano awarii technologicznych obiektów ujęcia bądź Stacji Uzdatniania Wody a więc i przerw w dopływie wody na sieć z tego powodu.

Niezawodność dostawy wody z ujęcia i stacji uzdatniania nie jest wystarczająca. W godzinach maksymalnego zapotrzebowania ujęcie, stacja uzdatniania i zbiornik początkowy nie są w stanie dostarczyć odpowiedniej ilości wody. Wynikiem takiego stanu rzeczy są problemy z eksploatacją ujęcia (pompy głębinowe) i zapewnieniem właściwego ciśnienia na sieci, a nawet z dostawą wody do wszystkich odbiorców.

Praca ujęcia i zbiornika początkowego jest częściowo zautomatyzowana i wymaga okresowych, rutynowych przeglądów. Praca urządzeń Stacji Uzdatniania Wody nie jest zautomatyzowana i wszystkie czynności związane z obsługą urządzeń SUW (poza pompownią II-go stopnia) wykonywane są ręcznie.

Woda uzdatniona na filtrach, przed podaniem do sieci wodociągowej poddawana jest procesowi dezynfekcji za pomocą podchlorynu sodowego i kierowana do zbiornika początkowego $2 \times 100 \text{ m}^3$. Sterowanie poziomem wody w zbiorniku zapewnia układ włączający i wyłączający pompy w studniach za pośrednictwem sond minimum i maksimum umieszczonych w zbiorniku. Dodatkowo w zbiorniku znajduje się sonda zabezpieczająca pompownię drugiego stopnia przed suchobiegiem (wyłączająca pracę pomp II-go stopnia).

Aktualnie prowadzone są przygotowania do wykonania odwiertu piątej studni (o szacowanej wydajności ok. $30 \text{ m}^3/\text{h}$) w celu poprawy parametrów wydajnościowych ujęcia.

Ujęcie Słocina

Woda z ujęcia Słocina czerpana jest ze złóż podziemnych za pośrednictwem dwóch studni wierconych. Wydajność produkcyjna ujęcia wynosi 17 m^3 wody na godzinę. Maksymalna możliwa wydajność produkcyjna ujęcia wynosi $22 \text{ m}^3/\text{h}$. Wokół ujęcia obowiązuje strefa ochrony bezpośredniej i pośredniej. Strefa została ustanowiona decyzją nr OS-III-2-6210/3/98 w 1998, zgodnie z wymogami Rozporządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 5. listopada 1991r. w sprawie zasad ustanawiania stref ochronnych źródeł i ujęć wody.

Ujęcie wody Słocina, wybudowane w 1980 roku, pracuje w systemie stałowydajnościowym z wydajnością wynoszącą 17 m^3 wody na godzinę. Pracujące na ujęciu pompy głębinowe tłoczą ze stałą wydajnością wodę jednocześnie do zbiornika wyrównawczego $1 \times 150 \text{ m}^3$ i sieci wodociągowej, co pozwala na pokrycie nierównomierności godzinowego rozbioru wody w ciągu doby. Włączaniem i wyłączaniem pomp w studniach kieruje układ oparty o umieszczone w zbiorniku początkowym sondy minimum–maksimum.

W roku 1998 produkcja na ujęciu Słocina wyniosła 70 tys. m^3 wody na rok. Ze względu na korzystne parametry fizykochemiczne i bakteriologiczne ujmowanej wody, spełniające zawarte w przepisach wymagania stawiane wodzie do picia, jej uzdatnianie nie jest konieczne. Stan techniczny obiektów i urządzeń ujęcia jest średni i pozwala na osiągnięcie założonych parametrów ilościowych i jakościowych wody przesyłanej do sieci. Jakość wody na przestrzeni ostatnich lat nie zmienia się. Awaryjność za okres 1994 –1997 spada. Niezawodność dostawy wody z ujęcia jest wystarczająca i pozwala na pokrycie potrzeb w zakresie zaopatrzenia w wodę zasilanego z niej wodociągu. Praca ujęcia jest częściowo zautomatyzowana i nie wymaga stałej obsługi.

Ujęcie Krasne–Wilkowyja

Na ujęciu Krasne–Wilkowyja odwiercone są dwie studnie, które w przyszłości mają służyć do zasilania w wodę miejscowości Malawa. Studnie nie są obecnie eksploatowane. Woda z tych studni zawiera duże ilości manganu, toteż w przypadku ich eksploatacji konieczne będzie wybudowanie stacji uzdatniania wyposażonej w instalację technologiczną skutecznie usuwającą mangan z ujmowanej wody.

Zasięg i parametry zasilania z sieci miejskiej Rzeszowa

Sieć miejska Rzeszowa zaopatruje w wodę na terenie gminy Krasne mieszkańców wsi Załęże (1150 mieszkańców, średnio 117.1 m³/d wody na dobę) tj. 101.8 dm³ wody na dobę na 1 mieszkańca.

Sieć wodociągowa zaopatrująca w wodę mieszkańców Załęża zasilana jest z magistrali wodociągowej o 400 mm, biegnącej od zbiorników wyrównawczych 2 x 3000 m³ Pobitno w Rzeszowie w kierunku ulicy Załęskiej i Staromieście. Zasięg terenów zasilanych z sieci miejskiej Rzeszowa obrazuje mapa zasięgu sieci wodociągowej.

Udział odbiorców z terenu gminy Krasne w stosunku do globalnej ilości (sprzedawanej na terenie zasilanym z ujęcia wody Zwiężczyca) wody wynosi 1.8 % globalnej sprzedaży wody z tego ujęcia.

Sieć w układzie promienistym o łącznej długości 12.86 km została zbudowana w latach 1986 - 1990 i wykonana jest z materiałów; stal ocynkowana 24.8 % długość 3 km; polichlorek winylu (PVC) 60.2 % o długości 8 km i polietylen 15 % długość około 2 km.

Stan techniczny sieci ocenić można jako dobry. W roku 1997 i 1998 nie zanotowano na sieci awarii.

Sieć wodociągowa pracuje w układzie jednostrefowym. Przeciętne ciśnienie wody w sieci wynosi 3.6 atm. (36 m H₂O). Ciśnienie wody u odbiorców waha się w granicach od 2.5 atm. do 3.0 atm. i jest wystarczające w stosunku do potrzeb.

Straty na sieci (w granicach gminy Krasne) ocenia się na 12.5 do 12.8 %. Na sieci nie ma zbiorników wodociągowych. Jakość wody w sieci odpowiada obowiązującym przepisom pod względem fizykochemicznym i bakteriologicznym. Pod względem organoleptycznym (smak, zapach, mętność) również nie budzi zastrzeżeń. Praca sieci nie jest objęta systemem monitoringu /sterowania telemetrycznego/.

Sieć wodociągowa zasilająca odbiorców w wodę z sieci miejskiej Rzeszowa jest własnością Miasta Rzeszów i jest eksploatowana i administrowana przez Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Rzeszowie. W związku z zakupem wody z wodociągu miejskiego Rzeszowa, gmina Krasne nie ponosi dodatkowych opłat

Zasięg i parametry sieci zasilanej z ujęcia Krasne–Wólka

Woda z ujęcia Krasne–Wólka, po uzdatnieniu, kierowana jest siecią wodociągową do odbiorców znajdujących się:

- we wsi Krasne,
- we wsi Strażów,
- we wsi Palikówka,
- w części wsi Załęże (wschodnia część),
- w części wsi Malawa (kilka budynków w północnej części wsi)

Łącznie z wody z ujęcia Krasne–Wólka zasilanych jest 5904 mieszkańców, przy średnim poborze wody ok. 411 m³/d (ok. 70 dm³/d na jednego mieszkańca).

Zasięg terenów zasilanych z ujęcia Krasne–Wólka przedstawia schemat zasięgu sieci wodociągowej.

Sieć w układzie pierścieniowo–promienistym, o łącznej długości (z przyłączami) 70 km została zbudowana w latach 1972÷1980 i wykonana jest z następujących materiałów:

żeliwo – 1% – łączna długość ok. 0,7 km; stal ocynkowana – 38% (przyłącza) – łączna długość ok. 26,7 km; polichlorek winylu (PVC) – 60% – łączna długość ok. 42 km; polietylen – 1% – łączna długość ok. 0,7 km (przyłącza). Nie występuje sieć ze stali nie ocynkowanej ani azbesto-cementowa. Sieć wodociągowa we wsi Krasne zbudowana została w roku 1972, zaś w miejscowościach Strażów i Palikówka – w roku 1980.

Stan techniczny sieci ocenić można jako dostateczny. Pomimo zastosowania w chwili jej budowy stosunkowo nowoczesnych materiałów, dużym problemem, wynikającym głównie z faktu rozbudowy sieci przeznaczonej pierwotnie dla jednej miejscowości, jest występowanie skokowych zmian przekrojów sieci i dodatkowo, brak inwentaryzacji średnic na sieci. Dokumentacja geodezyjna przebiegu niektórych ciągów sieci zawiera błędy geodezyjne (przesunięcia w stosunku do faktycznego przebiegu). Duże problemy stwarza też nieszczelność zamknięć pochodzących jeszcze z czasów budowy sieci zasuw i niesprawność niektórych hydrantów. Powoduje to konieczność odłączania dopływu wody do wszystkich odbiorców w przypadku wykonywania nawet drobnych napraw na sieci, czy nawet na przyłączach. W roku 1998 zanotowano na sieci ogółem 8 awarii, z tego 5 na sieci wykonanej z rur PVC, 2 na zasuwach i 1 na pozostałej armaturze sieci. Nie zanotowano przerw w dopływie wody na sieć z powodu awarii technologicznych obiektów ujęcia bądź Stacji Uzdatniania Wody. W razie awarii i odłączenia dopływu wody, zaopatrzenie mieszkańców wodę odbywa się za pomocą istniejących na terenie poszczególnych miejscowości prywatnych studni kopanych. Sieć wodociągowa doprowadzająca do odbiorców wodę z ujęcia w Krasnem–Wólce pracuje w równoległym systemie jednostrefowym (tj. na dwóch obszarach zasilania). Woda pobierana ze zbiornika początkowego przy ujęciu tłoczona jest do sieci za pomocą zestawów hydroforowych ze stabilizacją ciśnienia, po jednym zestawie na każdy obszar zasilania. Pierwszy obszar zasilania obejmuje swoim zasięgiem wieś Krasne, drugi – Strażów i Palikówkę. Ciśnienia na początku sieci wynoszą odpowiednio ok. 4,8 atm (48 m H₂O) dla pierwszego obszaru i ok. 3,5 atm (35 m H₂O) dla drugiego obszaru zasilania. Są to wartości wystarczające zarówno na potrzeby bytowo–komunalne odbiorców, jak i ze względów ochrony przeciwpożarowej, ale tylko w przypadku nie występowania zapotrzebowania na wodę w ilości przekraczającej zdolności produkcyjne ujęcia. W godzinach szczytowego rozbioru wody na sieci, przy ograniczonych możliwościach produkcyjnych ujęcia, ciśnienie na końcówkach sieci spada poniżej wartości dopuszczalnych, co powoduje nawet sytuacje konieczności odłączenia zasilania w wodę w tych godzinach niektórych odbiorców. Wielkość sprzedaży wody na terenach objętych zasilaniem z sieci wodociągowej ujęcia Krasne–Wólka wyniosła w roku 1998 ok. 150 tys m³, co daje przeciętną statystyczną wielkość zużycia wody w ciągu doby przez jednego mieszkańca na poziomie ok. 70 litrów, przy istniejących stosunkowo częstych wyłączeniach dopływu wody do odbiorców.

Z porównania różnicy wielkości produkcji wody przez SUW i wielkości sprzedaży wody odbiorcom można oszacować straty na tej sieci na wielkość ok. 14,8 %, łącznie z celami technologicznymi ujęcia. Jest to wielkość stosunkowo duża, wynika najprawdopodobniej z wieku sieci i nieszczelności armatury, głównie zasuw i odcinków sieci wykonanych z rur żeliwnych. Jakość wody w sieci odpowiada obowiązującym przepisom pod względem bakteriologicznym. Pod względem fizykochemicznym występuje przekroczenie dopuszczalnych wartości zawartości manganu, ze względu na przestarzałą technologię uzdatniania wody na ujęciu i stacji uzdatniania. Pod względem organoleptycznym ma miejsce zjawisko występowania mętności wody w sieci. Jej przyczyną może być wynikające z dużego zapotrzebowania na wodę przekroczenie dopuszczalnych prędkości filtracji na filtrach ciśnieniowych stacji uzdatniania, jak również niewłaściwe w przeszłości (obecnie parametry mętności lub barwy wody na wyjściu ze stacji nie są przekroczone) eksploataowanie filtrów, głównie nieregularne płukanie i kontrola stanu złożeń.

Praca sieci nie jest sterowana ani monitoringowana za pomocą urządzeń elektronicznych, elektrotechnicznych ani telemetrii.

Do przebudowy kwalifikuje się przynajmniej ok. 350 m sieci, głównie ze względu na potrzebę eliminacji strat wody jak również – przebudowy średnic sieci.

Sieć wodociągowa zasilająca odbiorców w wodę z ujęcia Krasne–Wólka jest własnością gminy Krasne, a administrowana i eksploatowana jest przez Zakład Usług Komunalnych Krasnem (do roku 1997 przez przedsiębiorstwo ZUWBUD – Rzeszów). Aktualnie trwają przygotowania do prac związanych z budową nowego zbiornika sieciowego 2 × 150 m³, w rejonie Krasne–Jawornik, w celu poprawy niezawodnościowych i wydajnościowych parametrów sieci.

Zasięg i parametry sieci zasilanej z ujęcia Słocina

Woda z ujęcia Krasne–Słocina, po uzdatnieniu, kierowana jest siecią wodociągową, poprzez hydrofornię, do odbiorców znajdujących się we wsi Słocina. Łącznie z wody z ujęcia Krasne–Słocina obsługiwanych jest 2400 mieszkańców, przy średnim poborze wody ok. 168,5 m³/d.

Zasięg terenów zasilanych z ujęcia Krasne–Słocina przedstawia schemat zasięgu sieci wodociągowej.

Sieć w układzie promienistym, o łącznej długości 19,67 km została zbudowana na początku lat osiemdziesiątych i wykonana jest z w 70% (ok. 14 km) z rur PVC oraz w 30% (ok. 5 km – przyłącza) z rur stalowych ocynkowanych:

Stan techniczny sieci ocenić można jako dobry. W roku 1998 zanotowano na sieci ogółem osiem awarii, z tego 5 na sieci wykonanej z rur PVC, 2 na zasuwach i jedną na pozostałej armaturze sieci. W razie awarii mieszkańcy korzystają ze studni przydomowych. Sieć wodociągowa doprowadzająca do odbiorców wodę z ujęcia w Słocinie pracuje w systemie dwustrefowym ze stabilizacją ciśnienia. Woda ujmowana na ujęciu tłoczona jest z jednakową wydajnością jednocześnie do sieci i do zbiornika sieciowego pośredniego 1 × 150 m³. W warunkach zmniejszonego zapotrzebowania na wodę u odbiorców napełniany jest zbiornik, przy zwiększonym zapotrzebowaniu natomiast woda pobierana jest do sieci jednocześnie i bezpośrednio z ujęcia, i ze zbiornika wyrównawczego 1 × 150 m³. Ciśnienie wody na początku sieci wynosi ok. 5 atm (50 m H₂O), a u odbiorców waha się w granicach od 2,5 do 3,5 atm (25÷35 m H₂O). Jest to wartość wystarczająca zarówno w stosunku do potrzeb bytowo–komunalnych odbiorców, jak i przeciwpożarowego zaopatrzenia wodnego.

W roku 1998 sprzedaż wody z tej sieci wyniosła ok. 61,5 tys. m³, co daje przeciętne dobowe zużycie wody na mieszkańca rzędu 87,8 dm³/M/d.

Z porównania różnicy wielkości produkcji wody i sprzedaży wody odbiorcom wynika wielkość strat wody na sieci; wynosi ona 12,1%. Jest to wartość z pogranicza wartości średnich i dużych. Jakość wody w sieci odpowiada obowiązującym przepisom pod względem fizykochemicznym bakteriologicznym. Pod względem organoleptycznym (smak, zapach, mętność) również nie budzi zastrzeżeń. Praca sieci nie jest objęta systemem automatycznej kontroli, monitoringu ani telemetrii.

Sieć wodociągowa zasilająca odbiorców w wodę z ujęcia Słocina jest własnością gminy Krasne a eksploatowana i administrowana jest przez Zakład Usług Komunalnych w Krasnem. Aktualnie prowadzone są przygotowania do budowy nowego zbiornika wyrównawczego w rejonie ujęcia wody oraz uruchomienia stacji awaryjnej dezynfekcji wody sieciowej.

8.1.3. Tereny nie objęte siecią wodociągową

Około 29 % mieszkańców gminy, tj. ok. 3700 osób nie ma w ogóle dostępu do sieci wodociągowej. Dotyczy to większości wsi Malawa, oraz części wsi Krasne (rejon Krasne–Wilkowyja). Mieszkańcy ci czerpią wodę ze studni ręcznych oraz studni wyposażonych w pompy i hydrofory. Pierwszy z systemów, na podstawie szacunków gminy obejmuje ok. 50% gospodarstw, przede wszystkim budynki starsze, głównie drewniane. Drugi z systemów (również ok. 50 % gospodarstw) odnosi się do nowszej zabudowy, gdzie budynki wyposażone są w pomieszczenia łazienek i WC, a co za tym idzie, w wewnętrzne instalacje wodociągowe. Jakość wody w indywidualnych studniach przydomowych nie budzi zastrzeżeń pod względem fizykochemicznym, zdarzają się natomiast przekroczenia dopuszczalnych wskaźników zanieczyszczeń mikrobiologicznych. Aktualnie gmina Krasne prowadzi przygotowania do podjęcia tematu budowy sieci wodociągowej na terenie wsi Malawa oraz w rejonie Krasnego–Wilkowyi (pomiędzy zwartą zabudową wsi Krasne i granicą administracyjną Rzeszowa).

8.2. UWARUNKOWANIA W ZAKRESIE ODPROWADZANIA ŚCIEKÓW

8.2.1. Opis ogólny systemu

Odprowadzanie i unieszkodliwianie ścieków z terenu gminy Krasne opiera się na czterech systemach: odprowadzania ścieków :

- siecią kanalizacyjną do miejskiej kanalizacji sanitarnej Rzeszowa (i dalej, na rzeszowską oczyszczalnię ścieków),
- odprowadzania ścieków siecią kanalizacyjną do wiejskiej kanalizacji sanitarnej i dalej, na oczyszczalnię ścieków we wsi Łąka (gm. Trzebownisko),
- odprowadzania ścieków siecią kanalizacyjną do wiejskiej kanalizacji sanitarnej i dalej, na własną oczyszczalnię ścieków w Krasnem,
- systemach indywidualnego gromadzenia i unieszkodliwiania ścieków bytowo—gospodarczych.

Z pierwszego z w/w systemów korzystają mieszkańcy większej części wsi Załęże (ok. 83% gospodarstw, tj. ok. 1000 mieszkańców) oraz wsi Słocina (całość) i części Krasnego (tzw. Krasne—Wilkowyja pomiędzy zwartą zabudową Krasnego i granicą miasta Rzeszowa).

Drugi z systemów dotyczy niewielkiego fragmentu zabudowy sołectwa Krasne (ok. 2% gospodarstw, tj. ok. 120 mieszkańców) oraz większości wsi Palikówka (ok. 70% gospodarstw, tj. ok. 850 mieszkańców) i Strażów (również ok. 70% gospodarstw, tj. ok. 1000 mieszkańców).

Trzeci z wymienionych wyżej systemów funkcjonuje na kolejnym fragmencie obszaru wsi Krasne – rejonie Krasne—Północ (ok. 30% gospodarstw, tj. ok. 1050 mieszkańców).

Czwarty system odnosi się do głównie do mieszkańców wsi Malawa oraz południowej części wsi Krasne (aktualnie budowana jest tam sieć kanalizacyjna). Łącznie na terenie gminy Krasne, według sumarycznych danych, produkowanych jest 808 m³ ścieków na dobę, w tym odprowadzanych do systemu kanalizacji sanitarnej jest 513 m³/d, tj. 63.5%; ilość mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej wynosi ok. 6020, tj. 47 % ogółu mieszkańców gminy.

8.2.2. System odprowadzania ścieków na oczyszczalnię ścieków w Krasnem

Na własną oczyszczalnię ścieków w Krasnem odprowadzane są ścieki bytowo—gospodarcze z północnych terenów zwartej zabudowy wsi Krasne. Na tę oczyszczalnię trafia średnio 70 m³ ścieków na dobę (2,91 m³/h). Maksymalna ilość przyjmowanych ścieków wynosi ok. 120 m³/d (5 m³/h), przy maksymalnej wydajności technologicznej oczyszczalni wynoszącej 150 m³/d (6,25 m³/h). Najmniejsza ilość przyjętych ścieków wyniosła 37 m³/d (1,54 m³/h). Teoretycznie są to ścieki bytowo—gospodarcze, ale zdarzają się dość często przypadki zrzutu do sieci kanalizacyjnej toksycznych dla części biologicznej oczyszczalni ścieków odzwierzęcych z gnojowników. Sieć ta podłączona jest do 350 budynków, tj. ok. 1400 mieszkańców równoważnych. Jak wynika z danych uzyskanych w Urzędzie Gminy, na tym terenie występuje niski poziom wód gruntowych, tak, że nie występuje zjawisko przenikania wód infiltracyjnych do sieci kanalizacyjnej. Potwierdzałyby to stosowne obliczenia. Przyjmując odnotowane w części dotyczącej systemów zaopatrzenia w wodę wskaźniki zużycia wody (ok. 70 dm³/M/d) można stwierdzić, że ilość ścieków odprowadzanych z budynków podłączonych do kanalizacji w stosunku do ilości pobranej z wodociągu wody nie jest duża, gdyż kształtuje się na poziomie ok. 71% (ok. 50 dm³/M/d). Świadczy to o nie występowaniu na tym terenie wód infiltracyjnych. Dodatkowo z przytoczonej powyżej relacji ilości wody doprowadzanej do odprowadzanych ścieków można wysunąć wniosek, że pewna część wody pobranej z wodociągu zużywana jest do pojenia zwierząt

gospodarskich, co świadczyłoby z kolei o słabej jakości wody w istniejących studniach przydomowych lub w ogóle o braku takich studni przy nowszych budynkach. Trudniejsze do oszacowania są ilości odprowadzanych do tej sieci kanalizacyjnej wód przypadkowych (dziłkie podłączenia drenaży, deszczówki itp.), ale przytoczone wyżej dane świadczą o tym, że nie jest to zjawisko, które mogłoby stanowić istotny problem w funkcjonowaniu sieci kanalizacyjnej czy oczyszczalni ścieków w Krasnem. Problemem są natomiast mające miejsce zrzuty ścieków pochodowlanych (gnojowicy) do sieci kanalizacyjnej, głównie ze względu na zagrożenie, jakie niesie to zjawisko dla prawidłowego funkcjonowania przede wszystkim części biologicznej oczyszczalni. Trudne jest ustalenie ilości tych ścieków lub określenie ich procentowego udziału w ogólnej objętości ścieków odprowadzanych na oczyszczalnię, tym bardziej, że gmina nie dysponuje danymi dotyczącymi ładunków zanieczyszczeń dopływających na oczyszczalnię. Wiadomo jedynie, że przypadki zakłócania prawidłowego funkcjonowania części biologicznej oczyszczalni (tzn. pracy osadu czynnego) zdarzają się z dużą częstotliwością, bo średnio raz w tygodniu. Taka skala zjawiska powoduje potrzebę przeanalizowania możliwości zapobiegania tego typu zdarzeniom.

Sieć kanalizacji sanitarnej odprowadzająca ścieki na oczyszczalnię Krasne pracuje w systemie grawitacyjnym (z przepompowniami zbiorczymi). Łączna długość tej sieci kanalizacyjnej na terenie gminy, według stanu na koniec 1998 roku wynosi 16,2 km. Obsługuje ona północną część sołectwa Krasne. Sieć była budowana w latach 1997–1999 i wykonana jest w całości z PVC. Na sieci, w rejonie przysiółka Krasne–Kamieniec pracuje jedna przepompownia typu ABBUD–EKO o nominalnej wydajności 22 m³/h. Druga przepompownia sieciowa, w rejonie przysiółka Krasne–Wólka, znajduje się obecnie w budowie. Stan techniczny sieci ocenić można jako dobry. Nigdzie też nie występują przeciążenia sieci. Połączona z oczyszczalnią w Krasnem sieć kanalizacyjna gminy Krasne jest własnością Gminy; administrowana i eksploatowana jest przez Zakład Usług Komunalnych w Krasnem. Praca sieci nie jest objęta systemem elektronicznego monitoringu lub rejestracji parametrów pracy ani systemem telemetrycznym.

Aktualnie trwa budowa nowych odcinków sieci w rejonie Krasne–centrum i Krasne–Wólka. Oczyszczalnia ścieków Krasne została oddana do użytku w roku 1998. Jest to mechaniczno–biologiczna oczyszczalnia o przepustowości maksymalnej wynoszącej 150 m³ ścieków na dobę. Aktualnie możliwości technologiczne tej oczyszczalni wykorzystywane są w 80 procentach. Na jej ciąg technologiczny składają się: zlewnia z przepompownią ścieków, komora reakcji z napowietrzaniem, pompy osadu i zagęszczacz osadu. Osady ściekowe są zagęszczane w urządzeniu typu „Dreimed”, odsączone, pakowane i wywożone na wysypisko śmieci. Jak już wcześniej wspomniano, problemem w funkcjonowaniu oczyszczalni jest częsty zrzut do zasilającej oczyszczalnię sieci kanalizacyjnej ścieków odzwierzęcych (gnojowicy). Jest to toksyczne dla funkcjonowania osadu czynnego oczyszczalni i okresowo rzutuje negatywnie na parametry odprowadzanych do starego Wisłoczyska oczyszczonych ścieków.

8.2.3. System odprowadzania ścieków na oczyszczalnię ścieków w Łące k/Rzeszowa (gmina Trzebowniko)

Na oczyszczalnię ścieków w Łące k/Rzeszowa odprowadzane są ścieki bytowo–gospodarcze z części wsi Krasne (ok. 30 budynków, tj. ok. 2% gospodarstw), wsi Strażów (380 budynków, tj. ok. 70% gospodarstw) oraz wsi Palikówka (260 budynków, tj. ok. 70% gospodarstw). Na tę oczyszczalnię ścieków, z w/w miejscowości trafia łącznie ok. 137 m³ ścieków na dobę. Łącznie sieć ta obsługuje ok. 2000 mieszkańców równoważnych gminy Krasne. Z założenia ścieki transportowane tą siecią to ścieki bytowo–gospodarcze. Z pewnością jednak, podobnie jak w przypadku ścieków odprowadzanych na własną oczyszczalnię gminy Krasne, pewną ich część stanowią ścieki pochodowlane (odzwierzęce), spuszczone z gnojowników na terenie objętym kanalizacją. Stosunek ilości dostarczonej (mieszkańcom korzystającym z tej kanalizacji) wody, przy przyjęciu

przeciętnego dla terenów zasilanych z ujęcia w Krasnem–Wólce wskaźnika zapotrzebowania na poziomie ok. 70 dm³/M/d, do ilości odprowadzanych kanalizacją ścieków (ok. 69 dm³/M/d) wynosi ok.98%. Jest to wartość wysoka i świadczy o występowaniu na tym terenie wysokiego zwierciadła wód gruntowych, które w postaci wód infiltracyjnych, a być może także jako wody przypadkowe (tzw. „dzikie” odprowadzenia z drenaży i deszczówki), trafiają do sieci kanalizacyjnej. Potwierdzają to informacje uzyskane w Zakładzie Usług Komunalnych gminy Krasne. Brak jest natomiast danych na temat łącznego ładunku zanieczyszczeń odprowadzanych tą siecią i jego zmienności w czasie, stąd trudno aktualnie wyciągać wnioski co do udziału procentowego i ilościowego poszczególnych rodzajów wód lub zanieczyszczeń odprowadzanych siecią.

Sieć kanalizacji sanitarnej odprowadzająca ścieki na oczyszczalnię w Łące, na terenie gminy Krasne pracuje w 100% systemie grawitacyjnym, z przepompowniami zbiorczymi. Łączna długość tej sieci kanalizacyjnej na terenie gminy, według stanu na koniec 1998 roku wynosi 40,5 km. Sieć była budowana w latach dziewięćdziesiątych i wykonana jest w całości z PVC. Stan techniczny sieci ocenić można jako dobry. Nigdzie nie występują przeciążenia odcinków sieci. Cechą charakterystyczną sieci jest duża ilość przepompowni ścieków. Na sieci jest ich 21, a dalsze 4, (według projektu) przewidziane są do budowy. Z ich funkcjonowaniem związane są określone problemy eksploatacyjne. Jak wynika z informacji uzyskanych w Zakładzie Usług Komunalnych, w okresie początkowej eksploatacji, w związku z dużą wadliwością zainstalowanych w nich pomp występowały bardzo częste awarie tych obiektów. Przepompownie dodatkowo są zasilane jednostronnie w energię elektryczną i nie są wyposażone w stacjonarne agregaty prądotwórcze ani w system automatycznego powiadamiania załogi przedsiębiorstwa kanalizacyjnego o awarii lub zaniku napięcia. W tej sytuacji, w przypadku mogącego się zdarzyć stosunkowo często na terenach zaopatrywanych z elektroenergetycznych linii napowietrznych średniego napięcia zaniku zasilania, może nastąpić zalanie fekaliami pomieszczeń sanitarnych w niżej położonych budynkach – i według informacji uzyskanych w Urzędzie Gminy – takie sytuacje już się zdarzały. Wynika stąd wniosek, że albo w procesie projektowania, albo realizacji inwestycji, popełnione zostały istotne błędy polegające na pominięciu tak podstawowego zagadnienia, jak aspekt niezawodności projektowanych urządzeń i bezpieczeństwo (utrzymanie należytego standardu usług) użytkowników. Przy tak dużej ilości zainstalowanych na sieci przepompowni, konieczne było należyte zabezpieczenie przed takimi sytuacjami zarówno odbiorców, jak i administratora sieci. Zakład Usług Komunalnych, będący administratorem części znajdującej się w granicach gminy Krasne sieci i obiektów na niej zlokalizowanych, stara się ograniczyć awaryjność w/w przepompowni przez wymianę zainstalowanych wcześniej w nich pomp na pompy innego typu oraz przebudowę „orurowania” obiektów w sposób, który umożliwiałby sprawny przerzut ścieków, metodami awaryjnymi, z pominięciem uszkodzonej w danym momencie przepompowni. Temat niezawodności pracy przepompowni ścieków na terenach Strażowa i Palikówki musi stać się jednak przedmiotem szerszej analizy technologicznej i niezawodnościowej, która pozwoli wybrać optymalny wariant rozwiązania niezawodnościowego dla funkcjonowania w/w obiektów. W związku z odprowadzaniem ścieków na oczyszczalnię ścieków w Łące gmina Krasne nie ponosi dodatkowych opłat. Aktualnie trwa budowa nowych odcinków sieci w miejscowościach Strażów i Palikówka.

8.2.4. Systemy indywidualne

Na terenach pozbawionych sieci kanalizacyjnej (ok. 50 % mieszkańców gminy, tj. ok. 6500 mieszkańców) stosowane są indywidualne systemy gromadzenia lub unieszkodliwiania ścieków. W ok. 65 % są to zbiorniki bezodpływowe, w ok. 15 % osadniki gnilne. Przy budynkach nie wyposażonych w instalacje wodociągowe nieczystości płynne pochodzenia bytowo-gospodarczego i hodowlanego gromadzone są w gnojownikach (ok. 20%). Nie występują indywidualne systemy oczyszczania ścieków, jak oczyszczalnie przyzagrodowe czy drenaż rozsączający. Generalnie stan techniczny istniejących urządzeń jest dobry. Dodatkowo, na terenie gminy Krasne własną

oczyszczalnię posiadają budynki należące do Akademii Rolniczej w Rzeszowie oraz budynki i obiekty stacji hodowli zwierząt w Krasnem.

Nie występuje też wysoki poziom wód gruntowych i w związku z tym nie pojawiają się problemy eksploatacyjne z tym związane. Ilość ścieków produkowanych na tych terenach szacuje się na ok. 430 m³/d, z tego ok. 295 m³/d, tj. 69 % stanowią ścieki bytowe i ok. 135 m³/d, tj. 31 % – ścieki hodowlane.

Wywóz nieczystości płynnych z urządzeń do ich gromadzenia realizowany jest aktualnie przez tabor asenizacyjny Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej w Rzeszowie. Nieczystości wywożone są na oczyszczalnię ścieków, przeważnie w Rzeszowie. Na terenie gminy zdarzają się przypadki dzikiego odprowadzania „przelewów” ze zbiorników bezodpływowych i gnojowicy z gnojowników do rowów i potoków. Ma to destrukcyjny wpływ na środowisko przyrodnicze i zdarza się najczęściej na terenach nie objętych siecią kanalizacji sanitarnej. Dlatego też aktualnie trwają przygotowania, prace projektowe lub prowadzona jest budowa nowej sieci kanalizacyjnej w miejscowościach lub rejonach dotąd jej nie posiadających, tj. sołectwie Malawa i Krasne-Południe.

8.2.5. Ścieki przemysłowe

Nie występują na terenie gminy z uwagi na brak zakładów przemysłowych. Istniejące obiekty typu stacja benzynowa CPN przy trasie E-40 lub mogące zanieczyścić środowisko drobne warsztaty produkcyjne, posiadają urządzenia do gromadzenia ścieków i odpowiednie umowy na ich wywóz.

8.2.6. Zrzut ścieków bez oczyszczenia

Na terenie gminy Krasne nie występuje legalny zrzut, bezpośrednio do odbiorników, ścieków o przekroczonych dopuszczalnych ładunkach zanieczyszczeń.

8.3. KANALIZACJA DESZCZOWA- BUDOWLE PRZECIWPOWODZIOWE

Na terenie gminy Krasne nie występuje zorganizowana sieć kanalizacji deszczowej. Odprowadzanie wód opadowych odbywa się przez spływ powierzchniowy i systemem odkrytych rowów przydrożnych i melioracyjnych.

Gmina Krasne leży na terenach, na których nie występuje zagrożenie powodzią. Nie dotyczy to przede wszystkim rejonów leżących w dolinach strumieni i potoków. Na terenie gminy nie występują budowle i zabezpieczenia przeciwpowodziowe. Na terenie gminy Krasne istnieje sieć rowów melioracyjnych, która jest na bieżąco konserwowana.

8.4 UWARUNKOWANIA W ZAKRESIE OGRZEWNICTWA

8.4.1. Opis ogólny systemu

Na terenie Gminy Krasne ogrzewanie budynków mieszkalnych, obiektów użyteczności publicznej i przemysłowych opiera się na indywidualnych systemach grzewczych (nie występują scentralizowane systemy). Analizując rodzaje tych systemów pod kątem spalanych paliw można wyróżnić:

- ogrzewanie węglowe i drewnem – ok. 45 %,
- ogrzewanie gazem ziemnym – ok. 50 %,
- ogrzewanie gazem butlowym – ok. 2 %,
- ogrzewanie olejem opałowym – ok. 3 %,

Na terenie gminy nie występują zorganizowane systemy ogrzewania budynków z wykorzystaniem energii źródeł odnawialnych. Również brak danych co do wykorzystania takich źródeł w ogrzewaniu indywidualnych budynków mieszkalnych i gospodarstw.

Łączną, obliczeniową moc cieplną (wynikającą z ilości mieszkańców gminy) określa się na ok. 45 MW, z tego ok. 40 MW dla potrzeb ogrzewania budynków mieszkalnych i gospodarstw i ok. 5 MW dla celów ogrzewania obiektów użyteczności publicznej. Gmina Krasne nie dysponuje programem zaopatrzenia gminy w ciepło.

8.4.2. Charakterystyka systemów grzewczych w budynkach indywidualnych

Rozpatrując stan systemów grzewczych na terenie gminy Krasne, należy podkreślić, iż z racji na ich indywidualny charakter, gmina ma ograniczone możliwości bezpośredniego wpływania na stosowane przez prywatnych inwestorów rozwiązania. W ostatnim czasie w Polsce południowo-wschodniej daje się zauważyć zjawisko odchodzenia, szczególnie w okresach jesienno-zimowym i zimowo-wiosennym, od ogrzewania budynków gazem i węglem, ze względu na wysokie dla wielu mieszkańców domów koszty stosowania tych systemów ogrzewania. Tak więc pomimo, że teoretycznie budynek wyposażony jest np. w kocioł gazowy czy węglowy, właściciel często używa jako opału odpadów drzewnych i drzewnopochodnych, a często niestety także innego rodzaju dających się spalić odpadów. Szczególnie niebezpieczne jest tu spalanie tworzyw sztucznych i substancji przemysłu chemicznego (żywice syntetyczne, kleje, itp.) ze względu na emisję silnie toksycznych i rakotwórczych substancji.

Tak więc opisany w punkcie 3.1.1. udział procentowy poszczególnych paliw stosowanych do ogrzewania może wyglądać nieco inaczej w okresach przejściowych. Z informacji uzyskanych przez autorów Studium w Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Rzeszowie (Dział Higieny Komunalnej) wynika, że w zakresie objętym badaniami stanu czystości powietrza na terenie gminy Krasne nie występują przekroczenia dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń, określonych w Rozporządzeniach Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 6. maja 1998r., występuje jednak zjawisko znacznego wzrostu zanieczyszczeń w okresach przejściowych (jesienno-zimowym oraz zimowo-wiosennym) w stosunku do okresu letniego. Należy jednocześnie zaznaczyć, że w przeprowadzanych przez „Sanepid” badaniach dokonano analiz stężeń tylko niektórych wskaźników określonych w w/w rozporządzeniu.

Jeśli chodzi o rodzaje urządzeń służących do ogrzewania budynków, szacunkowo można przyjąć, że ok. 50 % stanowią piece węglowe, szczególnie w starym budownictwie i 50 %

kotły, z reguły węglowe i gazowe. W zakresie stosowania w indywidualnym budownictwie kotłów gazowych pewną barierą, oprócz przesłanek ekonomicznych, może być na części terytorium Gminy (rejon Słocina–Roch) sieć gazowa o parametrach niewystarczających w stosunku do obecnych potrzeb, wymagająca przebudowy i rozbudowy.

Brak jest danych na temat zastosowań w budownictwie jednorodzinym na terenie gminy takich proekologicznych urządzeń grzewczych jak pompy ciepła czy instalacje solarne. Można przypuszczać, że ich występowanie jest sporadyczne i może ograniczać się do kilku instalacji.

8.4.3. Charakterystyka systemów grzewczych w dużych obiektach i budynkach użyteczności publicznej

Na terenie gminy działa ok. 20 kotłowni o mocy od 40 kW wzwyż, z tego 7 kotłowni o mocy ponad 100 kW. Kotłownie z tego przedziału mocy w obiektach administrowanych przez gminę produkują łącznie ok. 2,9 MW mocy cieplnej, z tego, według stanu na sezon grzewczy 1998/1999 1,6 MW (55%) mocy cieplnej produkowane jest przez kotłownie węglowe, a 1,3 MW (45%) – przez kotłownie gazowe.

Dodatkowo, w pojedynczych administrowanych przez gminę obiektach stosuje się jeszcze ogrzewanie piecowe. Generalnie władze gminy Krasne dążą do zamiany kotłowni węglowych na kotłownie gazowe w obiektach, które leżą w ich gestii. Stąd analizując stan techniczny kotłowni w tego typu obiektach można ogólnie stwierdzić, że jest on średni lub zły w przypadku kotłowni węglowych i bardzo dobry lub dobry w przypadku kotłowni gazowych. Sukcesywna zamiana, (połączona z remontem obiektów) kotłowni węglowych na gazowe powoduje dość znaczący spadek zapotrzebowania na koks i węgiel w obiektach gminnych, z poziomu ok. 450 ton łącznie w poprzednich latach do poziomu ok. 200 ton w sezonie 1998/1999.

Z dużych kotłowni leżących na terenie gminy Krasne należy jeszcze wymienić obiekty należące do Akademii Rolniczej w Rzeszowie i Stacji Hodowli i Unasienniania Zwierząt. Generalnie modernizowane kotłownie, tak w obiektach gminnych, jak i innych instytucji i osób prywatnych, przechodzą na opalanie gazem ziemnym. Ogrzewanie olejem opałowym nie jest w gminie Krasne rozpowszechnione, co wiąże się z istnieniem stosunkowo dobrze rozbudowanej i łatwo dostępnej sieci gazowej na terenie gminy.

8.5 UWARUNKOWANIA W ZAKRESIE ZAOPATRZENIA W GAZ

8.5.1. Zaopatrzenie w gaz ziemny

Gmina Krasne zasilane są w gaz ziemny wysokometanowy z sieci krajowej, z dwóch tranzytowych gazociągów wysokoprężnych \varnothing 400 mm CN 6,3 MPa i \varnothing 700 mm CN 6,3 MPa, przebiegających przez środkową i północną część gminy i dalej, po północnej stronie Rzeszowa. Z tych gazociągów zasilane są dwie stacje redukcyjno-pomiarowe I-go stopnia: w Krasnem i Palikówce. Z nich z kolei wyprowadzona jest magistrala średnioprężna zasilająca odbiorców. Na terenie gminy Krasne nie ma sieci gazowej niskoprężnej. Siecią gazową objęte są wszystkie miejscowości gminy. Do sieci gazowniczej podłączonych jest ok. 80% gospodarstw. Sieć budowana była w latach 1970-1990 w układzie pierścieniowo-promienistym i remontowana w roku 1993. Łączna długość sieci gazowniczej na terenie gminy Krasne wynosi ok. 200 km (bez przyłączy 127 km), przy czym ponad 90% to sieć z nowoczesnych rur polietylenowych wykonana metodą zgrzewania doczołowego, zaś pozostałe 10% to sieć z rur stalowych, głównie w Załężu. Zasięg terenów objętych siecią gazowniczą przedstawia mapa zasięgu sieci gazowej. Dysponentem sieci jest PGNiG S.A.–Zakład Gazowniczy w Rzeszowie i jako taka firma ta jest niezależna od gminy oraz gminnych firm komunalnych. Zakład Gazowniczy w Rzeszowie jako właściciel sieci finansuje z własnych środków rozbudowę, utrzymanie i modernizację sieci gazowniczej w gminie. Praca sieci objęta nie jest objęta systemem monitoringu ani sterowania telemetrycznego. W zakresie nowych działań inwestycyjnych trwają przygotowania do rozbudowy i modernizacji sieci gazowej na terenie sołectwa Słocina, gdzie istniejąca sieć gazownicza nie nadąża za szybką zabudową tych terenów i dlatego w niektórych przypadkach Zakład Gazowniczy w Rzeszowie odmawia wydania warunków technicznych dostawy gazu ziemnego dla celów ogrzewania budynków. Na terenie gminy Krasne istnieje kopalnia gazu ziemnego. Strefa ochronna od kopalni wynosi 50m. Obecnie prowadzone są poszukiwania ropy naftowej i gazu ziemnego w rejonie Palikówki. Na terenie gminy Krasne znajduje się 11 otwiertów wydobywczych: 3 czynne i 8 nieczynnych. Część z nich pełni rolę podziemnych magazynów gazu. Analizując stopień pokrycia zapotrzebowania na gaz w poszczególnych miejscowościach gminy Krasne, należy stwierdzić, że na przeważającym obszarze gminy jest on wystarczający. Średnice sieci oraz ciśnienia w niej panujące pozwalają na dostarczenie do odbiorców gazu ziemnego o właściwych parametrach. Wyjątkiem jest tu część wsi Słocina, gdzie, aby mogło nastąpić przyłączanie do niej kolejnych odbiorców, konieczna jest jej modernizacja i rozbudowa.

8.5.2. Zaopatrzenie w gaz płynny

Szacuje się, że na terenie gminy Krasne ok. 2% mieszkańców korzysta z gazu płynnego zbiornikowego i butlowego. W Rzeszowie i okolicach działa co najmniej trzech poważnych dystrybutorów gazu płynnego. Gaz ten, na terenie Gminy Krasne używany jest do celów bytowych i grzewczych. Analizując wielkość sprzedaży gazu płynnego na terenie gminy Krasne na przestrzeni ostatnich lat, daje się zauważyć tendencję spadkową. Gaz płynny wykorzystywany jest przede wszystkim na enklawach pozbawionych sieci gazowniczej, a także na terenach objętych siecią gazowniczą nie posiadającą odpowiednich parametrów, pozwalających na przyłączanie (uzyskiwanie zgody na przyłączenie z Zakładu Gazowniczego) kolejnych odbiorców gazu do sieci gazowej.

W zakresie zaopatrzenia w gaz płynny istniejące zapotrzebowanie na ten rodzaj gazu spowodowane jest w przeważającej mierze brakiem możliwości podłączenia się w niektórych rejonach gminy do sieci gazowniczej gazu ziemnego, tak więc – przy wyższych kosztach systemu opartego o gaz płynny – w przeważającej mierze ma charakter przejściowy.

8.6. UWARUNKOWANIA W ZAKRESIE GOSPODARKI OPADAMI

8.6.1. Organizacja systemu, opis ogólny systemu

Na terenie gminy Krasne nie jest zarejestrowane żadne przedsiębiorstwo zajmujące się wywozem nieczystości stałych. Wywóz nieczystości stałych (odpadów) realizowany jest przez Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Rzeszowie, na podstawie umowy z Urzędem Gminy w Krasnem. Obsługą tego przedsiębiorstwa objęty jest cały teren gminy. Odpady wywożone są na wysypisko w Kozodrzy. Na terenie gminy Krasne nie występują wysypiska odpadów komunalnych ani składowiska odpadów przemysłowych, ziemi, gruzu, śniegu, środków zimowego utrzymania ulic itp. W gminie prowadzona jest segregacja odpadów komunalnych, z odzyskiwaniem z nich szkła i tworzyw sztucznych. W roku 1998 wywieziono z terenu gminy Krasne łącznie 5,15 tys. m³ odpadów komunalnych, a rok wcześniej 4,0 tys. m³, a więc notuje się tendencję wzrostową.

8.6.2. Ocena funkcjonalno-techniczna systemu, charakterystyka systemu

W gminie Krasne funkcjonuje system wywozu odpadów komunalnych zarówno z kontenerów ogólnodostępnych, jak i kontenerów indywidualnych przydomowych. W gminie rozmieszczonych jest 10 szt. kontenerów typu KP-7 o pojemności 7 m³ każdy, oraz pojedyncze kontenery przydomowe o pojemności 110 dm³. W kontenery przydomowe, według uzyskanych w Urzędzie Gminy informacji, wyposażonych jest szacunkowo:

- 50% mieszkańców wsi Krasne,
- 20% mieszkańców wsi Palikówka,
- 15% mieszkańców wsi Strażów,
- 15% mieszkańców wsi Maława.

Wywóz realizowany jest przez MPGK-Rzeszów, własnym taborem Przedsiębiorstwa, na wysypisko Kozodrza w gminie Ostrów. System obejmuje wszystkie miejscowości gminy Krasne. Częstotliwość wywozu wynosi aktualnie jednokrotny wywóz w ciągu tygodnia. Ogólnie system wywozu odpadów i nieczystości stałych na terenie gminy ocenić można jako średnio rozwinięty. Pokrywa on w stopniu dostatecznym potrzeby w tym zakresie.

Ponadto, w Gminie Krasne funkcjonuje system segregacji odpadów komunalnych, prowadzona jest zbiórka do specjalnych kontenerów szkła i tworzyw sztucznych. Na terenie gminy rozmieszczonych jest 12 kontenerów do zbiórki szkła (2 o pojemności po 0,8 m³ i 10 o pojemności 0,12 m³) i 6 kontenerów do zbiórki opakowań z tworzyw sztucznych, o pojemności po 2,4 m³ każdy. Zbiórką i wywozem surowców wtórnych zajmuje się firma Recykling-Centrum z Jarosławia.

8.7. UWARUNKOWANIA W ZAKRESIE ELEKTROENERGETYKI

8.7.1. Źródła energii elektrycznej

Województwo podkarpackie, a w tym gmina Krasne, zasilane jest energią elektryczną zasadniczo z dwóch źródeł wytwarzania: Elektrowni Połaniec w województwie świętokrzyskim i Elektrowni Stalowa Wola. Obie elektrownie wykorzystują jako nośnik energii wejściowej klasyczne paliwo kopalne - węgiel kamienny.

Położona przy zachodniej granicy gminy Krasne Elektrociepłownia Rzeszów S.A. (właścicielem 100% akcji jest Rzeszowski Zakład Energetyczny S.A.) zamierza zmienić

profil produkcyjny i skoncentrować się na wytwarzaniu energii elektrycznej i ciepłej w skojarzeniu przy zastosowaniu paliwa gazowego. Spółka przygotowuje budowę bloku gazowo-parowego z zamiarem jego eksploatacji od początku 2002 r. Zakładane parametry bloku:

moc elektryczna w kondensacji	103,0 MW
moc elektryczna w pełnym skojarzeniu	92,5 MW
moc cieplna w skojarzeniu	80,0 MW

Wyprowadzenie mocy elektrycznej z GPZ 110/6 kV Rzeszów EC nie wymaga budowy nowych linii 110 kV, które mogłyby przebiegać przez obszar gminy Krasne.

8.7.2. System przesyłu i rozdziału energii

W stacjach elektrowni energia wprowadzana jest do sieci elektroenergetycznej przesyłowej, którą tworzą linie najwyższych napięć 400 i 220 kV oraz węzłowe stacje sieciowe zlokalizowane m.in. w okolicach Rzeszowa: w Widelce i Boguchwale. W węzłach energetycznych energia jest transformowana na wysokie napięcie 110 kV i wprowadzana do sieci elektroenergetycznej rozdzielczej. Energia przepływa liniami 110 kV do głównych punktów zasilania (GPZ), gdzie jest transformowana na *średnie* napięcie głównie 15 kV, i rozsyłana do odbiorców liniami bezpośrednio lub po dodatkowej transformacji na niskie napięcie 0,4 kV. Siecią przesyłową zarządzają Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A., natomiast siecią rozdzielczą 33 przedsiębiorstwa energetyczne dystrybucyjne, w tym Rzeszowski Zakład Energetyczny S.A.

8.7.3. Układ zasilania gminy Krasne

Gmina Krasne zasilana jest energią elektryczną z dwóch węzłów odbiorczych sieci przesyłowej najwyższych napięć NN 400 i 220 kV, a mianowicie:

- ze stacji RZESZÓW 400/110 kV (kod trzyliterowy stacji: RZE) w Widelce,
 - ze stacji BOGUCHWAŁA 220/110/30/15 kV (BGC),
- poprzez linie napowietrzne wysokiego napięcia i GPZ 110/15 kV: Rzeszów–Nowe Miasto (RNM), Rzeszów – Staromieście (RZS), Łańcut Głuchów (LAN) i Sokółów (SLK).

Wymienione GPZ mają dość pewne zasilanie: pracują w ciągach liniowych 110 kV prowadzonych między stacjami węzłowymi NN/110 kV ogólnokrajowego systemu przesyłowego. W perspektywie ciągi te mogą być rozbudowane o nowe stacje 110/15 kV: GPZ RZESZÓW – POBITNO (RZP), GPZ RZESZÓW – SŁOCINA (RSL) i GPZ ŁAŃCUT POLNA (LAD).

Z liniami napowietrznymi wysokiego napięcia 110 kV związane są obszary ograniczonego użytkowania w postaci pasów terenu o szerokości po 20 m od osi linii. W Miejscowym Planie Ogólnym Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Rzeszowa zarezerwowano tereny oznaczone symbolami EE pod budowę w perspektywie nowych stacji 110/15 kV:

- GPZ Rzeszów–Pobitno,
- GPZ Rzeszów–Słocina,

każdy w dwóch wariantach lokalizacji, różniących się głębokością wejścia na teren miasta. Planowane GPZ byłyby zasilane przelotowo odcinkami jednotorowej linii napowietrznej 110 kV, wychodzącymi z rozcięcia istniejącej linii napowietrznej 110 kV relacji GPZ Rzeszów Nowe Miasto – GPZ Rzeszów Elektrociepłownia (REC); trasy planowanych odcinków linii 110 kV przebiegają przez tereny gminy Krasne i miasta Rzeszów.

W Miejscowym Planie Ogólnym Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne zarezerwowano teren pod budowę GPZ 110/15 kV Rzeszów–Pobitno. Działka przeznaczona pod GPZ przylega do trasy istniejącej linii 110 kV. Tak więc planowany GPZ 110/15 kV Rzeszów–Pobitno ma w planach miejscowych dwa warianty lokalizacji.

Ponadto w Miejscowym Planie Ogólnym Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Łańcuta, uchwalonym w 1994 r., zarezerwowano teren - oznaczony symbolem 18 EE - przy ul. Polnej, pod budowę w perspektywie GPZ 110/15 kV ZACHÓD, obecnie używane określenie: GPZ 110/15 kV ŁAŃCUT POLNA lub ŁAŃCUT II. Planowany GPZ byłby

zasilany przelotowo z rozcięcia istniejącej linii napowietrznej 110 kV Widelka–Głuchów, dwoma odcinkami jednotorowej linii napowietrznej 110 kV. Ze stacji 110/15 kV energia elektryczna rozprowadzana jest po terenie gminy Krasne napowietrznymi liniami magistralnymi 15 kV, zasilanymi wielostronnie z różnych GPZ. Są to linie silnie rozgałęzione, co wynika z charakteru rozmieszczenia terytorialnego odbiorców. Sieć ŚN zasila, poprzez transformatory 15/0,4 kV, sieci wiejskie nn.

Gmina jest w całości zelektryfikowana. Sieć energetyczna, przebudowana w oparciu o nowe warunki techniczne, w pełni pokrywa aktualne zapotrzebowanie na energię elektryczną. W przypadku nowych, dużych inwestycji i wzrastającego zapotrzebowania na energię linie będą wymagały rozbudowy i modernizacji.

8.7.4. Dostawca energii elektrycznej

Zaopatrzenie w energię elektryczną na terenie gminy Krasne realizuje Rzeszowski Zakład Energetyczny S.A., jednoosobowa spółka Skarbu Państwa. RZE S.A. obsługuje odbiorców na obszarze trzech byłych województw: rzeszowskiego, krośnieńskiego i tarnobrzeckiego. W skład RZE S.A. wchodzi: Centrala, pełniąca funkcje kierownicze i koordynacyjne, oraz 11 Rejonów Energetycznych, w tym Rejon Energetyczny Rzeszów–Miasto i Rejon Energetyczny Rzeszów–Terem, eksploatujące sieci m. in. na terenie gminy Krasne. Część gminy ciężąca do Rzeszowa (Śłocina i Załęże) objęta jest działaniem Rejonu Energetycznego Rzeszów–Miasto, a pozostała, zasadnicza część – wchodzi w skład obszaru działania Rejonu Energetycznego Rzeszów–Terem. Centrala i oba Rejony obsługujące gminę Krasne mają siedziby w Rzeszowie przy ul. 8 Marca.

8.7.5. Otoczenie gminy i powiązania zewnętrzne

Zasadnicza część gminy Krasne oraz przyległe gminy Chmielnik i Trzebownisko wchodzi w skład tego samego Rejonu Energetycznego: Rzeszów–Terem, co integruje te gminy w zakresie obsługi odbiorców energii elektrycznej. Zachodnie tereny gminy Krasne (Śłocina i Załęże) są silniej związane z Rzeszowem i obsługiwane są przez Rejon Energetyczny Rzeszów–Miasto. Od wschodu gmina Krasne sąsiaduje z gminami Czarna i Łańcut, które należą do Rejonu Energetycznego Leżajsk.

Główne punkty zasilające energią elektryczną gminę Krasne znajdują się poza jej granicami: na terenach m. Rzeszowa (RNM, RZS), gminy Boguchwała (BGC), gminy Łańcut (LAN) i m. Sokołowa (SLK).

Przez obszar gminy przebiegają dwie linie napowietrzne wysokiego napięcia 110 kV relacji:

- stacja węzłowa w Boguchwale (BGC) – GPZ Husów (HUS) – GPZ Łańcut Głuchów (LAN),
- GPZ Rzeszów Nowe Miasto (RNM) – GPZ Rzeszów EC (REC).

Ponadto przez obszar gminy przebiegają magistralne linie napowietrzne średniego napięcia 15 kV zasilane wielostronnie z GPZ: RNM, RZS, BGC, LAN i SLK. Linie te zasilają odbiorców zarówno z obszaru Gminy Krasne jak i odbiorców sąsiednich gmin.

8.8. UWARUNKOWANIA W ZAKRESIE TELEKOMUNIKACJI

Podstawową dziedziną telekomunikacji jest telefonia, gdyż na bazie jej sieci rozwijają się i integrują z nią inne pozatelefoniczne sieci i usługi.

Miarami oceny stanu i rozwoju telefonii są m.in. następujące wskaźniki:

- gęstość telefoniczna abonentów (liczba abonentów telefonicznych na 1000 mieszkańców);

- procent zautomatyzowania połączeń telefonicznych (miejscowych, międzymiastowych i międzynarodowych);
- liczba oczekujących na instalację telefonu;
- procent zelektronizowania (cyfryzacji) central.

W Strategii rozwoju gminy Krasne (RARR S.A., Rzeszów-Krasne 1998) do badania stopnia zróżnicowania gmin pod względem rozwoju gospodarczego metodą Z. Hellwiga przyjęto zestaw cech diagnostycznych obejmujący 19 zmiennych, w tym liczbę abonentów telefonicznych na 1000 ludności. W wyniku przeprowadzonych analiz sporządzono klasyfikację gmin byłego województwa rzeszowskiego wg poziomu rozwoju gospodarczego. Gmina Krasne znalazła się na 3. miejscu w województwie.

8.8.1. Operatorzy sieci

Operatorami sieci telekomunikacyjnej w gminie Krasne są: Telekomunikacja Polska S.A. – Zakład Telekomunikacji w Rzeszowie oraz Spółdzielnia Telekomunikacyjna „WIST” w Łące, Gmina Trzebownisko. TP S.A. obsługuje wsie: Krasne, Malawę, Słocinę i Załęże. W miejscowościach Krasne i Malawa TP S.A. ma koncentratory o pojemności po 1000 NN, połączone z centralą w Rzeszowie. Natomiast Palikówkę i Strażów obejmuje WIST. Spółdzielnia ta powstała w 1991 roku, po dopuszczeniu przez ustawę o łączności konkurencji w sieciach lokalnych, jako pierwsza w kraju spółdzielnia telefoniczna niezależna od Telekomunikacji Polskiej S.A. Pomocą prawną, fachową i sprzętową służyło Spółdzielni WIST amerykańskie Zrzeszenie Niezależnych Operatorów Telefonicznych (NTCA). WIST obejmuje, oprócz wymienionych wsi gminy Krasne, takie gminy jak: Trzebownisko, Kamień, Sokołów Młp. i Głogów Młp. a także wieś Pogwizdów w gminie Czarna. W 1992 r. Spółdzielnia liczyła 610 abonentów, w maju 1999 roku obsługiwała 5600 abonentów a do końca 1999 roku zaplanowano podłączenie kolejnych 700 abonentów. W zakresie połączeń międzymiastowych operatorem telekomunikacyjnym pozostaje nadal TP S.A.

8.8.2. Charakterystyka stanu telekomunikacji

Gmina Krasne ma stosunkowo dobrze, jak na Podkarpaciu, rozwiniętą sieć telekomunikacyjną przewodową. Na koniec 1997 roku korzystało z niej 2002 abonentów, co daje wskaźnik 156 abonentów na 1000 ludności (przy średniej dla wsi byłego woj. rzeszowskiego 118 abonentów na 1000 ludności). Gęstość telefoniczna w latach 1994-1997 wzrosła 2,3-krotnie. Dobrze rozwinięte usługi telekomunikacyjne są mocną stroną gminy. Przez teren gminy przebiegają „autostrady” telekomunikacyjne: międzynarodowa magistrala światłowodowa Rzeszów – Lwów i kabel światłowodowy PKP prowadzony wzdłuż linii kolejowej Kraków – Medyka. Gmina Krasne jest w zasięgu sieci telefonii komórkowej: analogowej CENTERTEL i cyfrowych ERA GSM i PLUS GSM.

8.8.3. Otoczenie gminy i powiązania zewnętrzne

W zakresie telekomunikacji część gminy Krasne (Palikówka, Strażów) powiązana jest siecią telefonii przewodowej Spółdzielni Telekomunikacyjnej WIST z gminami: Trzebownisko, Głogów Młp., Kamień i Sokołów Młp. Zasadnicza część gminy (Krasne, Malawa, Słocina i Załęże) zintegrowana jest z siecią miejską Rzeszowa należącą do TP S.A. W zakresie połączeń ponadlokalnych operatorem jest Telekomunikacja Polska S.A.-Zakład Telekomunikacji w Rzeszowie.

9. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STRUKTURY WŁASNOŚCI I CHARAKTERU RUCHU BUDOWLANEGO

9.1. STRUKTURA WŁASNOŚCI GRUNTÓW

9.1.1. Zasoby nieruchomości

Struktura własnościowa terenów stanowi uwarunkowanie możliwości rozwoju szczególnie istotne w gospodarce rynkowej. Rozpoznanie tej struktury i trendów przemian związanych z obrotem rynkowym a w miarę możliwości przekształcania jej w pożądanym kierunku jest jednym z głównym elementów aktywnej polityki przestrzennej gminy.

Zasoby nieruchomości w ha na terenie gminy Krasne w 1999 r.

Grupy i podgrupy rejestrowe	Użytki rolne RP, użytki leśne RL, grunty zabudowane M, P, T, nieużytki N, wody W								Razem	
	RP	RL	M	P, T	KD	KK	N	W		
1. Skarb Państwa z wyłączeniem użytkowania wieczystego	1.1	344	3	2				3	1	363
	1.2	22	225	1		2			11	261
	1.3	6				40	35		35	116
	1.4	68	1	3	1	10	13		5	101
		440	229	6	1	52	48	3	52	831
2. S.P. w uż. wieczystym	2	25			9			1	2	37
		25			9			1	2	37
3. Państ. osoby prawne	3	1		1						2
		1		1						2
4. Grunty gminne z wyłączeniem użytkowania wieczystego	4.1	59	4	3	4	17		2		89
	4.2	5	1	2	2	68			4	82
	4.3									
		64	5	5	6	85		2	4	171
7. Grunty osób fizycznych	7.1	3051	155	202		9		7	13	3457
	7.2	711	14	88		2		1	1	817
		3762	169	290		11		8	14	4254
8. Grunty spółdzielni		2		1						3
		2		1						3
9. Grunty kościołów		5		1	6					12
		5		1	6					12
10. Grunty wspólnot								19		19
								19		19
11. Grunty osób prawnych		9	2							11
		9	2							11
Pow. ewidencyjna		4308	405	304	22	148	48	33	72	5340
Pow. wyrównawcza										18
Pow. geodezyjna		4323	406	305	22	148	48	33	72	5358

Na terenie gminy Krasne, na ogólną powierzchnię gminy 5358 ha, występują :

- grunty Skarbu Państwa z wyłączeniem użytkowania wieczystego	831 ha
- grunty Skarbu Państwa. w użytkowaniu wieczystym	37 ha
- grunty Państwowych osób prawnych	2 ha
- grunty gminne z wyłączeniem użytkowania wieczystego.	171 ha
- grunty osób fizycznych	4254 ha
- grunty spółdzielni	3 ha
- grunty kościołów	12 ha
- grunty wspólnot	19 ha
- grunty osób prawnych	11 ha.

Z powyższego zestawienia wynika, że na zasoby gruntów w Gminie Krasne składają się w 99.6 % grunty pozostające we władaniu trzech głównych podmiotów:

- w 16.2 % grunty Skarbu Państwa (grunty wchodzące w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, grunty Państwowych Gospodarstw Leśnych, grunty w trwałym zarządzie państwowych jednostek organizacyjnych, przekazane w wieczyste użytkowanie, pozostałe z wyłączeniem przekazanych w wieczyste użytkowanie),
- w 3.2 % grunty gminne (grunty tworzące zasób gruntów komunalnych, grunty w komunalne w zarządzie jednostek i organizacji gminnych),
- w 79.4 % grunty osób fizycznych.

Użytkowanie gruntów w granicach administracyjnych w indywidualnych gospodarstwach rolnych w 1997 r. przedstawia się następująco:

- powierzchnia ogółem	3.980 ha
w tym grunty rolne	3.470 ha
- grunty orne	2.416 ha
- sady	127 ha
- łąki	764 ha
- pastwiska	163 ha
- lasy i grunty leśne	135 ha

Struktura gospodarstw wg wsi w gminie Krasne w 1996 r.

Nazwa wsi	Ilość gospodarstw						
	do 1 ha	1 – 2 ha	2 – 5 ha	5 – 7 ha	7 – 10 ha	10 – 15 ha	pow. 15 ha
Krasne	53	285	57	4	3	1	1
Maława	45	373	95	7	3	-	-
Palikówka	87	207	67	-	-	-	-
Słocina	46	229	51	1	-	-	-
Strażów	22	165	30	3	2	-	-
Załęże	58	61	9	-	-	-	-
Razem:	312	1319	339	15	8	1	1

9.1.2. Ogólne zasady gospodarowania nieruchomościami publicznymi

Ustawa o gospodarce nieruchomościami przewiduje istnienie czterech rodzajów zasobów nieruchomości publicznych. Poza istniejącymi dotąd zasobami nieruchomości Skarbu Państwa i gminnym powstaną powiatowe i wojewódzkie zasoby nieruchomości. Do zasobów tych wejdą przede wszystkim nieruchomości nabyte przez powiaty i województwa w trybie ustawy kompetencyjnej, które będą mogły być wzbogacane w

drodze czynności prawnych przez wywłaszczenie czy przejęcie majątku likwidowanych samorządowych osób prawnych.

Ustawa wskazuje organ właściwy w sprawach gospodarowania nieruchomościami. Jest nim w odniesieniu do nieruchomości Skarbu Państwa starosta wykonujący zadania z zakresu administracji państwowej,

W kwestii uchwalania zasad obrotu nieruchomościami przepisy przewidują wyłączną właściwość rady gminy, powiatu i sejmiku samorządowego. Obrót nieruchomościami publicznymi dokonuje się w drodze czynności prawnych a więc umów. Wymóg ten dotyczy najmu, dzierżawy, użyczenia a także trwałego zarządu. Generalną zasadą rządzącą zbywaniem nieruchomości jest stosowanie przetargu. Istnieje możliwość ustanowienia użytkowania wieczystego na nieruchomościach powiatowych i wojewódzkich.

Podziału nieruchomości można dokonać, jeżeli jest on zgodny z ustaleniami planu miejscowego. Podział następuje na wniosek strony zainteresowanej, może być przeprowadzony z urzędu. Prawo pierwokupu nieruchomości przysługuje nadal wyłącznie gminom.

Wywłaszczenie nieruchomości może nastąpić wyłącznie na rzecz Skarbu Państwa, gmin oraz powiatów i samorządów wojewódzkich. Organem właściwym w sprawach wywłaszczenia jest starosta wykonujący zadania administracji rządowej.

9.2. CHARAKTERYSTYKA RUCHU BUDOWLANEGO

9.2.1. Nieruchomości zamieszkałe / mieszkania /

W 1998 r. w Krasnem były 2944 mieszkania, w porównaniu do 1996 r. nastąpił wzrost około 4,0% liczby mieszkań. Najwięcej mieszkań było w 1998 r. w Krasnem 28,0%, Malawie 22,6%, Słocinie 17,4%, Strażowie 11,9%. Na terenie gminy większość zasobów stanowią mieszkania prywatne. Mieszkania zakładowe na terenie gminy posiadają:

- Zakład Karny w Załężu – 5 mieszkań,
- Urząd Gminy- Domy Nauczyciela w Palikówce i w Strażowie,
- SHIUZ w Krasnem
- PKP – mieszkania w Strażowie,
- Akademia Rolnicza w Załężu.

Nieruchomości zamieszkałe w gminie Krasne w latach 1996 i 1998 r.

Nazwa wsi	Ilość nieruchomości 1996 r.	%	Ilość nieruchomości 1998 r.	%
Krasne	773	27,3	824	28,0
Malawa	666	23,5	666	21,6
Palikówka	300	10,6	304	10,3
Słocina	493	17,3	514	17,4
Strażów	347	12,2	351	11,9
Załęże	257	9,1	286	9,7
Razem:	2836	100	2944	100,0

9.2.2. Pozwolenia na budowę.

Pozwolenia na budowę w gminie Krasne w ciągu ostatnich pięciu lat wzrosły o 90%, osiągając 112 pozwoleń w 1998 r. Największy ich przyrost nastąpił we wsiach Słocina, Załęże, Krasne, Maława.

Pozwolenia na budowę w gminie Krasne wg wsi w latach 1995 – 1998.

Nazwa wsi	1995	1996	1997	1998	% z 1998
Krasne	18	16	26	22	19,6
Maława	11	11	11	15	13,4
Palikówka	4	5	12	6	5,4
Słocina	23	20	30	48	42,9
Strażów	7	7	6	4	3,6
Załęże	6	11	15	17	15,2
Razem:	59	70	100	112	100,0

Średnio rocznie w gminie wydawano 85 pozwoleń na budowę rocznie. Ruch budowlany w gminie Krasne dla osób zamieszkałych w innych miejscowościach, które tu budują swoje mieszkania w ciągu ostatnich pięciu lat zwiększył się o 37,5%. Średnio rocznie w gminie wydawano 60 pozwoleń na budowę domu dla osób mieszkających poza gminą.

Najwięcej pozwoleń wydano w ostatnich pięciu latach w sołectwach: Słocina, Załęże. Największy udział w pozwoleniach na budowę wystąpił w Słocinie 43,8%, po 15,6% w Krasnem i Załężu.

Pozwolenia na budowę w gminie Krasne wg wsi dla osób z poza gminy w latach 1996 – 1998.

Nazwa wsi	1996	1997	1998	% z 1998.
Krasne	7	22	15	15,6
Maława	4	1	9	9,4
Palikówka	0	2	3	3,1
Słocina	19	18	42	43,8
Strażów	3	0	2	2,1
Załęże	7	6	15	15,6
Razem:	36	49	96	100

W 1997 roku oddano do użytku 43 mieszkania w budynkach indywidualnych o przeciętnej powierzchni mieszkalnej – 118,7m².

[10. UWARUNKOWANIA ROZWOJU DLA TERENÓW OBJĘTYCH ZMIANAMI ORAZ ANALIZY POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY KRASNE]⁶

[Zmianą Nr 1 objęto obszary położone wzdłuż głównych dróg, stanowiące w większości obszary strategiczne gminy, które mogą być przeznaczone pod koncentrację usług w tym obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży ponad 1000 m². Sporządzenie Zmiany Nr 1 zostało poprzedzone sporządzeniem w 2003 r. opracowania ekofizjograficznego podstawowego dla terenu położonego w miejscowości Krasne po południowej stronie drogi krajowej Nr 4. Zmiana Nr 1 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne została uchwalona Uchwałą Nr VIII/73/2003 Rady Gminy Krasne z dnia 10 lipca 2003 r.

Po powiększeniu Rzeszowa na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z 26 lipca 2005 r. o miejscowości Słocina i Załęże, powierzchnia Gminy Krasne wynosi 3910 ha. W granicach administracyjnych Gminy Krasne od 1 stycznia 2006 r. leżą miejscowości: Krasne, Palikówka, Strażów i Maława, gminę zamieszkuje 9913 osób.

Zmiana granic, obszaru i liczby ludności oraz zmiana przepisów prawnych dotyczących zagospodarowania przestrzennego i ochrony środowiska spowodowały konieczność zmiany obowiązującego Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne.

Przystąpienie do Zmiany Nr 2 zostało poprzedzone sporządzeniem w 2008 r. opracowania elektrofizjologicznego podstawowego dla terenu całej Gminy Krasne. Zmiana Nr 2 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne została uchwalona Uchwałą Nr XLI/302/2009 Rady Gminy Krasne z dnia 2 grudnia 2009 r.

Rada Gminy Krasne podjęła uchwałę w sprawie przystąpienia do Zmiany Nr 3 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne ale Wójt Gminy Krasne nie przystąpił do sporządzania Zmiany Nr 3 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne.]

Rada Gminy Krasne uchwałą nr XLI/320/2017 z dnia 26 września 2017 r. przystąpiła do sporządzenia zmiany Nr 6 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne⁶

Rada Gminy Krasne uchwałą Nr XXVII/169/2012 z dnia 30 sierpnia 2012 r. przystąpiła do sporządzenia zmiany Nr 4 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne⁴

[Rada Gminy Krasne uchwałą Nr L/389/2018 z dnia 26 kwietnia 2018 r. przystąpiła do sporządzenia zmiany Nr 7 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne. Zmiana Nr 7 dotyczy fragmentu obszaru miejscowości Krasne, położonego przy drodze powiatowej Nr 1396R, na południe od drogi krajowej Nr 94 relacji Jędrzejowice – Korczowa.]⁷

[Rada Gminy Krasne uchwałą Nr XXXVIII/305/2017 z dnia 29 czerwca 2017 r. przystąpiła do sporządzenia zmiany Nr 5 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne]⁵

[Rada Gminy Krasne uchwałą XXV/183/2020, z dnia 26 maja 2020 r., przystąpiła do sporządzenia zmiany Nr 8 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne]⁸

[10.1. UWARUNKOWANIA ROZWOJU DLA TERENÓW OBJĘTYCH ZMIANĄ NR 6

Zmiana Nr 6 cz. I Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne obejmuje obszar o powierzchni około 17,69 ha, położony w północno-wschodniej części miejscowości Maława, Gmina Krasne, woj. Podkarpackie.

10.1.1. Dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu

Obszar objęty Zmianą Nr 6 cz. I Studium nie jest objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

Dotychczasowe przeznaczenie gruntów wskazane przez zapisy Studium obejmowało tereny wielko powierzchniowych obiektów handlowych (UC) oraz tereny zieleni urządzonej (ZP).

Teren objęty zmianą Nr 6 cz. I Studium posiada dostęp do: sieci kanalizacyjnej, sieci wodociągowej, sieci gazowej, sieci elektroenergetycznej.

10.1.2. Stan ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony

Teren należy do rejonów o przeciętnych walorach krajobrazowych i przyrodniczych. W krajobrazie dominują tereny dawniej wykorzystywane rolniczo – aktualnie odlogowane. Niewielką część terenów zajmuje zabudowa mieszkaniowa i usługowa.

Lokalizacja zabudowy mieszkaniowej wymaga rozbudowy infrastruktury technicznej tj. sieci elektroenergetycznej, sieci kanalizacji sanitarnej, sieci wodociągowej.

Ścieki bytowe należy odprowadzić w sposób zapewniający ochronę gruntów i wód powierzchniowych i podziemnych. Najlepszym rozwiązaniem jest odprowadzenie ścieków poprzez sieć kanalizacji sanitarnej do gminnej oczyszczalni.

Wodę dla zaopatrzenia przyszłych mieszkańców należy doprowadzić z ujęcia zaopatrującego wodociąg gminny

10.1.3. Stan środowiska, w tym stan rolniczej przestrzeni produkcyjnej, wielkość i jakość zasobów wodnych oraz wymogi ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego

Obszar objęty zmianą studium obejmuje grunty klas II i III wymagające zgody właściwego ministra. Aktualnie nie są one wykorzystywane rolniczo w sposób, który pozwoliłby je zaliczyć do obszarów produkcji rolnej.

Badany teren znajduje się poza obszarami objętymi ochroną przyrody w myśl obowiązujących przepisów, nie znajduje się również w zasięgu granic zbiorników wód podziemnych.

Biorąc pod uwagę fakt bezpośredniego położenia przy drodze Krajowej nr 94 relacji Zgorzelec- Korczowa oraz położenie w obszarze górniczego złoża gazu ziemnego „Husów – Albigowa- Krasne 1” wyznaczonego decyzją Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 08.03.1999 r., znak DGe/EZ/487/1199/99, po przeprowadzeniu kompleksowej analizy stanu środowiska można określić jego poziom jako dobry.

10.1.4. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Teren leży poza zasięgiem obszarów chronionego krajobrazu i poza strefami konserwatorskimi. Na obszarze objętym Zmianą Nr 6 Studium nie występują obiekty zabytkowe ani obiekty uznawane za dobra kultury współczesnej.

10.1.5. Warunki i jakość życia mieszkańców w tym ochrona ich zdrowia

Teren jest położony w północno- wschodniej części miejscowości Malawa, Gmina Krasne, woj. Podkarpacki, przez który przebiega droga Krajowa nr 94 relacji Zgorzelec- Korczowa. Teren objęty opracowaniem posiada dobre warunki komunikacyjne, szeroki dostęp do usług medycznych, usług administracji publicznej oraz usług oświatowych. Wysoki poziom życia mieszkańców Gminy Krasne odnosi się również do terenów objętych opracowaniem.

10.1.6. Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i ich mienia

Tereny są położone poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią. Na terenie nie występują zjawiska osuwiskowe.

10.1.7. Potrzeby i możliwości rozwoju gminy

Uwzględniając uwarunkowania oraz misję gminy określoną w „Strategii rozwoju Gminy Krasne” jako nadrzędne cele strategiczne na obszarze objętym Zmianą Nr 6 cz. I Studium należy wymienić:

- rozwój terenów, które mogą być przeznaczone pod zabudowę usługową i produkcyjną;
- zapewnienie obsługi komunikacyjnej oraz wyposażenia w infrastrukturę techniczną terenów.

10.1.8. Stan prawny gruntów

Większość gruntów w obszarze Zmiany Nr 6 cz. I Studium to grunty prywatne.

10.1.9. Obiekty i tereny chronione na podstawie przepisów odrębnych

Obszar położony jest poza granicami obszarów objętych ochroną. Obszar ten nie pełni żadnych funkcji ekologicznych w obszarze gminy.

Na omawianym terenie nie występują gatunki roślin objęte ochroną gatunkową roślin. Nie napotkano również gatunków grzybów objętych ochroną oraz gatunków chronionych zwierząt.

10.1.10. Występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych

W obszarze objętym Zmianą Nr 6 cz. I Studium nie występują tereny osuwiskowe.

10.1.11. Występowanie udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód powierzchniowych i podziemnych

Zgodnie z nowym podziałem na Jednolite Części Wód Podziemnych (zwanych dalej „JCWPd”) omawiany obszar leży w zasięgu jednostki PLGW 2000153. Jej stan ilościowy oraz chemiczny jest określany jako dobry, nie jest ona zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych. PLGW 2000153 znajduje się w obszarze dorzecza Wisły (2000), w regionie wodnym Górna Wisła (2000GW).

Obszar położony jest poza granicami GZWP Nr 425.

Teren znajduje się w obrębie jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) o kodzie PLRW 20006226594 „Maławka (Młynówka)”. Jest to potok wyżynny stanowiący naturalną częśći wód, której stan określono jako dobry. Jest to część wód niezagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych. Celem środowiskowym dla tej JCWP jest poprawa potencjału, aby osiągnięty został dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny. W granicach obszaru osiłą doliny nieckowatej płynie ciek wodny, którym spływa nadmiar wód opadowych z otaczających dolinę terenów wysoczyzny. Ciek ten ma niewielki przepływ i jest dopływem potoku Młynówka.

Teren znajduje się w obrębie jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) o kodzie PLRW 200017226749 „Stary Wisłok”. Jest to potok nizinny piaszczysty stanowiący naturalną częśći wód, której stan określono jako zły i zagrożony nieosiągnięciem celów środowiskowych. Stary Wisłok ma w dużej części charakter staro rzeczowy, posiada dobry stan chemiczny.

W obszarze objętym Zmianą Nr 6 cz. I Studium znajduje się udokumentowane złożo gazu ziemnego „Husów – Albigowa- Krasne” GZ 4611.

10.1.12. Występowanie terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych

Na obszarze objętym Zmianą Nr 6 cz. I Studium znajduje się obszar górniczego złoża gazu ziemnego „Husów – Albigowa- Krasne 1” wyznaczonego decyzją Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 08.03.1999 r., znak DGe/EZ/487/1199/99.

10.1.13. Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej

Dostępność komunikacyjna obszaru objętego Zmianą Nr 6 cz. I Studium z drogi Krajowej nr 94 relacji Zgorzelec- Korczowa.

Przez obszar przebiegają napowietrzne linie energetyczne, sieć wodociągowa i sieć gazowa.

Przez teren objęty planem przebiega:

Gazociąg wysokiego ciśnienia Ø 700 relacji Jarosław – Sędziszów Małopolski – granica województwa – Pogórska Wola;

Gazociąg wysokiego ciśnienia Ø 400 relacji Jarosław – Sędziszów Małopolski – granica województwa – Pogórska Wola.

10.1.14. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych

Na obszarze objętym Zmianą Nr 6 cz. I Studium nie występują żadne zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

10.1.15. Wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej

Tereny są położone poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią⁶.

[10.2. ANALIZA POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY KRASNE

Przy sporządzaniu projektu ZMIANY NR 6 cz. I STUDIUM, dokonując bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę, wzięto pod uwagę kolejno:

- 1) Z prognozy demograficznej dla Gminy Krasne wynika, że w latach 2015- 2045 przybędzie 3211 mieszkańców. Na podstawie analiz ekonomicznych, środowiskowych, społecznych oraz możliwości finansowych gminy, sformułowano maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy. Obliczając powierzchnię użytkową konieczną do zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych oparto się na wskaźniku przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkania przypadającej na 1 osobę. Wskaźnik ten w latach 2011 r. – 2015 r. systematycznie wzrastał, z 28,6 m²/osobę w 2011 r. do 30,8 m²/osobę w 2015 r. Na tej podstawie określono maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę, wyrażoną w ilości powierzchni użytkowej zabudowy mieszkaniowej:
 - w 2017 r. na 4056 m²
 - w latach 2018 do 2028 narastająco od 4171 m² do 4438 m²
 - w latach 2029 do 2045 malejąco od 4260 m² do 2230 m²

Uwzględniając dwa fakty: pierwszy, że podział procentowy wśród podmiotów gospodarczych (szacunkowo) wynosi 78% liczy podmiotów usługowych oraz 22% liczby podmiotów produkcyjnych, oraz drugi, że przedsiębiorstwa produkcyjne to przede wszystkim podmioty duże i średnie, przyjęto następujący podział zapotrzebowania na powierzchnię użytkową:

- funkcja usługowa 65 000 m²;
- funkcja produkcyjna 42 250 m².

- 2) Oszacowano chłonność położonych na terenie gminy obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych, rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy.

Przyjęto za teren o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno – przestrzennej obszar o wysokiej intensywności zabudowy, posiadający dobrze wykształcony dostęp komunikacyjny poprzez drogi publiczne i wewnętrzne o szerokościach odpowiadających minimalnym standardom, z dostępem do sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i energetycznej, znajdujący się w zasięgu linii komunikacyjnych bądź posiadający możliwość szybkiego dostępu do nich, z zapleczem społecznym i kulturalnym. Z tych powodów terenu objętego Zmianą Nr 6 Studium nie można uznać za obszar o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno- przestrzennej.

Po wyznaczeniu obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno – przestrzennej, przystąpiono do określania chłonności powierzchni użytkowej zabudowy w podziale na funkcje zabudowy, biorąc pod uwagę w szczególności: dostęp do infrastruktury komunalnej (sieci wodociągowe, sieci gazowe, sieci kanalizacyjne, sieci energetyczne), dostęp do drogi publicznej, kontynuację funkcji i parametrów istniejącej zabudowy, stan faktyczny zagospodarowania działki.

- 3) Porównano maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę, oraz sumę powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy, a następnie, gdy maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę:

- a) *nie przekracza sumy powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy - nie przewiduje się lokalizacji nowej zabudowy poza obszarami, o których mowa w pkt 2 i 3,*
- b) *przekracza sumę powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy - bilans terenów pod zabudowę uzupełnia się o różnicę tych wielkości wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy, i przewiduje się lokalizację nowej zabudowy poza obszarami, o których mowa w pkt 2 i 3, maksymalnie w ilości wynikającej z uzupełnionego bilansu;*

Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę:

- *mieszkaniową wyliczono na 152.759 m², chłonność terenów 57.616 m², potrzeby w wysokości 95.143 m²,*
- *usługową wyliczono na 65.000m², chłonność terenów 22.600 m² potrzeby w wysokości 42 000 m²,*
- *produkcyjną wyliczono na 42.250m² chłonność terenów 3 080 m². potrzeby w wysokości 39 170 m².*

Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nowe tereny:

- *zabudowy mieszkaniowej w wysokości 68,58 ha*
- *zabudowy usługowej w wysokości 16,96 ha*
- *zabudowy produkcyjnej w wysokości 15,66 ha.*

4) *Określono:*

- a) *możliwości finansowania przez gminę wykonania elementów infrastruktury technicznej oraz społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy,*
- b) *potrzeby inwestycyjne gminy wynikające z konieczności realizacji zadań własnych, związane z lokalizacją nowej zabudowy na obszarach, o których mowa w pkt 2 i 3, oraz w przypadku, o którym mowa w pkt 4 lit. a, poza tymi obszarami.*

Obszary wskazane jako możliwości lokalizowania na nich nowej zabudowy znajdują się w terenach, które częściowo posiadają rozwiniętą infrastrukturę techniczną i komunikacyjną, jednakże będą wymagać znacznych nakładów. Z analizy wynika, że Gmina Krasne w związku z rozwojem gminy będzie musiała poczynić inwestycje wynikające z zadań własnych.

Biorąc pod uwagę aktualną skalę rozwoju gminy, zasoby majątkowe i finansowe, ze szczególnym uwzględnieniem niskiego zadłużenia gminy, należy stwierdzić, że realizacja zadań związanych z rozbudową infrastruktury technicznej, komunalnej i społecznej w Gminie Krasne nie naruszy jej sytuacji finansowej w sposób uniemożliwiający jest wykonywanie statutowych zadań bieżących.

- 5) *Przy sporządzaniu projektu ZMIANY NR 6 cz. I STUDIUM nie analizowano wariantów, oraz nie powtarzano wszystkich czynności w połączeniu z innymi czynnościami przeprowadzanymi w ramach prac nad projektem studium.*
- 6) *Przy sporządzaniu projektu ZMIANY NR 6 cz. I STUDIUM stałając zapotrzebowanie na nową zabudowę, wzięto pod uwagę:*
 - 1) *perspektywę nie dłuższą niż 30 lat;*
 - 2) *niepewność procesów rozwojowych wyrażającą się możliwością zwiększenia zapotrzebowania w stosunku do wyników analiz nie więcej niż o 30%.⁶*

[10.3. UWARUNKOWANIA ROZWOJU DLA TERENÓW OBJĘTYCH ZMIANĄ STUDIUM NR 4

Zmiana Nr 4 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne obejmuje obszar o powierzchni około 0,50 ha w miejscowości Krasne, położony w rejonie skrzyżowania drogi krajowej Nr 4 z drogą lokalną w kierunku Maławy. Sporządzenie zmiany Nr 4 zostało poprzedzone sporządzeniem w 2014 r. opracowania ekofizjograficznego podstawowego dla terenu położonego w miejscowości Krasne.

10.3.1. Dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu

Na obszarze objętym Zmianą Nr 4 Studium obowiązują ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr 16/04 terenu położonego w miejscowości Krasne gmina Krasne, uchwalonego uchwałą Nr XXIII/199/2004 Rady Gminy Krasne z dnia 28 grudnia 2004 roku, ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego Nr 6 pozycja 70 z dnia 20 stycznia 2005 r.. Plan obejmuje 11,26 ha terenów położonych w miejscowości Krasne po wschodniej stronie drogi powiatowej Nr 1396 R Wilkowyja – Maława – Woła Rafałowska – Chmielnik i po południowej stronie drogi krajowej Nr 94 Jędrzychowice – Korczowa.

W obowiązującym planie ustalono następujące przeznaczenie terenów:

- oznaczonych symbolem U pod usługi komercyjne o pow. 10,99 ha,
- oznaczonych symbolami KD/L i KD/GP pod drogi publiczne o pow. 0,62 ha,
- oznaczonych symbolem IT-E pod teren urządzeń infrastruktury technicznej o pow. 0,01 ha.

W stanie istniejącym przedmiotowy teren zainwestowany jest istniejącą zabudową. Na niewielkim fragmencie przy południowej granicy opracowania stanowi części działek niezabudowanych. Teren nie wymaga rozbudowy infrastruktury technicznej tj. sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej, sieci gazowej i energetycznej. Wody opadowe odprowadzane są na własny teren biologicznie czynny.

Rada Gminy Krasne podjęła uchwałę Nr XXVII/170/2012 z dnia 30 sierpnia 2012 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany części miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr 16/04 terenu położonego w miejscowości Krasne gmina Krasne, dotycząca przeznaczenia części terenów usług komercyjnych, oznaczonych w zmieniającym planie symbolem U, pod tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

10.3.2. Stan ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony

Teren należy do rejonów o przeciętnych walorach krajobrazowych. W krajobrazie dominują tereny wykorzystywane rolniczo, tworzące szachownicę pól uprawnych, łąk i gruntów odłogowanych z lokalnymi śródpolnymi zadrzewieniami i pojedynczymi drzewami. Obszar w większości zainwestowany jest istniejącą zabudową, której uzupełnienie i zagęszczenie ograniczone jest istniejącą zabudową oraz zlokalizowanymi sieciami infrastruktury technicznej. Teren położony jest poza obszarami objętymi formami ochrony.

10.3.3. Stan środowiska, w tym stan rolniczej przestrzeni produkcyjnej, wielkość i jakość zasobów wodnych oraz wymogi ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego

Kompleksowa analiza wybranych elementów środowiska pozwala stwierdzić, że stan środowiska w rejonie badanego terenu nie budzi zastrzeżeń. Podkreślić należy fakt, że pozostawione w odłogowaniu gleby ulegają powolnej, ale systematycznej degradacji. W części terenu pojawiła się zabudowa. Grunty rolne na tym terenie (klasa IIIa i IIIb) uzyskały zgodę MRiRW na zmianę przeznaczenia dla celów nierolniczych.

Do zagospodarowania poprzez lokalizację zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wskazano fragmenty wierzchowiny Pogórza Rzeszowskiego o mało urozmaiconej rzeźbie terenu. W obrębie występują gleby objęte ochroną przed nierolniczym użytkowaniem. Gleby te od szeregu lat pozostają w odłogowaniu, co wpływa na obniżenie ich wartości. Wprowadzenie przydomowej zieleni zapewni wykorzystanie części terenu, który był odłogiem. W zagospodarowaniu terenu należy uwzględnić dolinę ciekłu, którą spływa nadmiar

wód opadowych oraz chłodne i wilgotne powietrze z wyższych partii wysoczyzny Pogórza. Dolinę należy wykluczyć z zabudowy.

Obszar charakteryzuje się korzystnymi warunkami środowiska, na co składają się:

- dobre warunki gruntowo-wodne dla lokalizacji zabudowy mieszkaniowej w przeważającej części terenu,
- korzystne warunki klimatu akustycznego – teren znajduje się poza zasięgiem wpływu hałasu komunikacyjnego z drogi krajowej Nr 94,
- korzystne warunki klimatu lokalnego,
- bardzo dobry stan powietrza atmosferycznego,
- brak w granicach omawianego terenu obiektów ograniczających zagospodarowanie,
- na analizowanym terenie oraz w jego sąsiedztwie nie ma przedsięwzięć zaliczanych do mogących zawsze znacząco oddziaływać na stan środowiska,
- nie występują żadne formy ochrony przyrody.

W zagospodarowaniu terenu nie występują ograniczenia wynikające z występowania w jego granicach:

- obszarów objętych ochroną w myśl ustawy „O ochronie przyrody”,
- siedlisk, gatunków roślin i grzybów objętych ochroną,
- udokumentowanych złóż surowców i obszarów górniczych dla nich utworzonych,
- udokumentowanych ujęć wód podziemnych i stref ochronnych wokół nich,
- teren położony jest poza granicami GZWP Nr 425.

10.3.4. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Teren leży poza zasięgiem obszarów chronionego krajobrazu i poza strefami konserwatorskimi. Na obszarze objętym Zmianą Nr 4 Studium nie występują obiekty zabytkowe ani obiekty uznawane za dobra kultury współczesnej. Należy uwzględnić ograniczenia wynikające z występowania na terenie objętym obowiązującym planem stanowiska archeologicznego Krasne Nr 23 (AZP 103-77/42) – ślad osadnictwa prehistorycznego i ślad osadnictwa średniowiecznego.

10.3.5. Warunki i jakość życia mieszkańców w tym ochrona ich zdrowia

Teren jest położony po południowej stronie drogi krajowej Nr 94 Jędrzychowice – Korcowa o dużym natężeniu ruchu ale niewielkiej uciążliwości dla sąsiadującej zabudowy (ekrany akustyczne). Od strony zachodniej przebiega droga powiatowa Nr 1396 R Wilkowyja – Maława – Wola Rafałowska – Chmielnik o małym natężeniu ruchu i niewielkiej uciążliwości dla sąsiadującej zabudowy. Przez obszar objęty zmianą Nr 4 Studium przebiegają napowietrzne linie energetyczne 15kV i wysokoprężne sieci gazowe g 700 i g 400. Teren jest uzbrojony w podstawowe elementy infrastruktury technicznej: sieć wodociągową, sieć kanalizacji sanitarnej, sieć gazową średnioprężną i linie elektroenergetyczne nn. Odprowadzenie wód opadowych z dachów i zadaszeń (tzw. Czystych) odbywa się na własny teren zielony.

Na terenie aktualnie nie występują żadne obiekty lub przedsięwzięcia, które miałyby wpływ na klimat akustyczny. Klimat akustyczny w granicach terenu niniejszego opracowania należy uznać za korzystny dla zabudowy mieszkaniowej. Odległość od drogi krajowej Nr 94 oraz ciąg zabudowy mieszkaniowej otoczonej zielenią eliminują jej uciążliwość.

10.3.6. Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i ich mienia

Teren położony jest poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią wodami Wisłoka. Część terenów niezabudowanych od strony południowej stanowi użytki zielone jest narażona na podtopienia wodami potoku Młynówka, prawobrzeżnego dopływu Wisłoka. Na terenie nie występują zjawiska osuwiskowe.

10.3.7. Potrzeby i możliwości rozwoju gminy

Uwzględniając uwarunkowania oraz misję gminy określoną w „Strategii rozwoju Gminy Krasne” jako nadrzędne cele strategiczne na obszarze objętym Zmianą Nr 4 Studium należy wymienić:

- rozwój terenów, które mogą być przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową;
- zapewnienie obsługi komunikacyjnej oraz wyposażenia w infrastrukturę techniczną terenów,
- zapewnienie przestrzeni do swobodnego spływu wód powodziowych oraz ochrony otuliny biologicznej cieków wodnych.

Przy sporządzeniu przedmiotowej zmiany wykorzystano opracowaną w 2017 r. Analizę potrzeb i możliwości rozwoju Gminy Krasne. Z uwagi na położenie obszaru 4 zmiany Studium w granicach obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz istniejący stan zagospodarowania i użytkowania terenu, określenie kierunku zagospodarowania pod lokalizację zabudowy mieszkaniowej nie będzie miało wpływu na dokonany bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę, gdyż zostało ono uwzględnione w dokonanej analizie chłonności M.P.Z.P. Dokonując analizy chłonności obowiązujących M.P.Z.P. wzięto pod uwagę ustalenia planów - a więc przeznaczenie pod zabudowę usługową, jak również obecne zagospodarowania terenów w ich granicach – a więc funkcjonowanie istniejącej zabudowy mieszkaniowej.

10.3.8. Stan prawny gruntów

Większość gruntów w obszarze zmiany Nr 4 Studium stanowią grunty prywatne. Występujące tu gleby zaliczono do IIIa i IIIb klasy bonitacyjnej, które podlegają ochronie i wymagają uzyskania zgody Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne. Zgoda taka została uzyskana przy sporządzaniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr 16/04 terenu położonego w miejscowości Krasne gmina Krasne, uchwalonego uchwałą Nr XXIII/199/2004 Rady Gminy Krasne z dnia 28 grudnia 2004 roku.

10.3.9. Obiekty i tereny chronione na podstawie przepisów odrębnych

Obszar położony jest poza granicami obszarów objętych ochroną. Obszar ten nie pełni żadnych funkcji ekologicznych w obszarze gminy. Funkcja ekologiczna doliny nieckowatej ograniczona jest tylko do niewielkiego terenu, ma ona charakter lokalny. Obszar położony jest w znacznej odległości od terenów chronionego krajobrazu i terenów Natura 2000. Obszary chronionego krajobrazu – Brzózniański Obszar Chronionego Krajobrazu i Sokółowsko – Wilczowolski Obszar Chronionego Krajobrazu znajdują się w odległości ponad 16 km w kierunku północnym. Natomiast na południe od badanego terenu w odległości około 10 km, znajduje się Hyżnieńsko-Gwoźnicki Obszar Chronionego Krajobrazu. Teren leży poza granicami obszarów chronionego krajobrazu i obszarów objętych ochroną w ramach sieci Natura 2000. Obszar Natura 2000 oznaczony symbolem PLB180005 „Puszcza Sandomierska” zlokalizowany jest w odległości ponad 16 km w kierunku północno-zachodnim. Na omawianym terenie nie występują gatunki roślin objęte ochroną gatunkową roślin. Nie napotkano również gatunków grzybów objętych ochroną oraz gatunków chronionych zwierząt.

10.3.10. Występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych

W obszarze objętym Zmianą Nr 4 Studium nie występują tereny osuwiskowe. Niekorzystne warunki dla lokalizacji zabudowy występują w dolinach nieckowatych i wciosowych na stokach o nachyleniu ponad 20%.

10.3.11. Występowanie udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód powierzchniowych i podziemnych

Na obszarze objętym Zmianą Nr 4 Studium nie występują udokumentowane złoża kopalin oraz zasobów wód powierzchniowych i podziemnych. Obszar położony jest poza granicami GZWP Nr 425.

Teren znajduje się w obrębie jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) o kodzie PLRW 20006226594 „Maławka (Młynówka)”. Jest to potok wyżynny stanowiący naturalną część wód, której stan określono jako zły. Jest to część wód niezagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych. Celem środowiskowym dla tej JCWP jest poprawa potencjału, aby osiągnięty został dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny. W granicach obszaru osi doliny nieckowatej płynie ciek wodny, którym spływa nadmiar wód opadowych z otaczających dolinę terenów wysoczyzny. Ciek ten ma niewielki przepływ i jest dopływem potoku Młynówka.

Teren znajduje się w granicach jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) PLGW 2200127, dla której stan wód chemiczny i ilościowy oceniono jako dobry. Celem środowiskowym dla tej części wód jest utrzymanie jej dobrego stanu. Wody podziemne poziomu czwartorzędowego występują głęboko związane są z warstwą piaszczysto – żwirową, zalegającą na utworach mioceńskich. Wody te nie mają wpływu na sposób posadowienia obiektów kubaturowych. W utworach spoistych (gliny pylaste i piaszczyste) występują sączenia wód na różnych głębokościach do 2,8 m. są to wody śródglinowe, których źródłem są wody opadowo – roztopowe, infiltrujące i gromadzące się na wkładach utworów o małej przepuszczalności. Wydajności tych sączeń są zróżnicowane.

10.3.12. Występowanie terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych

Na obszarze objętym Zmianą Nr 4 Studium oraz w jego otoczeniu nie występują tereny i obszary górnicze wyznaczone na podstawie przepisów odrębnych. Teren opracowania znajduje się poza obszarem i terenem górniczym złoża gazu ziemnego „Husów – Albigo-wa – Krasne”.

10.3.13. Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej

Dostępność komunikacyjna obszaru objętego Zmianą Nr 4 Studium z drogi KD/L powiązanej komunikacyjnie z drogą krajową Nr 94 Jędrzychowice – Korczowa po modernizacji. Przez obszar przebiegają napowietrzne linie energetyczne, sieć wodociągowa i sieć gazowa. Odprowadzenie wód opadowych z dachów i zadaszeń (tzw. czystych) odbywa się na własny teren zielony.

10.3.14. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych

Na obszarze objętym zmianą Nr 4 Studium nie występują żadne zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

10.3.15. Wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej

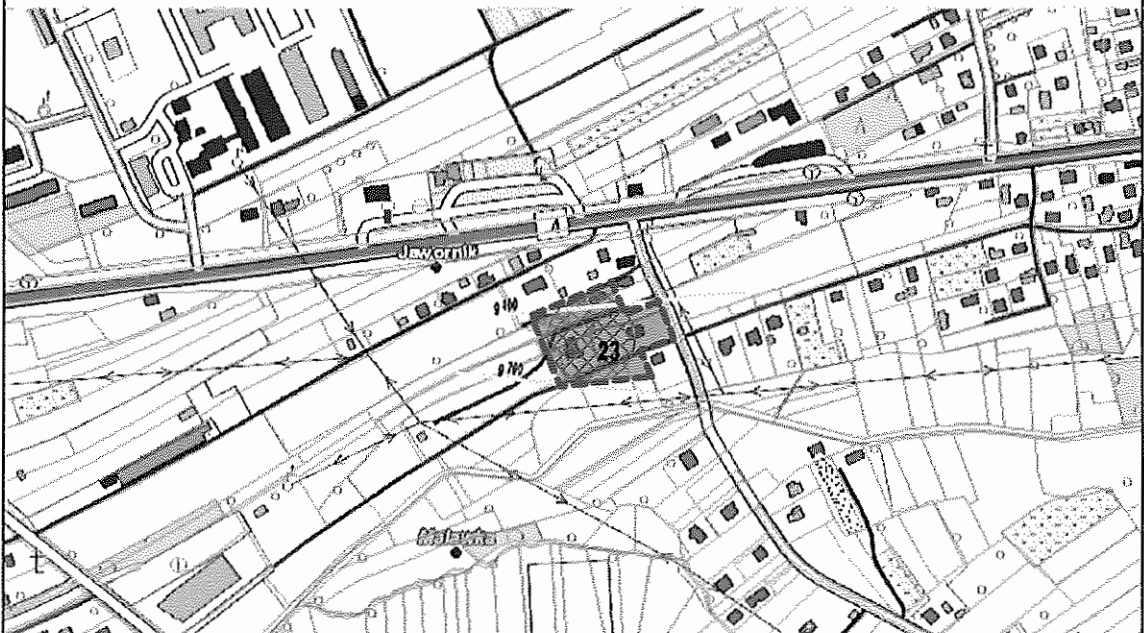
Tereny są położone poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią wodami Wisłoka. Część terenów niezabudowanych od strony południowej stanowi użytki zielone, jest narażona na podtopienia wodami potoku Młynówka, prawobrzeżnego dopływu Wisłoka.

KRASNE

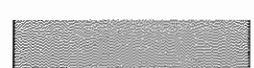
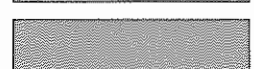

UWARUNKOWANIA OBSZAR 4 ZMIANY

0 50 100 250

SKALA 1 : 5 000

OZNACZENIA:

- GRANICA 4 ZMIANY STUDIUM
- OBSZAR ISTNIEJĄCEJ ZABUDOWY
- OBSZAR ZIELENI
- BUDYNKI MIESZKALNE
- STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE
- GAZOCIĄGI WYSOKOPRĘŻNE

[10.4. UWARUNKOWANIA ROZWOJU DLA TERENÓW OBJĘTYCH ZMIANĄ STUDIUM NR 7

Zmiana Nr 7 cz. I Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne obejmuje obszar zlokalizowany w południowo-wschodniej części miejscowości Krasne, na południe od drogi krajowej nr 94.

10.4.1. Dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu

Obszar zmiany jest w znacznej części niezagospodarowany. W miejscach wolnych od zainwestowania dominują łąki i pastwiska pokryte roślinnością trawiastą rozwijającą się w ramach naturalnej sukcesji oraz grunty rolne. Natomiast zabudowa mieszkaniowa oraz usługowa zlokalizowana jest we wschodniej części terenu, w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącej drogi, a także części zachodniej, gdzie powstaje zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna. Teren objęty zmianą Nr 7 cz. I Studium jest terenem wyposażonym w sieci infrastruktury technicznej.

10.4.2. Stan ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony

Teren należy do rejonów o przeciętnych walorach krajobrazowych i przyrodniczych. W krajobrazie dominują tereny wykorzystywane rolniczo – aktualnie nie uprawiane. Część terenów zajmuje zabudowa mieszkaniowa i usługowa. Lokalizacja zabudowy mieszkaniowej wymaga rozbudowy infrastruktury technicznej tj. sieci elektroenergetycznej, sieci kanalizacji sanitarnej, sieci wodociągowej. Ścieki bytowe należy odprowadzić w sposób zapewniający ochronę gruntów i wód powierzchniowych i podziemnych. Najlepszym rozwiązaniem jest odprowadzenie ścieków poprzez sieć kanalizacji sanitarnej do gminnej oczyszczalni. Wodę dla zaopatrzenia przyszłych mieszkańców należy doprowadzić z ujęcia zaopatrującego wodociąg gminny.

10.4.3. Stan środowiska, w tym stan rolniczej przestrzeni produkcyjnej, wielkość i jakość zasobów wodnych oraz wymogi ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego

Obszar objęty zmianą studium obejmuje grunty klasy II i III. Na obszarze objętym opracowaniem, wśród użytków rolnych dominują grunty rolne, a następnie łąki i pastwiska. Pod względem klas bonitacyjnych występują tutaj gleby klasy II (gleby orne bardzo dobre), IIIa (gleby orne dobre) oraz IIIb (gleby orne średnio dobre). W związku z tym, że grunty rolne klasy I-III należą do gleb chronionych i wymagają zgody Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne. Aktualnie nie są one wykorzystywane rolniczo w sposób, który pozwoliłby je zaliczyć do obszarów produkcji rolnej. Obszar opracowania nie jest zlokalizowany w obrębie żadnego udokumentowanego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych. Obszar opracowania nie jest zlokalizowany w obrębie żadnych stref ochrony pośredniej lub bezpośredniej ujęć wód podziemnych i powierzchniowych. Obszar opracowania nie jest zlokalizowany w obrębie żadnych z obszarowych form ochrony przyrody oraz nie występują w jego obrębie żadne siedliska chronionych gatunków zwierząt, roślin i grzybów. Do najbliższej zlokalizowanego względem obszaru opracowania należy Specjalny Obszar Ochrony „Wisłok Środkowy z Dopływami” PLH180030 powołanego w ramach Europejskiej Sieci NATURA 2000. Powyższy obszar położony jest w odległości około 6 km na południowy-zachód od terenu objętego zmianą.

10.4.4. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Obszar zmiany nr 7 cz. I Studium leży poza zasięgiem obszarów chronionego krajobrazu i poza strefami konserwatorskimi. Na obszarze objętym zmianą Nr 7 Studium nie występują obiekty zabytkowe ani obiekty uznawane za dobra kultury współczesnej. Występują dwa stanowiska archeologiczne:

- stanowisko archeologiczne nr 19 (AZP 103-77/35) stanowiące ślad osadnictwa z epoki kamienia,
- stanowisko archeologiczne nr 20 (AZP 103-77/39) stanowiące ślad osadnictwa z wczesnej epoki brązu i wczesnego średniowiecza.

10.4.5. Warunki i jakość życia mieszkańców w tym ochrona ich zdrowia

Teren objęty opracowaniem posiada dostępność komunikacyjną, a także dostęp do usług medycznych, usług administracji publicznej oraz usług oświatowych. Część tych usług jest realizowanych w sąsiadującym z obszarem zmiany Miastem Rzeszów.

10.4.6. Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i ich mienia

Obszar zmiany Nr 7 Studium położony jest poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią. Na terenie nie występują zjawiska osuwiskowe.

10.4.7. Potrzeby i możliwości rozwoju gminy

Uwzględniając uwarunkowania oraz misję gminy określoną w „Strategii rozwoju Gminy Krasne” jako nadrzędne cele strategiczne na obszarze objętym Zmianą Nr 7 cz. I Studium należy wymienić:

- rozwój terenów, które mogą być przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową;
- zapewnienie obsługi komunikacyjnej oraz wyposażenia w infrastrukturę techniczną terenów.

10.4.8. Stan prawny gruntów

Większość gruntów w obszarze zmiany Nr 7 cz. I Studium stanowią grunty prywatne.

10.4.9. Obiekty i tereny chronione na podstawie przepisów odrębnych

Obszar położony jest poza granicami obszarów objętych ochroną. Obszar ten nie pełni żadnych funkcji ekologicznych w obszarze gminy. Obszar nie jest zlokalizowany w obrębie żadnych obszarowych form ochrony przyrody oraz nie występują w jego obrębie gatunki roślin, zwierząt i grzybów chronionych.

10.4.10. Występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych

W obszarze objętym Zmianą Nr 7 cz. I Studium nie występują tereny osuwiskowe.

10.4.11. Występowanie udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód powierzchniowych i podziemnych

Zgodnie z obowiązującym podziałem Polski na 172 Jednolite Części Wód Podziemnych, obszar opracowania zlokalizowany jest w obrębie Jednolitej Części Wód Podziemnych JCWPd nr 153 (Europejski kod PLGW 2000153). Z informacji zawartych w aktualnym „Planie Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Wisły” (Dz. U. 2016, poz. 1911) wynika, że celem środowiskowym dla JCWPd nr 153 jest uzyskanie dobrego stanu ilościowego oraz chemicznego. Powyższa JCWPd należy do monitorowanych, a jej stan ilościowy oraz chemiczny oceniony został jako dobry. Z uwagi na powyższe założone cele środowiskowe dla JCWPd nr 153 zostały zrealizowane. Powyższa JCWPd znajduje się w wykazie obszarów chronionych: Obszarów Natura 2000 „Pogórze Przemyskie” PLB180001, „Puszcza Sandomierska” PLB180005, „Ostoja Przemyska” PLH180012, „Dolina Dolnego Sanu” PLH180020, „Nad Husowem” PLH180025, „Wisłok Środkowy z dopływami” PLH180030, „Mrowie Łąki” PLH180043, rezerwatu „Zabłocie”, rezerwatu „Bór”. Obszar opracowania nie jest zlokalizowany w obrębie żadnego udokumentowanego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych.

Cały obszar zlokalizowany jest w obrębie zlewni Młynówki, do której wody odprowadza rzeka Maławka oraz mniejsze cieki i rowy melioracyjne. Młynówka stanowi prawobrzeżny dopływ Wisłoka i uchodzi do niego na terenie Rzeszowa na zachód od obszaru opracowania. Młynówka przepływa przez centralną część Gminy Krasne ze wschodu na zachód dolina o szerokości od 100 do 400 metrów. Powierzchnia zlewni szacowana jest na około 25 km². Wg podziału hydrologicznego obszar znajduje się w granicach scalonej części wód powierzchniowych SCWP GW0820 „Wisłok od zb. Rzeszów wraz z nim do ujścia Starego Wisłoka wraz z nim”, w hydrologicznym regionie dorzecza Górnej Wisły – w obrębie jednolitej części wód powierzchniowych JCWP Maławka (Młynówka) - RW20006226594.

10.4.12. Występowanie terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych

Na obszarze objętym zmianą Nr 7 cz. I Studium nie występują udokumentowane złoża kopalin.

10.4.13. Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej

Dostępność komunikacyjna obszaru objętego zmianą Nr 7 cz. I Studium odbywa się zasadniczo z drogi krajowej nr 94 relacji Zgorzelec- Korczowa, poprzez układ dróg niższych klas, w powiązaniu z układem Miasta Rzeszowa. Przez obszar przebiegają napowietrzne linie energetyczne, sieć wodociągowa i sieć gazowa, w tym przesyłowa.

10.4.14. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych

Na obszarze objętym zmianą Nr 7 cz. I Studium nie występują żadne zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

10.4.15. Wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej

Tereny są położone poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią.

[10.4.2. ANALIZA POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY KRASNE

Przy sporządzaniu projektu zmiany Nr 7 cz. I Studium, dokonując bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę, wzięto pod uwagę kolejno:

1) Z prognozy demograficznej dla Gminy Krasne wynika, że w latach 2015- 2045 przybędzie 3211 mieszkańców. Na podstawie analiz ekonomicznych, środowiskowych, społecznych oraz możliwości finansowych gminy, sformułowano maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy. Obliczając powierzchnię użytkową konieczną do zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych oparto się na wskaźniku przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkania przypadającej na 1 osobę. Wskaźnik ten w latach 2011 r. – 2015 r. systematycznie wzrastał, z 28,6 m²/osobę w 2011 r. do 30,8 m²/osobę w 2015 r. Na tej podstawie określono maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę, wyrażoną w ilości powierzchni użytkowej zabudowy mieszkaniowej: - w 2017 r. na 4056 m² - w latach 2018 do 2028 narastająco od 4171 m² do 4438 m² - w latach 2029 do 2045 malejąco od 4260 m² do 2230 m².

Biorąc pod uwagę wysoki wskaźnik liczby osób w wieku 30 – 40 lat w Gminie Krasne, ponadprzeciętną dzietność, wydłużającą się oczekiwaną długość życia oraz uwarunkowania społeczne polegające na przywiązaniu do wielopokoleniowego modelu rodziny przyjęto następujące zapotrzebowanie na powierzchnię użytkową dla funkcji mieszkaniowej 152 759 m².

2) Oszacowano chłonność położonych na terenie gminy obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych

nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych, rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy.

Przyjęto za teren o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno – przestrzennej obszar o wysokiej intensywności zabudowy, posiadający dobrze wykształcony dostęp komunikacyjny poprzez drogi publiczne i wewnętrzne o szerokościach odpowiadających minimalnym standardom, z dostępem do sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i energetycznej, znajdujący się w zasięgu linii komunikacyjnych bądź posiadający możliwość szybkiego dostępu do nich, z zapleczem społecznym i kulturalnym. Z tych powodów terenu objętego zmianą Studium Nr 7 nie można uznać za obszar o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno- przestrzennej (głównie z uwagi na braki komunikacyjne).

Po wyznaczeniu obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno – przestrzennej, przystąpiono do określania chłonności powierzchni użytkowej zabudowy w podziale na funkcje zabudowy, biorąc pod uwagę w szczególności: dostęp do infrastruktury komunalnej (sieci wodociągowe, sieci gazowe, sieci kanalizacyjne, sieci energetyczne), dostęp do drogi publicznej, kontynuację funkcji i parametrów istniejącej zabudowy, stan faktyczny zagospodarowania działki.

3) Porównano maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę, oraz sumę powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy, a następnie, gdy maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę:

- a) nie przekracza sumy powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy - nie przewiduje się lokalizacji nowej zabudowy poza obszarami, o których mowa w pkt 2 i 3,
- b) przekracza sumę powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy - bilans terenów pod zabudowę uzupełnia się o różnicę tych wielkości wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy, i przewiduje się lokalizację nowej zabudowy poza obszarami, o których mowa w pkt 2 i 3, maksymalnie w ilości wynikającej z uzupełnionego bilansu;

Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę: - mieszkaniową wyliczono na 152.759 m², chłonność terenów 57.616 m², potrzeby w wysokości 95.143 m², - usługową wyliczono na 65.000 m², chłonność terenów 22.600 m² potrzeby w wysokości 42 000 m².

Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nowe tereny: - zabudowy mieszkaniowej w wysokości 68,58 ha - zabudowy usługowej w wysokości 16,96 ha.

4) Określono: a) możliwości finansowania przez gminę wykonania elementów infrastruktury technicznej oraz społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy, b) potrzeby inwestycyjne gminy wynikające z konieczności realizacji zadań własnych, związane z lokalizacją nowej zabudowy na obszarach, o których mowa w pkt 2 i 3, oraz w przypadku, o którym mowa w pkt 4 lit. a, poza tymi obszarami.

Obszary wskazane jako możliwości lokalizowania na nich nowej zabudowy znajdują się w terenach, które częściowo posiadają rozwiniętą infrastrukturę techniczną i komunikacyjną, jednakże będą wymagać nakładów. Z analizy wynika, że Gmina Krasne w związku z rozwojem gminy będzie musiała poczynić inwestycje wynikające z zadań własnych. Biorąc pod uwagę aktualną skalę rozwoju gminy, zasoby majątkowe i finansowe, ze szczególnym uwzględnieniem niskiego zadłużenia gminy, należy stwierdzić, że realizacja zadań związanych z rozbudową infrastruktury technicznej, komunalnej i społecznej w Gminie Krasne nie naruszy jej sytuacji finansowej w sposób uniemożliwiający jest wykonywanie statutowych zadań bieżących.

5) Przy sporządzaniu projektu zmiany Nr 7 cz. I nie analizowano wariantów, oraz nie powtarzano wszystkich czynności w połączeniu z innymi czynnościami przeprowadzanymi w ramach prac nad projektem studium.

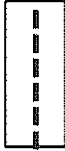
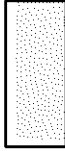
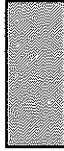
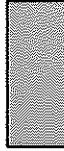

6) Przy sporządzaniu projektu zmiany Nr 7 cz. I Studium ustalając zapotrzebowanie na nową zabudowę, wzięto pod uwagę: 1) perspektywę nie dłuższą niż 30 lat; 2) niepewność

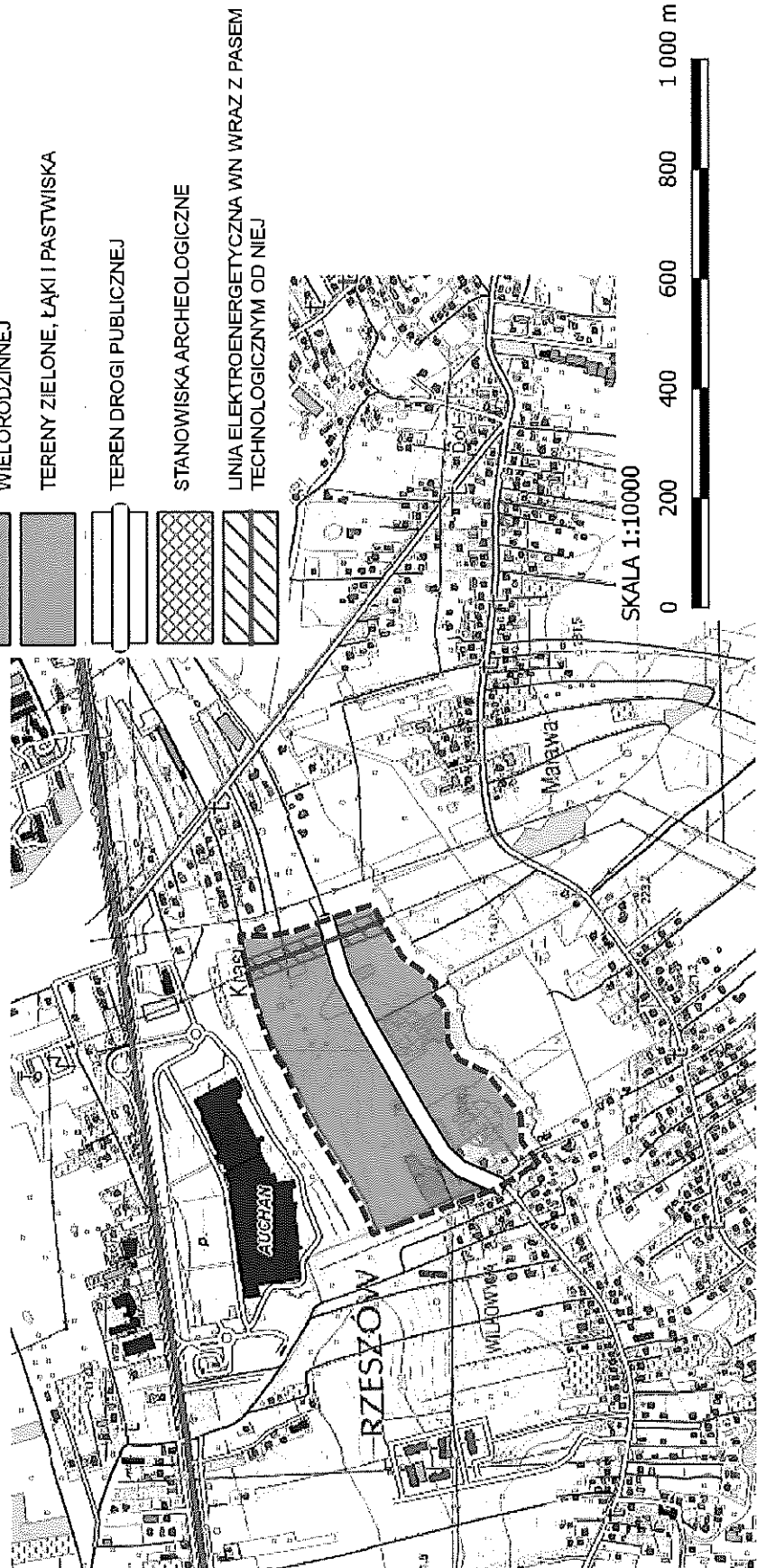
procesów rozwojowych wyrażającą się możliwością zwiększenia zapotrzebowania w stosunku do wyników analiz nie więcej niż o 30%.]'

Rysunek uwarunkowań zmiany Nr 7 cz. I Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne

7 ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KRASNE - ETAP I RYSUNEK UWARUNKOWAŃ

ZAŁĄCZNIK NR ...
DO UCHWAŁY NR
RADY GMINY KRASNE
Z DNIA

- GRANICA ZMIANY STUDIUM
- OBSZAR ISTNIEJĄCEJ ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ
- OBSZAR ISTNIEJĄCEJ ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ
- TERENY ZIELONE, ŁĄKI I PASTWISKA
- TEREN DROGI PUBLICZNEJ
- STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE
- LINIA ELEKTROENERGETYCZNA WN WRAZ Z PASEM TECHNOLOGICZNYM OD NIEJ

[10.5. UWARUNKOWANIA ROZWOJU DLA TERENÓW OBJĘTYCH ZMIANĄ STUDIUM NR 5 cz I

Zmiana Nr 5 cz. I Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne obejmuje obszar zlokalizowany w południowo-wschodniej części miejscowości Malawa.

10.5.1. Dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu

Obszar zmiany Nr 5 cz. I Studium w stanie istniejącym stanowi teren drogi gminnej oraz teren sportowo-rekreacyjny, który w przeważającej części jest zainwestowany. Znajduje się tu punkt widokowy, który jest jedną z największych atrakcji turystycznych południowo-wschodniej części gminy. Oprócz wieży widokowej, zlokalizowany jest tu także plac rekreacyjny.

Przez obszar stanowiący drogę publiczną gminną przebiega sieć telekomunikacyjna. Na obszarze objętym zmianą brak jest innych sieci infrastruktury technicznej.

W granicach obszaru objętego zmianą Nr 5 cz. I Studium nie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

10.5.2. Stan ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony

Analizowany obszar w większości jest zainwestowany. Zlokalizowany jest tu punkt widokowy oraz plac rekreacyjny. W celu ochrony ładu przestrzennego, należy zachować walory widokowe z przedmiotowego punktu, poprzez działania eliminujące ograniczenia widoczności lub przesłonięcia, w tym nie zasłanianie nowymi obiektami i urządzeniami oraz zielenią. Ponadto, forma i gabaryty nowych obiektów i urządzeń winny być kształtowane w nawiązaniu do istniejącego zagospodarowania w celu ich harmonijnego wkomponowania w otoczenie.

10.5.2a Diagnoza, o której mowa w art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, przygotowanej na potrzeby strategii rozwoju gminy.

Dla Gminy Krasne obowiązuje „Strategia Rozwoju Gminy Krasne na lata 2022-2030”, przyjęta uchwałą Nr L/370/2022 Rady Miasta Krasne z dnia 31 marca 2022 r. Z uwagi, iż diagnoza, o której mowa w art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, sporządzona na potrzeby ww. Strategii Rozwoju Gminy Krasne, dotyczy obszaru całej gminy, brak jest szczegółowych wniosków z niej wynikających dla obszaru zmiany Nr 5 cz. I Studium. Wnioski z diagnozy zostały uwzględnione.

10.5.3. Stan środowiska, w tym stan rolniczej przestrzeni produkcyjnej, wielkość i jakość zasobów wodnych oraz wymogi ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego

Obszar zmiany Nr 5 cz. I Studium, zgodnie z podziałem fizyczno-geograficznym kraju wg. J. Kondrackiego, położony jest w granicach mezoregionu Pogórze Dynowskie.

W granicach obszaru objętego zmianą, nie zostały udokumentowane żadne złoża surowców naturalnych.

Teren położony jest poza obszarami górnictwami.

W granicach terenu objętego zmianą nie występują wody powierzchniowe.

Zgodnie z podziałem na JCW, teren opracowania w przeważającej swej powierzchni leży w zlewni JCWP RW200006226594 „Maławka”. Niewielki fragment terenu leży w zlewni JCWP RW00009226769 „Sawa”.

RW200006226594 „Maławka” - jest to potok lub mała rzeka wyżynna na podłożu węglanowym, naturalna część wód. Jej zlewnia jest monitorowana. Nie oceniono stanu wód z uwagi na brak danych. Ta JCWP jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celu środowiskowego.

Nie jest przeznaczona do:

- poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę, przeznaczoną do spożycia przez ludzi,
- nie jest przeznaczona do celów rekreacyjnych w tym kąpieliskowych.

Na terenie zlewni JCWP „Maławka”:

- nie występują obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie,
- nie występują obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym.

Cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych, rozumianą, jako wzbogacenie wód biogenami, w szczególności związkami azotu i fosforu (...).

Cel środowiskowy RW „Maławka” –

- dobry stan ekologiczny,
- zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D,
- dobry stan chemiczny.

Nie ustalono terminu osiągnięcia celu środowiskowego. Nie zostały ustanowione odstępstwa.

RW00009226769 „Sawa” - jest to potok lub strumień nizinny, silnie zmieniona część wód. Zlewnia jest monitorowana. Stan wód ok. 2014 – 2019 r.:

potencjał ekologiczny umiarkowany,

stan chemiczny poniżej dobrego,

ogólny stan wód – zły.

Ta JCWP:

- nie jest przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę, przeznaczoną do spożycia przez ludzi,
- nie jest przeznaczona do celów rekreacyjnych w tym kąpieliskowych.

W JCWP „Sawa” nie występują obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym.

Cała zlewnia JCWP „Sawa” stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych, rozumianą, jako wzbogacenie wód miogenami, w szczególności związkami azotu i fosforu (...). Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie:

- Hyżnieńsko - Gwoźnicki Obszar Chronionego Krajobrazu;
- obszar Natura 2000 PLH180025 „Nad Husowem”.

Celem środowiskowym JCWP „Sawa” jest:

- umiarkowany potencjał ekologiczny,
- stan chemiczny dla złagodzonych wskaźników - poniżej stanu dobrego,
- dla pozostałych - stan dobry.

Ustanowiono odstępstwo z art. 4 ust. 5 Ramowej Dyrektywy Wodnej.

Teren opracowania zlokalizowany jest w JCWPd PLGW2000153. Dla tej części wód podziemnych stan wód chemiczny i ilościowy oceniono jako dobry. Jest to część wód niezagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Celami środowiskowymi dla tej części wód podziemnych jest utrzymanie dobrego stanu chemicznego i dobrego stanu ilościowego. JCWPd znajduje się w wykazie obszarów chronionych z racji przeznaczenia do poboru wody na zaopatrzenie ludności w wodę.

W granicach JCWPd, zgodnie z wykazem, znajdują się obszary chronione, dla których utrzymania lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie:

rezerwy przyrody 2
parki krajobrazowe 1
Natura 2000 - OSO 2
Natura 2000 - SOO 4
obszary chronionego krajobrazu 7
użytki ekologiczne 1

Teren objęty projektem planu nie jest zlokalizowany w żadnym z ww. obszarów. Sposób zagospodarowania terenu nie musi więc respektować żadnych ograniczeń uwzględniających obiekty o znaczących walorach przyrodniczych.

W granicach analizowanego terenu nie zostały zlokalizowane udokumentowane ujęcia wód podziemnych i strefy ochronne ujęć.

Teren opracowania zlokalizowany jest poza granicami Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 425 „Dębica – Stalowa Wola – Rzeszów”.

Ponadto, teren, którego dotyczy zmiana Studium nie jest zagrożony zalewaniem wodami powodziowymi,

Obszar opracowania stanowi w przeważającej części użytk Bz – tereny rekreacyjno-wypoczynkowe. Pozostałą część stanowią grunty rolne klasy III oraz teren drogi – dr. Gleby klasy III podlegają ochronie przed ich nierolniczym wykorzystaniem i w sytuacji ustalenia innego przeznaczenia niż rolne w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, obszar ten będzie wymagać uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze.

W obszarze zmiany Nr 5 cz. I Studium brak jest gruntów leśnych.

10.5.4. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Na obszarze zmiany Nr 5 cz. I Studiumnie występują obiekty dziedzictwa kulturowego, zabytków i dóbr kultury współczesnej dla których należałoby ustalić zasady ochrony.

10.5.4a. Rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym lub określenie przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych

Dla obszaru województwa podkarpackiego nie został sporządzony audyt krajobrazowy. W związku z powyższym nie zostały określone granice krajobrazów priorytetowych, które należałoby uwzględnić na obszarach zmiany Studium.

10.5.5. Warunki i jakość życia mieszkańców w tym ochrona ich zdrowia

Na obszarze objętym zmianą Nr 5 cz. I Studium brak jest zabudowy mieszkaniowej i zabudowy usługowej w postaci placówek handlowych, w tym również usług tj. ochrony zdrowia, oświaty. Natomiast obszar zmiany w większości jest terenem wykorzystywanym jako tereny sportowo-rekreacyjne. Dostęp do terenów i obiektów sportowych i rekreacyjnych jest jednym z czynników warunkujących jakość życia mieszkańców.

W obrębie obszaru zmiany Studium i w jego bezpośrednim sąsiedztwie brak jest obiektów i przedsięwzięć, które w sposób znaczący wpływają na stan środowiska, a tym samym na warunki i jakość życia mieszkańców. Nie występują również zagrożenia naturalne w wyniku których mogą nastąpić zmiany w środowisku stwarzające niebezpieczeństwo dla ludności i jej mienia.

Ponadto, teren opracowania zlokalizowany jest w sąsiedztwie skrzyżowania dwóch dróg. Z uwagi na brak danych odnośnie natężenia ruchu pojazdów, należy przyjąć, że dopuszczalny poziom hałasu nie będzie przekraczał norm określonych dla terenów sportowo-rekreacyjnych.

10.5.6. Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i ich mienia

Na obszarze objętym zmianą Studium brak jest zakładów i obiektów, dla których występuje ryzyko wystąpienia awarii, nie przewiduje się także lokalizacji zakładów zagrożonych wystąpieniem poważnych awarii. Obszar zmiany nie jest zagrożony zalewaniem wodami powodziowymi oraz położony jest poza obszarami osuwiskowymi i obszarami zagrożonymi ruchami osuwiskowymi.

10.5.7. Potrzeby i możliwości rozwoju gminy, uwzględniające w szczególności:

a) analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne,

Możliwości rozwoju stwarza przede wszystkim lokalizacji gminy w bezpośrednim sąsiedztwie dużego ośrodka miejskiego jakim jest Rzeszów. W związku z czym obszar gminy jest bardzo atrakcyjny jako zaplecze mieszkaniowe. Systematyczny wzrost liczby mieszkańców gminy, powoduje, oprócz wzrostu zapotrzebowania na nowe tereny mieszkaniowe, również wzrost zapotrzebowania na dostęp do usług, w tym do usług sportowo-rekreacyjnych. Zwiększone potrzeby na lokalizację obiektów usługowych, mogą przynieść dodatkowe korzyści ekonomiczne dla gminy oraz stwarzają możliwości rozwoju gminy, poprzez tworzenie nowych miejsc pracy.

Z perspektywy demograficznej, w zakresie analizy ekonomicznej, w gminie Krasne przeważającą grupę stanowią osoby w wieku produkcyjnym. Na koniec 2022 r. ich udział wyniósł 60,1%. Najmniejszą grupę stanowią mieszkańcy w wieku poprodukcyjnym. Na koniec 2022 r. ich udział wyniósł 16,7%. Z kolei dane GUS w zakresie wskaźnika bezrobocia pokazują, iż w latach 2012 – 2022 spadł udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym z poziomu 8,7 % w 2012 r. do poziomu 4 % w 2022 r. Pokazuje to, iż wzrosła aktywność ekonomiczna mieszkańców. Przyczynić się do tego mógł również napływ ludności w wieku produkcyjnym z miasta Rzeszowa, posiadającej już zatrudnienie poza obszarem gminy Krasne. W związku z powyższym należy dążyć do podtrzymania trendu spadku wskaźnika bezrobocia, poprzez wspieranie rozwoju aktywności ekonomicznej ludności.

Analizując aspekty społeczne, w związku z prognozowanym wzrostem liczby mieszkańców gminy, w celu podniesienia standardu życia mieszkańców, niezbędne będzie przygotowanie terenów pod inwestycje mieszkaniowe jak i inwestycje z zakresu usług, w tym usług sportowo-rekreacyjnych.

Z uwagi, iż teren zmiany Studium obejmuje niewielki obszar, który ponadto nie jest zamieszkały, nie jest możliwe sporządzenie powyższych analiz wyłącznie do obszaru objętego niniejszą zmianą Studium.

Analizując aspekty środowiskowe wzięto pod uwagę walory przyrodnicze. Na terenie objętym niniejszą zmianą Studium nie występują obszary o szczególnych wartościach przyrodniczych i krajobrazowych objęte obszarową prawną formą ochrony przyrody. W związku z czym, nie występują ograniczenia środowiskowe w zainwestowaniu terenów objętych zmianą Studium.

b) prognozy demograficzne, w tym uwzględniające, tam gdzie to uzasadnione, migracje na obszarach funkcjonalnych ośrodka wojewódzkiego,

Według danych GUS na dzień 31 grudnia 2012 r. gminę zamieszkiwało 10 543 mieszkańców, natomiast pod koniec 2022 r. - 12 904 mieszkańców.

Dane GUS, wskazują więc, iż liczba ludności w latach 2012-2022 zwiększyła się o 2 361 osób, co stanowi wzrost na poziomie około 22%. Zanotowane tendencje wzrostowe liczby ludności w gminie są zjawiskiem niezwykle korzystnym z punktu widzenia rozwoju gminy. Wpływ na liczbę ludności w gminie ma zarówno dodatni przyrost naturalny jaki i dodatnie saldo migracji w latach 2012-2022. Mając na uwadze dotychczasowe trendy, można przyjąć, iż prognozowana liczba mieszkańców gminy Krasne w kolejnych latach będzie

nadal wzrastać. Bliskość i dogodnie skomunikowanie Gminy z Miastem Rzeszów stanowi atrakcyjną alternatywę dla mieszkańców Rzeszowa, którzy coraz częściej decydują się wyprowadzać z miasta i osiedlać na jego obrzeżach. Położenie Gminy w sąsiedztwie dużego ośrodka miejskiego jakim jest Rzeszów stanowi więc duży potencjał do rozwoju.

Z uwagi, iż teren zmiany Studium obejmuje niewielki obszar, który ponadto nie jest zamieszkały, nie jest możliwe sporządzenie powyższych analiz wyłącznie do obszaru objętego niniejszą zmianą Studium.

c) możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej służących realizacji zadań własnych gminy

Obszar objęty zmianą Nr 5 cz. I Studium posiada dobrą dostępność komunikacyjną, w związku z czym brak jest potrzeby finansowania przez gminę jakichkolwiek inwestycji związanych z infrastrukturą komunikacyjną.

Z kolei, w zakresie wyposażenia w sieci infrastruktury technicznej, obszar zmiany Studium nie jest wyposażony w niezbędne sieci.

Ponadto, na obszarze objętym zmianą Studium zlokalizowana jest infrastruktura społeczna w postaci obiektów sportowo – rekreacyjnych. Nie zachodzi potrzeba lokalizacji innych obiektów infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy.

Kondycja finansowa gminy jest poprawna i pozwala na finansowanie inwestycji związanych z realizacją zadań własnych gminy.

W związku z powyższym ewentualne koszty związane z przebudową istniejącej infrastruktury komunikacyjnej oraz budową sieci infrastruktury technicznej, jak i działania w kierunku wzmocnienia istniejącej infrastruktury społecznej w postaci powstawania nowych obiektów sportu i rekreacji, stanowiące zadania własne gminy, będą finalizowane z dochodów własnych gminy bądź innych źródeł finansowania przewidzianych przepisami o finansach publicznych.

d) bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę

Mając na uwadze dotychczasowe trendy demograficzne w gminie, można przyjąć, iż prognozowana liczba mieszkańców gminy Krasne w kolejnych latach będzie wzrastać. W związku z czym, w celu zaspokojenia potrzeb mieszkańców konieczne będzie zapewnienie dodatkowych terenów pod zabudowę usługową w tym terenów przeznaczonych na aktywne spędzanie wolnego czasu. Teren objęty zmianą Studium Nr 5 cz. I jest zagospodarowany niemalże w całości. Znajduje się tu punkt widokowy, który jest jedną z największych atrakcji turystycznych południowo-wschodniej części gminy. Oprócz wieży widokowej, znajduje się tu także plac rekreacyjny. Wałory terenu i jego zagospodarowanie, sprawiają, iż jest on atrakcyjny dla rozwoju funkcji turystycznej oraz sportowo-rekreacyjnej. Zapotrzebowanie na nowe tereny sportowo-rekreacyjne powinno być uzależnione od konkretnych potrzeb gminy. Teren objęty zmianą Studium spełnia powyższe kryterium. Zatem w związku z charakterem zmiany Studium tj. utrzymaniem istniejącego sposobu zagospodarowania przedmiotowego terenu - sportowo-rekreacyjnego i nie wyznaczaniem nowych terenów pod zabudowę kubaturową, nie przeprowadzono bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę.

10.5.8. Stan prawny gruntów

Struktura własnościowa obszaru objętego zmianą Nr 5 cz. I Studium jest zróżnicowana. Grunty w obszarze zmiany stanowią w przeważającej części grunty Skarbu Państwa. Pozostałe grunty znajdują się we władaniu Gminy Krasne. W związku z powyższym możliwe są różne formy zagospodarowania terenu.

10.5.9. Obiekty i tereny chronione na podstawie przepisów odrębnych

Obszar zmiany Nr 5 cz. I położony jest poza granicami obszarów objętych ochroną. Nie występują tu:

- obszary o szczególnych wartościach przyrodniczych i krajobrazowych objęte obszarową prawną formą ochrony przyrody,
- pomniki przyrody,
- obszary i obiekty wskazane do objęcia ochroną przyrody,
- Główne Zbiorniki Wód Podziemnych,
- ujęcia wód podziemnych,
- strefy ochronne ujęć wód podziemnych,
- udokumentowane złoża surowców mineralnych.

10.5.10. Występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych

W obszarze objętym zmianą Nr 5 cz. I Studium nie występują tereny osuwiskowe.

10.5.11. Występowanie udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla

Na obszarze objętym zmianą Nr 5 cz. I nie występują udokumentowane złoża kopalin ani kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla. Ponadto, teren, którego dotyczy zmiana Studium położony jest poza granicami GZWP nr 425 i stref ochronnych od ujęć wód podziemnych.

10.5.12. Występowanie terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych

Na obszarze objętym zmianą Studium Nr 5 cz. I nie występują tereny górnicze.

10.5.13. Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej , w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami

Część obszaru objętego zmianą Nr 5 cz. I Studium stanowi droga publiczna gminna, która obsługuje pozostałą część obszaru zmiany Studium. Obszar zmiany posiada również dostęp komunikacyjny do drogi publicznej powiatowej.

Przez obszar stanowiący drogę publiczną gminną przebiega sieć telekomunikacyjna. Na obszarze objętym zmianą brak jest pozostałych sieci infrastruktury technicznej.

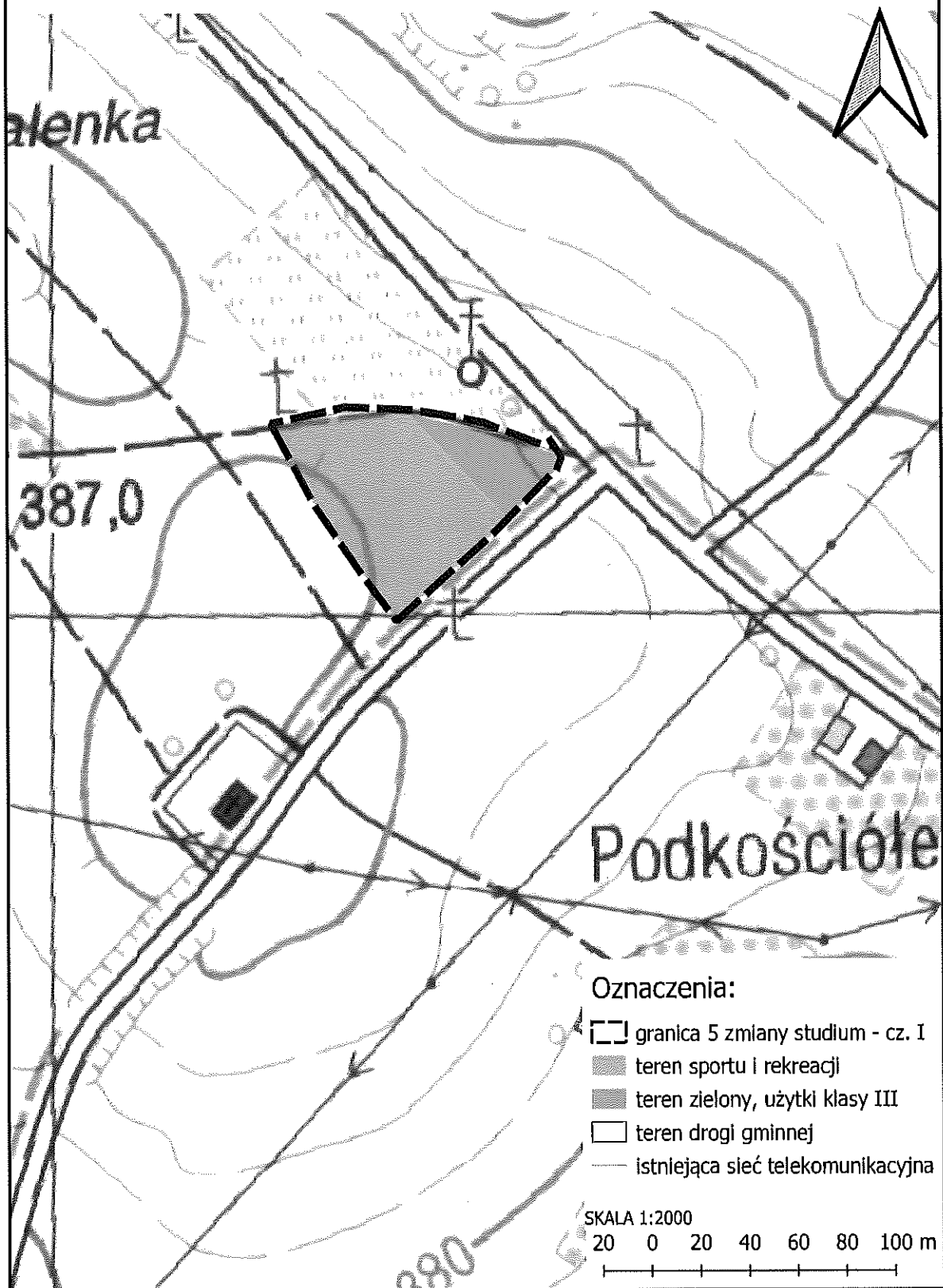
10.5.14. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych

Na obszarze objętym zmianą Nr 5 cz. I Studium nie występują żadne zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

10.5.15. Wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej

Tereny objęte zmianą Nr 5 cz. I położone są poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią.⁵

5 ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KRASNE - CZ.1
Rysunek uwarunkowań

[10.5. UWARUNKOWANIA ROZWOJU DLA TERENU OBJĘTEGO ZMIANĄ STUDIUM NR 8

Zmiana Nr 8 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne obejmuje obszar zlokalizowany w miejscowości Palikówka, położony bezpośrednio przy autostradzie A4.

10.5.1. Dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu

Obszar zmiany Nr 8 Studium, poza niewielkimi fragmentami stanowiącymi wschodni narożnik, przyległy do autostrady A4 oraz zachodni pas terenu o szerokości około 35 m, o łącznej powierzchni niespełna jednego hektara, posiada ustalone w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, przeznaczenie pod usługi komercyjne. Przedmiotowy plan uchwalony został uchwałą Nr LII/403/2018, Rady Gminy Krasne z dnia 6 czerwca 2018 r., w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Nr 22 „Palikówka” – Etap I/1, oraz ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego poz. 3386 z dnia 1 sierpnia 2018 r.

W stanie istniejącym na podstawie obowiązującego planu dokonane zostały podziały geodezyjne gruntów stanowiących własność gminy, natomiast tereny nie zostały zagospodarowane zgodnie z ustalonym w planie przeznaczeniem.

W bezpośrednim sąsiedztwie przedmiotowego obszaru zlokalizowane są napowietrzne linie energetyczne oraz sieci wodociągowe. Zasady obsługi w zakresie infrastruktury technicznej zostały ustalone w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, który równocześnie rozstrzygnął o sposobie realizacji części infrastruktury technicznej należącej do zadań własnych gminy.

10.5.2. Stan ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony

Analizowany obszar w stanie istniejącym stanowi teren upraw rolnych poprzecinany ciekami wodnymi (rowami melioracyjnymi), zlokalizowany w bezpośrednim sąsiedztwie autostrady A4, która nie pozostaje bez wpływu na przyszły, potencjalny sposób jego zagospodarowania.

Zapewnienie zachowania ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony zagwarantowane jest ustaleniami obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w którym poza przeznaczeniem terenu ustalone są zasady zagospodarowania oraz parametry budynków i obiektów budowlanych.

10.5.2a Diagnoza, o której mowa w art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, przygotowanej na potrzeby strategii rozwoju gminy.

Dla Gminy Krasne obowiązuje „Strategia Rozwoju Gminy Krasne na lata 2022-2030”, przyjęta uchwałą Nr L/370/2022 Rady Miasta Krasne z dnia 31 marca 2022 r. Z uwagi, iż diagnoza, o której mowa w art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, sporządzona na potrzeby ww. Strategii Rozwoju Gminy Krasne, dotyczy obszaru całej gminy, brak jest szczegółowych wniosków z niej wynikających dla obszaru zmiany Nr 8 Studium.

10.5.3. Stan środowiska, w tym stan rolniczej przestrzeni produkcyjnej, wielkość i jakość zasobów wodnych oraz wymogi ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego

Obszar przedmiotowej zmiany Studium nie jest objęty żadną formą ochrony w myśl ustawy o ochronie przyrody. Jest to teren położony w obszarze Pradoliny Podkarpackiej rozdzielającej ciągnący się po jej północnej stronie Płaskowyż Kolbuszowski, a po południowej Podgórze Rzeszowskie i Pogórze Dynowskie.

Środowisko przedmiotowego obszaru cechuje się średnią odpornością na degradację. Dotyczy to głównie warunków gruntowo – wodnych. W podłożu występują w przewadze grunty pylaste – pyły, pyły piaszczyste, rzadziej gliny pylaste. Są to grunty średnio-przepuszczalne. Znacznie bardziej przepuszczalne w porównaniu do utworów gliniastych. Rodzaj występujących w partii stropowej utworów i ich miąższość stwarzają określone ograniczenia dla infiltracji zanieczyszczeń z powierzchni terenu do wód podziemnych.

Położenie obszaru w sąsiedztwie autostrady A4 powoduje przekroczenie dopuszczalnych poziomów hałasu w części terenu znajdującej się w zasięgu jej oddziaływania. Zagospodarowanie terenów położonych w zasięgu oddziaływania autostrady należy dostosować do istniejących uwarunkowań.

Teren objęty opracowaniem znajduje się w granicach JCWP RW200010226749 „Stary Wisłok” jest to potok lub strumień piaszczysty, stanowiący naturalną część wód, której stan ekologiczny określono jako umiarkowany, a stan ogólny zły. Celami środowiskowymi dla tej JCWP jest uzyskanie umiarkowanego stanu ekologicznego i dobrego stanu chemicznego.

Teren opracowania, zgodnie z podziałem na jednolite części wód podziemnych, położony jest w dorzeczu Górnej Wisły, w JCWPd o kodzie PLGW2000153, dla której stan wód chemiczny i ilościowy oceniono jako dobry. Jest to część wód niezagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Celem środowiskowym dla tej części wód podziemnych jest utrzymanie dobrego stanu wód. JCWPd znajduje się w wykazie obszarów chronionych z racji przeznaczenia do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę.

Morfologia terenu, warunki gruntowe i wodne nie stwarzają ograniczeń w zagospodarowaniu terenów. Z uwagi na możliwości wahań poziomu wód gruntowych nie zaleca się podpiwniczania budynków. Teren nie jest objęty żadną formą ochrony przyrody, czy też krajobrazu. Nie stwierdzono występowania siedlisk i gatunków roślin chronionych w myśl obowiązujących przepisów ustawy o ochronie przyrody i rozporządzeń MŚ w tym zakresie. Stan środowiska terenu należy ocenić jako korzystny.

Teren z uwagi na położenie w sąsiedztwie autostrady A4 narażony jest na hałas komunikacyjny przekraczający normy dla terenów mieszkaniowych. Dlatego przeznaczenie dla zabudowy usługowej i produkcyjnej należy uznać za właściwe.

W zagospodarowaniu terenu należy uwzględnić fakt, że Jest on w znacznej części zmeliorowany. W procesie zabudowy należy uwzględnić zbieracze i sączi drenarskie tak, aby zapewnić funkcjonowanie systemu melioracyjnego. Zaznaczyć należy fakt, że niektóre z rowów praktycznie nie funkcjonują, są zarośnięte, zamulone i nie pełnią swojej funkcji, wskazane jest ich udrożnienie.

WNIOSKI

- Teren objęty opracowaniem cechuje się korzystnymi warunkami gruntowo - wodnymi
- Z uwagi na możliwość wahań poziomu wód gruntowych nie zaleca się podpiwniczania budynków
- Morfologia terenu nie stwarza ograniczeń w sposobie ich zagospodarowania
- Teren wskazany jest dla lokalizacji zabudowy usługowo-produkcyjnej.
- Z uwagi na położenie terenu w granicach GZWP Nr 425 obszarze nie należy lokalizować przedsięwzięć zaliczanych do mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.
- Lokalizowane usługi i przedsięwzięcia w terenie nie mogą powodować niekorzystnego wpływu na środowisko wodno - gruntowe.
- W terenie opracowania należy zapewnić ochronę środowiska poprzez:
 - stosowanie niskoemisyjnych źródeł ciepła;

- wprowadzenie rozwiązań dotyczących sposobu odprowadzania ścieków bytowych i przemysłowych zapewniających ochronę środowiska wodno-gruntowego;
- wykluczenie odprowadzenia ścieków bezpośrednio do wód lub do gruntu;
- W zagospodarowaniu terenu uwzględnić występującą w jego części sieć melioracyjną.

10.5.4. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Na obszarze zmiany Nr 8 Studium nie występują obiekty dziedzictwa kulturowego, zabytków i dóbr kultury współczesnej, dla których należałoby ustalić zasady ochrony.

10.5.4a. Rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym lub określenie przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych

Dla obszaru województwa podkarpackiego nie został sporządzony audyt krajobrazowy, w związku z powyższym nie zostały określone granice krajobrazów priorytetowych, które należałoby uwzględnić na obszarach przedmiotowej zmiany Studium.

10.5.5. Warunki i jakość życia mieszkańców w tym ochrona ich zdrowia

Na obszarze objętym zmianą Nr 8 Studium brak jest jakiegokolwiek istniejącej zabudowy. Natomiast w jego bezpośrednim sąsiedztwie, po wschodniej stronie, zlokalizowany jest teren sportowy, stanowiący boiska piłkarskie wraz z niewielkim obiektem, stanowiącym zaplecze terenu sportowo-rekreacyjnego. Ponadto bezpośrednio do północnej granicy opracowania przedmiotowej zmiany Studium przylega autostrada A4, w zasięgu oddziaływania której zlokalizowana jest północna część obszaru.

W obrębie obszaru 8 zmiany Studium i w jego bezpośrednim sąsiedztwie, poza terenem komunikacji samochodowej - autostrady A4, brak jest istniejących obiektów i przedsięwzięć, które w sposób znaczący wpływają na stan środowiska, a tym samym na warunki i jakość życia mieszkańców. Nie występują również zagrożenia naturalne w wyniku których mogą nastąpić zmiany w środowisku stwarzające niebezpieczeństwo dla ludności i jej mienia.

10.5.6. Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i ich mienia

Na obszarze objętym 8 zmianą Studium brak jest zakładów i obiektów, dla których występuje ryzyko wystąpienia awarii, nie przewiduje się także lokalizacji zakładów zagrożonych wystąpieniem poważnych awarii. Obszar zmiany nie jest zagrożony zalewaniem wodami powodziowymi oraz położony jest poza obszarami osuwiskowymi i obszarami zagrożonymi ruchami osuwiskowymi.

Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i ich mienia mogą wynikać z intensywności i rodzaju ruchu na sąsiadującej z obszarem autostradzie, w szczególności związane mogą być z hałasem oraz ewentualnymi katastrofami drogowymi.

10.5.7. Potrzeby i możliwości rozwoju gminy, uwzględniające w szczególności:

Przy sporządzeniu 8 zmiany Studium wykorzystano opracowaną w 2017 r. Analizę potrzeb i możliwości rozwoju Gminy Krasne. Z uwagi na charakter przedmiotowej zmiany Studium, dotyczący rozszerzenia obowiązującego kierunku zagospodarowania pod zabudowę usługową o funkcje produkcyjne i magazynowe oraz położenie obszaru 8 zmiany Studium w większości w granicach obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, stwierdzić należy że wprowadzeniu takiej zmiany nie będzie miało wpływu na dokonany bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę. Przedmiotowe tereny zostały uwzględnione w dokonanej analizie chłonności MPZP. Dokonując analizy chłonności obowiązujących MPZP wzięto pod uwagę ustalenia planów - a więc przeznaczenie obszaru objętej przedmiotową zmianą Studium pod zabudowę.

10.5.8. Stan prawny gruntów

Struktura własnościowa obszaru objętego zmianą Nr 8 Studium jest zróżnicowana. Północna, większa część terenu stanowi własność Gminy Krasne, natomiast południowa charakteryzująca się dość dużym rozdrobnieniem, stanowi własność prywatną.

10.5.9. Obiekty i tereny chronione na podstawie przepisów odrębnych

Na obszarze objętym zmianą Nr 8 Studium nie występują obiekty i tereny chronione na podstawie przepisów odrębnych.

10.5.10. Występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych

Na obszarze objętym zmianą Nr 8 Studium nie występują naturalne zagrożenia geologiczne - tereny osuwiskowe.

10.5.11. Występowanie udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla

Na obszarze objętym zmianą Nr 8 Studium nie występują udokumentowane złoża kopalin oraz udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla.

Przedmiotowy obszar położony jest w granicach granicami GZWP Nr 425 „Dębica – Stalowa Wola-Rzeszów”. Lokalizowane w jego granicach przedsięwzięcia nie mogą powodować zagrożenia dla jakości wód powierzchniowych i podziemnych.

10.5.12. Występowanie terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych

Na obszarze objętym zmianą Nr 8 Studium nie występują tereny górnicze.

10.5.13. Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami

W granicach przedmiotowego obszaru wydzielone oraz wskazane do zagospodarowania są tereny pod komunikację publiczną. Południowo-wschodnia część terenu stanowi fragment istniejącej drogi publicznej, która zapewnia powiązanie tego obszaru z istniejącą siecią dróg publicznych Gminy Krasne.

W bezpośrednim sąsiedztwie przedmiotowego obszaru zlokalizowane są sieci energetyczne oraz wodociągowe, natomiast kwestie infrastruktury technicznej w tym związanej z gospodarką wodno-ściekową energetyczną oraz gospodarowaniem odpadami rozstrzygają ustalenia obowiązującego w granicach obszaru miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

10.5.14. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych

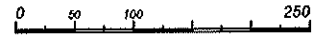
Na obszarze objętym zmianą Nr 8 Studium nie występują żadne zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

10.5.15. Wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej

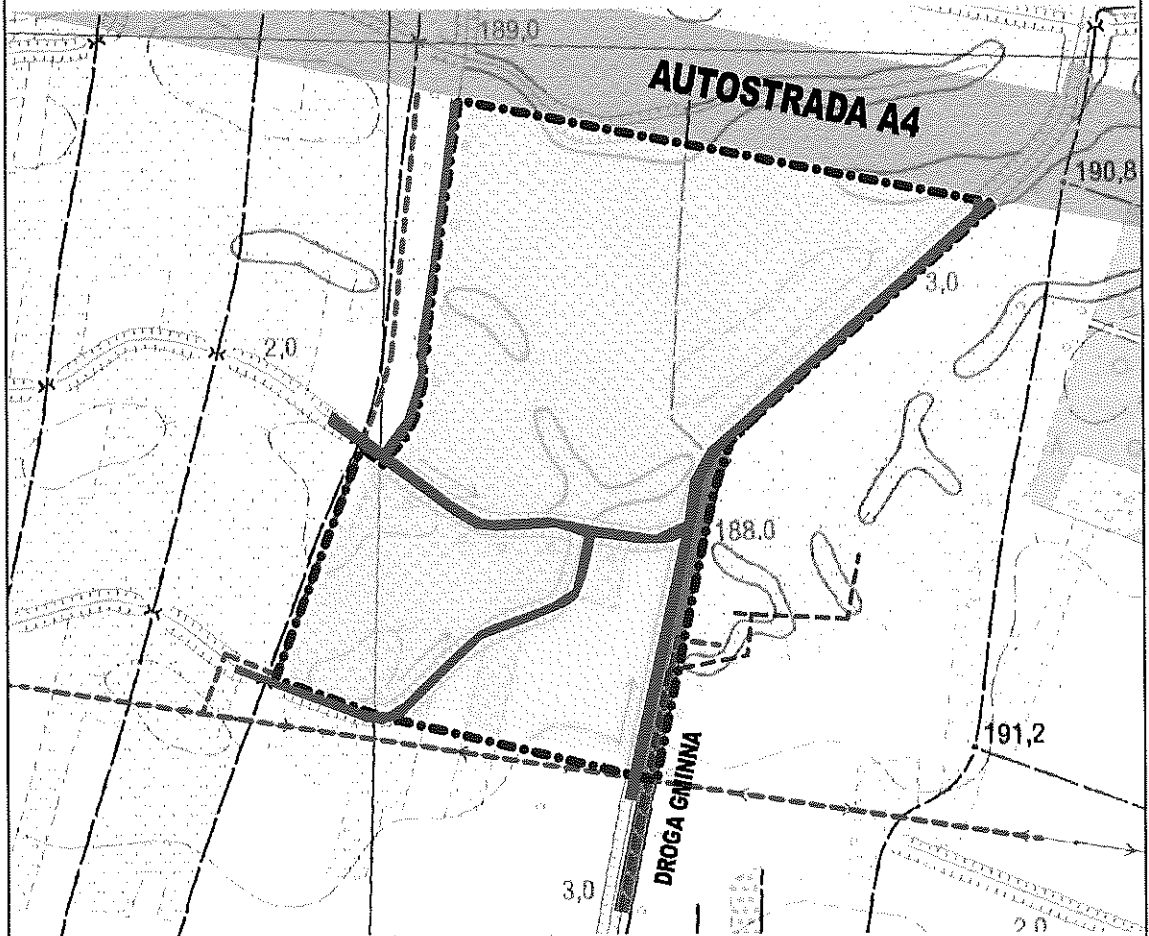
Obszar objęty zmianą Nr 8 Studium położony jest poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią.⁸

PALIOKÓWKA

UWARUNKOWANIA OBSZAR 8 ZMIANY

SKALA 1 : 5 000

OZNACZENIA:

GRANICA 8 ZMIANY STUDIUM

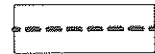
OBSZAR ROLNY NIEZABUDOWANY

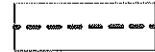
CIEKI WODNE - ROWY MELIORACYJNE

DROGA GMINNA

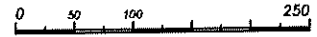
LINIE ENERGETYCZNE

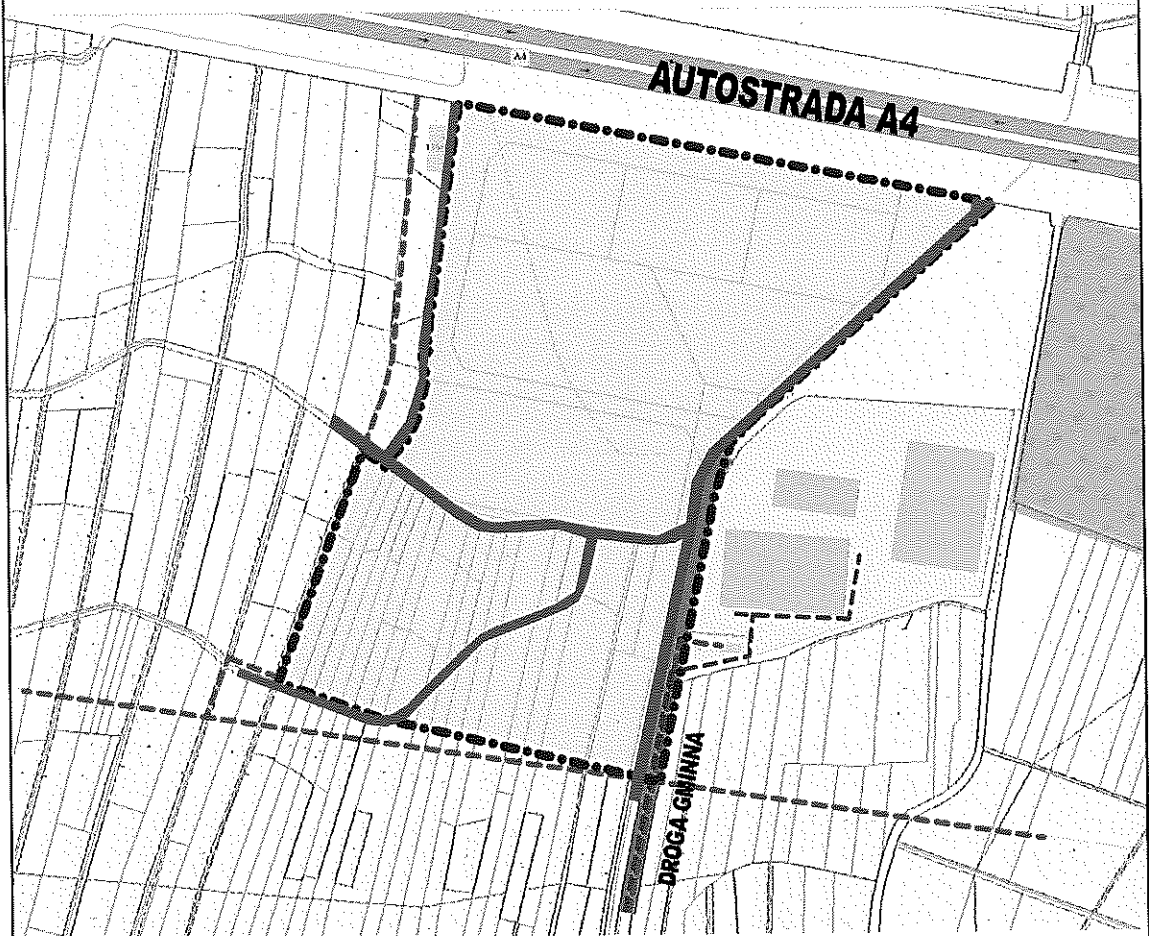
SIECI WODOCIĄGOWE

PALIKÓWKA

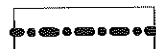
UWARUNKOWANIA OBSZAR 8 ZMIANY

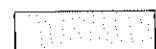
SKALA 1 : 5 000

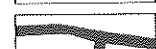
OZNACZENIA:

GRANICA 8 ZMIANY STUDIUM

OBSZAR ROLNY NIEZABUDOWANY

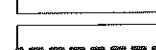
CIEKI WODNE - ROWY MELIORACYJNE

DROGA GMINNA

LINIE ENERGETYCZNE

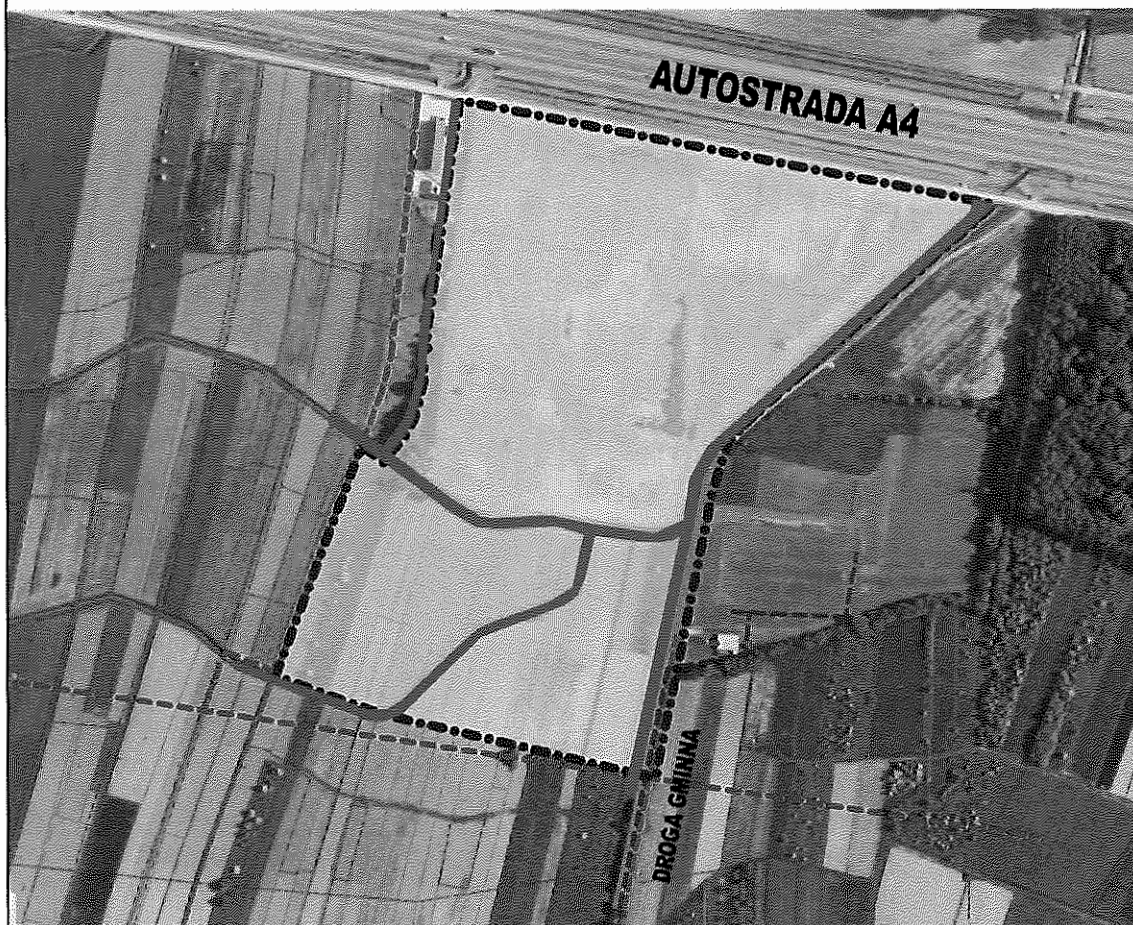
SIECI WODOCIĄGOWE

PALIKÓWKA

UWARUNKOWANIA OBSZAR 8 ZMIANY

SKALA 1 : 5 000

OZNACZENIA:

GRANICA 8 ZMIANY STUDIUM

OBSZAR ROLNY NIEZABUDOWANY

CIEKI WODNE - ROWY MELIORACYJNE

DROGA GMINNA

LINIE ENERGETYCZNE

SIECI WODOCIĄGOWE

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY KRASNE

Grzegorz Nowak

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KRASNE

CZĘŚĆ II KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KRASNE

TEKST JEDNOLITY

ROZDZIAŁY ZMIENIONE ZMIANĄ NR 6 cz. I

- 1.2. STAN PRAWNY
- 1.3. PODSTAWOWE MATERIAŁY WYJŚCIOWE
- 4.2. KIERUNKI I WSKAŹNIKI ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENÓW

Tekst zmiany Nr 6 cz. I pisany kursywą oznaczony nawiasem z indeksem 6 [...]⁶

ROZDZIAŁY ZMIENIONE ZMIANĄ NR 4

ROZDZIAŁY ZMIENIONE ZMIANĄ NR 4

- 1.2. STAN PRAWNY
- 4.2. KIERUNKI I WSKAŹNIKI ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENÓW

Tekst zmiany Nr 4 oznaczony nawiasem z indeksem 4 [...]⁴

ROZDZIAŁY ZMIENIONE ZMIANĄ NR 7

- 1.2. STAN PRAWNY
- 4.2. KIERUNKI I WSKAŹNIKI ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENÓW

Tekst zmiany Nr 7 oznaczony nawiasem z indeksem 7 [...]⁷

[ROZDZIAŁY ZMIENIONE ZMIANĄ NR 5 cz. I

- 1.2 Stan prawny
- 4.2.4. Obszary, które mogą być przeznaczone pod usługi sportu, turystyki i rekreacji
- 4.2.21. Tereny komunikacji
- 5.2.1 Strefy Ochrony Krajobrazu
 - 5.2.2. Punkty, ciągi i platformy widokowe
 - 7.2.7. Układ komunikacyjny wsi Malawa
 - 8.8. Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej na obszarze zmiany Nr 5 cz. I Studium
 - 9.2. Lokalne cele publiczne
 - 10.3. Obszary dla których gmina zamierza sporządzić MPZP
 - 11.1. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej
 - 15. Uzasadnienie zawierające objaśnienia przyjętych rozwiązań oraz syntezę ustaleń zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Krasne]⁵

Tekst zmiany Nr 5 cz. I oznaczony kursywą oraz nawiasem z indeksem 5 [...]⁵

[ROZDZIAŁY ZMIENIONE ZMIANĄ NR 8

- 1.2. STAN PRAWNY
- 4.2. KIERUNKI I WSKAŹNIKI ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENÓW]⁸

Tekst zmiany Nr 8 oznaczony nawiasem z indeksem 8 [...]⁸

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KRASNE zostało UCHWALONE Uchwałą Nr XVI/161/2000 Rady Gminy Krasne z dnia 28 kwietnia 2000 r.

.....

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KRASNE - ZMIANA NR 1 - zostało uchwalone Uchwałą Nr VIII/73/2003 Rady Gminy Krasne z dnia 10 lipca 2003 r.

.....

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KRASNE - ZMIANA NR 2 - zostało uchwalone Uchwałą Nr XLI/302/2009 Rady Gminy Krasne z dnia 2 grudnia 2009 r.

.....

[STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KRASNE - ZMIANA NR 6 cz. I - zostało uchwalone Uchwałą Nr XXV/185/2020 Rady Gminy Krasne z dnia 26 maja 2020 r.]⁶

[STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KRASNE - ZMIANA NR 4 - zostało uchwalone Uchwałą Nr XXXIV/253/2021 Rady Gminy Krasne z dnia 29 stycznia 2021 r.]⁴

[STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KRASNE - ZMIANA NR 7 cz. I - zostało uchwalone Uchwałą Nr XLIV./315/2021 Rady Gminy Krasne z dnia 9 listopada 2021 r.]⁷

[STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KRASNE - ZMIANA NR 5 cz. I - zostało uchwalone Uchwałą Nr Rady Gminy Krasne z dnia]⁵

[STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KRASNE - ZMIANA NR 8 - zostało uchwalone Uchwałą Nr .../.../2024 Rady Gminy Krasne z dnia 2024 r.]⁸

SPIS TREŚCI

1.	WSTĘP	
1.1.	Ogólna charakterystyka Gminy Krasne.....	5
[1.2.	<i>Stan prawny.....</i>	<i>6]⁶</i>
[1.3.	<i>Podstawowe materiały wyjściowe.....</i>	<i>8]⁶</i>
2.	POLITYKA PRZESTRZENNA GMINY	
2.1.	Cele polityki przestrzennej.....	10
2.2.	Polityka przestrzenna w zakresie ochrony zasobów przyrodniczych.....	10
2.3.	Polityka przestrzenna w zakresie ochrony wartości dziedzictwa.....	10
	kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	
2.4.	Polityka przestrzenna w zakresie jakości.....	11
	zamieszkiwania i obsługi oraz kształtowania ładu przestrzennego	
2.5.	Polityka przestrzenna w zakresie komunikacji.....	11
2.6.	Polityka przestrzenna w zakresie infrastruktury technicznej.....	12
2.7.	Aktywna polityka przestrzenna gminy.....	13
3.	KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW	
3.1.	Struktura funkcjonalno – przestrzennej gminy.....	14
3.2.	Kierunki zagospodarowania i użytkowania terenów	16
	w jednostce strukturalnej I - Krasne	
3.3.	Kierunki zagospodarowania i użytkowania terenów.....	16
	w jednostce strukturalnej II - Palikówka	
3.4.	Kierunki zagospodarowania i użytkowania terenów.....	17
	w jednostce strukturalnej III - Strażów	
3.5.	Kierunki zagospodarowania i użytkowania terenów	17
	w jednostce strukturalnej IV - Malawa	
4.	KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENÓW	
4.1.	Główne kierunki zagospodarowania terenów.....	18
[4.2.	<i>Kierunki i wskaźniki zagospodarowania</i>	<i>19]⁶</i>
	<i>i użytkowania terenów</i>	
5.	OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU KULTUROWEGO	
5.1.	Kierunki ochrony środowiska przyrodniczego.....	30
5.2.	Kierunki ochrony krajobrazu.....	32
6.	OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ	
6.1.	Zasoby dziedzictwa kulturowego.....	35
6.2.	Zasady ochrony wartości kulturowych.....	39
6.3.	Zasady ochrony dóbr kultury współczesnej.....	44
7.	KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI	
7.1.	System komunikacyjny gminy	45
7.2.	Przyjęte rozwiązania komunikacyjne.....	46
7.3.	Zasady kształtowania sieci drogowej.....	48
7.4.	Komunikacja kolejowa.....	49
8.	KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	
8.1.	Kierunki rozwiązań w zakresie zaopatrzenia w wodę.....	51

8.2.	Kierunki rozwiązań w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków..	53
8.3.	Kierunki rozwiązań w zakresie ciepłownictwa.....	54
8.4.	Kierunki rozwiązań w zakresie zaopatrzenia w gaz.....	54
8.5.	Kierunki rozwiązań w zakresie energetyki	55
8.6.	Kierunki rozwiązań w zakresie telekomunikacji.....	56
8.7.	Kierunki rozwiązań w zakresie gospodarki odpadami.....	57
	<i>[8.8 Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej na obszarze zmiany Nr 5 cz. I Studium.....</i>	<i>60]⁵</i>
9.	OBSZARY ROZMIESZCZENIA INWESTYCJI CELU PUBLICZNEGO	
9.1.	Ponadlokalne cele publiczne	58
9.2.	Lokalne cele publiczne	58
10.	MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	
10.1.	Obszary posiadające obowiązujące mpzp	59
10.2.	Obszary wymagające sporządzenia mpzp	59
10.3.	Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić mpzp.....	60
11.	KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ	
11.1.	Kierunki i zasady kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej.....	61
11.2.	Kierunki i zasady kształtowania leśnej przestrzeni produkcyjnej.....	62
12.	OBSZARY PROBLEMOWE	
12.1.	Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi	63
12.2.	Obszary narażone na niebezpieczeństwo osuwania się mas ziemnych.	63
12.3.	Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji	63
12.4.	Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych.....	64
12.5.	Obszary wód podziemnych.....	64
13.	ZAŁĄCZNIKI	
13.1.	Spis zabytków.....	65
13.2.	Spis stanowisk archeologicznych.....	68
13.3.	Zasoby nieruchomości na terenie Gminy Krasne.....	70
14.	Uzasadnienie i synteza rozwiązań przyjętych w zmianie Nr 7	71
[15	<i>Uzasadnienie zawierające objaśnienia przyjętych rozwiązań oraz syntezę ustaleń zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Krasne</i>	<i>78]⁵</i>
[16	<i>Uzasadnienie zawierające objaśnienia przyjętych rozwiązań oraz syntezę ustaleń zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Krasne</i>	<i>80]⁸</i>

1. WSTĘP

1.1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY KRASNE

Gmina Krasne położona jest w centralnej części Województwa Podkarpackiego, w granicach administracyjnych Powiatu Rzeszowskiego, na wschód od Miasta Rzeszowa. Gmina graniczy:

- od zachodu z Gminą Miejską Rzeszów,
- od północy z Gminą Trzebownisko,
- od północnego wschodu z Gminą Czarna,
- od wschodu z Gminą Łańcut,
- od południowego wschodu z Gminą Chmielnik,
- od południa z Gminą Tyczyn.

Po powiększeniu Rzeszowa na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z 26 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2005 Nr 141 poz. 1185) o miejscowości Słocina i Załęże w granicach administracyjnych Gminy Krasne od 1 stycznia 2006 r. leżą następujące miejscowości: Krasne, Palikówka, Strażów i Malawa. Powierzchnia Gminy Krasne wynosi 3910 ha, z tego:

- Krasne 1340 ha,
- Palikówka 705 ha,
- Strażów 595 ha,
- Malawa 1270 ha.

Gminę Krasne zamieszkuje aktualnie 9913 osób (stan na 1 stycznia 2009 r.) Obserwuje się stały, niewielki wzrost liczby mieszkańców, głównie w wyniku migracji.

Ludność Gminy Krasne w latach 1995 – 2007

MIEJSCOWOŚĆ	1995	2000	2005	2006	2007	2008
Krasne	3580	3544	3849	3861	3930	3969
Malawa	2790	2815	2930	2980	3016	3064
Palikówka	1179	1193	1225	1217	1210	1207
Strażów	1470	1544	1617	1670	1663	1673
Słocina	2364	2502	3040	-	-	-
Załęże	1200	1284	1489	-	-	-
Razem	12583	12882	14150	9782	9819	9913

Strategia Gminy Krasne wypracowana przez mieszkańców koncentruje się na jej istotnych problemach, dostosowując kierunki działań do długoterminowych celów pełniąc równocześnie funkcje motywacyjne i promocyjne, określając obszary strategiczne i przybliżony czasokres realizacji celów. Misja Gminy to lakoniczna ale precyzyjna deklaracja:

1. Gmina Krasne sąsiadująca z Rzeszowem i posiadająca z miastem bardzo dobre związki funkcjonalne chce pełnić w stosunku do niego funkcje pomocnicze i na nich opierać swój rozwój. Główne inwestycje będą kierowane na zagospodarowanie terenów wzdłuż ważnych szlaków komunikacyjnych przebiegających przez teren gminy.
2. Gmina będzie oferować tereny budowlane z przeznaczeniem pod budownictwo mieszkaniowe i handlowo – usługowe. Atrakcją dla mieszkańców i potencjalnych inwestorów będzie szeroko rozwinięta sfera usług podstawowych oraz gwarancja spokoju i bezpieczeństwa.

1.2. STAN PRAWNY

Gospodarka przestrzenna jest w świetle obowiązujących przepisów najbardziej autonomiczną dziedziną funkcjonowania gminy – tu jej kompetencje sięgają aż do stanowienie prawa lokalnego, jakim jest uchwalony plan zagospodarowania przestrzennego. Na gruncie planowania przestrzennego gmina ma nie tylko prawo, ale i obowiązek określenia koncepcji swego perspektywicznego rozwoju w postaci studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Gmina Krasne posiada Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego, zwane dalej STUDIUM, które zostało opracowane stosownie do przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 89, poz. 415 Z 1996 r. z późniejszymi zmianami).

Zgodnie z ustawą w STUDIUM zostały określone:

- obszary objęte ochroną środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- lokalne wartości zasobów środowiska przyrodniczego i zagrożenia środowiskowe,
- obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- obszary zabudowane i wymagające przekształceń lub rehabilitacji,
- obszary przeznaczone pod zabudowę, ze wskazaniem obszarów przewidzianych do zorganizowanej działalności inwestycyjnej,
- kierunki rozwoju komunikacji i infrastruktury technicznej,
- obszary, dla których sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe.

STUDIUM ma charakter opracowania perspektywicznego stanowiącego podstawę prowadzenia polityki przestrzennej na obszarze gminy z uwzględnieniem uwarunkowań, celów i kierunków polityki przestrzennej państwa na terenie województwa. Uchwalone STUDIUM jako dokument o charakterze aktu kierownictwa wewnętrznego obowiązuje organy samorządu gminnego i jednostki podległe w zakresie;

- koordynacji własnych i ponadlokalnych zamierzeń w zakresie gospodarki przestrzennej,
- zasilania informacyjnego dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- promocji rozwoju gminy.

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne zostało uchwalone Uchwałą Nr XVI/160/2000 Rady Gminy Krasne z dnia 28 kwietnia 2000 r.

Zmiana Nr 1 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne w zakresie dotyczącym lokalizacji obiektów wielkopowierzchniowych została wprowadzona Uchwałą Nr VIII/73/2003 Rady Gminy Krasne z dnia 10 lipca 2003 r.

Przeprowadzona analiza i ocena zmian w zagospodarowaniu przestrzennym Gminy Krasne w latach 2000 - 2005 stwierdziła:

- brak aktualności Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne z przepisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717 z późniejszymi zmianami).
- brak dostosowania ustalonych kierunków zagospodarowania do nowej sytuacji powstałej w wyniku zmiany granic administracyjnych Gminy Krasne powstałych z dniem 1 stycznia 2006 r.

W wyniku przeprowadzonej analizy i oceny zmian w zagospodarowaniu przestrzennym Gminy Krasne w latach 2000 - 2005 została podjęta Uchwała Nr XXVI/342/200/ Rady

Gminy Krasne z dnia 8 marca 2006 r o przystąpieniu do sporządzenia Zmiany Nr 2 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne w zakresie:

- dostosowania do aktualnie obowiązujących przepisów,
- dostosowania do nowych granic administracyjnych,
- dostosowania do aktualnych potrzeb z uwzględnieniem zmian w zagospodarowaniu przestrzennym wynikających z rozwoju gospodarczego.

Zmiana Nr 2 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne została opracowana stosownie do przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003 Nr 80, poz. 717 z późniejszymi zmianami) oraz Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. (Dz. U. z 2004 Nr 118 poz. 1223).

Zmiana Nr 2 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne została uchwalona Uchwałą Nr XLI/302/2009 Rady Gminy Krasne z dnia 2 grudnia 2009 r.

[Rada Gminy Krasne podjęła również Uchwałę w sprawie przystąpienia do Zmiany Nr 3 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne ale Wójt Gminy Krasne nie przystąpił do sporządzania Zmiany Nr 3 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne.]⁶

[Rada Gminy Krasne podjęła 30 sierpnia 2012 r. Uchwałę Nr XXIII/199/2004. w sprawie przystąpienia do sporządzania ZMIANY NR 4 Studium dotycząca zmiany kierunków zagospodarowania części terenów usług komercyjnych położonych w rejonie skrzyżowania drogi krajowej Nr 4 z drogą lokalną w kierunku Malawy.]⁶

Zmiana Nr 6 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne – Zmiana Nr 6 cz. I została uchwalona Uchwałą Nr XXV/185/2020 Rady Gminy Krasne z dnia 26 maja 2020 r.⁶

[Zmiana Nr 4 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne została uchwalona Uchwałą Nr XXXIV./253/2021 Rady Gminy Krasne z dnia 29 stycznia 2021 r.]⁴

[Rada Gminy Krasne uchwałą Nr L/389/2018 z dnia 26 kwietnia 2018 r. przystąpiła do sporządzenia zmiany Nr 7 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne. Zmiana Nr 7 dotyczy fragmentu obszaru miejscowości Krasne, położonego przy drodze powiatowej Nr 1396R, na południe od drogi krajowej Nr 94 relacji Jędrzejowice – Korczowa.]⁷

[Rada Gminy Krasne uchwałą Nr XXXVIII/305/2017 z dnia 29 czerwca 2017 r. przystąpiła do sporządzenia zmiany Nr 5 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne. Zmiana Nr 5 cz. I obejmuje obszar zlokalizowany w południowo-wschodniej części miejscowości Malawa.]⁵

[Rada Gminy Krasne uchwałą Nr XXV/183/2020 z dnia 26 maja 2020 r. przystąpiła do sporządzenia zmiany Nr 8 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne. Zmiana Nr 8 dotyczy fragmentu obszaru miejscowości Palikówka, o powierzchni około 15,23 ha, usytuowanego po południowej stronie Autostrady A4 i zachodniej stronie drogi gminnej.]⁸

1.3. PODSTAWOWE MATERIAŁY WEJŚCIOWE

1. STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO NA LATA 2000 -2006.
2. STRATEGIA ROZWOJU POWIATU RZESZOWSKIEGO NA LATA 2000 - 2006
3. STRATEGIA ROZWOJU GMINY KRASNE
opracowana przez Rzeszowską Agencję Rozwoju Regionalnego w maju 1998 r.
4. PROGRAM ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH NA LATA 2007-2013
opracowany przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi w 2007 r.
5. OCENA PRZYRODNICZA OBSZARU GMINY KRASNE
wykonana w 1997 r. przez Pracownię Sozologiczną Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Przemyślu.
6. STUDIUM OCHRONY WARTOŚCI KULTUROWYCH I KRAJOBRAZU DLA GMINY KRASNE
opracowane przez dr Jana Malczewskiego z Przedsiębiorstwa Projektowania Konserwacji i Rewaloryzacji DANRES w Rzeszowie
7. UWARUNKOWANIA PRZYRODNICZE GMINY KRASNE
opracowane w 1999 r. przez mgr Jana Płaskacza i mgr Jana Rakusia
8. OPRACOWANIE EKOFIZJOGRAFICZNE PODSTAWOWE DO ZMIANY NR 2 STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KRASNE
opracowane w 2007 r. przez inż. Irenę Wójtowicz
9. MAPY TOPOGRAFICZNE edycja 1999 / 2000
10. MAPA SOZOLOGICZNA 1:10 000 edycja 2000
11. MAPA BONITACJI GLEB GMINY KRASNE 1:25 000
12. MAPA GLEBOWO-ROLNICZA GMINY KRASNE 1:25 000
13. ZDJĘCIA SATELITARNE OBSZARU GMINY KRASNE
14. OCENA AKTUALNOŚCI STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KRASNE ORAZ PLANÓW MIEJSCOWYCH
15. Wnioski do ZMIANY NR 2 STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KRASNE
16. *[ANALIZA POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY KRASNE - 2017 autor mgr Anna Szubart, nadzór mgr Jacek Szubart]⁶*

2. POLITYKA PRZESTRZENNA GMINY

2.1. CELE POLITYKI PRZESTRZENNEJ NA OBSZARZE GMINY

Polityka przestrzenna stanowi ukierunkowany zbiór działań i decyzji związanych z zarządzaniem i planowaniem rozwoju przestrzennego. Polityka przestrzenna jest współzależna z polityką ekologiczną, społeczną i ekonomiczną. Podstawowe komponenty polityki przestrzennej to polityka lokalizacyjna, polityka w zakresie obrotu gruntami i polityka inwestycyjna. Jednym z głównych zadań polityki przestrzennej zwłaszcza dla władz samorządowych jest harmonizowanie interesu publicznego z interesami prywatnymi. Nadrzędnymi celami polityki przestrzennej jest:

- zapewnienie zrównoważonego rozwoju,
- podwyższenie jakości życia,
- racjonalne wykorzystanie surowców naturalnych i ochrona środowiska naturalnego.

Cele i kierunki polityki przestrzennej zawarte w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy są podstawą działalności merytorycznej tak w odniesieniu do sporządzania planów miejscowych jak i decyzji administracyjnych na obszarach nie objętych planami. Podstawą tej działalności jest zrównoważony rozwój, integrujący działania polityczne, gospodarcze i społeczne z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych. Cele te mogą być spełniane tylko w warunkach obowiązującego prawodawstwa zapobiegającego niepożądanym decyzjom naruszającym niezbywalne prawa społeczności do życia w satysfakcjonującym otoczeniu. Ład przestrzenny powinien być traktowany jako główny instrument realizacji zrównoważonego rozwoju.

W sferze planowania przestrzennego aspiracje społeczności lokalnych w ochronie interesów publicznych spełniają standardy urbanistyczne będące podstawą programu przestrzennego zagospodarowania obszaru. Rolą standardów jest normowanie różnych aspektów gospodarki przestrzennej a mianowicie:

- warunków ochrony zasobów przyrodniczych,
- warunków ochrony wartości historyczno – kulturowych i krajobrazowych,
- struktury użytkowania terenów w tym infrastruktury społecznej oraz systemów infrastruktury technicznej i transportu,
- warunków poprawy jakości życia społeczności lokalnych,
- warunków ekonomicznych.

Gmina Krasne nie posiada obowiązującego planu miejscowego dla całego obszaru. Zgodnie z ustaleniami planu ogólnego obowiązującego do 31 grudnia 2003 r. oraz obowiązujących planów miejscowych uchwalonych po 1994 r. właściciele nieruchomości publicznych oraz nieruchomości osób fizycznych i osób prawnych nabyli określone prawa wynikające z przeznaczenia, sposobu użytkowania i zasad zagospodarowania działek czy terenów. W trakcie prac nad studium wypracowano zasadę poszanowania praw nabytych i ich honorowania w celu uniknięcia kosztów ewentualnych rekompensat dla właścicieli w przypadkach, gdy ich użytkowanie stało się niemożliwe lub znacznie ograniczone.

W zakresie realizacji celów lokalnych gmina działa w sposób autonomiczny pod warunkiem zgodności tych działań z prawem oraz uwzględnienia możliwości realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

2.2. POLITYKA PRZESTRZENNA W ZAKRESIE OCHRONY ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH

Zachowanie walorów przyrodniczych Gminy Krasne winno być realizowane poprzez:

- ochronę wysokiej wartości gleb przed nierolniczym zagospodarowaniem na rzecz rozwoju warzywnictwa, ogrodnictwa i rolnictwa ekologicznego,
- wykorzystanie południowej części obszaru gminy jako terenów rekreacyjnych,
- utworzenie systemu naturalnych powiązań przyrodniczych zapewniających przewietrzanie i wentylację terenów,
- podniesienie stanu czystości cieków.

Jedyny pomnik przyrody na terenie gminy to 150 letni dąb rosnący obok apteki w centrum miejscowości Krasne. Należy objąć ochroną pomnikową przyrody żywej 21 obiektów, składających się z pojedynczych egzemplarzy lub grup drzew. Na terenie gminy powinna zaistnieć także inna forma przestrzennej ochrony przyrody tj. użytek ekologiczny. Formą tą należy objąć:

- dawne koryto Wisłoka – Stare Wisłoczysko ciągnące się wzdłuż północnej granicy Krasnego oraz w Palikówce i Strażowie,
- torfowisko niskie w Krasnem,
- śródleśne oczko wodne w Strażowie,
- niewielkie oczka wodne w Palikówce.

Wokół Pogórza Dynowskiego z kościółkiem p.w. św. Marii Magdaleny oraz Starego Wisłoczyska wyznaczono strefy ochrony krajobrazu kulturowego, w których chroni się również wartości przyrodnicze. Wszystkie lasy na terenie gminy, bez względu na stan własności, zaliczone są do ochronnych obszarów leśnych Rzeszowa.

2.3. POLITYKA PRZESTRZENNA W ZAKRESIE OCHRONY WARTOŚCI DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Aktualnie prawnej ochronie podlegają jedynie następujące obiekty:

- zespół kościelny w Krasnem: kościół parafialny p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny, murowane ogrodzenie terenu przykościelnego wraz z dzwonnica i dwiema kapliczkami oraz teren w obrębie tego ogrodzenia,
- kaplica cmentarna Bielańskich p.w. św. Bronisławy w Krasnem wraz z najbliższym otoczeniem,
- kolumna z figurą św. Antoniego w Krasnem,
- kościół filialny p.w. św. Marii Magdaleny w Malawie.

Ochroną konserwatorską na terenie Gminy Krasne w obecnych granicach administracyjnych należy objąć wszystkie podstawowe elementy charakterystyczne dla zespołów zabudowy wsi i związanych z nimi elementów krajobrazu naturalnego, jak:

- układy ruralistyczne, tj. pozostałości dawnego rozplanowania wsi i elementy dokumentujące ich późniejsze przekształcenia.
- mieszkalna i gospodarcza zabudowa wsi, tj. zespoły i zgrupowania budynków oraz budynki rozproszone o dobrze zachowanych cechach z tradycyjną dla regionu formą, sylwetą, wysokością, bryłą, wystrojem, itp.
- pozostałości rozplanowania po dawnych założeniach dworsko-parkowych i folwarcznych,
- obiekty wpisane do rejestru oraz spisu zabytków architektury i budownictwa,
- pomniki, figury, kapliczki i krzyże przydrożne,
- dobra kultury współczesnej w tym wartościowe architektonicznie budynki oraz zespoły zabudowy,
- krajobraz kulturowy, tj. ogólny charakter zabudowy, sposób zagospodarowania i użytkowania terenu oraz powiązania zabudowy z formami terenowymi, itp.

2.4. POLITYKA PRZESTRZENNA W ZAKRESIE JAKOŚCI ZAMIESZKIWANIA I OBSŁUGI ORAZ KSZTAŁTOWANIA ŁADU PRZESTRZENNEGO

Jednym z głównych celów polityki przestrzennej jest poprawa jakości życia mieszkańców rozumiana jako:

- proces poprawy środowiskowych warunków zamieszkiwania,
- proces usprawniania obsługi – dostępności do infrastruktury społecznej.

Poprawa warunków jakości zamieszkiwania, pracy i wypoczynku wiąże się z pojęciem ładu przestrzennego, do jakiego winna dążyć gospodarka przestrzenna zarówno w skali lokalnej jak też regionalnej i krajowej. Ład przestrzenny oznacza harmonijne zespalanie elementów środowiska przyrodniczego z antropogenną infrastrukturą. Kształtowanie ładu przestrzennego jest nieustającym procesem przekształcania środowiska zgodnie z przyjętym systemem wartości i możliwościami ich realizacji. Każde zagospodarowanie przestrzenne cechuje się określonym stanem ładu przestrzennego. Stopień społecznej aprobaty tego stanu wynika z oceny porównywania stanu istniejącego wobec pożądanego.

Ważnym zadaniem polityki przestrzennej jest zapewnienie miejsca - przestrzeni dla lokalizacji szeroko rozumianej obsługi mieszkańców w tym lokalizacji inwestycji celu publicznego. W obecnym stanie prawnym wyznaczenie lokalizacji musi być potwierdzone w planie miejscowym stanowiącym jedyną podstawę do utrzymywania rezerw planistycznych.

2.5. POLITYKA PRZESTRZENNA W ZAKRESIE KOMUNIKACJI

Przez teren Gminy Krasne z zachodu na wschód przebiega droga krajowa Nr 4 i magistrała kolejowa E 30. Przez każdą z miejscowości gminy przebiegają drogi powiatowe tworzące podstawowy element układu komunikacyjnego. Drogi gminne uzupełniają układ komunikacyjny obsługując przyległe obszary.

Dalszy rozwój Gminy Krasne w dużej mierze jest uwarunkowany rozwojem komunikacji wewnętrznej w optymalny sposób wykorzystujących istniejące zasoby komunikacyjne oraz zapisane w dotychczasowych planach rezerwy pod rozbudowę układu komunikacyjnego i zapewnienie właściwych powiązań układu komunikacyjnego gminy z układem zewnętrznym na poziomie zgodnym z potrzebami wynikającymi ze strategii rozwoju gospodarczego gminy i województwa przy założeniu:

- zapewnienia realizacji prognozowanych potrzeb przewozowych mieszkańców gminy przy zapewnieniu przyjętych standardów osiągalności celów podróży i poziomu usług transportowych,
- poprawy systemu funkcjonowania obsługi wewnętrznej w tym przede wszystkim bezpieczeństwa ruchu,
- ograniczeniu zagrożeń środowiskowych w tym głównie hałasu i zanieczyszczenia powietrza.

Najważniejszymi planowanymi elementami układu komunikacji zewnętrznej będzie autostrada A4 dostępna przez węzeł wschodni Rzeszowa, droga krajowa NR 4, odcinek drogi Krajowej Nr 19 oraz odcinki obwodnicy południowej, wschodniej i północnej miasta Rzeszowa powiązane komunikacyjnie z drogą krajową Nr 4.

Planowana modernizacja magistrali kolejowej Nr 30 celem dostosowania do dużych prędkości jest połączona ze znacznym ograniczeniem ilości przejazdów w poziomie torów i zastąpienie ich skrzyżowaniami dwupoziomowymi.

2.6. POLITYKA PRZESTRZENNA W ZAKRESIE INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Podstawowymi celami dla infrastruktury technicznej są:

- poprawa niezawodności (ciągłości) działania;
- poprawa standardu świadczonych usług;
- stworzenie podstaw dla rozwoju perspektywicznego systemów,
- zminimalizowanie niekorzystnych oddziaływań na środowisko oraz zdrowie ludzi,
- zminimalizowanie niekorzystnych oddziaływań estetycznych np. na krajobraz.

Perspektywiczne rozwiązania związane z systemami wodociągowym, kanalizacyjnym, ciepłowniczym, gazowniczym i usuwania odpadów zakładają maksymalne wykorzystanie sąsiedztwa i infrastruktury pobliskiego Rzeszowa w programach rozwoju Gminy Krasne. Zapewni to odpowiedni standard usług infrastrukturalnych na terenach gminy, które stają się w coraz większym stopniu zapleczem mieszkalnym pobliskiego Rzeszowa, wymagając odpowiedniego standardu.

Zapewnienie właściwego uzbrojenia technicznego terenów, na których mają rozwijać się osiedla budownictwa jednorodzinnego czy inne tereny do potencjalnego zainwestowania jest sporym wydatkiem i wymaga zapewnienia należytych parametrów ilościowych, jakościowych i niezawodnościowych, a udział budżetu Rzeszowa w ich finansowaniu pozwoli zaoszczędzić środki na inne cele w gminie. Zbliżenie infrastruktury technicznej Rzeszowa do Gminy Krasne może przynieść korzyści związane z zapewnieniem właściwych parametrów obsługi mieszkańców gminy, przede wszystkim w zakresie wodociągów i kanalizacji.

Zakłada się jednocześnie oparcie o własne źródła wody i systemy wodociągowe tych rejonów gminy, gdzie nieopłacalne lub niemożliwe technicznie byłoby korzystanie z sieci rzeszowskiej. Konieczne będzie podjęcie działań zmierzających do rozbudowy systemu kanalizacyjnego, dla zapewnienia obsługi mieszkańców Krasnego i Maławy. Dodatkowym aspektem jest tu konieczność zapewnienia odprowadzenia ścieków z terenów przeznaczonych pod tereny usługowe i przemysłowo-składowe.

W Gminie Krasne istnieją potencjalne możliwości wykorzystania zasobów energii geotermalnej, o ile potwierdzą się informacje mówiące o możliwościach technicznych wykorzystania takich złóż w systemie ciepłowniczym.

Główne zadania w zakresie infrastruktury elektroenergetycznej i telekomunikacyjnej to:

- utrzymanie i wykorzystanie do zaopatrzenia w energię elektryczną istniejących elektroenergetycznych linii napowietrznych wysokiego napięcia 110 kV ze strefami ochronnymi szerokości po 20 m od osi trasy linii,
- budowa, rozbudowa i modernizacja elektroenergetycznej sieci rozdzielczej, w szczególności na obszarach potencjalnego rozwoju,
- kształtowanie układów sieci w sposób zapewniający wymaganą niezawodność (ciągłość) zasilania. W szczególności wymagać to będzie wzrostu gęstości GPZ,
- ochrona planowanej zabudowy przed szkodliwym dla ludzi i środowiska elektromagnetycznym promieniowaniem nie jonizującym,
- racjonalne oświetlenie miejsc publicznych, w tym modernizacja oświetlenia ulicznego z zastosowaniem energooszczędnych rozwiązań
- wykorzystanie odnawialnych źródeł energii (słońca, wiatru, wody, biomasy).

W rozwoju telefonii podstawowe znaczenie mają nowoczesne centrale (jako czynnik umożliwiający zestawianie pożądaných połączeń), wzrost liczby abonentów oraz rozwój sieci telefonicznej (wiążącej abonentów z centralami i centrale między sobą).

2.7. AKTYWNA POLITYKA PRZESTRZENNA GMINY

Rola planowania przestrzennego w stymulowaniu rozwoju gospodarki lokalnej polega przede wszystkim na stworzeniu ram przestrzennych i warunków odpowiadających pozytywnie na potrzeby gospodarcze oraz ich zapotrzebowanie na szczególnego rodzaju tereny. STUDIUM stanowi przede wszystkim niezbędną podbudowę merytoryczną planów miejscowych oraz innych opracowań, w których będą określone warunki zabudowy i zagospodarowania terenu w obrębie obszarów nie objętych planami miejscowymi. Zasady, strategie i kierunki zagospodarowania przestrzennego nakreślone w STUDIUM, w trakcie sporządzania planów miejscowych zostaną przekształcone w jednoznaczne przepisy lokalne przez zdefiniowanie kategorii użytkowania, wyznaczenie granic obszarów i ustalenie warunków zagospodarowania.

Określenie w STUDIUM polityki przestrzennej ma na celu stworzenie możliwie szerokich, analitycznych podstaw konstruowania planów miejscowych. Wyniki STUDIUM, stanowiące treść uchwały określają własne zobowiązania samorządu gminy, stanowiąc swego rodzaju program działań tego samorządu na rzecz gminy.

Cele i kierunki działania określone w STUDIUM mogą mieć szersze znaczenie i zastosowanie dla władz gminy, niż tylko w zakresie gospodarki przestrzennej, ale przede wszystkim przy konstruowaniu programu gospodarczego gminy. Informacje zawarte w STUDIUM mogą się też przyczynić do racjonalizacji budżetu gminy i być pomocne przy podejmowaniu starań o subwencje. Mogą również wskazać potrzebę podjęcia przez gminę takich działań, jak:

- tworzenie zasobów terenów komunalnych,
- działania promocyjne,
- poprawa struktur zarządzania jednostkami organizacyjnymi,
- zwiększenia lub umożliwienia wpływu samorządu lokalnego na polityki rozwoju prowadzone przez przedsiębiorstwa zarządzające systemami.

Każda gmina ze względu na zakres realizowanych działań oraz wielkość posiadanego zasobu nieruchomości jest swego rodzaju monopolistą na lokalnym rynku nieruchomości. Rolę monopolisty gmina może i powinna wykorzystać prowadząc aktywną politykę gospodarowania nieruchomościami. Aby maksymalizować efekty polityka ta powinna być zdecydowanie aktywna. Oznacza to w szczególności aktywny udział gminy jako właściciela w lokalnym rynku nieruchomości.

Rozpoznanie struktury własnościowej i trendów przemian związanych z obrotem rynkowym a w miarę możliwości przekształcania jej w pożądanym kierunku jest jednym z głównych elementów aktywnej polityki przestrzennej gminy wyrażającej się:

- bezpośrednim udziałem gminy w obrocie gruntami przez tworzenie zasobów na określone cele publiczne oraz wymianę bądź promowanie działań innych podmiotów,
- pośrednim udziałem w sterowaniu pożądanymi procesami komasacji gruntów rolnych czy scalania i wtórnego podziału gruntów budowlanych.

Zakres i powodzenie aktywnej polityki gminy w przekształcaniu struktury własności jest często warunkiem realności osiągnięcia celów rozwoju. Z kolei, na zasadzie sprzężenia zwrotnego, działania te mogą istotnie wpłynąć na zakres i sposób formułowania oraz konkretyzację rozwiązań w toku sporządzania planów miejscowych.

Struktura własnościowa terenów stanowi uwarunkowanie możliwości rozwoju szczególnie istotne w gospodarce rynkowej. Rozpoznanie tej struktury i trendów przemian związanych z obrotem rynkowym a w miarę możliwości przekształcania jej w pożądanym kierunku jest jednym z głównym elementów aktywnej polityki przestrzennej gminy.

3. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW

3.1. STRUKTURA FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA GMINY

Tradycyjną funkcją terenów wiejskich była funkcja rolnicza. Postępujące procesy urbanizacji oraz czynniki ekonomiczne (nieopłacalność produkcji rolnej i hodowli) oraz społecznych (degradacja rangi zawodu rolnika) spowodowały generalną zmianę funkcji gminy z rolno – osadniczej na usługowo – osadniczą.

Gminę Krasne tworzyły od 1985 r. następujące jednostki osadnicze:

- miejscowość Krasne, która w strukturze sieci osadniczej była ośrodkiem gminnym,
- miejscowość Malawa,
- miejscowość Słocina,
- miejscowość Załęże,
- miejscowość Strażów,
- miejscowość Palikówka

Po zmianach granic administracyjnych i przyłączeniu od 1 stycznia 2006 r. do Rzeszowa miejscowości Słocina i Załęże Gminę Krasne tworzą następujące jednostki osadnicze:

- miejscowość Krasne, pozostająca w strukturze sieci osadniczej ośrodkiem gminnym,
- miejscowość Palikówka,
- miejscowość Strażów,
- miejscowość Malawa.

Gmina Krasne sąsiadująca z Rzeszowem i posiadająca z miastem dobre związki funkcjonalne może pełnić w stosunku do niego funkcje pomocnicze i na nich opierać swój rozwój. Główne inwestycje komercyjne będą kierowane na zagospodarowanie terenów wzdłuż ważnych szlaków komunikacyjnych przebiegających przez teren gminy. Gmina będzie oferować tereny budowlane z przeznaczeniem pod budownictwo mieszkaniowe i handlowo – usługowe. Atrakcją dla mieszkańców i potencjalnych inwestorów będzie szeroko rozwinięta sfera usług podstawowych oraz gwarancja spokoju i bezpieczeństwa.

Sąsiedztwo miasta Rzeszowa i położenie w paśmie kształtującej się aglomeracji rzeszowskiej narzuciło zasady przekształceń struktury przestrzennej gminy Krasne. Kształtująca się aglomeracja rzeszowska przyjmuje model pasmowy-krzyżowy na kierunkach wschód – zachód i północ – południe z miastem Rzeszowem jako punktem węzłowym aglomeracji. Miasto Rzeszów, położone na historycznie ukształtowanych szlakach transportowych rozwija się w układzie koncentrycznym, pozwalającym na optymalizację funkcjonowania całej struktury przestrzennej i jej podstawowych składników jak strefy funkcjonalne, komunikacja czy infrastruktura techniczna.

Gmina Krasne leżąc w paśmie Rzeszów – Łańcut znajduje się w terenie najszybciej urbanizującego się obszaru aglomeracji rzeszowskiej. Wiodącą ideą rozwoju przestrzennego zagospodarowania jest osiągnięcie ładu przestrzennego rozumianego jako ukształtowanie przestrzeni tworzące harmonijną całość oraz uwzględniające wszelkie uwarunkowania i wymagania. Jako optymalną drogę do racjonalnego gospodarowania zasobami i przyspieszonej redukcji opóźnienia cywilizacyjnego znacznej jego części zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju przyjęto wielofunkcyjność obszaru gminy.

Rozwój aglomeracji rzeszowskiej na kierunku wschodnim postępuje aktualnie spontanicznie bez jakiegokolwiek odpowiedniego przygotowania planistycznego zarówno na szczeblu gminy, miasta Rzeszowa, powiatu czy województwa. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne jest pierwszym dokumentem planistycznym, który kształtuje strukturę funkcjonalno – przestrzenną Gminy Krasne jako fragmentu większego obszaru w nawiązaniu do zagospodarowania terenów przyległych.

Dla Gminy Krasne zaproponowano model struktury przestrzennej oparty na drodze krajowej Nr 4 i magistrali kolejowej E 30 jako osiach układu z systemem dróg wspomagających w układzie horyzontalnym po północnej i po południowej stronie wraz z siecią dróg wertykalnych tworzących ruszt podstawowego układu komunikacji obszaru.

Każda z miejscowości Gminy Krasne została uznana za odrębną jednostkę strukturalną, ponieważ stanowi wyodrębniony przestrzennie i funkcjonalnie obszar:

- jednostka strukturalna I - Krasne,
- jednostka strukturalna II - Palikówka,
- jednostka strukturalna III - Strażów,
- jednostka strukturalna IV - Maława.

W każdej jednostce strukturalnej wyznaczono tereny rozwojowe kierując się zasadami i standardami kształtowania zespołów osadniczych uwzględniając wszelkiego rodzaju uwarunkowania, ograniczenia i bariery rozwoju.

Największy przyrost terenów inwestycyjnych, zarówno pod zabudowę mieszkaniową jak również pod zabudowę usługową i obiekty produkcyjne, zaplanowano w jednostce strukturalnej I - Krasne. W zachodniej części miejscowości w rejonie skrzyżowania drogi krajowej Nr 4 z odcinkiem obwodnicy wschodniej miasta Rzeszowa wyznaczono tereny zabudowy usługowej, tereny wielkopowierzchniowych obiektów handlowych oraz tereny parku technologicznego. W północnej części miejscowości wyznaczono tereny zabudowy usługowej oraz centrum spedycyjnego. Po zachodniej stronie istniejącej zabudowy wyznaczono nowe tereny aż do planowanej drogi lokalnej przebiegającej za powiększonym cmentarzem. Wyznaczone tereny po wschodniej stronie istniejącej zabudowy do trasy projektowanej drogi publicznej klasy GP stanowią szansę realizacji nowego dużego osiedla mieszkaniowego z centrum usługowym sprzężonym z centrum historycznym. Szansa jest uwarunkowana głównie konsekwentną polityką przestrzenną uwzględniającą odpowiednie przygotowanie planistyczne i realizację poszczególnych zespołów mieszkaniowych z odpowiednią dostępnością komunikacyjną oraz pełną infrastrukturą techniczną i społeczną jako etapów osiągnięcia kolejnych efektów inwestycyjnych i przestrzennych.

Wyznaczone tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej w pozostałych jednostkach strukturalnych w zasadzie uzupełniają istniejącą zabudowę.

W jednostce strukturalnej II - Palikówka nowe tereny inwestycyjne wypełniają przestrzeń zawartą pomiędzy głównymi ciągami komunikacyjnymi.

Jednostkę strukturalną III stanowią powiększone tereny historycznej zabudowy Strażowa oraz kształtujący się teren osiedla Strażów - Olszyny.

Jednostka strukturalna IV - Maława obejmuje zabudowę usługową wzdłuż drogi krajowej Nr 4, tereny istniejącej zabudowy mieszkaniowej oraz planowane tereny rozwojowe wyznaczone w zachodniej i północno - wschodniej stronie miejscowości wzdłuż drogi powiatowej do Kraczkowej. Zaplanowano nowe tereny zabudowy mieszkaniowej w przysiółkach Maława - Zagóra uwzględniając specyficzne uwarunkowania wynikające głównie z ochrony wartości krajobrazowych w tym ekspozycji.

3.2. GŁÓWNE KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA MIEJSCOWOŚCI KRASNE

Wieś Krasne jako ośrodek gminny stanowi najbardziej liczną miejscowość gminy - aktualnie 3 545 mieszkańców, w perspektywie około 15 000 mieszkańców, bariera progowa rozwoju systemów infrastruktury do 6500 mieszkańców. Miejscowość podlega szybkiej urbanizacji - wykazuje stałe tendencje wzrostu mieszkańców i najbardziej dynamiczny rozwój potencjału gospodarczego. Wieś posiada wyposażenie w podstawową infrastrukturę społeczną i techniczną. Dla zapewnienia dalszego rozwoju wymaga działań skierowanych na:

- podniesienie rangi kształtującego się usługowego ośrodka gminy i uzupełnienia go nowymi usługami,
- przekształcenia przestrzenne i uzupełnienia istniejącej zabudowy,
- wyznaczenie nowych terenów mieszkalnictwa i usług,
- przebudowy i modernizacji układu komunikacyjnego.

Należy dążyć do uporządkowania zdegradowanych funkcjonalnie i estetycznie terenów zabudowy oraz zapewnić ochronę zabytkowego układu planistycznego wsi. Wyznaczone nowe tereny mieszkaniowe po zachodniej i wschodniej stronie mają zapewnić dalszy skoordynowany z rozwojem infrastruktury społecznej i technicznej rozwój miejscowości przy zapewnieniu ładu przestrzennego. Bariery rozwoju są możliwości progowe (max 6500 mieszkańców) istniejącego systemu kanalizacyjnego opartego na oczyszczalni lokalnej – należy dążyć do skierowania ścieków z nowych terenów zabudowy na oczyszczalnię rzeszowską. W celu osiągnięcia zakładanego poziomu zagospodarowania należy:

- zapewnić koordynację planistyczną dla porządkowania i przebudowy zabudowy oraz dla większych powierzchniowo terenów przewidzianych pod nową zabudowę,
- tworzyć preferencje lokalizacyjne dla realizacji nowych usług na wyznaczonych terenach.

3.3 GŁÓWNE KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA MIEJSCOWOŚCI PALIKÓWKA

Palikówka - aktualnie 1196 mieszkańców w perspektywie 3 000 mieszkańców, jest najmniejszą liczebnie miejscowością gminy. Cały obszar miejscowości leży w strefie chronionego krajobrazu. Przez wieś przebiega korytarz ekologiczny stanowiący jeden ze składowych elementów projektowanej wojewódzkiej i krajowej sieci ECONET – Polska. Z uwagi na zweryfikowaną przez Studium RZGW w Krakowie granicę obszarów narażonych na zalewanie wodami powodziowymi Q 1% rzeki Wisłok wyznacza się dodatkowe tereny inwestycyjne poza ustalonymi w dotychczas obowiązujących planach. Planuje się aktywizację terenu po realizacji autostrady przechodzącej przez tereny w północnej części wsi. Dla zapewnienia rozwoju wymaga działań skierowanych na:

- podniesienie rangi kształtującego się ośrodka usługowego i uzupełnienia go nowymi usługami,
- przekształcenia przestrzenne i uzupełnienia istniejącej zabudowy,
- utrzymanie rezerw terenowych na przebudowę i modernizację układu komunikacyjnego.

Należy dążyć do uporządkowania zdegradowanych funkcjonalnie i estetycznie terenów zabudowy oraz zapewnić ochronę zabytkowego układu planistycznego wsi. W celu osiągnięcia zakładanego poziomu zagospodarowania należy:

- tworzyć preferencje lokalizacyjne dla realizacji nowych usług na wyznaczonych terenach,
- wykorzystać korytarz ekologiczny projektowanej wojewódzkiej i krajowej sieci ECONET jako szansę rozwojową miejscowości.

3.4 GŁÓWNE KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA MIEJSCOWOŚCI STRAŻÓW

Strażów - aktualnie 1545 mieszkańców w perspektywie 4000 mieszkańców. Miejscowość posiada wyposażenie w podstawową infrastrukturę społeczną i techniczną. Większa część obszaru miejscowości leży w strefie chronionego krajobrazu. Dla zapewnienia dalszego rozwoju wymaga działań skierowanych na:

- podniesienie rangi kształtującego się ośrodka usługowego i uzupełnienia go nowymi usługami,
- przekształcenia przestrzenne i uzupełnienia istniejącej zabudowy,
- wyznaczenie nowych terenów mieszkalnictwa i usług.

Należy dążyć do uporządkowania zdegradowanych funkcjonalnie i estetycznie terenów zabudowy oraz zapewnić ochronę zabytkowego układu planistycznego wsi. Wyznaczone po północnej i południowej stronie istniejącej zabudowy nowe tereny mieszkaniowe mają zapewnić dalszy skoordynowany z rozwojem infrastruktury społecznej i technicznej rozwój miejscowości przy zapewnieniu ładu przestrzennego. W celu osiągnięcia zakładanego poziomu zagospodarowania należy:

- zapewnić koordynację planistyczną dla porządkowania i przebudowy zabudowy oraz dla większych powierzchniowo terenów przewidzianych pod nową zabudowę,
- tworzyć preferencje lokalizacyjne dla realizacji nowych usług na wyznaczonych terenach.

3.5 GŁÓWNE KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA MIEJSCOWOŚCI MALAWA

Malawa - aktualnie 2812 mieszkańców osób, w perspektywie 5000 mieszkańców, bariera progowa rozwoju 3000 osób mieszkańców - jest najbardziej malowniczo położoną i rozplanowaną miejscowością gminy. Miejscowość nie posiada pełnego wyposażenia w podstawową infrastrukturę społeczną i techniczną. Północna część obszaru miejscowości leży w strefie chronionego krajobrazu. Dla zapewnienia dalszego rozwoju wymaga działań skierowanych na:

- wyznaczenie nowych terenów mieszkalnictwa i usług,
- przebudowy i modernizacji układu komunikacyjnego,
- budowy i modernizacji infrastruktury technicznej.

Należy dążyć do uporządkowania zdegradowanych funkcjonalnie i estetycznie terenów zabudowy w północnej części wsi oraz zapewnić ochronę zabytkowego układu planistycznego wsi. Wyznaczone nowe tereny mieszkaniowe po zachodniej i wschodniej stronie mają zapewnić dalszy skoordynowany z rozwojem infrastruktury społecznej i technicznej rozwój miejscowości przy zapewnieniu ładu przestrzennego. Bariery rozwoju są możliwości progowe (max. 3000 mieszkańców) istniejącego systemu kanalizacyjnego opartego na jednym kolektorze odbierającym ścieki – należy dążyć do skierowania ścieków z nowych terenów zabudowy na oczyszczalnię rzeszowską drugim kolektorem. W celu osiągnięcia zakładanego poziomu zagospodarowania należy:

- zapewnić koordynację planistyczną dla porządkowania i przebudowy zabudowy oraz dla większych powierzchniowo terenów przewidzianych pod nową zabudowę mieszkaniowo-usługową,
- tworzyć preferencje lokalizacyjne dla realizacji nowych na wyznaczonych terenach,
- wykorzystać walory przyrodniczo – krajobrazowe dla rozwoju funkcji turystycznej i lokalizacji zabudowy pensjonatowo – rezydencjalnej.

4. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENÓW

4.1. GŁÓWNE KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW

Gmina Krasne to w perspektywie kilkunastu lat wielofunkcyjny zespół jednostek osadniczych wyposażonych w kompletną infrastrukturę społeczną. Obok nowych terenów mieszkalnictwa pojawią się zespoły zabudowy usługowej. Czynnikiem generującym rozwój przestrzenny będzie rozbudowa systemu komunikacyjnego i infrastruktury technicznej. Gospodarka nieruchomościami oraz rozwój budownictwa wpłyną z kolei na wzrost zamożności mieszkańców.

Planowany rozwój gospodarczy wymaga odpowiedniego przygotowania planistycznego. Kierunki zagospodarowania terenów zawarte w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy są podstawą działalności merytorycznej tak w odniesieniu do sporządzania planów miejscowych jak i decyzji administracyjnych na obszarach nie objętych planami.

Podstawą tej działalności jest zrównoważony rozwój, integrujący działania polityczne, gospodarcze i społeczne z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych.

Rozwój i przekształcenia struktury przestrzennej gminy obejmują wszystkie obszary funkcjonalne, w tym:

- obszary zabudowane i obszary, które mogą być przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową i mieszkaniowo-usługową,
- obszary zabudowane i obszary, które mogą być przeznaczone pod zabudowę usługową,
- obszary zabudowane i obszary, które mogą być przeznaczone pod tereny usług publicznych,
- obszary, które mogą być przeznaczone pod usługi sportu, turystyki i rekreacji,
- obszary zabudowane i obszary, które mogą być przeznaczone pod tereny wielkopowierzchniowych obiektów handlowych,
- obszary zabudowane i obszary, które mogą być przeznaczone pod tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów
- obszary, które mogą być przeznaczone pod tereny zabudowy usługowej oraz tereny obiektów produkcyjnych parku technologicznego,
- *[obszary które mogą być przeznaczone pod tereny zabudowy usługowo-produkcyjnej,]⁸*
- obszary zabudowane i obszary, które mogą być przeznaczone pod tereny usług rzemieślniczych oraz działalności gospodarczej,
- obszary, które mogą być przeznaczone pod tereny centrum spedycyjnego,
- obszary zabudowane i obszary, które mogą być przeznaczone pod tereny kopalni gazu,
- obszary gruntów rolnych,
- obszary trwałych użytków zielonych,
- obszary rolne do zalesienia,
- obszary rolne z możliwością zabudowy mieszkaniowej,
- obszary zieleni objęte formami ochrony przyrody,
- obszary zieleni urządzonej,
- obszary lasów,
- obszary zainwestowane i obszary, które mogą być przeznaczone pod cmentarze,
- obszary zagrożone powodzią,
- obszary wód powierzchniowych,
- tereny komunikacji,
- tereny urządzeń infrastruktury technicznej.

4.2. KIERUNKI I WSKAŹNIKI ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENÓW

4.2.1. Obszary zabudowane i obszary, które mogą być przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową

Obszary zabudowane i które mogą być przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową z dopuszczeniem zabudowy usługowej (oznaczone na rysunku symbolem MN) obejmują tereny już zabudowane i przeznaczone pod realizację zabudowy mieszkalnej, mieszkalnej jednorodzinnej, mieszkalno- usługowej wraz z drogami, parkingami, garażami, zielenią towarzyszącą i niezbędną infrastrukturą techniczną przy zachowaniu warunków wynikających z przepisów szczególnych, ochrony środowiska przyrodniczego, kulturowego i krajobrazu. Uciążliwość usług nie może wykraczać poza granice działki i powodować pogorszenia stanu środowiska.

Uzupełnienie istniejącej zabudowy na podstawie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu o ile nie wymaga uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze. Planowanie nowych terenów zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej wymaga sporządzenia planów miejscowych w granicach wydzielonych kwartałów zabudowy.

W planach miejscowych należy ustalić:

- zasady ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- zasady kształtowania zabudowy przy ograniczeniu wysokości obiektów do 9.0 m,
- zasady etapowania inwestycji,
- zasady dotyczące dostępności oraz obsługi komunikacyjnej oraz ilości miejsc parkingowych kierując się wskaźnikiem 2 miejsca postojowe dla samochodów na budynek mieszkalny jednorodzinny oraz minimum 1 miejsce postojowe na każde 50 m² powierzchni usługowej,
- zasady dotyczące infrastruktury technicznej.

[1. Obszar lokalizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w miejscowości Krasne, oznaczony na rysunku Studium symbolem MN].

Główne funkcje i kierunki zagospodarowania przestrzennego:

Obszar wskazany pod lokalizację zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, w którym dopuszcza się:

- lokalizację dróg wewnętrznych,
- dojazdów,
- infrastruktury technicznej.

W przedmiotowym obszarze:

- należy uwzględnić położenie w strefach gazociągów wysokiego ciśnienia g 400 i g 700,
- położenie w sąsiedztwie napowietrznych linii średniego napięcia 15 kV.

Parametry i wskaźniki urbanistyczne:

- wskaźnik powierzchni zabudowy do powierzchni działki budowlanej nie większy niż 30%,
- minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 30% powierzchni działki budowlanej,
- maksymalna wysokość zabudowy do 10 m,
 - w granicach każdej wydzielonej działki budowlanej należy zagospodarować nie mniej niż 2 miejsca postojowe, w tym dopuszcza się ich lokalizację w garażu.].

[W terenach MN objętych 7 zmianą Studium:

- wysokość zabudowy do 12 m, z możliwością zróżnicowania wysokości zabudowy dla poszczególnych rodzajów obiektów budowlanych,
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna - 30% powierzchni działki budowlanej,
- maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy: 60% powierzchni działki budowlanej
- dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – minimum 2 miejsca postojowe na 1 mieszkanie.

4.2.1.1. Obszar zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej – tereny oznaczone symbolami MW w obszarze zmiany Nr 7

W celu poprawy walorów przestrzennych i estetycznych zagospodarowania obszarów konieczne jest podjęcie działań zmierzających w stronę:

- poprawy estetyki i standardu technicznego budynków (kolorystyka, detal itp.),
- wprowadzenia urządzonej zieleni wysokiej i komponowanej zieleni niskiej,
- wzbogacenia obszarów tzw. małą architekturą o wysokim poziomie technicznymi estetycznym,
- dbałości o atrakcyjne nawierzchnie, urządzenie ciągów spacerowych, placów i ścieżek rowerowych,
- lokalizowania nowych budynków mieszkaniowych wielorodzinnych i usługowych.

Działania w tych obszarach powinny obejmować realizację spójnych architektonicznie i przestrzennie osiedli mieszkaniowych wielorodzinnych z towarzyszeniem usług profilowanych głównie na zaspokojenie potrzeb mieszkańców nowych osiedli.

Główne funkcje i kierunki zagospodarowania obszarów:

- zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna (MW).

Dopuszczalny kierunek zagospodarowania obszarów:

- usługi w szczególności: administracyjno - biurowe, usługi handlu detalicznego, oświaty, nauki, edukacji, odnowy biologicznej i ochrony zdrowia, opieki społecznej, sportu i rekreacji, kultury, projektowania i pracy twórczej, gastronomii, turystyki, działalności weterynaryjnej, drobne usługi rzemieślnicze, takie jak usługi fryzjerskie, kosmetyczne, pralnicze oraz drobne usługi napraw sprzętu codziennego użytku, itp.,
- zachowanie enklaw istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

W obszarach tych dopuszcza się lokalizację:

- dróg publicznych, dróg wewnętrznych, ciągów pieszo-jezdných, parkingów i garaży;
- zieleni izolacyjnej, zieleni urządzonej oraz infrastruktury technicznej.

W obszarach MW objętych 7 zmianą Studium:

- wysokość zabudowy do 18 m, z możliwością zróżnicowania wysokości zabudowy dla poszczególnych rodzajów obiektów budowlanych,
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna - 15 % powierzchni działki budowlanej,
- maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy: 60% powierzchni działki budowlanej,
- obowiązują następujące zasady dotycząc ilości miejsc parkingowych:
 - dla usług, w tym handlu (sklep, punkt usługowy) – 20 miejsc postojowych na 1000 m² powierzchni użytkowej (bez powierzchni magazynowej), jednak nie mniej niż 5 miejsc na sklep, punkt usługowy,
 - dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej – minimum 2 miejsca postojowe na 1 lokal mieszkalny.]⁷

4.2.2. Obszary zabudowane i obszary, które mogą być przeznaczone pod zabudowę usługową

Obszary zabudowane i obszary, które mogą być przeznaczone pod zabudowę usługową (oznaczone symbolami U) obejmują tereny zainwestowane i nowo wyznaczone tereny przeznaczone pod lokalizację i perspektywiczny rozwój usług w tym usług komercyjnych zgodnie z potrzebami rozwojowymi obsługiwanych jednostek osadniczych. Podstawowe przeznaczenie terenu, rozumiane jako dominująca funkcja terenu, nie wyklucza adaptacji istniejącego zainwestowania pod warunkiem analizy aktualnych i perspektywicznych potrzeb terenowych.

Dla nowo wyznaczonych terenów wymagane sporządzenie planów miejscowych, w których ustali się przeznaczenie terenów, linie rozgraniczające tereny o różnych funkcjach lub różnych zasadach zagospodarowania oraz zasady i warunki zagospodarowania tych terenów, uwzględniające wszystkie lokalne uwarunkowania i ograniczenia.

W planach miejscowych należy ustalić:

- zasady ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- zasady kształtowania zabudowy przy ograniczeniu ilości kondygnacji do trzech lub wysokości obiektów do 12.0 m,
- zasady etapowania inwestycji,
- zasady dotyczące dostępności i obsługi komunikacyjnej oraz ilości miejsc parkingowych kierując się wskaźnikiem 1 miejsce postojowe na każde 25 m² powierzchni usługowej,
- zasady dotyczące infrastruktury technicznej.

1. [Obszar lokalizacji usług komercyjnych w Malawie oznaczony na rysunku Studium symbolami U_1^6 i U_2^6 :

Główne funkcje i kierunki zagospodarowania przestrzennego obszarów:

Obszar wskazany pod lokalizację usług komercyjnych, w którym dopuszcza się lokalizację:

- dróg wewnętrznych, parkingów i garaży;
- zieleni urządzonej oraz infrastruktury technicznej;
- lokalizację inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej.

W przedmiotowym obszarze:

- zakazuje się lokalizacji inwestycji mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
- nakazuje się kształtowanie zabudowy w otoczeniu zieleni urządzonej– zgodnie z niżej podanymi parametrami i wskaźnikami dotyczącymi kształtowania zabudowy;
- dopuszcza się przekształcanie, za pomocą scaleń i podziałów, istniejących układów własnościowych;
- nakazuje się opracowanie m.p.z.p.

Parametry i wskaźniki urbanistyczne:

- maksymalna intensywność zabudowy nie większa niż 5,0 dla działki budowlanej;
- minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej (PBC) nie mniej niż 30 % powierzchni działki budowlanej;
- wskaźnik powierzchni zabudowy do powierzchni działki budowlanej nie większy niż 70% powierzchni działki budowlanej;
- przy kształtowaniu linii zabudowy należy ustalić odległość nieprzekraczalnej lub/i obowiązującej linii zabudowy od dróg publicznych;
- maksymalna wysokość zabudowy do 18 m;
- miejsca postojowe na wydzielonych parkingach naziemnych lub podziemnych;
- ilość miejsc postojowych: 1 miejsce postojowe winno przypadać na nie mniej niż 100 m² powierzchni użytkowej.

Przy zagospodarowaniu terenu należy uwzględnić położenie terenu w granicach obszaru i terenu górniczego złoża gazu ziemnego „Husów – Albigowa- Krasne1” Nr 4611 wyznaczonego decyzją Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 08.03.1999 r. znak DGe/EZ/487/1199/99.

Przy zagospodarowaniu terenu należy uwzględnić położenie terenu w obszarze udokumentowanego złoża gazu ziemnego „Husów – Albigowa- Krasne” GZ 4611.

Przy zagospodarowaniu terenu należy uwzględnić strefy ochronne od gazociągów i rurociągów wody złożowej.

Przy zagospodarowaniu terenu należy uwzględnić konieczność zagospodarowania wód opadowych⁶.

4.2.3. Obszary zabudowane i obszary, które mogą być przeznaczone pod tereny usług publicznych

Obszary zabudowane i przeznaczone pod tereny usług publicznych (oznaczone symbolami UP) obejmują tereny zainwestowane i nowo wyznaczone tereny przeznaczone pod lokalizację i perspektywiczny rozwój usług publicznych zgodnie z potrzebami rozwojowymi obsługiwanych jednostek osadniczych np. oświaty, zdrowia oraz kultury.

Podstawowe przeznaczenie terenu, rozumiane jako dominująca funkcja terenu, nie wyklucza adaptacji istniejącego zainwestowania pod warunkiem analizy aktualnych i perspektywicznych potrzeb terenowych. Wymagane sporządzenie planów miejscowych stanowiących jedyną podstawę prawną do zachowania odpowiednich rezerw planistycznych.

W planach miejscowych należy ustalić:

- zasady ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- zasady kształtowania zabudowy przy ograniczeniu ilości kondygnacji do trzech lub wysokości obiektów do 12.0 m,
- zasady etapowania inwestycji,
- zasady dotyczące dostępności i obsługi komunikacyjnej oraz ilości miejsc parkingowych kierując się wskaźnikiem 1 miejsce postojowe na każde 25 m² powierzchni usługowej,
- zasady dotyczące infrastruktury technicznej.

4.2.4. Obszary, które mogą być przeznaczone pod usługi sportu, turystyki i rekreacji

Tereny sportu i rekreacji (oznaczone na rysunku symbolami US) obejmują tereny, które mogą być przeznaczone na urządzenia rekreacyjne oraz obiekty sportowe oraz związaną z nimi zabudowę kubaturową, drogi i parkingi oraz niezbędną infrastrukturę techniczną przy zachowaniu przepisów szczególnych dotyczących ochrony środowiska przyrodniczego kulturowego i krajobrazu.

W planach miejscowych należy ustalić:

- zasady ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- zasady kształtowania zabudowy przy ograniczeniu ilości kondygnacji do dwóch lub wysokości obiektów do 9.0 m,
- zasady etapowania inwestycji,
- zasady dotyczące dostępności i obsługi komunikacyjnej oraz odpowiedniej ilości miejsc parkingowych,
- zasady dotyczące infrastruktury technicznej.

[Obszar lokalizacji usług sportu i rekreacji w Malawie oznaczony na rysunku Studium symbolem 1US

Główne funkcje i kierunki zagospodarowania przestrzennego obszaru

- urządzenia i obiekty sportu i rekreacji.

Dopuszcza się:

- obiekty zaplecza technicznego i sanitarnego,
- zieleń niską i obiekty małej architektury,
- tereny rolne (jako zachowanie stanu istniejącego),
- sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, w tym komunikacji.

Zakazuje się:

- zabudowy kubaturowej,
- obiektów usług gastronomii i handlu.

Zasady zagospodarowania terenu oraz cechy zabudowy:

- udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniej niż 40 % powierzchni terenu,
- wysokość zabudowy – nie więcej niż 20,0m.]⁵

4.2.5. Obszary zabudowane i obszary, które mogą być przeznaczone pod tereny wielkopowierzchniowych obiektów handlowych

Obszary zabudowane i obszary, które mogą być przeznaczone pod tereny wielkopowierzchniowych obiektów handlowych oraz obiektów handlowych o powierzchniach sprzedaży zgodnie z obowiązującymi przepisami (oznaczone symbolami UC) obejmują głównie tereny położone wzdłuż drogi krajowej Nr 4 w miejscowościach Krasne i Malawa. Dostępność komunikacyjna terenów UC położonych w zachodniej części gminy zgodnie z warunkami określonymi przez GDDKIA Oddział w Rzeszowie poprzez dwupoziomowe zjazdy z drogi krajowej Nr 4. Dostępność komunikacyjna terenów UC położonych we wschodniej części gminy poprzez dwupoziomowe zjazdy z drogi krajowej Nr 4 lub system dróg zbiorczych wzdłuż drogi krajowej Nr 4. Gmina Krasne posiada sporządzoną prognozę skutków budowy takich obiektów dla komunikacji, rynku pracy, istniejącej sieci handlowej oraz zaspokojenia potrzeb i interesów konsumentów.

Obiekty wielkopowierzchniowe wzbogacą – stworzą nową - ofertę handlową dla gmin ościennych. Każdorazowo wymagane jest sporządzenie planu miejscowego, w których ustali się przeznaczenie terenów, linie rozgraniczające tereny o różnych funkcjach lub różnych zasadach zagospodarowania oraz zasady i warunki zagospodarowania tych terenów, uwzględniające wszystkie lokalne uwarunkowania i ograniczenia.

W planach miejscowych należy ustalić:

- zasady ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- zasady kształtowania zabudowy przy ograniczeniu ilości kondygnacji do dwóch lub wysokości obiektów do 9.0 m,
- zasady etapowania inwestycji,
- zasady dotyczące dostępności i obsługi komunikacyjnej oraz odpowiedniej ilości miejsc parkingowych kierując się wskaźnikiem 1 miejsce postojowe na każde 50 m² powierzchni usługowej,
- zasady dotyczące infrastruktury technicznej.

4.2.6. Obszary zabudowane i obszary, które mogą być przeznaczone pod tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów

Obszary zabudowane i obszary, które mogą być przeznaczone pod tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów (oznaczone symbolem P) obejmują tereny położone we wszystkich miejscowościach gminy. Tereny te usytuowane są poza

terenami zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej i mają korzystne pod względem dostępności komunikacyjnej położenie. Uzupełnienie istniejącej zabudowy na podstawie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu o ile nie wymaga uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze. Planowanie nowych terenów usług rzemieślniczych oraz działalności gospodarczej wymaga sporządzenia planów miejscowych.

W planach miejscowych należy ustalić:

- zasady ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- zasady kształtowania zabudowy przy ograniczeniu ilości kondygnacji do dwóch lub wysokości obiektów do 9.0 m,
- zasady etapowania inwestycji,
- zasady dotyczące dostępności i obsługi komunikacyjnej oraz odpowiedniej ilości miejsc parkingowych kierując się wskaźnikiem 1 miejsce postojowe na każde 50 m² powierzchni usługowej lub 100 m² powierzchni produkcyjnej,
- zasady dotyczące infrastruktury technicznej.

1. [Obszar lokalizacji produkcji, składów i magazynów oraz usług w Maławie, oznaczony na rysunku Studium symbolami P/U₁⁶ i P/U₂⁶ :

Główne funkcje i kierunki zagospodarowania przestrzennego obszarów:

Obszary wskazane pod lokalizację: produkcji, składów i magazynów oraz usług:

- zabudowy produkcyjnej;
- składów i magazynów;
- zabudowy usługowej;

We wskazanym obszarze dopuszcza się również lokalizację:

- dróg wewnętrznych, parkingów oraz garaży;
- zieleni urządzonej oraz infrastruktury technicznej;
- inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej.

W przedmiotowym obszarze:

- zakazuje się lokalizacji inwestycji mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
- nakazuje się kształtowania zabudowy w otoczeniu zieleni urządzonej– zgodnie z niżej podanymi parametrami i wskaźnikami dotyczącymi kształtowania zabudowy;
- dopuszcza się przekształcanie, za pomocą scaleń i podziałów, istniejących układów własnościowych;
- nakazuje się opracowanie m.p.z.p.

Parametry i wskaźniki urbanistyczne:

- minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej (PBC) nie mniej niż 20 % działki budowlanej;
- wskaźnik intensywności zabudowy do powierzchni działki 2,0;
- wskaźnik powierzchni zabudowy do powierzchni działki budowlanej nie większy niż 60% powierzchni działki budowlanej;
- przy kształtowaniu linii zabudowy należy ustalić odległość nieprzekraczalnej lub/i obowiązującej linii zabudowy od dróg publicznych;
- maksymalna wysokość budynków usługowych do 15 m;
- maksymalna wysokość budynków produkcyjnych, składowych i magazynowych do 15 m;
- ograniczenia dotyczące wysokości zabudowy nie dotyczą inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej;
- miejsca postojowe na wydzielonym parkingu naziemnym, dopuszcza się lokalizowanie parkingów podziemnych i wielopoziomowych;
- ilość miejsc postojowych: 1 miejsce postojowe winno przypadać na nie mniej niż 100 m² powierzchni użytkowej.

Przy zagospodarowaniu terenu należy uwzględnić konieczność zagospodarowania wód opadowych

4.2.7. Obszary, które mogą być przeznaczone pod tereny zabudowy usługowej oraz tereny obiektów produkcyjnych parku technologicznego

Obszary, które mogą być przeznaczone pod tereny zabudowy usługowej oraz tereny obiektów produkcyjnych (oznaczone symbolem U/P) obejmują tereny niezabudowane parku technologicznego przeznaczone pod realizację położone w zachodniej części wsi Krasne. Obszar ten posiada korzystne pod względem dostępności komunikacyjnej położenie:

- sąsiedztwo drogi krajowej Nr 4,
- sąsiedztwo wschodniej obwodnicy północnej miasta Rzeszowa,
- dogodnie skomunikowanie z podłączeniem do wschodniego węzła autostrady A4,
- dogodnie skomunikowanie z lotniskiem w Jasionce.

Tereny te stanowią obszar strategiczny gminy i wymagają sporządzenia planu miejscowego na etapie konkretyzacji programu centrum z uwagi na rangę zagadnienia, konieczność koordynacji działań inwestycyjnych, uzyskanie zgody na zmianę przeznaczenia gruntów na cele nierolnicze oraz na istniejące uwarunkowania.

W planach miejscowych należy ustalić:

- zasady ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- zasady kształtowania zabudowy przy ograniczeniu ilości kondygnacji do dwóch lub wysokości obiektów do 9.0 m,
- zasady etapowania inwestycji,
- zasady dotyczące dostępności i obsługi komunikacyjnej oraz odpowiedniej ilości miejsc parkingowych kierując się wskaźnikiem 1 miejsce postojowe na każde 50 m² powierzchni usługowej lub 100 m² powierzchni produkcyjnej,
- zasady dotyczące infrastruktury technicznej.

[4.2.7a. Obszar który może być przeznaczone pod tereny zabudowy usługowo-produkcyjnej

Teren zabudowy usługowo-produkcyjnej w Palikówce, oznaczony na rysunku Studium symbolem U/P^B. Stanowi teren objęty ustaleniami obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z ustalonym przeznaczeniem pod zabudowę usługową. Posiada korzystne położenie pod rozszerzenie obowiązującego przeznaczenia o funkcje produkcyjne oraz składowo-magazynowe.

Teren stanowi strategiczny dla gminy obszar wymagający sporządzenia zmiany obowiązującego planu miejscowego lub uchwalenia nowego planu z uwagi na poszerzenie oferty inwestycyjnej polegającej na ustaleniu kierunku zagospodarowania jako usługowo-produkcyjnego.

*Główne funkcje i kierunki zagospodarowania przestrzennego obszaru:
wskazanie pod lokalizację: usług oraz produkcji, składów i magazynów:*

- zabudowy usługowej;
- zabudowy produkcyjnej;
- składów i magazynów;

we wskazanym obszarze dopuszcza się również lokalizację:

- dróg wewnętrznych, parkingów oraz garaży;
- zieleni urządzonej oraz infrastruktury technicznej;
- inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej.

W przedmiotowym obszarze:

- zakazuje się lokalizacji inwestycji mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko i wymagających sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko;
- należy uwzględnić położenie w strefie ochrony krajobrazu K-1;
- nakazuje się kształtowania zabudowy w otoczeniu zieleni urządzonej – zgodnie z niżej podanymi parametrami i wskaźnikami dotyczącymi kształtowania zabudowy;
- dopuszcza się przekształcanie, za pomocą scaleń i podziałów, istniejących układów własnościowych;
- nakazuje się opracowanie zmiany obowiązującego planu lub opracowania nowego planu, z dopuszczeniem objęcia granicami jego opracowania części terenu oznaczonego symbolem U/P⁸.

Parametry i wskaźniki urbanistyczne:

- minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej (PBC) nie mniej niż 20% działki budowlanej;
- wskaźnik intensywności zabudowy nie większy niż 2,0;
- wskaźnik powierzchni zabudowy nie większy niż 60% powierzchni działki budowlanej;
- przy kształtowaniu linii zabudowy należy ustalić odległość nieprzekraczalnej lub/i obowiązującej linii zabudowy od dróg publicznych;
- maksymalna wysokość budynków nie większa niż 20 m;
- ograniczenia dotyczące wysokości zabudowy nie dotyczą inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej;
- miejsca postojowe na wydzielonym parkingu naziemnym lub lokalizowane jako parkingi podziemne i/lub wielopoziomowych;
- ilość miejsc postojowych: 1 miejsce postojowe na każde 50 m² powierzchni usługowej i/lub na każde 100 m² powierzchni produkcyjnej.

Przy zagospodarowaniu terenu należy uwzględnić konieczność zagospodarowania wód opadowych.]⁸

4.2.8. Obszary zabudowane i obszary, które mogą być przeznaczone pod tereny usług rzemieślniczych oraz działalności gospodarczej

Obszary zabudowane i obszary, które mogą być przeznaczone pod tereny usług rzemieślniczych oraz działalności gospodarczej (oznaczone symbolem MU) obejmują tereny położone we wszystkich miejscowościach gminy. Tereny te usytuowane są poza terenami zabudowy mieszkaniowej i mają korzystne położenie pod względem dostępności komunikacyjnej.

Uzupełnienie istniejącej zabudowy na podstawie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu o ile nie wymaga uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze. Planowanie nowych terenów usług rzemieślniczych oraz działalności gospodarczej wymaga sporządzenia planów miejscowych.

W planach miejscowych należy ustalić:

- zasady ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- zasady kształtowania zabudowy przy ograniczeniu ilości kondygnacji do dwóch lub wysokości obiektów do 9.0 m,
- zasady etapowania inwestycji,
- zasady dotyczące dostępności i obsługi komunikacyjnej oraz odpowiedniej ilości miejsc parkingowych kierując się wskaźnikiem 1 miejsce postojowe na każde 50 m² powierzchni usługowej lub 100 m² powierzchni produkcyjnej,
- zasady dotyczące infrastruktury technicznej.

4.2.9. Obszary, które mogą być przeznaczone pod tereny centrum spedycyjnego

Obszary zabudowane i obszary, które mogą być przeznaczone pod tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów (oznaczone symbolem PS) obejmują tereny niezabudowane przeznaczone pod realizację Centrum Spedycyjnego położone na terenach trwałych użytków zielonych w północnej części wsi Krasne. Obszar ten posiada niezwykle korzystne pod względem dostępności komunikacyjnej położenie:

- bliskość magistrali kolejowej E 30,
- sąsiedztwo północnej obwodnicy drogowej miasta Rzeszowa,
- dogodny komunikowanie do wschodniego węzła autostrady A4 poprzez odcinek drogi krajowej Nr 19,
- dogodny komunikowanie z lotniskiem w Jasionce.

Tereny te stanowią obszar strategiczny gminy i wymagają sporządzenia planu miejscowego na etapie konkretyzacji programu centrum usługowego z uwagi na rangę zagadnienia, konieczność koordynacji działań inwestycyjnych, uzyskanie zgody na zmianę przeznaczenia gruntów na cele nierolnicze oraz istniejące uwarunkowania przyrodnicze.

W planach miejscowych należy ustalić:

- zasady ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- zasady kształtowania zabudowy przy ograniczeniu ilości kondygnacji do dwóch lub wysokości obiektów do 9.0 m,
- zasady etapowania inwestycji,
- zasady dotyczące dostępności i obsługi komunikacyjnej oraz odpowiedniej ilości miejsc parkingowych kierując się wskaźnikiem 1 miejsce postojowe na każde 50 m² powierzchni usługowej lub 100 m² powierzchni produkcyjnej,
- zasady dotyczące infrastruktury technicznej.

4.2.10. Obszary zabudowane i obszary, które mogą być przeznaczone pod tereny kopalni gazu

Obszary zabudowane i obszary, które mogą być przeznaczone pod tereny kopalni gazu w tym ośrodków wydobywczych (oznaczone symbolem PG) obejmują tereny położone w miejscowości Krasne i Palikówka i związane jest z obszarami i terenami górniczymi:

- Husów-Albigowa-Krasne 1 zatwierdzony decyzją Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa nr Dge/EZ/487/1199/99 z dnia 8.03.1999 r.
- Palikówka zatwierdzony decyzją Ministra Środowiska nr 12/2000 z dnia 17.10.2000r.

Tereny te usytuowane są poza terenami zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej i mają korzystne pod względem dostępności komunikacyjnej położenie. Na terenie gminy dopuszcza się budowę nowych obiektów, urządzeń infrastruktury gazowej w tym gazociągów związanych z eksploatacją gazu ziemnego. Uzupełnienie istniejącej zabudowy na podstawie decyzji o warunkach lokalizacji inwestycji celu publicznego o ile nie wymaga uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne. Planowanie nowych terenów wynikające z programu badań poszukiwawczych nie wymaga sporządzenia planów miejscowych.

W planach miejscowych należy ustalić:

- zasady ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- zasady kształtowania zabudowy przy ograniczeniu ilości kondygnacji do dwóch lub wysokości obiektów do 9.0 m,
- zasady etapowania inwestycji,
- zasady dotyczące dostępności i obsługi komunikacyjnej oraz odpowiedniej ilości miejsc parkingowych kierując się wskaźnikiem 1 miejsce postojowe na każde 50 m² powierzchni usługowej lub 100 m² powierzchni produkcyjnej,
- zasady dotyczące infrastruktury technicznej.

4.2.11. Obszary gruntów rolnych

Obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej (oznaczone na rysunku symbolami R) obejmujące tereny gruntów rolnych położonych we wszystkich miejscowościach gminy użytkowane rolniczo. Wśród nich znajdują się obszary oznaczone symbolami R stanowiące kompleksy gruntów ornych i o wysokich wartościach bonitacyjnych w zasadzie pozbawione istniejącej zabudowy i na których nie należy lokalizować nowej zabudowy za wyjątkiem uzupełnienia, przebudowy i modernizacji istniejącej zabudowy a także obiektów związanych z produkcją rolną.

W terenach rolnych dopuszcza się:

- lokalizację dróg dojazdowych do gruntów rolnych,
- lokalizację urządzeń i rowów melioracyjnych,
- lokalizację sieci i urządzeń infrastruktury technicznej,
- prowadzenie badań geofizycznych prac poszukiwawczych za ropą i gazem oraz inwestycji związanych z zagospodarowaniem odkrytych zasobów,

Na obszarach rolniczej przestrzeni produkcyjnej na terenie całej gminy zakazuje się:

- lokalizacji stacji bazowych telefonii bezprzewodowej,
- lokalizacji ferm wiatrowych.

4.2.12. Obszary trwałych użytków zielonych

Obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej (oznaczone na rysunku symbolami RZ) obejmujące tereny trwałych użytków zielonych położone w dolinie Młynówki i wzdłuż magistrali kolejowej E 30. W przeważającej części użytkowane rolniczo i pozostające w takim użytkowaniu z możliwością realizacji elementów układu komunikacyjnego i infrastruktury technicznej. Wśród nich znajdują się obszary stanowiące kompleksy trwałych użytków zielonych o wysokich wartościach bonitacyjnych w zasadzie pozbawione istniejącej zabudowy i na których nie należy lokalizować nowej zabudowy za wyjątkiem uzupełnienia, przebudowy i modernizacji istniejącej zabudowy a także obiektów związanych z produkcją rolną oraz elementów układu komunikacyjnego i infrastruktury technicznej,

4.2.13. Obszary rolne do zalesienia

Obszary gruntów rolnych z przewagą terenów przeznaczonych do zalesienia (oznaczone na rysunku symbolami R z poziomym szrafem) położone są głównie w miejscowości Maława. Niewielkie obszary występują w rejonach: Strażów - Olszyny oraz w Krasne - Granica. Tereny te pozostają w użytkowaniu rolniczym. Z uwagi na występujące ruchy masowe w tym ruchy osuwiskowe i znaczną powierzchnią erozję terenu przeznaczono je do zalesienia. Nie dopuszcza się lokalizacji nowej zabudowy i urządzeń infrastruktury technicznej. Wymagane sporządzenie planu miejscowego.

3.2.14. Obszary rolne z możliwością zabudowy mieszkaniowej

Obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej (oznaczone na rysunku symbolami RM) obejmują tereny położone głównie w miejscowości Maława - Zagóra użytkowane rolniczo z możliwością ograniczonej zabudowy zagrodowej oraz pensjonatowej i rezydencjonalnej na działkach zagospodarowanych ekstensywnie spełniających wymogi ochrony środowiska przyrodniczego, kulturowego i krajobrazu oraz z możliwością realizacji elementów układu komunikacyjnego i infrastruktury technicznej.

4.2.15. Obszary zieleni objęte formami ochrony przyrody

Tereny zieleni nieurządzonej (oznaczone symbolami ZN) obejmują obszary objęte formami ochrony przyrody (torfowisko niskie w miejscowości Krasne-Wólka) oraz obszary o średniej szerokości 20 m stanowiące naturalną otulinę obszarów objętych formami ochrony przyrody, które mogą być użytkowane rolniczo i przeznaczone na zielen publiczną (zakola Starego Wisłoczyska w miejscowościach Krasne, Palikówka i Strażów). Zaleca się sporządzenie planów miejscowych, w których należy ustalić zasady ochrony środowiska przyrodniczego oraz dopuszczenia zabudowy i ograniczenia w zagospodarowaniu terenów.

4.2.16. Obszary zieleni urządzonej

Tereny zieleni urządzonej (oznaczone symbolami ZP) obejmują obszary niezabudowane, które mogą być przeznaczone na zielen parkową o charakterze publicznym. Zostały one wyznaczone w obszarach zwartej zabudowy poszczególnych miejscowości na terenach niekorzystnych dla lokalizacji zabudowy mieszkaniowej ze względów fizjograficznych wzdłuż istniejących cieków wodnych. Wprowadza się zakaz lokalizacji zabudowy mieszkaniowej i usługowej. Dopuszcza się rolnicze wykorzystanie terenów.

[1. Obszar zieleni urządzonej w miejscowości Krasne, oznaczony na rysunku Studium symbolem ZP₄.

Główne funkcje i kierunki zagospodarowania przestrzennego:

Obszar wskazany pod zielen urządzonej, w którym dopuszcza się:

- lokalizację dróg wewnętrznych,
- dojazd i dojazdów,
- ścieżek rowerowych,
- infrastruktury technicznej.

W przedmiotowym obszarze:

- należy uwzględnić położenie w strefach gazociągu wysokiego ciśnienia g 700,
- położenie w sąsiedztwie napowietrznych linii średniego napięcia 15 kV,
- możliwość podtopienia wodami potoku Młynówka.]

4.2.17. Obszary lasów

Obszary leśne oznaczone na rysunku symbolem ZL, obejmują istniejące lasy i grunty leśne. Wszystkie lasy na terenie gminy, bez względu na stan własności, zaliczone są do ochronnych obszarów leśnych miasta Rzeszowa. Obowiązuje w nich zakaz lokalizacji budynków i budowli z wyjątkiem służących gospodarce leśnej, obronności ochronie zdrowia, oraz wypoczynkowi i obsłudze turystów. Wszelkie działania na terenie lasu, w tym dotyczące zagospodarowania turystycznego, muszą odbywać się zgodnie z wytycznymi zawartymi w planach urządzenia gospodarstwa leśnego jedyną dopuszczalną formą turystyki w lasach jest forma wędrowna.

4.2.18. Obszary zainwestowane i obszary, które mogą być przeznaczone pod cmentarze

Tereny cmentarzy (oznaczone symbolem ZC) obejmują istniejące cmentarze przewidziane do utrzymania i znacznego poszerzenia ze strefą ochrony sanitarnej 50 m. W strefie do 150 m od granic cmentarzy wszystkich mieszkańców należy zaopatrzyć w wodę do spożycia z wodociągu publicznego.

Poszerzenie istniejących cmentarzy a także budowa nowo wyznaczonego cmentarza w Palikówce wymaga sporządzenia planów miejscowych. W planie miejscowym należy ustalić:

- zasady ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- zasady zagospodarowania terenu,
- zasady etapowania inwestycji,
- zasady dotyczące dostępności i obsługi komunikacyjnej oraz odpowiedniej ilości miejsc parkingowych,
- zasady dotyczące infrastruktury technicznej.

4.2.19. Obszary zagrożone powodzią

Niewielka powierzchnia położona w północno-wschodniej części terenu gminy po północnej stronie planowanej autostrady A4, zgodnie ze STUDIUM RZGW określającym granice obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią dla terenów nieobwałowanych w zlewni Wisłoka zatwierdzonym 10 września 2004 r. przez Dyrektora RZGW w Krakowie, leży w zasięgu prawdopodobnych wód powodziowych rzeki Wisłok Q 1.00% - 183.10 mnpm.

Prawo Wodne art. 40 zabrania lokalizowania na obszarach bezpośredniego zagrożenia powodzią inwestycji zaliczanych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych, a także innych materiałów, które mogą zanieczyścić wody, prowadzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w tym w szczególności ich składowania.

4.2.20. Obszary wód powierzchniowych

Obszary wód powierzchniowych stanowią niewielki procent powierzchni gminy. Główne ciek wodne to Stare Wisłoczysko rozciągnięte wzdłuż północnej granicy miejscowości Krasne i południowej granicy miejscowości Palikówka oraz potok Młynówka płynący wzdłuż północnej granicy miejscowości Malawa wraz z dopływami. Odcinki Starego Wisłoczyska stanowią projektowany użytek ekologiczny. Podstawowym zadaniem jest utrzymanie czystości oraz naturalnego spływu wód. Potok Młynówka w okresach intensywnych opadów podtopia okoliczne tereny. Ustala się konieczność regulacji cieku z usunięciem zadrzewienia w korycie rzek przy zachowaniu przepisów odrębnych.

4.2.21. Tereny komunikacji

Tereny komunikacji drogowej i kolejowej (oznaczone odpowiednio symbolami KD oraz KK) obejmują podstawowy układ komunikacyjny na obszarze gminy, którego elementy zostały sprecyzowane w pkt. 7.5. niniejszego tekstu. W planach miejscowych należy ustalić przebieg, linie rozgraniczające, powiązania komunikacyjne projektowanych i istniejących elementów układu komunikacyjnego, zasady dostępności komunikacyjnej przyległych obszarów oraz zasady ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego.

[1. Obszar lokalizacji drogi wewnętrznej z dopuszczeniem lokalizacji drogi publicznej w Malawie, oznaczony na rysunku Studium symbolami KDW/KDZ⁶:

1. *Kierunki zmian w strukturze przestrzennej oraz przeznaczeniu terenów:*
 - *odcinek drogi wewnętrznej z dopuszczeniem lokalizacji drogi publicznej powiązanej z drogą publiczną krajową,*
2. *Dla obszaru drogi należy ustalić następujące zasady zagospodarowania:*
 - 1) *szerokość w liniach rozgraniczających nie mniej niż 20,0 m,*
 - 2) *dopuszcza się lokalizację sieci i urządzeń infrastruktury technicznej pod warunkiem, że ich przebieg nie wykluczy możliwości zagospodarowania terenu zgodnie z przeznaczeniem.]⁶*

Przy zagospodarowaniu terenu należy uwzględnić strefy ochronne od gazociągów]⁶.

[Obszar lokalizacji drogi dojazdowej w Malawie, oznaczony na rysunku Studium symbolem 1KDD .

Na terenie 1KDD dopuszcza się lokalizację:

- ciągów pieszych i rowerowych,
- miejsc postojowych,
- zieleni niskiej,
- sieci i urządzeń infrastruktury technicznej.]⁵

4.2.22. Tereny urządzeń infrastruktury technicznej

Tereny urządzeń infrastruktury technicznej (oznaczone na symbolami GPZ, EE, G, NO) obejmują podstawowe obiekty infrastruktury technicznej obsługujące gminę. W związku z planowaną realizacją w miejscowości Krasne w strefie linii 110 kV na zapleczu salonu Toyoty głównego punktu zasilania oznaczonego symbolem GPZ 110/15 nie podtrzymuje się dotychczasowych rezerw planistycznych w zachodniej części miejscowości przy granicy z Rzeszowem.

W zagospodarowaniu przestrzennym terenów należy zachować strefy bezpieczeństwa 2 x 20 m od linii 110 kV przebiegających przez teren gminy w jej zachodniej i południowej części. Utrzymuje się wszystkie linie średniego napięcia i wszystkie stacje transformatorowe 15/04 oznaczone symbolami EE dopuszczając ich rozbudowę, modernizację i wreszcie przebudowę poza wyznaczone tereny zainwestowania.

Utrzymuje się istniejące stacje redukcyjno-pomiarowe gazu oznaczoną symbolem G dopuszczając ich rozbudowę i modernizację. Dopuszcza się lokalizację nowych stacji redukcyjno-pomiarowych na trasach gazociągów wysokoprężnych przesyłowych i kopalnianych. Utrzymuje się istniejące gazociągi przesyłowe dopuszczając ich przełożenie, przebudowę i modernizację. Dopuszcza się lokalizację nowych gazociągów wysokoprężnych wzdłuż trasy planowanej autostrady A4.

Utrzymuje się istniejącą lokalizację oczyszczalni ścieków w Krasnem oznaczonej symbolem NO z dopuszczeniem jej rozbudowy i modernizacji. Barię rozwoju stanowi ilość odbioru oczyszczonych ścieków do odbiornika, którym jest Stare Wisłoczysko. Od granic oczyszczalni ustala się 300 m strefę uciążliwości zapachowej do nowo wyznaczonych terenów zespołów zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej.

[Wyznacza się teren infrastruktury technicznej, związanej z budową i obsługą suchego zbiornika retencyjnego (polderu zalewowego), oznaczony na rysunku symbolem KT z podstawowym przeznaczeniem pod suchy zbiornik retencyjny. W terenie KT dopuszcza się: urządzenia wodne; dojścia i dojazdy; wody stojące i płynące; urządzenia infrastruktury technicznej; techniczne umocnienia brzegów.]⁷

5. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

5.1. KIERUNKI OCHRONY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

5.1.1. Kierunki zmian zachodzących w środowisku przyrodniczym

Dynamiczny i nie zawsze skoordynowany rozwój gospodarczy niesie ze sobą liczne problemy, w tym wiele zjawisk negatywnych. Nasilenie antropopresji powoduje wzrost zanieczyszczenia powietrza, wód i gleby, a więc trzech podstawowych komponentów środowiska przyrodniczego decydującego o rozwoju gospodarczym i jakości życia człowieka. Wynikiem postępującego w zastraszającym tempie zanieczyszczenia środowiska są stale powiększające się obszary klęski ekologicznej. Gmina Krasne narażona jest na szereg negatywnych oddziaływań, jak:

- zanieczyszczenia powietrza pochodzące głównie z zewnątrz,
- zagrożenie południowej części gminy erozją wodną: liniową i powierzchniową,
- nieprawidłowa gospodarka rolno /niewłaściwe nawożenie, brak wapnowania, nadmierne stosowanie środków ochrony roślin, jednostronne melioracje/,
- zagrożenia komunikacyjne.

5.1.2. Kierunki działań zmierzających do zahamowania niekorzystnych trendów

Obecny stan przekształcania środowiska naturalnego wymusza konieczność podjęcia kompleksowych działań zmierzających do zahamowania destrukcyjnych procesów. Na pierwszym planie należałoby umieścić wszelkie działania prowadzące do zahamowania a w dalszej perspektywie do eliminacji emisji z sektora przemysłowego i komunalnego głównie ze źródeł zewnętrznych. Równie istotne są działania wpływające na poprawę jakości wód powierzchniowych i podziemnych. Bardzo ważne są też działania związane z ochroną gleby. Dotyczą one nie tylko zahamowania zanieczyszczenia ale także minimalizacji efektów erozji.

Teren Gminy Krasne nie należy do obszarów szczególnie zagrożonych zanieczyszczeniem środowiska naturalnego. Nie oznacza to jednak, że sytuacja jest zadowalająca; istnieje szereg zagrożeń, którym należy przeciwdziałać. Jako najważniejsze należy wymienić:

- dokończenie budowy systemów wodociągowych i kanalizacyjnych,
- zaopatrzenie lokalnych emitorów zanieczyszczeń w urządzenia odpylające i odsiarczające połączone z modernizacją procesów spalania,
- uporządkowanie gospodarki odpadami poprzez likwidację dzikich wysypisk i właściwe rozmieszczenie kontenerów,
- zmiana systemu opalania indywidualnych domów z wysoko zasilanego węgla na gaz,
- zmniejszenia zagrożenia spływów obszarowych poprzez wprowadzenie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych, prawidłowo ustalone stosunki obszarów rolno – pastwiskowych - leśnych oraz zabiegi agrotechniczne przeciwdziałające erozji powierzchniowej.
- poprzedzanie planowanych inwestycji prognozą ich przyszłego wpływu na środowisko.

5.1.3. Zadania w zakresie ochrony przyrody

Ochrona przyrody obejmuje szeroki zakres czynności:

- prace inwentaryzacyjne,
- działania prawne,
- prace naukowo – badawcze dotyczące stanu i przeobrażeń przyrody,
- wyznaczanie chronionych obiektów przyrody i ich granic,
- opracowywanie zasad użytkowania i udostępniania,
- działania na rzecz ochrony terenów o wysokich walorach przyrodniczych przed wszelkimi formami zagrożeń.

Aktualna organizacja ochrony przyrody w Polsce pewne zadania powierza samorządom terytorialnym. W ich kompetencji leży:

- ustanawianie lokalnych obiektów chronionych takich jak pomniki przyrody, zespoły przyrodniczo – krajobrazowe i użytki ekologiczne,
- gospodarowanie zielenią na terenie gminy w tym wydawanie zgody na wyrąb drzew.

Bardzo ważnym uprawnieniem samorządów terytorialnych jest sporządzanie planów zagospodarowania przestrzennego, w których określa się szczegółowe warunki zagospodarowania terenów, w tym zakazy zabudowy wynikające z potrzeb ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego, prawidłowego gospodarowania zasobami przyrody oraz ochrony gruntów rolnych i leśnych. Do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dołącza się prognozę oddziaływania na środowisko przyrodnicze, która powinna:

- uwzględniać stan środowiska, jego wrażliwość i odporność na degradację oraz zdolność do regeneracji,
- uwzględniać ochronę różnorodności biologicznej,
- ustalać, analizować i oceniać zagrożenia dla środowiska,
- oceniać skutki realizacji ustaleń planu miejscowego,
- oceniać proponowane w projekcie planu miejscowego szczególne warunki szczególne warunki zagospodarowania terenów wynikające z potrzeb ochrony środowiska, prawidłowego gospodarowania zasobami przyrody oraz ochrony gruntów rolnych i leśnych.

Z wielu form prawnej ochrony przyrody i krajobrazu na terenie gminy tylko w 1 przypadku zastosowano formę ochrony pomnikowej. Przeprowadzona ocena przyrodnicza gminy pozwala zaproponować poszerzenie istniejących form ochrony. Ochroną pomnikową przyrody żywej należy objąć 21 egzemplarzy drzew.

Na terenie gminy powinna zaistnieć także inna forma przestrzennej ochrony tj. użytek ekologiczny. Formą tą należy objąć 9 tworów przyrody:

- dawne koryto Wisłoka – Stare Wisłoczysko /fragmenty położone wzdłuż północnej granicy Krasnego oraz w Palikówce i Strażowie /,
- torfowisko niskie w Krasnem,
- śródleśne oczko wodne w Strażowie,
- niewielkie oczka wodne i fragmenty Starorzecza w Palikówce.

Warto rozważyć wykonanie ekspertyzy, która określiłaby opłacalność wykorzystania wypełnionego wodą Starego Wisłoczyska dla celów turystycznych.

Wokół terenów Pogórza Dynowskiego z kościółkiem p.w. Marii Magdaleny i Starego Wisłoczyska wyznaczono strefy ochrony krajobrazu kulturowego, w których chroni się również wartości przyrodnicze.

Wszystkie lasy na terenie gminy, bez względu na stan własności, zaliczone są do ochronnych obszarów leśnych Miasta Rzeszowa.

Bogato ukształtowaną rzeźbę terenu w południowej części gminy należy pozostawić w stanie niezmienionym, unikając już na etapie planowania takich decyzji lokalizacyjnych, które mogłyby dopuszczać niwelację ciekawie usytuowanych w krajobrazie skarp.

W stosunku do wszystkich cieków wodnych, rowów i skarp w granicach opracowania powinno się przyjąć zasadę, że po zabezpieczeniu brzegów powinny one pozostać w postaci odkrytej. W odniesieniu do wszystkich cieków należy przyjąć nadrzędną zasadę, że celem ich ewentualnej regulacji powinno być zahamowanie odpływu wód powierzchniowych oraz wzbogacanie układów poprzez budowę jazów i małych zbiorników.

Ochroną należy objąć także kręte trasy cieków wodnych i nadbrzeżne zadrzewienia. Należy zdecydowanie chronić obecnie istniejącą oraz dążyć do jej uzupełnienia, zwłaszcza w niektórych częściach gminy, gdzie w 2 połowie XVIII wieku znajdowały się zwarte kompleksy leśne

5.2. KIERUNKI OCHRONY KRAJOBRAZU

Na terenie całej gminy ochroną powinny być objęte okazy dużych, pojedynczych drzew stanowiących dominanty wysokościowe w krajobrazie naturalnym i kulturowym. Większość z nich towarzyszy kapliczkom i krzyżom przydrożnym, starym zagrodom, dawnym założeniom folwarcznym, itp. obiektom mocno osadzonym w miejscowej tradycji. Część z nich spełnia już warunki pomników przyrody. Drewniana zabudowa o cechach kulturowych typowych dla budownictwa lokalnego powinna być zalecana do przejmowania i adaptacji dla celów rekreacyjnych.

Na obszarach objętych strefą ochroną krajobrazu należy:

- zapewnić szczególną dbałość o rozwiązania architektoniczne wpływające na kształtowanie krajobrazu kulturowego.
- objąć ochroną źródła rzek i potoków przed zanieczyszczeniami.
- propagować i inicjować rozwój rolnictwa ekologicznego.
- proponować rekultywację i zagospodarowanie gruntów zdegradowanych na skutek prowadzenia w sposób niewłaściwy gospodarki rolnej i leśnej.
- zalesiać i zadrzewiać nieużytki rodzimymi gatunkami drzew i krzewów z dostosowaniem ich do siedliska.

Wskazane jest przy tym zadbanie o zwiększenie potencjału ekologicznego i walorów estetycznych krajobrazu.

W strefie ochrony krajobrazu należy zabezpieczyć strefy ekspozycji oraz ciągi i punkty widokowe przed zastąpieniem ich przez zabudowę, lub też wprowadzenie tejsze na niektóre z nich.

5.2.1. Strefy ochrony krajobrazu

Strefę K wyznaczono dla terenów gminy, które posiadają wyróżniające się lokalne wartości kulturowe powiązane integralnie z krajobrazem naturalnym. Występuje na tych obszarach nadal cała masa obiektów, które datują okres kształtowania się krajobrazu kulturowego na tych terenach w postaci założeń folwarczno-ogrodowych, dobrze czytelnych w terenie dużych fragmentów pierwotnego rozplanowania, całych zagród, kościołów, kapliczek, krzyży przydrożnych, itp.

Strefę K – 1 wyznaczono w północno-wschodniej części gminy dla dużych obszarów Palikówki i Strażowa, które położone są w pobliżu rozciągającego się na długości około 5 km dawnego koryta tzw. „Starego Wisłoka”. Otacza je z reguły zwarty pas zadrzewień, w którym najliczniej występuje olsza czarna, kilka gatunków wierzb, jesionu wyniosłego, jawora, dęba szypułkowego i wielu innych. Z krzewów występuje tu kruszyna, jarzębina, dziki czarny bez, czeremcha i inne. Toń wodną przykrywa niekiedy szczelnie rzęsa drobna i spiradela wielokorzeniowa, tworzące zespół *Lemno-Spirodelotum polyrrhizae*. Fragmenty wypłyceń zajmują natomiast szuwały: trzcinowy, pałkowy, mannowy i inne. Stary Wisłok posiada dość wysokie walory przyrodnicze i stanowi ostoję wielu gatunków zwierząt. Należy więc chronić Starorzecze Wisłoka przed zanieczyszczeniem odpadkami komunalnymi. Jest ono też ważnym elementem krajobrazu północnej części gminy ze względu na interesującą krętą linię zadrzewień, która malowniczo urozmaica monotennie ukształtowane tereny upraw rolnych.

W Palikowce nadal występuje charakterystyczna dla tej miejscowości historyczna zabudowa mieszkalna usytuowana szczytowo do głównej drogi biegnącej przez wieś. Miejsce, gdzie zachowała się cała enklawa takiej zabudowy zostało zaznaczone na planszy wytycznych konserwatorskich. Obecnie tego typu usytuowana zabudowa jest

spotykana w południowo-wschodniej Polsce dość rzadko, ponieważ pierwotne działki na niwie siedliskowej ulegają następnym podziałom i wprowadzana jest na nie nowa zabudowa (głównie mieszkaniowa). W północno-wschodniej części wsi zachował się lasek o nazwie „Klomb”, w którym za Potockich była bażantarnia.

W Strażowie zachowała się rządcówka wraz z pozostałością po dawnym założeniu folwarczno-ogrodowym oraz fragmentem prowadzącej do niego alei. Stanowi ona dobrze czytelną w krajobrazie pozytywną dominantę w północno-wschodniej części wsi.

Strefę K – 2 wyznacza się dla południowej części gminy obejmującej duże fragmenty krajobrazu naturalnego w postaci sporych połąci naturalnych obszarów leśnych pokrywających wzniesienia i głębokie wąwozy. W centralnych częściach tych wzniesień znajdują się punkty, ciągi i platformy widokowe, z których (zwłaszcza z okolic tzw. kościoła odpustowego p.w. Św. Magdaleny), można podziwiać rozległe fragmenty tak Pogórza Rzeszowskiego jak też panoramę Rzeszowa.

Poza walorami przyrodniczymi i widokowymi na obszarze Maławy nadal w dużym stopniu jest czytelny układ planistyczny z pierwotną siecią dróg, zadrzewieniem, terenem podworskim, kapliczkami, szkołą i drewnianym budownictwem reprezentującym cechy kulturowe tego obszaru. W centrum wsi (na wzniesieniu) znajduje się natomiast kościół p.w. Św. Wawrzyńca, do którego przylega teren po pierwszym rzymsko-katolickim kościele z okresu Średniowiecza.

Na obszarze tym należy dość zdecydowanie ograniczyć:

- prowadzenie działalności wzmagającej procesy erozyjne gleb ze szczególnym uwzględnieniem oceny zadrzewień, drzew i krzewów na stromych zboczach, brzegach jarów i potoków,
- lokalizowanie składowisk odpadów komunalnych i przemysłowych z wyjątkiem potrzebnych niezbędnie dla potrzeb miejscowej ludności,
- lokalizację szczególnie szkodliwych dla środowiska inwestycji o znaczeniu krajowym i wojewódzkim,
- dokonywanie zmiany stosunków wodnych szkodzących ekosystemowi i pogarszających stan zasobów wodnych poza pracami związanymi z bezpieczeństwem przeciwpowodziowym i budową ujęć wody pitnej.

Na obszarze strefy K – 2 zakazuje się: *[w tym na obszarze zmiany Nr 5 cz. I Studium.]*⁵

- stawiania następnych masztów telekomunikacyjnych w miejscach oszpecających krajobraz,
- niszczenia zadrzewień, zakrzewień śródpolnych i śródłąkowych, nadrzecznych i przydrożnych,
- używania w celach turystycznych i sportowych pojazdów z silnikami spalinowymi poza wyznaczonymi tarasami.

5.2.2. Punkty, ciągi i platformy widokowe

Piękno poszczególnych fragmentów obszaru gminy i najważniejszych obiektów zabytkowych możemy podziwiać z miejsc określanych jako punkty, ciągi i platformy widokowe. Najważniejsze z nich zaznaczono na planszy wytycznych konserwatorskich, celem zabezpieczenia ich w krajobrazie już na etapie planowania. Z miejsc tych widzimy ekspozycję obiektów zabytkowych objętych strefami ochrony konserwatorskiej oraz panoramę gminy i miasta Rzeszów z najwyższych punktów terenowych w południowej części gminy. Najważniejsze z nich to:

- ciąg widokowy z drogi Załęże-Krasne z widokiem na panoramę wsi Krasne od północnego-zachodu,
- ciąg widokowy z widokiem z drogi Krzemienica – Strażów na zachowane relikty dawnego założenia folwarczno-ogrodowego od północy i północnego wschodu,

- oś widokowa z widokiem na zabytkowy kościół w Krasnem od północy z głównej drogi prowadzącej przez wieś,
- ciąg widokowy na zabytkowy kościół w Krasnem od strony zachodniej z drogi powiatowej przebiegającej przez wieś,
- ciąg widokowy od strony zachodniej z drogi Słocina-Kraczkowa na zabytkowy kościół w Malawie,
- ciąg widokowy od strony północnej z głównej drogi prowadzącej przez wieś na zabytkowy kościół w Malawie,
- ciąg widokowy z drogi prowadzącej z Malawy z widokiem na zabytkowy kościółek p.w. św. Marii Magdaleny,
- widok z platformy widokowej usytuowanej na płaskowyżu wokół kościółka p.w. św. Marii Magdaleny w przysiółku Malawa-Podkościółek.
- platforma widokowa z wzgórza nad Malawą z widokiem w kierunku północnym na całą gminę i południową część Puszczy Sandomierskiej na drugim planie, oraz duże fragmenty Pogórza w kierunku południowym, wschodnim i zachodnim.
- widok z drogi krajowej Nr 4 na kościół p.w. NMP w Malawie.

Należy zachować ekspozycję z wymienionych punktów, ciągów widokowych i platform widokowych poprzez określenie gabarytów i wysokości dopuszczanej w strefach ekspozycji zabudowy.

[Na obszarze zmiany nr 5 cz. I Studium znajduje się punkt widokowy, który jest jedną z największych atrakcji turystycznych południowo-wschodniej części gminy. Na obszarze zmiany Studium, należy zachować walory widokowe z przedmiotowego punktu, poprzez działania eliminujące ograniczenia widoczności lub przesłonięcia, w tym nie zasłanianie nowymi obiektami i urządzeniami oraz zielenią.]⁵

6. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO, ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

6.1. ZASOBY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

6.1.1. Układy przestrzenne i stan ich zachowania

Wyniki badań archeologicznych w konfrontacji z informacjami historycznymi oraz analiza map historycznych potwierdzają fakt istnienia na obszarze gminy osadnictwa od czasów prehistorycznych.

Wieś Krasne lokowana została na początku II połowy XIV w. na obszarze leśnym, ale nie wzdłuż strumienia, jak to miało wówczas najczęściej miejsce, tylko drogi. Od początku była to wieś stosunkowo duża, położona blisko szlaków wschód–zachód. Przeznaczony pod jej lokację stosunkowo duży teren został dość szybko wykarczowany i zasiedlony. Nieduże enklawy leśne pozostały jedynie przy tzw. źródłiskach. Wieś została ukształtowana jako łańcuchówka. W jej centrum po wschodniej stronie drogi wyznaczono nadziały gruntu dla sołtysa oraz stanowiące uposażenie parafii. Układ rozłogów tej wsi jest typowy dla łańców leśnych. Miejsce folwarku sołtysiego zajął powiększający się z czasem folwark szlachecki, a folwark plebański również rozwinął się dzięki kolejnym uposażeniom, które otrzymywała parafia. Na uwagę w Krasnem zasługują jeszcze dwa przysiółki, tj powstała w czasach nowożytnych na wyrębie „Wólka”, oraz na rozparcelowanych w latach 20–tych i 30–tych XX wieku gruntach dworskich „Kolonja”.

Średniowieczny rodowód posiada też lokowana na północnym brzegu Starego Wisłoka Palikówka, która najprawdopodobniej powstała jako wieś na karczunkach leśnych. Nawsie przylegało do Wisłoka, a nadziały ziemi zostały rozmierzone po północnej stronie niwy siedliskowej. Późniejsze wylewy Wisłoka spowodowały dość duże zmiany w układzie gruntów. I tak np. we wschodniej części zostały wydzielone duże obszary dla folwarku pańskiego, po którym pozostał przede wszystkim las po dawnej bażantarni nazywany „Kłombem”. W centralnej części wsi znajduje się jeszcze wyspa, którą mieszkańcy określają nazwą „Flisak”. Według tradycji miejscowej w jej sąsiedztwie miał znajdować się w czasach historycznych pal i port rzeczny. W miejscowości tej zachował się zespół budownictwa drewnianego z tradycyjnym układem budynków w zagrodzie, które ustawione są szczytem do drogi prowadzącej przez wieś.

Wieś Strażów lokowana została na południowym brzegu Wisłoka nad niedużym strumieniem stanowiącym jego dopływ. Nie znamy daty powstania tej jednej z najstarszych miejscowości na tym terenie, ale powtórnie została ona lokowana w połowie XIV wieku. W południowej części wsi są dobrze czytelne fragmenty dawnych niw z okresu przedlokacyjnego. Folwark pański powstały na bazie sołtysiego usytuowany został w północno–zachodniej części wsi. Do niego też należała owczarnia usytuowana w południowo–zachodniej części wsi (w XIX w.) oraz istniejąca do niedawna na jej miejscu bażantarnia. Dość dobrze czytelne są w terenie relikty dawnego założenia parkowo–ogrodowego w północno–wschodniej części wsi. Podziały na dawnej niwie domowej są natomiast w chwili obecnej mocno zniekształcone.

Nad potokiem płynącym środkiem wsi rozmierzona została niwa domowa Malawy. Posiada ona układ typowy dla lokacji, które sytuowano na obszarach leśnych. Nadawane nadziały ziemi poza niwą domową rozmierzono prostopadle do dróg zagumiennych. Ten sam przebieg mają zachowane i dobrze czytelne do chwili obecnej rozłogi nadziałów, w które uposażono parafię, jak też i sołtysa. Folwark sołtysi po

przejęciu przez właściciela był systematycznie poszerzany poprzez stopniowe przyłączanie do niego sąsiadujących z nim nadziałów chłopskich. W wyniku parcelacji na gruntach podworskich powstała kolonia mieszkalna. XVIII-wieczny rodowód posiada natomiast przysiółek o nazwie Podkościółek. Powstał on również na porębie leśnej w południowo-wschodniej części wsi. Następnie powstał tam murowany kościółek p.w. św. Marii Magdaleny.

6.1.2. Charakterystyka zachowanej historycznej zabudowy

Zabytki architektury sakralnej

Do zabytków architektury sakralnej na terenie Gminy Krasne należy zespół kościelny w Krasnem (pochodzący z 1 poł. XVIII w.) i Malawie (XX w.) oraz usytuowana na cmentarzu parafialnym kaplica cmentarna w Krasnem a także kościółek odpustowy p.w. św. Marii Magdaleny w Malawie:

Zespół kościelny w Krasnem składa się obecnie z późnobarokowego kościoła p.w. Wniebowzięcia NMP, otaczającego go ogrodzenia, dwóch kapliczek umieszczonych w murze ogrodzenia, dzwonnicy również umieszczonej w murze otaczającym kościół oraz budynku plebani. Do niedawna w skład tego zespołu wchodziły jeszcze: dawna organistówka (użytkowana ostatnio jako salka parafialna) rozebrana w związku z budową nowego kościoła; budynek gospodarczy (użytkowany jako wozownia, stajnia, obora i chlew), stodoła i spichlerz plebański – również już rozebrane.

Zespół kościelny w Malawie składa się z kościoła parafialnego p.w. św. Wawrzyńca, wzniesionego w latach 1921 – 1923, dzwonnicy, ogrodzenia wraz z bramą i czterema kapliczkami. Przez długie lata do zespołu tego należała również murowana plebania, usytuowana ok. 150 m na wschód od kościoła, nad skarpą opadającą w kierunku północno – wschodnim, wzniesiona w 1882 r. w stylu pseudoklasycystycznym, została jednak rozebrana w maju 1965 r., gdy wybudowano nową plebanię.

Na terenie wsi Malawa znajduje się także późnobarokowy kościół filialny wzniesiony około 1713 r. p.w. św. Marii Magdaleny. Kościół ten jest usytuowany w południowej części wsi zwanej „Podkościółek”, na wysokim wzniesieniu (ok. 394 m n.p.m.), w otoczeniu kępy starych lip. Na północny zachód od niego ustawiona została współczesna dzwonnica, skonstruowana z żelaznych szyn. Cały zespół kościelny otoczony jest ogrodzeniem z metalowych prętów.

Zespoły dworskie

Zachowały się pozostałości zespołu folwarcznego w Strażowie. Jest on usytuowany w północno – wschodniej części wsi. Do chwili obecnej zachowało się z niego niewiele – murowana rządcówka oraz resztki ogrodu ze starodrzewem. Dom rządcy wybudowany został na początku XX w. Ogród i park, z których jedynie pozostałości możemy oglądać w chwili obecnej, powstały w XIX w. (są zaznaczone na mapie katastralnej z 1849 r.) W jego pobliżu znajduje się XVIII-wieczna figura Św Antoniego (na granicy z Krzemienicą).

Obiekty użyteczności publicznej

Na terenie tej Gminy Krasne zachowało się do chwili obecnej sporo zabytkowych szkół. Spotkać je można w prawie wszystkich wsiach gminy. Szkoła w Krasnem wybudowana została w centrum wsi. Wzniesiona została około 1900 r. Jest to obiekt murowany. Obecnie nie pełni już funkcji szkoły, lecz jest to budynek mieszkalny (dom nr 120). Szkoła w Malawie również jest murowana. Wzniesiono ją w tych samych czasach – na początku XX w. Obecnie w budynku tym mieści się przedszkole i biblioteka. Podobnie przedstawia się historia szkoły w Palikówce. Tak jak poprzednie została wzniesiona na początku XX w., jako budynek murowany. W chwili obecnej mieści się tutaj przedszkole.

Szkoła w Strażowie została wybudowana na początku XX w., po południowej stronie drogi prowadzącej przez wieś. W budynku tym również mieści się obecnie przedszkole. Jest to obiekt murowany, tynkowany.

Do grupy zabytkowych obiektów użyteczności publicznej znajdujących się na terenie omawianej gminy należy również zespół stacji kolejowej w Strażowie. Położony jest on w północnej części wsi, przy linii kolejowej Kraków – Przemyśl. Obiekty wchodzące w skład tego zespołu powstały w XIX w. W chwili obecnej do omawianego zespołu należą: dworzec kolejowy, magazyn I, magazyn II oraz drewniany budynek noszący obecnie nr 127. Dworzec kolejowy jest budynkiem murowanym, wzniesiony został w 4 ćw. XIX w. Obydwa magazyny są drewniane, wybudowano je pod koniec XIX w.

Zabytkowe obiekty przemysłowe

Na terenie Gminy Krasne spotkać można także zabytkowe obiekty przemysłowe. Do takich niewątpliwie należy młyn znajdujący się w Palikówce. Jest on usytuowany w zachodniej części wsi, po południowej stronie drogi prowadzącej przez tę miejscowość. Wzniesiono go ok. 1930 r. Jest to duży obiekt murowany. Funkcjonuje do chwili obecnej. Po drugiej stronie drogi wybudowana została zagroda młynarska. Zabudowania te powstały w tym samym czasie około 1930 r. Dom młynarza jest okazałym budynkiem murowanym.

Domy oraz zagrody

Na terenie Gminy Krasne zachowała się stosunkowo duża ilość drewnianych domów oraz całych zagród pochodzących z 4 ćw. XIX w. i 1 ćw. XX w. Najczęściej są to skromne, drewniane domy o konstrukcji zrębowej, często węglowane na obłap. Dachy domów starszych są najczęściej czterospadowe, przeważnie pierwotnie były kryte słomą (niekiedy schodkowo), obecnie pokrycie dachu często jest już zmienione. Dachy domów nowszych (lub przebudowanych w późniejszym czasie) są dwuspadowe, można też spotkać dachy dwuspadowe naczółkowe. W niektórych domach zachowały się stare piece kuchenne. Ściany domów często są z zewnątrz oszalowane pionowo, a wewnątrz otynkowane.

W większości wsi gminy Krasne spotkać można również zagrody składające się najczęściej z drewnianego domu, mieszczącego pod jednym dachem również część gospodarczą i stodołę, czasem w skład takiej zagrody wchodzi także stojąca oddzielnie od domu drewniana stajnia, czasem też murowana (kamienna) piwnica. Najwięcej takich, typowych dla budownictwa ludowego tych stron, zagród zachowało się na terenie Malawy.

Do cennych zabytków architektury ludowej należy też zagroda nr 535 (d. nr 341) w Malawie, położona w środkowej części wsi, w pobliżu kościoła parafialnego. W jej skład wchodzi: dom mieszkalny z 1880 r., stodoła z oborą z 1900 r. oraz spichlerz z ok. 1898 r.

Na terenie wszystkich wsi gminy Krasne zachowało się także dużo pojedynczych zabytkowych, drewnianych domów. Są to m.in.: w Krasnem – dom nr 614 (4 ćw. XIX w.), nr 615 (ok. 1880 r.), w Malawie – dom nr 208 (ok. 1870), w Strażowie – dom nr 283 (1923), nr 285 (k. XIX w.), Najciekawsze zespoły zabudowy drewnianej zachowały się w Palikówce i w północno – zachodniej części graniczącego z nią Strażowa (okolice dworca PKP). Różnice w zabudowie drewnianej poszczególnych części gminy są stosunkowo niewielkie.

W północnej części gminy ostatki węglów są obcięte, a w południowej nieco wystające. W Malawie jeszcze do niedawna występowały sporadycznie domy przysłupowe, które budowali cieśle z Markowej i niektórych miejscowości z południowej części gminy Łańcut.

Kapliczki murowane

Najliczniej reprezentowane na terenie Gminy Krasne są kapliczki murowane z kamienia bądź cegły. W grupie tej wyodrębnić można kilka typów kapliczek, z których przeważającą większość stanowią kapliczki prostopadłościennne o podstawie kwadratu.. z prześwitami bocznymi. Kapliczki typu arkadowego spotkać można na terenie wsi Krasne. Kapliczki wnękowe spotkać można prawie we wszystkich wsiach tej gminy – najwięcej takich kapliczek występuje w Malawie. Pojedyncze kapliczki tego typu spotkać można także i w innych wsiach gminy.

Kapliczki drewniane

Najliczniejsze w grupie kapliczek drewnianych są kapliczki typu szafkowego. Najczęściej umieszczone są na drzewach i na krzyżach. Kapliczki te mają formę płytkiej szafki krytej dwuspadowym daszkiem. Od frontu są one przeszklone bądź odstonięte, a w niewielkim wnętrzu umieszczona jest figurka lub obrazek. Kapliczki szafkowe najczęściej są bardzo proste, skromne bez jakichkolwiek dekoracji, lecz trafiają się także ich bardzo ozdobne formy o ażurowo wycinanych szczytach, dekoracjach w formie wieżyczek, sterczyn itp.

Figury przydrożne

Jedna z nich usytuowana jest około 100 m na północ od obecnej szosy Rzeszów – Przemyśl, na niewielkim wzniesieniu, na terenie wsi Krasne. Zwrócona jest frontem na północ, gdyż pierwotnie postawiona została przy dawnym szlaku handlowym, biegnącym bardziej na północ w stosunku do drogi obecnej (wówczas figura stała po południowej stronie drogi). Wzniesiona została prawdopodobnie na początku XIX lub na przełomie XVIII/XIX w. Wykonana została z cegły, z kamiennymi gzymsami i z kamienną figurą św. Antoniego ustawioną na szczycie wysokiej kolumny posadowionej na wysokim cokole w formie sześcianu. Na wschód od omawianej figury rosną dwie stare lipy

Bardzo podobna, do wcześniej opisanej, figura znajduje się w Strażowie. Usytuowana jest we wschodniej części wsi, przy granicy z Krzemienicą, w pobliżu dawnego zespołu dworskiego. Według miejscowej tradycji wzniesiona została przy dawnym szlaku handlowym (podobnie jak miało to miejsce w sąsiedniej wsi – Krasne). Postawiono ją na sztucznie usypanym pagórku. Otoczona jest ogrodzeniem składającym się ze słupków połączonych łańcuchem. Kolumna ma podobną wysokość, jak wcześniej opisywana, również posadowiona jest na wysokim cokole w formie sześcianu. Figura św. Antoniego umieszczona została w szklanej obudowie.

Pomniki

Na terenie Gminy Krasne znajdują się także pomniki związane z 500–setną rocznicą zwycięstwa pod Grunwaldem. Były one masowo stawiane w 1910 r. na terenie całej Galicji. Spotkać je można w Krasnem, Strażowie i Palikówce.

Najbardziej okazały Pomnik Grunwaldu znajduje się w Strażowie. Jest on usytuowany w północno-zachodniej części wsi, w pobliżu linii kolejowej, na małej wysepce położonej na środku skrzyżowania z drogą do Palikówki. Ma on kształt wzniesionego z polnych głazów stożka, na którym umieszczony jest kamienny krzyż. W połowie wysokości stożka znajduje się półeczka, na której ustawiono rzeźbę przedstawiającą orła w koronie.

Polskie zwycięstwo w bitwie pod Grunwaldem upamiętnili również mieszkańcy sąsiedniej Palikówki. W 1910 r. wzniesli oni pomnik, usytuowany po wschodniej stronie drogi przez wieś. Ma on formę wysokiego postumentu wzniesionego z głazów narzutowych, na którym ustawiono dużą figurę Matki Boskiej z Dzieciątkiem, umieszczoną w szklanej obudowie.

500–setną rocznicę zwycięstwa w bitwie pod Grunwaldem uczcili także mieszkańcy Krasnego. Oni również ufundowali pomnik – ustawiono go po północnej stronie głównej drogi z Krakowa do Przemyśla, w pobliżu skrzyżowania z drogą prowadzącą przez Krasne do Załęża. Podobnie jak w Palikówce, można tu zobaczyć figurę Matki Boskiej umieszczoną na wysokim cokole z polnych kamieni. Pomnik otoczony jest płotkiem.

Krzyże przydrożne

Na terenie Gminy Krasne spotkać można również krzyże przydrożne. Są to krzyże drewniane, betonowe lub metalowe. Najciekawszy krzyż betonowy ufundowany w 1895 r. usytuowany jest na terenie wsi Krasne, po zachodniej stronie drogi prowadzącej przez wieś w kierunku Załęża, obok nr 149.

Na terenie tej gminy znajdują się również metalowe krzyże przydrożne wykonane współcześnie. Najbardziej okazały z nich usytuowany jest w Palikówce, obok skrzyżowania dróg, w pobliżu torów kolejowych. Jest to wysoka, metalowa, ażurowa konstrukcja, na której umieszczono rzeźbę przedstawiającą Chrystusa.

6.2. ZASADY OCHRONY WARTOŚCI KULTUROWYCH

6.2.1. Zakres ochrony konserwatorskiej

Opierając się na przeprowadzonych analizach wartości kulturowych, historycznych, walorów krajobrazowych i zachowanych w terenie fragmentów układów planów, wyznacza się na terenie Gminy Krasne następujące rodzaje stref i obszarów ochrony konserwatorskiej:

- A** strefa pełnej ochrony konserwatorskiej, która obejmuje historyczne zespoły kościelne i dworskie oraz ważniejsze pojedyncze obiekty zabytkowe,
- B** strefa ochrony obiektu zabytkowego,
- O** obszarów z zachowanymi relikami po nieistniejących założeniach dworsko-parkowych lub folwarcznych,
- E** strefa ochrony pośredniej – ekspozycji zespołów zabytkowych,
- K** strefa ochrony krajobrazu,
- OW** – strefa obserwacji archeologicznej i stanowiska archeologiczne.

Strefy te ustalono dla obszarów o bezspornych walorach zabytkowych, a sformułowane dla nich zasady ochrony mają na celu podjęcie prawidłowych działań rewaloryzacyjnych w zakresie określonym potrzebami wynikającymi z rozpoznania historyczno-konserwatorskiego. Objęto nimi tereny, które:

- posiadają rzeczywiste wartości zabytkowe pod względem urbanistycznym, wyrażające się trójwarstwowym ukształtowaniem elementów historycznej kompozycji przestrzennej, złożonej głównie z obiektów zabytkowych,
- stanowią niezbędne zabezpieczenie dla należytego oddziaływania wartości przestrzennych zabytkowych zespołów na ich otoczenie, oraz dla uchronienia tych zespołów przed działaniem otoczenia obniżającego jego wartości estetyczne i kulturowe.

Wyznaczenie stref nastąpiło w wyniku konfrontacji analizy stanu istniejącego z przekazami historycznymi.

6.2.2. Strefa A – pełnej ochrony konserwatorskiej zachowanego zespołu zabytkowego

Na obszarze Gminy Krasne ustala się strefy pełnej ochrony konserwatorskiej obszarów związanych z następującymi zespołami zabytkowymi:

A – 2 dla zabytkowego zespołu kościelno-plebańskiego w Krasnem wpisanego do rejestru zabytków (nr rej. 1059), z zachowanym późnobarokowym kościołem p.w. Wniebowzięcia NMP, jego ogrodzenie z umieszczonymi w nim dwoma zabytkowymi kapliczkami, dzwonnica oraz stojącą nieco na wschód od niego murowaną plebanią. Obok kościoła stoi jeszcze jedna kapliczka i pojedyncze okazy starodrzewia. Na obszarze tej strefy wszelkie prace konserwatorskie należy uzgadniać z Państwową Służbą Ochrony Zabytków. W pierwszej kolejności należy przystąpić do prac, które będą miały na celu zapobieżenie postępującemu niszczeniu górnej części wnętrza i więźby dachowej w budynku kościoła. Należy również znaleźć nową funkcję dla starego kościoła oraz plebani.

A – 3 wyznacza się dla obszaru, na którym stoi obecnie zabytkowy kościół p.w. św. Wawrzyńca w Malawie oraz miejsca lokalizacji pierwszego drewnianego kościoła. Obszar przyległy do istniejącego kościoła jest otoczony ujętym w spisie zabytków ogrodzeniem z cegły, za którym znajdują się trzy kamienne nagrobki byłych proboszczów tej parafii oraz dzwonnica. Zaleca się ponowne nasadzenie drzewostanu wokół kościoła w miejscu wyciętych kilka lat wcześniej drzew. Wszelkie prace konserwatorskie przy obiektach zabytkowych, oraz ziemne na obszarze objętym tą strefą należy uzgodnić z Państwową Służbą Ochrony Zabytków.

A – 4 wyznaczono dla niedużego obszaru w przysiółku Malawa-Podkościółek, na którym za metalowo-murowanym ogrodzeniem w otoczeniu starodrzewia stoi zabytkowy, murowany kościół p.w. Marii Magdaleny wpisany do rejestru zabytków. Wszelkie prace na obszarze tej strefy, jak też w jej otoczeniu należy uzgadniać z Państwową Służbą Ochrony Zabytków.

6.2.3. Strefa B – ochrony konserwatorskiej zachowanego obiektu zabytkowego

Na obszarze Gminy Krasne ustala się strefy ochrony konserwatorskiej dla zachowanych obiektów zabytkowych:

B - 1 obejmuje kolumnę z figurą św. Antoniego w Krasnem usytuowaną około 100 m na północ od drogi krajowej Nr 4, na niewielkim wzniesieniu, na terenie wsi Krasne. Wzniesiona została prawdopodobnie na początku XIX lub na przełomie XVIII/XIX w. Figura ustawiona jest na szczycie wysokiej kolumny (około 5 m) posadowionej na wysokim (około 2 m) cokole w formie sześcianu. Wykonana została z cegły, z kamiennymi gzymsami i kamienną figurą św. Antoniego. Na wschód od omawianej figury rosną dwie stare lipy.

B - 2 obejmuje figurę św. Antoniego w Strażowie usytuowaną jest we wschodniej części wsi, przy granicyz Krzemienicą, w pobliżu dawnego zespołu dworskiego. Postawiono ją na sztucznie usypanym pagórku. Otoczona jest ogrodzeniem składającym się ze słupków połączonych łańcuchem. Kolumna ma podobną wysokość, jak wcześniej opisywana, również posadowiona jest na wysokim cokole w formie sześcianu. Figura św. Antoniego umieszczona została w szklanej obudowie.

6.2.3. Strefa O - obszary z zachowanymi relikami po nieistniejących założeniach dworsko-parkowych i folwarczno-ogrodowych.

Na podstawie wizji lokalnej w terenie, kwerendy źródeł drukowanych, pisanych i kartograficznych, dokonano analizy stanu zachowania istniejących niegdyś na obszarze gminy założeń dworskich i folwarczno-ogrodowych. W ich wyniku ustalono uzgodnione z WKZ obszary ograniczonej ochrony zachowanych reliktyw po tych założeniach. Wyznaczono je dla pozostałości po opisanym założeniu folwarczno-ogrodowym w Strażowie i dworsko-folwarcznym w Krasnem. Inne z historycznych założeń są już nieczytelne w terenie.

Na obszarze **O – 1** w Strażowie działania konserwatorskie powinny polegać:

- na ochronie zachowanych reliktyw historycznego rozplanowania, takich jak: fragmenty dróg, ścieżek, alei, śladów gazonów, układów wodnych, itp.,
- na pielęgnacji i ochronie opisanego wyżej zachowanego starodrzewu,
- na zachowaniu obecnej istniejącej tam w szczątkowej postaci lub przebudowanej historycznej zabudowy (jak np. budynek dawnej rządcówki).

Na obszarze **O – 2** w Krasnem dla terenu, na którym zachowały się stosunkowo nieliczne relikty po nieistniejącym już założeniu dworsko-folwarcznym, działania konserwatorskie powinny polegać:

- na zachowaniu niedużej skali i brył ewentualnej nowej zabudowy w stosunku do zachowanej historycznej,
- na uczynieniu w terenie lub eksponowaniu reliktyw historycznego rozplanowania np. poprzez lokalizację nowych obiektów w miejscu nieistniejących.

6.2.4. Strefa E

Wyznaczenie strefy E ma na celu eksponowanie zabytkowych wartościowych obiektów lub też całych założeń objętych strefą A. Obszar objęty tą strefą uzależniono od wielkości i sylwety zespołu zabytkowego oraz ukształtowania terenu, na którym jest usytuowany dany zespół. Poprzez obszar objęty strefą E prowadzi wgląd na te zespoły i ich otoczenie z przebiegających w pobliżu dróg oraz przyległych do nich terenów otwartych.

Strefę E – 3 wyznaczono dla obszaru położonego na północ od założenia folwarczno-ogrodowego w Strażowie celem utrzymania jego ekspozycji z drogi Krzemienica-Strażów. W związku z tym obszar ten powinien pozostać nadal niezabudowany.

Strefa E – 4 ma na celu utrzymanie ekspozycji zabytkowego kościoła p.w. Wniebowzięcia N.M.P. w Krasnem od strony północnej. W związku z tym nie można wprowadzać na obszarze tej strefy żadnej nowej zabudowy.

Strefę E – 5 wyznaczono natomiast celem utrzymania ekspozycji wymienionego wyżej kościoła w Krasnem od południa. Obszar ten również musi pozostać niezabudowany.

Strefa E – 6 została wyznaczona dla obszaru położonego między drogą prowadzącą przez Malawę u podnóża wzgórza, na którym usytuowany jest zabytkowy kościół pod wezwaniem św. Wawrzyńca. Na obszarze tej strefy obowiązuje zakaz lokalizacji nowych obiektów kubaturowych oraz zieleni wysokiej w takich miejscach, z których zasłaniałaby ona widok na kościół.

Strefą E – 7 objęto obszar zawarty między ciągiem widokowym nr 9 usytuowanym wzdłuż drogi prowadzącej z Malawy przez przysiółek Podkościółek do Chmielnika Rzeszowskiego oraz teren otaczający kościółek pod wezwaniem Marii Magdaleny otoczony starodrzewiem. Celem utrzymania ekspozycji tego ciekawie usytuowanego obiektu należy wprowadzić zakaz lokalizacji zabudowy kubaturowej na tym obszarze.

Strefą E – 8 objęto obszar ekspozycji figury św. Antoniego w Krasnem.

Strefą E – 9 objęto obszar ekspozycji figury św. Antoniego w Strażowie.

6.2.5. Zabudowa i decyzje o jej losie

Obiekty istniejące na terenie Gminy Krasne podzielono – biorąc pod uwagę ich formę i charakter – na pięć grup:

1. budynki i inne obiekty wpisane do rejestru zabytków,
2. kaplice, kapliczki, krzyże przydrożne, obeliski i pomniki,
3. budynki o cechach zabytkowych z zachowanymi charakterystycznymi elementami budownictwa drewnianego z okresu od II połowy XIX w. do końca I połowy XX w. figurujące w spisie zabytków,
4. obiekty posiadające pewne cechy kulturowe, ale nie figurujące w spisie ze względu na brak cech zabytkowych,
5. budynki nie harmonizujące z otoczeniem.

Wszystkie obiekty wymienione w pkt 1-4 ze względu na duże walory kulturowe, kultowe, historyczne i bardzo często także zabytkowe – podlegają ochronie bez względu na to, czy znajdują się w strefie ochrony konserwatorskiej, czy też poza nimi. Charakterystyczną cechą tych obiektów jest tradycja miejsca na którym one stoją. Należy stopniowo dokonywać ich wpisu do rejestru zabytków. Budynki te powinny być remontowane w uzgodnieniu z PSOZ. Należy dokonać korekty brył obiektów nie harmonizujących z otoczeniem:

- poprzez zasłonięcie ich w całości lub w części przy pomocy zieleni lub innej zabudowy,
- poprzez dokonanie przebudowy, zmieniając ich bryłę, kształt dachu, wystrój elewacji, pokrycie dachówką ceramiczną lub materiałem dachówkopodobnym, itp.
- poprzez likwidację wyjątkowo niekorzystnie usytuowanych.

Dla terenów wiejskich położonych w strefie ochrony krajobrazu, wskazane byłoby opracowanie katalogu zalecanych projektów powtarzalnych budynków mieszkalnych i gospodarczych uwzględniających tradycje budowlane, regionalne formy budowy, detale architektoniczne i sposoby krycia dachu oraz preferowane do tego celu materiały. Należy także propagować adaptacje budynków zabytkowych na cele rekreacyjne i letniskowe. Na terenie całej gminy szczególną uwagę powinno się zwrócić na zasady kształtowania nowej zabudowy, która powinna przede wszystkim w kształcie brył, dachów i podziałów na elewacjach nawiązywać do historycznych form zachowanych i znanych w gminie zabytkowych obiektów. Już na etapie wydawania decyzji o warunkach zabudowy powinien być formułowany zakaz przekrywania budynków dachami uskokowymi i płaskimi. Należy również preferować krycie dachów dachówką ceramiczną lub materiałem dachówkopodobnym.

Należy także propagować adaptację drewnianych budynków zabytkowych (zwłaszcza w południowej części gminy) na cele rekreacyjne i letniskowe zamiast budowy nowych.

6.2.6. Cmentarze

W granicach administracyjnych gminy znajduje się kilka cmentarzy. Niektóre z nich jak np. rzymsko – katolicki w Krasnem mają charakter zabytkowy. Znajduje się na nim przede wszystkim zabytkowa kaplica Skrzyńskich. Na wszystkich czynnych cmentarzach gminy znajdują się cenne nagrobki, które podlegają ochronie konserwatorskiej. Na rysunku STUDIUM zaznaczono również cmentarz choleryczny w Strażowie oraz teren po nieczynnym cmentarzu koło kościoła w Malawie. Ochroną należy objąć wszystkie cmentarze w granicach gminy, gdyż stanowią one także element krajobrazu tych wsi.

6.2.7. Strefa OW – obserwacji archeologicznej

Strefę OW wyznacza się dla obszaru, na którym stały od Średniowiecza drewniane kościoły parafialne w Malawie oraz usytuowany był niegdyś zespół plebański, a także znajdował się pierwszy cmentarz. Obecnie na tym ostatnim miejscu stoi murowany neogotycki kościół zbudowany w latach 1921 – 1923. Cały ten obszar był w pierwszych stuleciach prawdopodobnie otoczony wałem ziemno – drewnianym i pełnił funkcję fortalicjum. Wszelkie zamierzenia inwestycyjne i prace ziemne na obszarze objętym tą strefą należy uzgadniać z Państwową Służbą Ochrony Zabytków.

6.2.8.Ochrona stanowisk archeologicznych

Obecnie, z racji intensywnej uprawy roli, niemal wszystkie zewidencjonowano 53 stanowiska archeologiczne, są potencjalnie narażone na zniszczenie, ale ze względu na stopień zagrożenia i ich wartość poznawczą należy je zróżnicować i adekwatnie z nimi postępować. W przypadku pojedynczych śladów osadnictwa, po ich skartowaniu i udokumentowaniu na kartach AZP wystarczą okresowe inspekcje konserwatorskie, a tylko w przypadku prowadzenia w ich rejonie jakichkolwiek prac ziemnych, należy zapewnić nadzór archeologiczny nad tymi robotami.

Odnosnie stanowisk rozległych, z bardzo licznym materiałem powierzchniowym (świadczącym jednocześnie o postępującej degradacji stanowiska) należy postępować zupełnie inaczej. Służba konserwatorska, winna je wpisać do rejestru zabytków i zapewnić ich ochronę. W przypadku stanowisk zagrożonych czynnikami naturalnymi (Krasne st. 2 i 18). należy je typować do planowych badań wykopaliskowych.

Szczególą jednak ochroną konserwatorską objąć należy stanowiska narażone na zniszczenie przez inną działalność człowieka, jak budowa domów (Krasne st. 2, 12 i 14; i Malawa st. 9 – nr na rysunku: 2, 11, 13, 31), prace melioracyjne, a szczególnie wielkie inwestycje – drogi i autostrady (Palikówka st. 5 i Strażów st. 1), zbiorniki wodne i budowa zakładów przemysłowych. W tych przypadkach, już na etapie projektowania, odpowiednie służby i inwestorzy muszą zwrócić się do Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o wydanie odpowiedniej opinii, w której może on w zależności od potrzeb, nakazać zmianę lokalizacji, wcześniejsze przeprowadzenie badań wykopaliskowych lub tylko nadzór archeologiczny w trakcie trwania prac ziemnych. Wyraźnie podkreślić należy, iż koszt tych badań pokrywają poszczególni inwestorzy. Konsultacji z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków wymagają nie tylko inwestycje naruszające bezpośrednio stanowiska archeologiczne, ale również znajdujące się w ich pobliżu.

6.2.9.Postulaty konserwatorskie

W nawiązaniu do dotychczasowych ustaleń zawartych w wytycznych konserwatorskich i danych historycznych zawartych w różnych opracowaniach oraz znanych z wizji lokalnej w poszczególnych miejscowościach gminy, należy zadbać o to, by znajdujące się na terenie gminy liczne kapliczki, krzyże przydrożne, mogiły pojedyncze i zbiorowe oraz pomniki, obeliski i tablice pamiątkowe zostały otoczone opieką oraz odpowiednio wyeksponowane, jako charakterystyczne ślady historii tego terenu. Dotyczy ta uwaga całego obszaru gminy. Także ważne wydarzenia z dziejów poszczególnych miejscowości oraz związane z wybitnymi postaciami z terenu gminy powinny zostać w odpowiedni sposób upamiętnione. Przy nadawaniu nazw nowym jednostkom osiedleńczym należy brać pod uwagę historyczne nazwy odnotowane w dokumentach i starych planach oraz utrwalone w miejscowej tradycji.

6.3. ZASADY OCHRONY DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

6.3.1. Zakres ochrony

Na terenie Gminy Krasne nie występują dające się wyodrębnić obszary lokalizacji dóbr kultury współczesnej charakteryzujących się wyjątkową kompozycją przestrzenną i wybitnymi walorami architektonicznymi.

Na terenie Gminy Krasne znajduje się jednak przynajmniej kilka obiektów architektonicznych użyteczności publicznej zasługujących na miano dobra kultury współczesnej. Zaliczyć do tej grupy należy kościół parafialny p.w. M.B. w Strażowie, nowy kościół parafialny p.w. Wniebowzięcia NMP w Krasnem oraz kościół parafialny p.w. Miłosierdzia Bożego w Palikówce.

Nie można pominąć również sporej liczby budynków mieszkalnych zrealizowanych na podstawie projektów współczesnych architektów. Obiekty te cechują się poprawnym wkomponowaniem w istniejący krajobraz kulturowy, dobrymi proporcjami i tektoniką elewacji oraz doskonałym detalem architektonicznym. Można je spotkać we wszystkich miejscowościach gminy, ale największe zgrupowania występują w Krasnem. Najczęściej są to grupy zabudowy realizowane przez deweloperów lub prywatnych inwestorów po wschodniej stronie istniejącej zabudowy w rejonie Księżych Pól i wzdłuż drogi Krasne Kolonia. Najbardziej zasługujące na ochronę obiekty oznaczono na rysunku Studium.

6.3.2. Zasady ochrony

Ochrona przedmiotowa dóbr kultury współczesnej nie ma tej rangi prawnej jak ochrona zabytków i opieka nad zabytkami, tym niemniej jest to dopiero początek działań w dobrym kierunku. Pierwszorzędnym zadaniem jest dbałość o stan techniczny. Wydaje się, że podstawowym nakazem powinno być uszanowanie praw autorskich i ich respektowanie. Nie można dopuścić do rozbudowy czy przebudowy przedmiotowych obiektów bez zgody ich autora a najlepiej gdyby autor dzieła był autorem modernizacji.

7. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI

7.1. SYSTEM KOMUNIKACYJNY GMINY KRASNE

System komunikacji Gminy Krasne tworzy sieć dróg publicznych zaliczana do kategorii dróg krajowych, powiatowych i gminnych uzupełniona drogami wewnętrznymi i ciągami pieszo-jezdnymi. Przez teren gminy nie przebiegają drogi wojewódzkie. Docelowo system komunikacji Gminy Krasne ma sprostać zarówno wewnętrznym potrzebom rozwojowym jak również potrzebom rozwijającej się aglomeracji rzeszowskiej

Droga krajowa Nr 4 klasy GP relacji Jędrzychowice - Korczowa od km 602+347 do km 606+632 przecinająca teren gminy równoleżnikowo ma szczególne znaczenie komunikacyjne dla obsługi ruchu przelotowego i lokalnego. Droga ta jest częścią III korytarza sieci transportowej TEN-T w związku z czym stanowi ona główny szlak komunikacyjny na trasie Berlin - Wrocław - Kraków - Lwów. Droga krajowa miała wyznaczony w dotychczasowych planach miejscowych pas terenu o szerokości 50 m w liniach rozgraniczających, który stanowi obecnie nienaruszalną rezerwę planistyczną. Projekt organizacji ruchu na odcinku do którego przylega teren Gminy Krasne przewiduje włączenia głównie na prawoskręty a skrzyżowania zostaną skanalizowane dla zapewnienia większego bezpieczeństwa ruchu drogowego. Przebieg drogi krajowej stwarza jednocześnie znaczną uciążliwość dla mieszkańców miejscowości Krasne.

Zestawienie dróg krajowych na obszarze Gminy Krasne

Lp	Nr drogi	Nazwa drogi wg wykazu urzędowego	Długość drogi w m	Nawierzchnia drogi	
				ulepszona	nieulepszona
1	A-4	autostrada A-4 Berlin -Wrocław- Kraków - Lwów			
2	DK 4	droga krajowa Nr 4 Jędrzychowice - Korczowa	4.285	4.285	
3	DK19	węzeł autostrady A-4 Rzeszów wschodni - granice administracyjne miasta Rzeszowa	240	240	

Przez teren poszczególnych miejscowości Gminy Krasne przebiegają drogi powiatowe łącząc siedziby przyległych gmin. Drogi powiatowe obsługują również przyległą zabudowę. Drogi te w klasie technicznej Z lub L miały wyznaczony w dotychczasowych planach miejscowych pas terenu o szerokości odpowiednio 20 m i 15 m liniach rozgraniczających, który stanowi obecnie nienaruszalną rezerwę planistyczną.

Zestawienie dróg powiatowych na obszarze gminy Krasne

Lp	Nr drogi	Nazwa drogi wg wykazu urzędowego	Długość drogi w m	Nawierzchnia drogi	
				ulepszona	nieulepszona
1	1382 R	Rzeszów – Trzebownisko – Lukawiec - Czarna	1.935	1.935	
2	1384 R	Terliczka - Łąka-Strażów	4.533	4.533	
3	1385 R	Droga przez wieś Palikówka	4.050	4.050	
5	1394 R	Krasne – Kolonia-Strażów	2.702	2.702	
6	1393 R	Krasne - Strażów -	4.891	3.828	1.265

		Krzemienica			
7	1392 R	Rzeszów - Załęże-Krasne	4.311	4.311	
9	1396 R	Wilkowyja - Malawa-Wola Rafałowska -Chmielnik	6.867	4.018	1.094+1.555
10	1399 R	Malawa - Rzym-Chmielnik	0.500	0.050	0.450
11	1397 R	Słocina - Malawa	2.355	2.355	
		Razem	40.777	35.837	2.359+2.781

Sieć drogową uzupełniają drogi gminne. Drogi te w klasie technicznej L lub D miały wyznaczony w dotychczasowych planach miejscowych pas terenu o szerokości odpowiednio 15 m i 12 m liniach rozgraniczających, który stanowi obecnie nienaruszalną rezerwę planistyczną.

Zestawienie dróg gminnych

Nr drogi	Nazwa drogi wg wykazu urzędowego	Długość km
3517001	Krasne przez wieś / Zagumnie 1 /	2.0
3517002	Krasne - Wólka	3.0
3517003	Krasne - Strażów	2.0
3517004	Krasne przez wieś / Zagumnie 2 /	2.0
3517005	Krasne - Matysówka	1.5
3517006	Krasne - Palikówka	1.2
3517007	Strażów - Kamionka	2.0
3517008	Strażów - Olszyny	4.4
3517009	Strażów / Zagumnie /	1.5
3517010	Palikówka – Łąka	1.0
3517011	Palikówka – Czarna	1.0
3517012	Palikówka - Przycznia	2.3
3517015	Malawa przez wieś / Zagumnie 1 /	3.5
3517016	Malawa - Zagóra	3.6
3517017	Malawa - Kościółek	3.0
3517018	Malawa – Wola Rafałowska	1.7
3517019	Malawa przez wieś / Zagumnie 2 /	1.5
3517020	Malawa - Chmielnik	0.5
	Razem	48.2

7.2. PRZYJĘTE ROZWIĄZANIA KOMUNIKACYJNE

7.2.1. Autostrada

Według Programu Budowy Dróg Krajowych na lata 2008-2012 (uchwała nr 163/2007 Kancelarii Prezesa Rady Ministrów z dnia 25 września 2007 r.) oraz Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2007 -2013 (wersja zaakceptowana przez Unię Europejską 7 grudnia 2007 r.) do roku 2015 na terenie Gminy Krasne wybudowany zostanie 2.5 km odcinek autostrady A-4 przechodzący przez wieś Palikówka. Z budową autostrady wiąże się realizacja Miejsca Obsługi Podróżnych MOP II w północnej części Palikówki. Na powyższą inwestycję została wydana w dniu 28 grudnia 1998 r. przez Wojewodę Rzeszowskiego decyzja o ustaleniu lokalizacji drogi nr 1/98. Na powyższą inwestycję została wydana w dniu 29 grudnia 2008 r. przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację inwestycji

Drugim zadaniem na terenie Gminy Krasne jest budowa drogi krajowej Nr 19 Węzeł autostrady A-4 Rzeszów Wschodni - granice administracyjne miasta Rzeszowa. Odcinek

o długości około 240 m w km od 469+410 do 469+650 znajduje się w północno-zachodniej części Gminy Krasne. Na powyższe zadanie wydane zostały przez Wojewodę Podkarpackiego: decyzja nr 6/05 o ustaleniu lokalizacji drogi z 30. maja 2005 r. oraz decyzja środowiskowa z 7 listopada 2008 r.

Poza tymi inwestycjami w dającej się przewidzieć perspektywie czasowej nie przewiduje się wykonania na terenie gminy innych inwestycji drogowych o charakterze zadań rządowych.

7.2.2. Droga północna

Ze względu na znaczenie Rzeszowa w regionie, sprawny układ komunikacyjny miasta zapewniający odpowiednią przepustowość będzie odgrywać rolę szczególną. Elementem tego układu będzie odcinek drogi północnej o przebiegu wzdłuż granicy z Gminą Trzebownisko od węzła na drodze krajowej Nr 19 w rejonie giełdy samochodowej, dalej w kierunku wschodnim na północ od Dębiny, szerokim łukiem wzdłuż zakolii Starego Wisłoczyska, częściowo przez miejscowość Łąka Gmina Trzebownisko, ponad magistralą kolejową E 30 do węzła z drogą klasy G wzdłuż szlaku kolejowego w rejonie oczyszczalni ścieków w Krasnem i dalej wzdłuż cieku wodnego w kierunku południowym do węzła z drogą krajową Nr 4 w rejonie kopalni gazu w Malawie. Będzie to droga klasy głównej ruchu przyspieszonego GP.

7.2.3. Obwodnica wschodnia miasta Rzeszowa

Północny odcinek obwodnicy wschodniej Miasta Rzeszowa w klasie ulicy zbiorczej Z od węzła z drogą krajową Nr 4 w rejonie Leroy i Auchan w Krasnem, dalej w kierunku północnym a następnie zachodnim omijając prochnię do skrzyżowania z drogą klasy G wzdłuż magistrali kolejowej po północnej stronie terenu cmentarza komunalnego Rzeszów - Wilkowyja do skrzyżowania z al. Żołnierzy I Armii Wojska Polskiego. Południowy odcinek obwodnicy wschodniej Miasta Rzeszowa w klasie ulicy zbiorczej Z od węzła z drogą krajową Nr 4 w rejonie Leroy i Auchan w Krasnem a następnie przez południową część Słociny wzdłuż linii wysokiego napięcia do Zalesia. Projektowana droga będzie łączyć wschodnią część Miasta Rzeszowa (osiedle Słocina) i zachodnią część Gminy Krasne (miejscowość Malawa) z drogą krajową Nr 4 i drogami powiatowymi.

7.2.4. Układ komunikacyjny wsi Krasne

Planuje się realizację dróg serwisowych po północnej i południowej stronie drogi krajowej Nr 4 eliminując bezpośrednią dostępność komunikacyjną przyległych terenów a tym samym uciążliwe i niebezpieczne włączanie się do ruchu na drodze krajowej. Na odcinku od Kraczkowej do węzła w rejonie Leroy i Auchan proponuje się 4 włączenia wewnętrznego układu ulic zbiorczych do drogi krajowej /odstęp między skrzyżowaniami około 1000 m/.

Planuje się realizację następujących ważniejszych odcinków układu komunikacyjnego:

- drogę klasy G wzdłuż magistrali kolejowej po południowej stronie terenów kolejowych na odcinku od Rzeszowa do Strażowa,
- drogę klasy Z od ulicy Bałtyckiej po północnej stronie drogi krajowej Nr 4 do centrum wsi,
- drogę klasy Z stanowiącą przedłużenie ulicy Olbrachta wzdłuż potoku Młynówka po południowej stronie Jawornika do granicy z Kraczkową.

Dla obszaru nowej zwartej zabudowy po wschodniej stronie miejscowości Krasne planuje się układ dróg wykorzystujący istniejące drogi w tym polne. Ich realizacja może wymagać wyburzeń istniejących obiektów.

7.2.5. Układ komunikacyjny wsi Palikówka

Układ komunikacyjny wsi Palikówka spowodował rozciągnięcie zabudowy na odcinku około 4 km. Zaplanowano realizację systemu dróg publicznych po północnej stronie terenów nowej zabudowy od przedszkola równoległe do Przycznej, poprzez Groblę do skrzyżowania z drogą 572 do Łąki. Planuje się również połączenie drogą gminną Strażowa i Palikówki. Należy rezerwować wskazane miejsca włączyń wewnętrznego układu komunikacyjnego do dróg istniejących.

7.2.6. Układ komunikacyjny wsi Strażów

Planuje się realizację nowego odcinka drogi powiatowej Strażów – Krzemienica. Planuje się również realizację wewnętrznego układu komunikacyjnego obsługującego nowe tereny zabudowy. Ważną inwestycją będzie realizacja wiaduktu nad magistralą kolejową na drodze powiatowej 571 nieco na wschód od obecnego przejazdu jednopoziomowego. Rezerwuje się teren wzdłuż gazociągu wysokoprężnego g 700 dla lokalizacji perspektywicznego układu komunikacyjnego.

7.2.7. Układ komunikacyjny wsi Malawa

Projektuje się połączenie dróg powiatowych 571 z 579 z południową obwodnicą Miasta Rzeszowa oraz realizację następujących ważniejszych odcinków układu komunikacyjnego:

- przedłużenie drogi gminnej Skotnia poprzez wieś w rejonie cmentarza i dalej w kierunku na wschód,
- drogę od leśniczówki w Słocinie do drogi 580 w rejonie kościółka p.w. św. Marii Magdaleny,
- liczne wewnętrzne drogi poprzeczne w stosunku do obecnej drogi powiatowej 579 na całym odcinku zwartej zabudowy.

[Przez teren objęty zmianą Nr 5 cz. I Studium przebiega droga publiczna gminna, oznaczona na rysunku studium symbolem 1KDD, która w zależności od potrzeb może być modernizowana, rozbudowywana i przebudowywana.]⁵

7.3. ZASADY KSZTAŁTOWANIA SIECI DROGOWEJ

7.3.1. Drogi i ulice

Rezerwy terenu na pasy ulic i dróg, zależnie od ich klas funkcjonalnych, należy przyjmować zgodnie z wymogami normowymi i obowiązującymi przepisami.

Szerokość ulic w liniach rozgraniczających powinna zapewnić możliwość umieszczenia elementów ulicy i urządzeń z nią związanych wynikających z transportowych i innych funkcji ulicy oraz uwarunkowań terenowych jak:

- osłony izolacyjne, skarpy nasypów i wykopów,
- ścieżki rowerowe i parkowanie,
- infrastruktura techniczna.

W Studium podaje się szerokość pasów o wielkościach minimalnych regulowane przez przepisy ustaw i rozporządzenia wykonawcze do ustaw. W planach miejscowych należy stosować zwiększone szerokości wynikające z uwarunkowań terenowych. W terenach istniejącej zwartej zabudowy, dopuszcza się minimalne szerokości pasów drogowych.

Klasa ulicy	Klasa drogi	Najmniejsza szerokość w liniach rozgraniczających drogi o przekroju	
		jednojezdniowym	dwujezdniowym
A	autostrada		70
S	droga szybkiego ruchu	30	40
GP	droga główna ruchu przyspieszonego	25	35
G	droga główna	25	35
Z	droga zbiorcza	20	30
L	droga lokalna	15	
D	droga dojazdowa	15	
	droga wewnętrzna	10	

7.3.2. Parkingi

W planach miejscowych i decyzjach administracyjnych należy zagwarantować wyznaczanie odpowiedniej do funkcji terenu ilości miejsc parkingowych w tym parkingów ogólnodostępnych z uwzględnieniem miejsc dla osób niepełnosprawnych. Zakłada się wzrost wskaźnika motoryzacji od 370/1000 mk do 470/1000 mk i stąd należy przyjąć następujące wskaźniki ilości miejsc parkingowych:

- dla handlu 1 miejsce postojowe na 50 m pow. użytkowej
- dla administracji 1 miejsce postojowe na 50 m pow. użytkowej
- dla zabudowy mieszkalnej jednorodzinnej 2 miejsca postojowe na 1 domek.

7.3.3. Chodniki

Chodnik powinien mieć szerokość dostosowaną do natężenia ruchu pieszych oraz odpowiednio zwiększoną, jeżeli on przeznaczony do usytuowania urządzeń technicznych - w szczególności podpór znaków drogowych, słupów.

Szerokość chodnika przy jezdni lub przy pasie postojowym nie powinna być mniejsza niż 2 m. W wypadku przebudowy lub remontu ulicy dopuszcza się miejscowe zmniejszenie szerokości chodnika do 1.25 m, jeżeli jest on przeznaczony wyłącznie do ruchu pieszych.

7.3.4. Ścieżki rowerowe

Usytuowanie ścieżki powinno zapewniać bezpieczeństwo wszystkim użytkownikom systemu komunikacyjnego. Szerokość ścieżki rowerowej powinna wynosić nie mniej niż:

- ścieżka jednokierunkowa 1.5 m
- ścieżka dwukierunkowa 2.0 m
- ścieżka jednokierunkowa z dopuszczalnym ruchem pieszym 2.5 m
- szerokość ścieżki rowerowej należy ustalać indywidualnie, jeżeli oprócz prowadzenia ruchu rowerowego pełni inne funkcje.

7.4. KOMUNIKACJA KOLEJOWA

Ważnym elementem usprawniającym powiązania zewnętrzne z miastem będzie przystosowanie magistrali kolejowej E-30 Kraków – Medyka do wymaganych w Unii Europejskiej standardów prędkości

- 120 km/h dla ruchu towarowego
- 160 km/h dla ruchu pasażerskiego.

Plan rozwoju infrastruktury transportowej do roku 2015 opracowany przez MT i GM w 1998 r. zakłada kompleksową modernizację linii E-30 jako linii międzynarodowego znaczenia, w latach 2010-2015.

Zakłada się wykorzystanie magistrali kolejowej do obsługi aglomeracji poprzez zagęszczenie istniejących przystanków kolejowych oraz połączeń wahadłowych m. innymi na trasie Sędziszów Młp. - Rzeszów – Łańcut - Przeworsk.

8. KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

8.1. KIERUNKI ROZWIĄZAŃ W ZAKRESIE ZAOPATRZENIA W WODĘ

8.1.2. Systemy wodociągowe na terenie Gminy Krasne

Na terenie Gminy Krasne występują dwa systemy centralnego zaopatrywania ludności w wodę:

- system ujęć ze studni głębinowych będących własnością Gminy Krasne,
- system oparty o wodociąg łańcucki obejmujący niektórych odbiorców w Malawie.

W przypadku miejscowości zasilanych z własnych ujęć gminy Krasne, konieczne będzie podjęcie działań zmierzających do zapewnienia właściwego poziomu obsługi mieszkańców zasilanych z tych ujęć i sieci wodociągowej. Problem ten dotyczy ujęcia Krasne i sieci wodociągowej zasilanej z tego ujęcia. Konieczne jest tam podjęcie działań zarówno w zakresie modernizacji technologii produkcji i uzdatniania wody, jak również przebudowy sieci wodociągowej zasilanej z tego ujęcia. Realizacja zadań rozwoju Gminy Krasne wymagać będzie rozbudowy zarówno systemów własnych zasilania w wodę, jak również rozbudowy systemu zasilania w wodę z wodociągu miasta Rzeszowa przez jego stopniową i etapową rozbudowę. Pozwoli to na:

- zaoszczędzenie na kosztach związanych z budową i eksploatacją systemu wodociągowego,
- zapewnienie dostawy odpowiedniej ilości wody,
- zapewnienie niezawodności dostawy wody,
- zapobiegnię sytuacji powstawania barier infrastrukturalnych w realizacji planów rozwoju gospodarczego i ludnościowego gminy.

Zakłada się jednocześnie oparcie o własne źródła wody i systemy wodociągowe tych rejonów gminy, gdzie nieopłacalne lub niemożliwe technicznie byłoby korzystanie z sieci rzeszowskiej.

8.1.3. Kierunki rozwoju systemu zasilanego z sieci rzeszowskiej

Rozbudowa systemu zasilania Gminy Krasne z sieci rzeszowskiej wiąże się z przyjętymi koncepcjami rozwoju, tj. przeznaczeniem znacznych terenów na inwestycje gospodarcze i założeniem znaczącego przyrostu ludności na skutek rozwoju budownictwa jednorodzinnego w strefie podmiejskiej Rzeszowa. Oparcie zasilania gminy wyłącznie o własne ujęcia oznaczałoby konieczność budowy do 2010 roku czterech, a do roku 2020 siedmiu do ośmiu nowych ujęć wody o wydajności porównywalnej do obecnego ujęcia Krasne – Wólka. Pomijając koszty, w gminie nie ma warunków geologicznych pozwalających na takie rozwiązanie. Główny Zbiornik Wód Podziemnych obejmuje tylko północne rejon gminy Krasne. Jednocześnie należy pamiętać o stopniowym, spadku wydajności studni głębinowych, koniecznością regeneracji oraz wykonywania nowych odwiertów. Nie bez znaczenia jest kwestia niezawodności systemu wodociągowego zawsze wyższa dla systemów wodociągowych dużych miast niż małych miejscowości. Rzeszów powinien być zainteresowany takim rozwiązaniem zarówno ze względu na możliwość rozbudowy układu sieci we wschodnich rejonach do korzystnego ze względu na hydrauliczne warunki pracy wodociągów układu pierścieniowego. Technicznie możliwe jest również wspomaganie zasilania w godzinach maksymalnego rozbioru, przez sieć rzeszowską, zbiorników zaopatrywanych z własnych ujęć gminy.

Planowane tempo rozwoju determinuje działania, jakie muszą być podjęte. Przyjmując założone w STUDIUM prognozy demograficzne i gospodarcze dotyczące gminy, należy podjąć następujące działania w zakresie zasilania w wodę z wodociągu rzeszowskiego:

- budowa „mikropierścienia” sieci wodociągowej równoległe do drogi Nr 4, jednocześnie po północnej i po południowej stronie, dla zasilania w wodę planowanego obszaru inwestycji przemysłowych i usługowych.
- budowa przedłużenia sieci wodociągowej z Załęża w rejon planowanej dzielnicy składowo–przemysłowej Krasne–Kąty z przygotowaniem do połączenia układu z siecią magistralną wybudowaną w następnych latach wzdłuż obwodnicy wschodniej Rzeszowa. Przedłużenie sieci pozwoli na zasilenie w wodę ok. 30 ha terenu w/w dzielnicy,

Realizacja tak określonych kierunków działań pozwoli na dostarczenie wody w ilości mogącej zaopatrzyć ok. 25–30 tysięcy mieszkańców, a po wybudowaniu zbiorników wyrównawczych – nawet ok. 70 tysięcy mieszkańców. Jednocześnie możliwe będzie zasilenie przyszłego wodociągu w Malawie wodą z sieci rzeszowskiej.

8.1.4. Kierunki rozwoju zasilania z ujęcia Krasne–Wólka

Na terenach zasilanych z tego ujęcia, tj. w Krasnem, Palikówce i w Strażowie, mieszka obecnie 6280 osób. W roku 2010 ma ich być 8 500, a w roku 2020 od 12 500 do 15 500 osób. Dodatkowo w rejonie Krasne–Kąty, na ok. 100 hektarach ma powstać dzielnica składowo–przemysłowa. Potrzeby w zakresie ilości niezbędnej wody na tych terenach kształtować się będą w zakresie od 6 tys. m³/d w roku 2010 do 10–11 tys. m³/d w roku 2020. W przyjętych kierunkach rozwoju systemu wodociągowego na tych terenach zakłada się:

- możliwość budowy odrębnego ujęcia wody w rejonie na południe od planowanej autostrady w Palikówce, w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych. Decyzje należy poprzedzić badaniami hydrogeologicznymi określającymi zasoby i jakość ujmowanej wody,
- po wybudowaniu ujęcia Palikówka /docelowo tj. do 2020 roku 4–5 studni o wydajności eksploatacyjnej ok. 25 m³ wody na godzinę, nie rozdzielając obu systemów (pozostawić zasilanie dwustronne w wodę) rozważyć budowę zbiornika wodociągowego w środku tak powstałego układu,
- poddać rozbudowie stację uzdatniania wody Krasne–Wólka, wraz z modernizacją sterowania i technologii uzdatniania wody w tej stacji,
- wybudować zbiorniki wyrównawcze na sieci o wielkości zgodnej z aktualnymi zamierzeniami gminy,

Zakłada się utrzymanie znaczenia ujęcia i stacji uzdatniania Krasne -Wólka jako jednego z głównych źródeł zaopatrzenia mieszkańców gminy Krasne w wodę. W strefie 25-letniego spływu wód podziemnych do ujęcia, pokrywającej się z zakresem oznaczonego w planie zagospodarowania przestrzennego gminy i utrzymanego w Studium terenu zewnętrznego ochrony pośredniej ujęcia, nie należy lokalizować inwestycji uciążliwych dla środowiska. Przebudowa sieci rozprowadzającej wodę do odbiorców z ujęcia Krasne jest konieczna w każdym z przypadków rozwoju tego układu.

8.1.6. Kierunki rozwoju zasilania w wodę miejscowości Malawa

Malawa, jako jedyna miejscowość w Gminie Krasne nie posiada wodociągu. Niewielka część mieszkańców korzysta z końcówki sieci wodociągowej wsi Kraczkowa. Gmina Łañcut nie wyraża zgody na przedłużenie sieci dalej, w kierunku zachodnim, zezwalając jednocześnie na przyłączanie się do sieci wodociągowej nowych odbiorców, budujących swoje domy wzdłuż istniejącego wodociągu. Rezerwy zasilania w wodę z tego wodociągu można określić docelowo na 500 osób. Powyższy układ może być jedynie układem wspomagającym.

Kwestia zaopatrzenia w wodę mieszkańców Malawy musi być rozwiązana przez budowę nowego wodociągu dla tej miejscowości. Na obecnym etapie możliwe są następujące wersje dotyczące zasilania w wodę wsi Malawa:

- zasilanie wodociągu dla Malawy oparte będzie o studnie głębinowe w rejonie Krasne–Wilkowyja,
- wspomaganie zasilania wodociągu dla Malawy z ujęcia Ślocina, po przepięciu tej ostatniej miejscowości na zasilanie z sieci rzeszowskiej,
- możliwość wspomaganie zasilania wodociągu dla Malawy z ujęcia Krasne-Wólka.

W każdym z powyższych przypadków należy przewidzieć zbiornik wyrównawczy końcowy na sieci wodociągowej Malawy, w wyżej położonych partiach miejscowości.

Zasoby obu systemów (tj. Krasne–Wilkowyja i Ślocina) są wystarczające w krótkim przedziale czasowym. W razie braku takich możliwości należy po wybudowaniu wzdłuż obwodnicy południowo-wschodniej Rzeszowa sieci magistralnej doprowadzającej wodę z wodociągu rzeszowskiego, zasilić Malawę z sieci rzeszowskiej.

8.2. KIERUNKI ROZWIĄZAŃ W ZAKRESIE ODPROWADZANIA I OCZYSZCZANIA ŚCIEKÓW

Na terenie gminy można wyróżnić trzy systemy odprowadzania ścieków: na własną oczyszczalnię w Krasnem, na oczyszczalnię w Łące i na oczyszczalnię w Rzeszowie. Ilości odprowadzanych ścieków wynikają z wielkości dostawy wody w poszczególne rejony gminy. Urządzenia kanalizacyjne powinny więc umożliwić odprowadzenie ścieków w ilości porównywalnej do dostarczonej wody. Analizując średnice istniejących kolektorów kanalizacji sanitarnej odprowadzających ścieki z terenu Gminy można w przybliżeniu określić ich orientacyjną przepustowość i możliwości obsługi określonej liczby mieszkańców lub odbiorców równoważnych. I tak, istniejące systemy kanalizacyjne powinny wystarczyć do obsłużenia następującej ilości mieszkańców lub odbiorców równoważnych:

- Krasne, część odprowadzająca ścieki na własną oczyszczalnię – około 3 tys. mieszkańców,
- Palikówka – około 3 tys. mieszkańców,
- Strażów – około 3 tys. mieszkańców,
- Malawa oraz część Krasnego mająca odprowadzać ścieki do Rzeszowa – około 9 tys. mieszkańców z terenów gminy Krasne.

Podjęte działania oraz już istniejące plany rozwoju sieci idą we właściwym kierunku. Konieczne będzie jednak podjęcie działań zmierzających do rozbudowy systemu kanalizacyjnego, dla zapewnienia obsługi mieszkańców Krasnego i Malawy. Dodatkowym aspektem jest tu konieczność zapewnienia odprowadzenia ścieków z terenów przeznaczonych w planach pod tereny usługowe i przemysłowo-składowe.

Proponuje się następujące działania do 2010:

- w Malawie budowę kolektora zbiorczego \varnothing 300 wzdłuż planowanej obwodnicy (od północnej strony), z włączeniem docelowym do istniejącego kolektora \varnothing 400 w rejonie ul. Powstańców Wielkopolskich,
- w Krasnem budowę kolektora zbiorczego \varnothing 250 wzdłuż drogi Nr 4, po południowej i północnej strony z włączeniem do kanalizacji rzeszowskiej,
- w Krasnem budowę kolektorów zbiorczych \varnothing 315 wzdłuż planowanej drogi po północnej stronie cmentarza komunalnego Wilkowyja, na oczyszczalnię ścieków w Rzeszowie.
- należy rozważyć wariant odprowadzenia ścieków z Krasne - Kąty oraz Krasne - Wólka do kanalizacji rzeszowskiej lub ich przerzut na oczyszczalnię w Łące. Istniejącą oczyszczalnię można wówczas ewentualnie wykorzystać dla potrzeb obsługi mieszkańców północnej części Krasnego.

Podjęcia odpowiednich decyzji wymaga kwestia rozbudowy sieci kanalizacyjnej Krasnego. Ścieki ze środkowych i północnych części tej miejscowości mogłyby trafiać albo do kanalizacji rzeszowskiej (przyszły kolektor wzdłuż drogi Krasne–Pobitno), albo do rozbudowanej własnej oczyszczalni. Przepustowości tej oczyszczalni powinny być w przybliżeniu równe prognozowanym ilościom potrzebnej wody na terenie, jaki ma być objęty taką siecią kanalizacyjną w latach 2010, 2020 i docelowo. Problemem może być jednak uzyskanie pozwolenia na zrzut większej ilości oczyszczonych ścieków – jedynym możliwym ich odbiornikiem mogłoby być Stare Wisłoczysko.

8.3. KIERUNKI ROZWIĄZAŃ W ZAKRESIE CIEPŁOWNICTWA

Istniejące Prawo Energetyczne zobowiązuje gminy do określenia polityki związanej z problemami zaopatrzenia w energie elektryczną, ciepłą i paliwa gazowe na terenie własnej gminy. Mimo, że w przypadku gmin wiejskich możliwość kreowania polityki związanej z zagadnieniami ogrzewania gminy jest niewielka, to jednak w ostatnim czasie coraz większego znaczenia nabierają w Polsce zagadnienia związane z ochroną środowiska. Nakłada się na to zjawisko ponownego odchodzenia mieszkańców od ogrzewania gazem, na rzecz spalania wszelkiego rodzaju odpadów. Zjawisko spalania odpadów w paleniskach domowych, z przyczyn ekonomicznych, prawdopodobnie przez co najmniej kilka najbliższych lat będzie się pogłębiać, dlatego zapobieganie mu przez odpowiednią politykę uświadamiania społeczeństwu zagrożeń z tego płynących jest sprawą istotną.

W Polsce istnieje już kilkanaście gmin, które zaopatrywane są w ciepło z energii geotermalnej, pochodzącej ze znajdujących się na głębokości powyżej 1,5 km gorących złóż wody. Na Podkarpaciu istnieją dobre warunki dla rozwoju tego typu energetyki, dodatkowym atutem w takich przypadkach jest zawsze istnienie na terenie gminy otworów poposzukiwawczych ropy naftowej i gazu ziemnego, które niższym kosztem niż w przypadku budowy nowych, można wykorzystać do pozyskiwania gorącej wody z ziemi. Na terenie Gminy Krasne istnieją takie otwory, a w okolicach Rzeszowa i pod samym Rzeszowem – złoża wód geotermalnych.

System ogrzewania miast i osiedli energią geotermalną polega na wykorzystaniu do zasilania sieci ciepłych (nawet na terenach wiejskich) ciepła wód geotermalnych pozyskiwanych z odwiertów o głębokości od 1,5 do 3 km, zamiast tradycyjnego spalania paliw kopalnych, tzn. węgla czy gazu ziemnego. Kotłownie gazowe pełnią tu tylko rolę wspomagającą w okresach największych mrozów. Koszt pozyskania ciepła geotermalnego jest 4-krotnie niższy niż koszt produkcji takiej samej ilości ciepła ze spalania gazu ziemnego czy węgla

8.4. KIERUNKI ROZWIĄZAŃ W ZAKRESIE ZAOPATRZENIA W GAZ

Układ gazowej sieci średnioprężnej, zasilający bezpośrednio odbiorców, jest na przeważającej części terytorium gminy bardzo dobrze rozwinięty. Szczególnie duże rezerwy tkwią w układzie sieciowym wzdłuż drogi krajowej Nr 4. Najłatwiej uzyskać przyłączenie się do sieci gazowej w rejonie powstającej lub już powstałej zabudowy. Terenami, gdzie występują trudności w przyłączeniu się do sieci gazowej, (szczególnie do celów ogrzewania budynków) są wyżej położone rejony Malawy. Wymagana jest tam rozbudowa sieci. Z mocy prawa inwestorem w tym zakresie pozostaje Zakład Gazowniczy, niemniej jednak gmina, jako zainteresowana przełamywaniem barier rozwoju na swoim terenie, może, partycypując w kosztach, przyspieszyć rozbudowę sieci na tych terenach.

Bardzo istotnym zagadnieniem jest konieczność rezerwy terenów przeznaczonych pod przyszłe trasy gazociągów wysokoprężnych, jakie mają przebiegać przez terytorium gminy z kopalni gazu Rzeszów–Zalesie i ewentualnie w kierunku Gminy Błażowa. Dalsza, konsekwentna rezerwa tych terenów pod trasy przyszłych gazociągów (i stref ochronnych wokół nich), mimo perturbacji prawnych związanych z uruchomieniem i włączeniem do eksploatacji kopalni Rzeszów–Zalesie, jest warunkiem zapewnienia dostawy gazu o odpowiednich parametrach wydajnościowych nie tylko południowym rejonom Rzeszowa, Gminie Tyczyn i Gminie Błażowa, ale także wyżej położonym rejonom w Gminie Krasne.

8.5. KIERUNKI ROZWIĄZAŃ W ZAKRESIE ENERGETYKI

Ustala się następujące kierunki działań w zakresie energetyki:

- utrzymanie i wykorzystanie do zaopatrzenia gminy w energię elektryczną istniejących elektroenergetycznych linii napowietrznych wysokiego napięcia 110 kV ze strefami ochronnymi szerokości po 20 m od osi trasy linii.
- modernizację oraz rozbudowę i budowę elektroenergetycznej sieci rozdzielczej, w szczególności na obszarach potencjalnego rozwoju zabudowy mieszkaniowej oraz usług publicznych i komercyjnych. Przedsięwzięcia modernizacyjne i inwestycyjne winny być ukierunkowane na dostosowanie sieci do aktualnych i przewidywanych potrzeb odbiorców oraz spełnienia rosnących wymogów jakościowych. Pilne potrzeby w zakresie reelektryfikacji i rozwoju sieci elektroenergetycznych występują we wsiach: Strażów i Krasne.
- kształtowanie układów sieci w sposób zapewniający wymaganą niezawodność (ciągłość) zasilania. W szczególności wymagać to będzie wzrostu gęstości GPZ, dzięki czemu ulegną skróceniu linie magistralne ŚN zapewniające rezerwowe zasilanie.
- stosowanie przy planowaniu zabudowy - zwłaszcza zabudowy mieszkaniowej, usług zdrowia i oświaty - ochrony przed elektromagnetycznym promieniowaniem niejonizującym, szkodliwym dla ludzi i środowiska, w szczególności przez tworzenie obszarów ograniczonego użytkowania wokół linii napowietrznych wysokiego napięcia i określonych urządzeń radiokomunikacyjnych.
- racjonalne oświetlenie miejsc publicznych, w tym modernizacja oświetlenia ulicznego z zastosowaniem energooszczędnych rozwiązań.
- wykorzystanie odnawialnych źródeł energii (słońca, wiatru, wody, biomasy).

Linie elektroenergetyczne wytwarzają elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące w postaci pól elektrycznych i magnetycznych o częstotliwości 50 herców (Hz). Natężenie pola elektrycznego większe niż 1 kV/m występuje w sąsiedztwie urządzeń o napięciu znamionowym 110 kV i wyższym. Linie napowietrzne 110 kV należy tak budować, aby nie spowodować przekroczenia wartości pola elektrycznego 1 kV/m w obszarach podlegających szczególnej ochronie. Orientacyjna minimalna odległość pozioma od przewodu linii 110 kV, przy której natężenie pola elektrycznego jest mniejsze niż 1 kV/m, wynosi 14,5 m. Uwzględniając rozpiętość konstrukcji wsporczych przyjmuje się w pracach planistycznych szerokość strefy ochronnej po 20 m od osi trasy linii 110 kV.

Linie napowietrzne zmieniają niekorzystnie krajobraz. Znaczną część obszaru gminy zajmuje obszar chronionego krajobrazu. Planując prowadzenie linii elektroenergetycznych na tych terenach należy dążyć do maksymalnego złagodzenia niekorzystnego wpływu linii na krajobraz. Można to osiągnąć m.in. przez:

- zapewnienie estetyki rozwiązań konstrukcyjnych,
- prowadzenie linii napowietrznych w sposób jak najmniej widoczny (unikanie szczytów i terenów otwartych, prowadzenie zboczami itp.),
- zastępowanie linii napowietrznych liniami kablowymi.

Nie zaleca się prowadzić linii elektroenergetycznych w pobliżu obiektów zabytkowych.

Prawo energetyczne upoważnia gminy do opracowania projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe. Projekt ten powinien określać w szczególności możliwości wykorzystania lokalnych zasobów energii. Gmina powinna realizować powyższe zadania zgodnie z założeniami polityki energetycznej państwa oraz ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Zgodnie z ustawą Prawo energetyczne gmina opracowuje projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe. Istotą projektu założeń jest określenie ramowych zamiarów co do sposobu rozwiązania problemu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe zgodnie z oczekiwaniami lokalnej społeczności i warunkami określonymi przez politykę energetyczną państwa.

Przeprowadzona w czasie sporządzania projektu założeń do planu zaopatrzenia gminy w energię analiza – studium powinna określić najlepsze ekonomicznie sposoby zaspokojenia potrzeb ze względu na minimalizację kosztów, tj. pozyskiwania energii, kosztów jej przesyłu, dystrybucji (w tym strat przesyłu i dystrybucji), obsługi handlowej odbiorców, kosztu wynikającego z energetycznej efektywności zastosowanego procesu u odbiorców i użytkowników, jak i kosztów użytkowania środowiska. Przy optymalizacji rozwiązań będą zatem brane pod uwagę wszystkie rodzaje i miejsca powstawania kosztów.

Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii jest zagadnieniem interdyscyplinarnym mieszczącym się na przecięciu wielu zagadnień i polityk szczegółowych, w tym polityki rolnej i leśnej, energetycznej, ekologicznej, społecznej, kwestii związanych z rozwojem regionalnym i lokalnym oraz z elementami planowania przestrzennego. Pozytywny wpływ wykorzystania odnawialnych źródeł energii na życie społeczności lokalnych analizować można w trzech aspektach: trwały zrównoważony rozwój, ochrona środowiska i zasobów naturalnych oraz bezpieczeństwo energetyczne (pewność dostaw nośników energii po akceptowalnej cenie).

8.6. KIERUNKI ROZWIĄZAŃ W ZAKRESIE TELEKOMUNIKACJI

System łączności telefonicznej Gminy Krasne będzie oparty na istniejących i nowych liniach telefonicznych, cyfrowych centralach automatycznych w Rzeszowie (z koncentratorami wyniesionymi na teren gminy) i Łące oraz centrali międzymiastowej w Rzeszowie. Zwiększanie liczby dostępnych dla potencjalnych abonentów numerów telefonicznych będzie następować poprzez rozbudowę istniejących central do pojemności zapewniającej pełne zaspokojenie potrzeb oraz poprzez odpowiednią rozbudowę sieci magistralnych i rozdzielczych.

Rozwój telekomunikacji obejmować będzie rozbudowę i modernizację sieci i urządzeń telefonii przewodowej na obszarach już zainwestowanych oraz budowę – na obszarach potencjalnego rozwoju: mieszkalnictwa i usług, usług publicznych, działalności gospodarczej, obiektów obsługi komunalnej, zabudowy związanej z produkcją rolną oraz obiektów turystyki, rekreacji i wypoczynku.

Telekomunikacja to nie tylko telefonia, ale także transmisja komputerowa, multimedia, emisja programów radiowych i telewizyjnych. Zapotrzebowanie mieszkańców na tego typu usługi realizowane będzie w perspektywie poprzez kablową sieć multimedialną na terenach intensywnej zabudowy mieszkaniowej.

Budowa nowych i modernizacja istniejących obiektów telefonii przewodowej nie wpłynie w sposób znaczący na strukturę przestrzenną miasta i gminy. Przy obecnie stosowanych rozwiązaniach technicznych nie wymaga się rezerwowania w planach miejscowych wydzielonych terenów pod budowę nowych obiektów telekomunikacyjnych.

Przy ustalaniu lokalizacji stacji telekomunikacji radiowej należy uwzględniać zasady ochrony przed elektromagnetycznym promieniowaniem niejonizującym – stosownie do wymagań przepisów szczególnych.

Zapewnienie łączności nie jest zadaniem własnym gminy. Działalność tę prowadzą niezależne od gminy podmioty gospodarcze na zasadach komercyjnych. Zasadnicze znaczenie dla gminy ma telefonia przewodowa. Prawo prowadzenia działalności w tej dziedzinie na terenie Gminy Krasne mają: Telekomunikacja Polska S.A. oraz niezależny od niej lokalny operator Spółdzielnia Telekomunikacyjna WIST w Łące.

Telefonizacja finansowana jest głównie przez operatora z wypracowanego zysku. Wpływ gminy na kształtowanie polityki spółdzielczego operatora jest możliwy poprzez nabywanie udziałów w Spółdzielni, ewentualnie poprzez budowę sieci i przekazywanie jej na majątek Spółdzielni w charakterze aportu.

8.7. KIERUNKI ROZWIĄZAŃ W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI

Podobnie jak w poprzednich przypadkach, system zbiórki i wywozu odpadów z terenu gminy Krasne, został omówiony w poprzedniej części Studium. Kierunki rozwoju w zakresie tego systemu sprowadzać się będą do dwóch zagadnień:

- rozwoju systemu segregacji i gromadzenia odpadów na terenie gminy,
- docelowego miejsca ich wywozu i unieszkodliwiania.

Rozwój systemu wywozu odpadów na terenie gminy już jest faktem: rośnie ilość umów podpisywanych z Miejskim Przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej w Rzeszowie, rośnie też ilość wywożonych rocznie z terenu gminy odpadów. Również segregacja odpadów, przez rozstawienie w gminie kontenerów do zbiórki szkła i tworzyw sztucznych, a docelowo także i makulatury, jest zgodna z kierunkami rozwoju tego systemu. Problem docelowego miejsca wywozu odpadów z terenu gminy Krasne należy rozpatrywać w kontekście:

- bliskości Rzeszowa jako miasta, którego firma komunalna wywozi odpady na własne wysypisko komunalne/ do spalarni,
- kosztów ewentualnej budowy własnego systemu wywozu i unieszkodliwiania odpadów,
- kosztów ekologicznych i ograniczeniem na wiele lat funkcji terenu przeznaczonego w gminie pod wysypisko odpadów,
- tendencji w prawodawstwie Unii Europejskiej, której członkiem w ciągu najbliższych lat stanie się Polska, zmierzających do wprowadzenia całkowitego zakazu budowy lub wysokich opłat za budowę i eksploatację nowych wysypisk odpadów zamiast zakładów ich utylizacji,

W STUDIUM proponuje się rozwiązanie polegające na zawarciu długoletniej umowy na odbiór odpadów z Gminy Krasne do miejskiego zakładu utylizacji w Rzeszowie.

[8.8. KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ NA OBSZARZE ZMIANY NR 5 cz. I STUDIUM

Zagospodarowanie obszarów objętych zmianą Studium zgodnie z planowanymi dla nich kierunkami nie wymaga rozbudowy sieci infrastruktury technicznej. Niemniej jednak dopuszcza się rozbudowę, budowę nowej sieci infrastruktury technicznej.]⁵

9. OBSZARY ROZMIESZCZENIA INWESTYCJI CELU PUBLICZNEGO

9.1. PONADLOKALNE CELE PUBLICZNE

Zgodnie z aktualnym stanem prawnym na terenie Gminy Krasne nie przewiduje się realizacji inwestycji celu publicznego w tym zadań rządowych i samorządowych. W Studium określono jednak obszary planowanych zadań służących ponadlokalnym bądź lokalnym celom publicznym, które zostaną lub powinny zostać ujęte w programach rządowych i samorządu województwa,

- budowa 2.5 km odcinka autostrady A-4 przechodzącego przez wieś Palikówka,
- budowa odcinka drogi północnej - obwodnicy północnej miasta Rzeszowa,
- budowa odcinka obwodnicy wschodniej miasta Rzeszowa,
- rozbudowa GPZ 110/15 kV Krasne oraz trasy odcinków napowietrznych jednotorowych linii wysokiego napięcia 110 kV zasilających planowany obiekt z istniejącej linii 110 kV relacji GPZ Rzeszów Nowe Miasto - GPZ Rzeszów Elektrociepłownia,
- obszary ponadlokalnych usług publicznych w tym nauki lub zdrowia na terenie dawnej bażantarni w Strażowie.

Zadania rządowe i samorządowe, formułowane w toku prac planistycznych prowadzonych na poziomie kraju i województw wprowadzane są do planowania przestrzennego na zasadzie obowiązku. Wynika to z przepisów określających sposób wprowadzania tych zadań do planów miejscowych. Negocjacje z gminą prowadzone w tym zakresie przez wojewodę i marszałka województwa dotyczą jedynie warunków wprowadzenia zadań a nie samego faktu ich wprowadzenia. Jeżeli negocjacje nie zakończą się sukcesem zadania rządowe mogą być wprowadzone przez Radę Ministrów.

9.2. LOKALNE CELE PUBLICZNE

W toku prac nad Studium wyznaczono następujące obszary rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym:

- sieć wodociągowa w Malawie,
- obszary i zespoły poddawane różnym formom ochrony przyrody w tym użytek ekologiczny: dawne koryto Wisłoka – Stary Wisłok - fragmenty położone w Krasnem oraz w Palikówce i Strażowie,
- obszary i zespoły poddawane różnym formom ochrony przyrody w tym użytek ekologiczny: torfowisko położone w Krasnem,
- droga publiczna klasy G wzdłuż linii kolejowej E-30 po jej południowej stronie od Strażowa do Załęża,
- drogi lokalne w wyznaczonych terenach zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej we wszystkich miejscowościach Gminy Krasne,
- sieci uzbrojenia technicznego wyznaczonych terenów zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej we wszystkich miejscowościach Gminy Krasne,
- tereny usług publicznych o znaczeniu lokalnym jak szkoły, przedszkola, usługi zdrowia.

[Obszarami, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym, wyznaczonymi w zmianie Nr 5 cz. I Studium są:

- teren drogi dojazdowej, stanowiący drogę publiczną gminną,
- teren usług sportu i rekreacji, na którym rozmieszczone są gminne obiekty sportu i rekreacji.]⁵

10. MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

10.1. OBSZARY POSIADAJĄCE OBOWIĄZUJĄCE MPZP

Do końca 2003 r. obowiązywał Miejskowy plan Ogólny Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne uchwalony Uchwałą Nr XXI/22/93 Rady Gminy Krasne z dnia 21 lipca 1993 r. ogłoszoną w Dz. Urzędowym Województwa Rzeszowskiego z 1993 r. Nr 7 poz.94. W okresie od 2003 Rada Gminy Krasne podjęła 19 uchwał o przystąpieniu do sporządzania planów miejscowych z czego uchwalono 8 planów miejscowych. Aktualnie na terenie Gminy Krasne obowiązują następujące plany miejscowe:

- HEATING INSTGAZ o pow. 2.0 ha
położony po północnej stronie drogi krajowej Nr 4
- Danuta Pezdan o pow. 0.6 ha
położony po północnej stronie drogi krajowej Nr 4
- Edward Sopol o pow. 0.4 ha
położony po północnej stronie drogi krajowej Nr 4
- Antoni Kisała o pow. 0.8 ha
położony po południowej stronie drogi krajowej Nr 4
- TON AGRO o pow. 16.0 ha
położony po południowej stronie drogi krajowej Nr 4
- FOTO HURT o pow. 2.0 ha
położony po północnej stronie linii kolejowej
- NEW BALANCE o pow. 5.0 ha
położony po południowej stronie drogi krajowej
- NEOPLAN o pow. 2.0 ha
położony po północnej stronie drogi krajowej Nr 4
- MPZP obok oczyszczalni ścieków w Krasnem o pow. 30.0 ha
położony po południowej stronie terenów kolejowych.

Łącznie powyżej wymienione miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obejmują powierzchnię 28.8 ha co stanowi około 1% powierzchni Gminy Krasne. W trakcie sporządzania jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego PALIKÓWKA obejmujący 705 ha czyli 18% powierzchni Gminy Krasne.

10.2. OBSZARY WYMAGAJĄCE SPORZĄDZENIA MPZP

Na podstawie obowiązujących przepisów obowiązek sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego występuje w następujących przypadkach;

- dla obszarów, na których zamierza się realizować inwestycje celu publicznego o charakterze ponadlokalnym zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów rządowych i samorządowych,
- dla obszarów, wymagających scaleń i podziału nieruchomości
- dla obszarów rozmieszczenia wielkopowierzchniowych obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 400 m²,
- dla obszarów, wymagających zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych
- gdy wynika to z przepisów prawa górniczego.

Obszarami, dla których wymagane jest sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wynikające z przepisów odrębnych są oba ustalone w Gminie Krasne obszary górnicze: obszar górniczy Husów-Albigowa-Krasne1 oraz obszar górniczy Palikówka. Rada Gminy Krasne może podjąć uchwałę o odstąpieniu od tego obowiązku.

Sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest każdorazowo wymagane na podstawie przepisów ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych wynikające z konieczności uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne:

- dla gruntów klas I do III o powierzchni powyżej 0.5 ha,
- dla gruntów klas IV o powierzchni powyżej 1.0 ha

a takich terenów oznaczonych na rysunku Studium symbolem literowym np. U* lub MN* jest w Gminie Krasne wiele.

10.3. OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MPZP

Tereny przylegające do przebiegającej przez środek terenu gminy drogi krajowej Nr 4 już na etapie opracowania strategii rozwoju gminy zostały uznane za tereny strategiczne. Władze gminy Krasne zakładają wykorzystanie bardzo atrakcyjnego położenia przy realizacji jej celów rozwojowych. Zagospodarowanie pasa wzdłuż drogi Nr 4 przyniesie korzyść mieszkańcom gminy jak i przyszłym Inwestorom. Z ważniejszych inwestycji planuje się budowę dużego Centrum Wystawienniczego obsługującego region południowo – wschodniej Polski.

Bezdyskusyjna konieczność realizacji wschodniego odcinka północnej obwodnicy miasta Rzeszowa (jako zadania o charakterze ponadlokalnym) na terenie Gminy Krasne staje się - po korekcie trasy - szansą na poszerzenie terenów strategicznych o:

- tereny Skarbu Państwa w północnej części wsi Krasne,
- tereny Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa położone w rejonie zachodniej granicy gminy,
- tereny łąk w rejonie przystanku Załęże po północnej stronie magistrali kolejowej Kraków – Medyka.

Tereny te zamierza się przeznaczyć pod najszerzej rozumiane usługi komercyjne a także pod Centrum Spedycyjno – Handlowe z uwagi na dogodne powiązania drogowe, kolejowe i lotnicze.

Zamierza się sukcesywnie objąć planami miejscowymi obszary, które mogą być przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową realizowaną w celu zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej w tym nowe tereny mieszkalnictwa oznaczone symbolem M, [MW]⁷ oraz nowe tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej oznaczone symbolem MU a także obszary zorganizowanej działalności produkcyjnej P i obszary zorganizowanej działalności usługowej U.

Rada Gminy nie ma obowiązku podjęcia uchwały o przystąpieniu do sporządzania planu w związku z każdym zgłoszonym wnioskiem; istnieje natomiast obowiązek analizy tych wniosków. Sukcesywne opracowywanie planów miejscowych poszczególnych obszarów gminy, w miarę pojawiania się takiej potrzeby lub obowiązku, umożliwi rozłożenie nakładów na te prace oraz ich finansowe konsekwencje w postaci wykupu bądź odszkodowań z tytułu obniżenia wartości nieruchomości czy utrudnień lub ograniczeń korzystania z niej w sposób dotychczasowy.

[Obszar objęty zmianą Nr 5 cz. I Studium, stanowi obszar, dla którego gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.]⁵

11. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

11.1. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

Rolnictwo województwa podkarpackiego na tle kraju wyróżnia się specyfiką wynikającą z rozdrobnienia ziemi i przewagi ludności dwuzawodowej mieszkającej na wsi a także ze zróżnicowanych uwarunkowań w zakresie rolniczej działalności produkcyjnej. Na zróżnicowanie to wpływają uwarunkowania przyrodnicze, społeczne, ekonomiczne a także niejednakowo silne oddziaływanie ośrodków miejskich na środowisko wiejskie. Korzystne warunki wynikające z naturalnych walorów w znacznym stopniu pogarsza struktura obszarowa gospodarstw rolnych i niekorzystny rozłóg pól.

Rozdrobnienie gospodarstw rolnych jest bardzo silne. Przeciętna powierzchnia gospodarstwa rolnego to 1.0 do 2.0 ha przy średniej krajowej wynoszącej 7.0 ha. Na terenie Gminy Krasne funkcjonuje około 220 gospodarstw do 1.0 ha, około 1320 gospodarstw od 1.0 do 2.0 ha, 260 gospodarstw od 2.0 do 5.0 ha i tylko 25 gospodarstw o powierzchni powyżej 5.0 ha. Trwałość obecnej struktury wynika przede wszystkim z ich funkcji ekonomicznej - nie jest nią wytwarzanie na sprzedaż, ale na samozaopatrzenie rodzin. Gospodarstwa rolne są swoistą formą zabezpieczenia na wypadek utraty pracy, pozwalają wykorzystać rodzinny zasób pracy, którego nie sposób spożytkować inaczej.

Obecna struktura obszarowa gospodarstw rolnych, nie zapewniająca racjonalizacji produkcji rolniczej powinna ulegać przemianom zmierzającym w kierunku zwiększenia areалу poszczególnych gospodarstw przy jednoczesnym zmniejszaniu ich liczby. Na poprawę struktury agrarnej będzie wpływał obrót ziemią, scalanie i wymiana gruntów, preferencje przy nabywaniu ziemi z zasobów Skarbu Państwa oraz system rent strukturalnych. Rolniczą przestrzeń Gminy Krasne zdominują trzy typy gospodarstw:

- gospodarstwa rozwojowe nastawione na produkcję rynkową,
- gospodarstwa stagnacyjne, z których część ma szansę z pomocą interwencyjnej polityki państwa zmodernizować się i przejść do grupy pierwszej,
- gospodarstwa słabe, nie mogące sprostać wymogom gospodarki rynkowej i wymagające wsparcia socjalnego.

Istotną formą racjonalizacji produkcji i przezwyciężenia skutków jej rozdrobnienia powinna być integracja pozioma gospodarstw. Z wielofunkcyjnym rozwojem obszarów wiejskich należy łączyć rozwój infrastruktury społecznej, budowę i modernizację sieci drogowej oraz infrastruktury technicznej.

Rozwój rolnictwa w warunkach gospodarki rynkowej zmierza do ograniczenia tradycyjnego rolnictwa na rzecz przetwórstwa rolno - spożywczego i dystrybucji żywności. Wpływa to na utrwalanie się stałej tendencji do koncentracji ziemi, zmniejszania liczby gospodarstw, spadku zatrudnionych w rolnictwie. Modernizacja gospodarstw służąca zwiększeniu produktywności wraz z poprawą standardów zdrowotnych i środowiskowych to klucz do zwiększenia konkurencyjności gospodarstw. Najbardziej efektywne mogą być inwestycje unowocześniające cały ciąg żywnościowy, począwszy od produkcji rolnej poprzez przetwórstwo, przechowalnictwo aż do odbiorcy.

Jedną z szans rozwoju rolnictwa jest produkcja ekologiczna. W tym zakresie należy wspierać gospodarowanie na terenach o wysokich walorach przyrodniczych w tym chronionych.

Typowe cechy rolnictwa określane powszechnie jako wady (rozproszona zabudowa i rozdrobniona struktura, przeludnienie, nadprodukcja żywności) sprzyjają łatwiejszemu

wprowadzeniu zasad ekorozwoju, w tym wykorzystaniu biopaliw jako odnawialnych źródeł energii. Specyficzne cechy odnawialnych źródeł energii (dostępność, mała skala stosowanych technologii oraz pośrednie korzyści społeczne (nowe miejsca pracy i źródła dochodów dla społeczności lokalnej), gospodarcze (zmniejszenie nadprodukcji żywności i stabilizacja rynku rolnego w wyniku produkcji biopaliw) i ekologiczne (zmniejszenie szkodliwych emisji) czynią je szczególnie przydatnymi do wykorzystania na szczeblu lokalnym.

Oprócz funkcji rolniczej należy położyć większy nacisk na pełniejsze wykorzystanie funkcji turystycznej w tym agroturystyki, stanowiącej dodatkowe źródło przychodów. Aby wykorzystać grunty o niskiej wartości produkcyjnej oraz osuwiskowe planuje się zalesienie również jako element dodatkowego zatrudnienia w krótkim okresie czasu.

[Część obszaru opracowania stanowi użytki rolne. Pod względem bonitacyjnym są to grunty rolne klasy III, które podlegają ochronie przed ich nierolniczym wykorzystaniem. Wytyczne Studium dopuszczają zagospodarowanie przedmiotowego obszaru jako tereny rolne.]⁵

11.2. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

Grunty leśne oraz zadrzewienia na terenie Gminy Krasne zajmują zaledwie 5% jej powierzchni - łącznie 196 ha z czego:

- grunty leśne 154.0 ha,
- zadrzewienia 42.0 ha:

Połowa stanowi własność Skarbu Państwa w zarządzie Państwowego Gospodarstwa leśnego, połowa stanowi własność osób fizycznych. Niewielkie powierzchnie leśne występują w miejscowości Krasne na pograniczu z Dębina w Załężu. W północnej części miejscowości Palikówka znajduje się niewielki lasok Klomb stanowiący pozostałość po znajdującej się tam bażantarni. W południowej części Strażowa w rejonie przysiółka Olszyny znajduje się las obejmujący teren wokół istniejącej do niedawna bażantarni położonej przy drodze powiatowej Strażów - Trzebownik. Lasy występują również w południowej części miejscowości Maława w postaci sporych połaci naturalnych obszarów leśnych pokrywających wzniesienia i głębokie wąwozy oraz obejmującej duże fragmenty krajobrazu naturalnego.

W terenach leśnych obowiązuje zakaz wznoszenia budynków i budowli z wyjątkiem służących gospodarce leśnej, obronności kraju i bezpieczeństwu wewnętrznemu, oznakowaniu, ochronie zdrowia oraz wypoczynkowi i obsłudze turystów. Wskazane jest zalesianie wskazanych w studium terenów. Należy dążyć do przekształcenia tych obszarów na parki leśne. Wszystkie lasy na terenie gminy, bez względu na stan własności, zaliczone są do ochronnych obszarów leśnych Miasta Rzeszowa. Na obszarze tym należy dość zdecydowanie ograniczyć:

- prowadzenie działalności wzmagającej procesy erozyjne gleb ze szczególnym uwzględnieniem oceny zadrzewień, drzew i krzewów na stromych zboczach, brzegach jarów i potoków,
- lokalizację szczególnie szkodliwych dla środowiska inwestycji o znaczeniu krajowym i wojewódzkim,
- dokonywanie zmiany stosunków wodnych szkodzących ekosystemowi i pogarszających stan zasobów wodnych poza pracami związanymi z bezpieczeństwem przeciwpowodziowym i budową ujęć wody pitnej.

W Studium przewiduje się zalesienie terenów nieużytków własności wspólnot i osób fizycznych o powierzchni około 32 ha oraz około 170 ha gruntów rolnych na których występują zjawiska erozyjne i osuwiskowe. Tereny takie występują głównie w południowej części Maławy ale również na niewielkich obszarach Krasnego i Strażowa.

12. OBSZARY PROBLEMOWE

12.1. OBSZARY NARAŻONE NA NIEBEZPIECZEŃSTWO POWODZI

Północna część terenu Gminy Krasne, zgodnie ze STUDIUM RZGW określającym granice obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią dla terenów nieobwałowanych w zlewni Wisłoka, zatwierdzonym 10 września 2004 r. przez Dyrektora RZGW w Krakowie, leży w zasięgu prawdopodobnych wód powodziowych Q 1.0% rzeki Wisłok -183.10 mnpm. Tereny te, położone na północ od autostrady A4 pozostają niezabudowane. Pas autostrady A4 planowany na nasypie od 1.5 m do 6.0 m będzie stanowił skuteczną przegrodę zabezpieczającą tereny gminy przed ewentualnym zalaniem wodami powodziowymi Q 0.2% rzeki Wisłok. Nie wyklucza to podtapiania niżej położonych części gminy w wyniku podniesienia się poziomu Wisłoka oraz wodami z intensywnych opadów i wiosennych roztopów.

Prawo Wodne art. 40 zabrania lokalizowania na obszarach bezpośredniego zagrożenia powodzią inwestycji zaliczanych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych, a także innych materiałów, które mogą zanieczyścić wody, prowadzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w tym w szczególności ich składowania.

12.2. OBSZARY NARAŻONE NA NIEBEZPIECZEŃSTWO OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH

Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla Gminy Krasne wyznacza tereny narażone na zjawiska erozyjne i ruchy masowe. Tereny takie występują głównie w południowej części Malawy ale również na niewielkich obszarach Krasnego i Strażowa. W Studium przewiduje się zalesienie około 170 ha gruntów rolnych, na których występują zjawiska erozyjne i osuwiskowe.

12.3. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCENI, REHABILITACJI LUB REKULTYWACJI

Tereny wymagające znacznych przekształceń funkcjonalno-przestrzennych to głównie tereny istniejącej zabudowy mieszkaniowej wzdłuż drogi krajowej Nr 4. Z uwagi na uciążliwość układu komunikacyjnego tereny te planowane są do przekształcenia na tereny zabudowy usługowej w tym tereny lokalizacji obiektów o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m². Przekształceń przestrzennych wymagają niejednokrotnie tereny zwartej zabudowy dla przeprowadzenia tras i ciągów komunikacyjnych oraz infrastrukturalnych. Tereny wymagające rehabilitacji to niewielkie obszary istniejącej zabudowy mieszkaniowej wymagające uporządkowania przestrzennego. Niewielkie działki oraz duża intensywność zabudowy, niejednokrotnie zły stan techniczny zabudowy a przede wszystkim niesamowita różnorodność form i funkcji powodują chaos przestrzenny. Zaliczyć tu trzeba przede wszystkim przysiółek Krasne-Jawornik. Uporządkowanie tego obszaru wymaga opracowania planu miejscowego, w którym określi się przeznaczenie i zasady zagospodarowania terenów z etapowaniem działań celem uzyskania efektów estetycznych w postaci ładu przestrzennego.

Tereny wymagające rekultywacji obejmują grunty zdewastowane w wyniku działań człowieka najczęściej przy okazji inwestycji liniowych i poszukiwawczych np gazu ziemnego. Działania rekultywacyjne muszą stanowić etap prac inwestycyjnych i nie mogą być odkładane na później.

12.4. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH

Na terenie Gminy Krasne do terenów zamkniętych zaliczają się wyłącznie tereny kolejowe stanowiące własność PKP. Planowana jest generalna modernizacja linii kolejowej E 30 i podniesienie prędkości rozkładowej pociągów alternatywnie:

- do 120 km/h połączonej z remontem istniejących przejazdów kolejowych,
- do 160 km/h połączonej z likwidacją wytypowanych przejazdów kolejowych,
- do 200 km/h z likwidacją wszystkich pozostałych przejazdów w poziomie szyn i zastąpienie ich skrzyżowaniami dwupoziomowymi.

12.5. OBSZARY OCHRONY WÓD PODZIEMNYCH

Prawo Wodne zabrania lokalizowania na obszarach bezpośredniego zagrożenia powodzią inwestycji zaliczanych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych, a także innych materiałów, które mogą zanieczyścić wody, prowadzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w tym w szczególności ich składowania.

Na terenie całej Gminy Krasne obowiązują warunki i zasady zagospodarowania wynikające z położenia w strefie ochronnej Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP Nr 425 Dębica - Stalowa Wola - Rzeszów ustanowione decyzją Nr KDH 1/013/6037/97 Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 18 lipca 1997 r. Prawo Wodne zabrania w art. 39 wprowadzania ścieków do poziomów wodonośnych wód podziemnych do wód powierzchniowych oraz do ziemi, jeżeli stopień oczyszczenia ścieków lub miąższość warstwy gruntu nad zwierciadłem wód podziemnych nie stanowi zabezpieczenia tych wód przed zanieczyszczeniem. Rolnicze wykorzystanie ścieków zabronione jest między innymi na gruntach, w których zwierciadło wód podziemnych znajduje się płycej niż 1,5 m od powierzchni ziemi lub od dna rowu rozpraszającego ścieki jak to ma miejsce na całym obszarze północnej części Gminy Krasne.

13.1. SPIS ZABYTKÓW NA TERENIE GMINY KRASNE

Miejscowość	Obiekt	Materiał	Datowanie	Użytkownik	Rejestr
Krasne	Układ przestrzenny wsi		XIV/XV–XIX w.		
Krasne	Zespół kościelny kościół p.w. Wniebowzięcia NMP Krzyż	mur. bet.	1742–1748	Parafia rzym.–kat.	A-1059 19.03.80
Krasne	Zespół kościelny ogrodzenie	mur.	ok. poł.XVIII w.		A-1059 19.03.80
Krasne	Zespół kościelny dzwonnica	mur.	1899		A-1059 19.03.80
Krasne	Zespół kościelny kapliczka	mur.	ok. poł.XVIII w.		A-1059 19.03.80
Krasne	Zespół kościelny kapliczka	mur.	ok. poł.XVIII w.		A-1059 19.03.80
Krasne	Zespół plebański – plebania	mur.	1905		A-1059 19.03.80
Krasne	Kaplica cmentarna Bielańskich	mur.	4 ćw. XIX w.		A-161 30.05.06
Krasne	Figura św. Antoniego	mur.	p. XVIII w.	Renata Mikuła	A-144 09.03.06
Krasne	Kapliczka	mur.	k. XIX w.	Zdzisława Chrzańska	
Krasne	Kapliczka	mur.	ok. 1900	Alfreda Pukała	
Krasne	Kapliczka	mur.	l. 30 XX w.	Aniela Kulia	
Krasne	Kapliczka p.w. Najśw. Serca Jezusowego	mur.	1929	Roman Korab	
Krasne	Szkoła	mur.	ok.1900	ob. dom nr 120	
Krasne	Dom nr 318	drewn.	ok.1860	Eugeniusz Chłanda	
Krasne	Dom nr 614	drewn.	ok.1920	Aniela Koziół	
Krasne	Dom nr 615	drewn.	ok.1880	Alfreda Pukała	
Krasne	Dom nr 647	drewn.	1927	Weronika Michno	
Malawa	Układ przestrzenny wsi		XIV/XV–XIX w.		
Malawa	Zespół kościelny kościół p.w. św. Wawrzyńca	mur.	1921–1923	Parafia rzym.–kat.	
Malawa	Zespół kościelny miejsce po spalonym drewnianym kościele		spalony w 1921		
Malawa	Zespół kościelny dzwonnica	mur.	1921–1923		
Malawa	Zespół kościelny ogrodzenie	mur.	1921–1923		
Malawa	Kościół filialny p.w. św. Marii Magdaleny	mur.	przed 1713		A-1272 03.06.94
Malawa	Kapliczka	mur.	1 poł. XIX w.	Stanisław Nowak	
Malawa	Kapliczka	mur.	4 ćw. XIX w.	Zofia Jamrozek	
Malawa	Kapliczka p.w. św. Jana Nepomucena	mur.	1 poł.XIX w.	nad potokiem, remont 1950	
Malawa	Zagroda nr 28 – dom	drewn.	ok.1900	Eugeniusz Kostek	
Malawa	Zagroda nr 28 – stodoła	drewn.	ok.1900	Eugeniusz Kostek	

Miejscowość	Obiekt	Materiał	Datowanie	Użytkownik	Rejestr
Malawa	Zagroda nr 535 – dom	drewn.	1880	Katarzyna Wiech	
Malawa	Zagroda nr 535 – stodoła	drewn.	ok.1900		
Malawa	Zagroda nr 535 – spichlerz	drewn.	1898		
Malawa	Dom nr 208	drewn.	ok.1870	Stanisława Ciupak	
Malawa	Dom nr 414	drewn.	1880	Kazimierz Szopa	
Malawa	Dom nr 562	drewn.	1880	Magdalena Sowa	
Malawa	Dom nr 582	drewn.	1910	Ignacy Jamrozek	
Malawa	Dom nr 583	drewn.	1910	Helena Wiech	
Malawa	Dom nr 666	drewn.	ok.1900	Tadeusz Lisek	
Palikówka	Układ przestrzenny wsi		XIV/XV–XIX w.		
Palikówka	Kapliczka grunwaldzka p.w. NMP z Dzieciątkiem	mur./kam.	1910		
Palikówka	Kapliczka p.w. św. Jana Nepomucena	mur.	1900	Weronika Szubart	
Palikówka	Szkoła	mur.	pocz. XX w.	ob. przedszkole	
Palikówka	Zagroda młynarska nr 104 – młyn	mur.	ok.1930	Bojda Janina, GS	
Palikówka	Zagroda młynarska nr 105 – dom	mur.	ok.1930		
Palikówka	Zagroda nr 81 – dom	drewn.	1922	Zofia Gaweł	
Palikówka	Zagroda nr 81 – obora	drewn.	k. XIX w.		
Palikówka	Dom nr 11	drewn.	ok.1910	Weronika Szubart	
Palikówka	Dom nr 12		ok.1930	Emil Pietraszek	
Palikówka	Dom nr 21	drewn.	ok.1925	Stępień Marcjanna	
Palikówka	Dom nr 42	drewn.	1924	Zofia Dudek	
Palikówka	Dom nr 43	drewn.	po 1918	Maria Cyrnek	
Palikówka	Dom nr 58	drewn.	1914	Wanda Orłoś	
Palikówka	Dom nr 80	drewn.	1918	Władysław Kopeć	
Palikówka	Dom nr 86	drewn.	ok.1920	Anna Guzek	
Palikówka	Dom nr 101	drewn.	ok.1915	Jan Kania	
Palikówka	Dom nr 117	drewn.	ok.1930	Domicela Pasierb	
Palikówka	Dom nr 118	drewn.	po 1918	Maria Chorzępa	
Palikówka	Dom nr 226	drewn.	ok. 1920	Ryszard Leśko	
Palikówka	Dom nr 300	drewn.	ok.1900,1970	Zofia Kopeć, PFZ	
Palikówka	Dom nr 397	drewn.	pocz. XX w.	Julian Porada	
Strażów	Układ przestrzenny wsi		XIV/XV–XIX w.		
Strażów	Zespół folwarczny – dom rządcy	mur.	pocz. XX w.	remont 1990	
Strażów	Zespół folwarczny – ogród		XIX w.		
Strażów	Zespół stacji kolejowej – dworzec	mur.	4 ćw. XIX w.		
Strażów	Zespół stacji kolejowej – magazyn I	drewn.	k. XIX w.		
Strażów	Zespół stacji kolejowej – magazyn II	drewn.	k. XIX w.		

Miejscowość	Obiekt	Materiał	Datowanie	Użytkownik	Rejestr
Strażów	Zespół stacji kolejowej dom nr 127	drewn.	k. XIX w.		
Strażów	Szkoła	mur.	pocz. XX w.	obecnie przedszkole	
Strażów	Dom nr 283	drewn.	1923	PFZ Maria Kukuryk	
Strażów	Dom nr 285	drewn.	k. XIX w.	Irena, Elżbieta Jachowicz	
Strażów	Figura św. Antoniego	.	k. XIX w.		

13.2. SPIS STANOWISK ARCHEOLOGICZNYCH NA TERENIE GMINY KRASNE

Nr na rysunku	Miejscowość i nr stanowiska	AZP i nr stan.	Rodzaj i chronologia stanowiska	Nr działki wg spisu
1	Krasne st. 1	103-77/4	Ślad osadnictwa z OWR (monety rzymskie)	
2	Krasne st. 2	103-77/5	1. Osada neolityczna 2. Osada kultury przeworskiej – OWR 3. Osada wczesnośredniowieczna (p. faza)	630/10, 633/1-3, 636/1,2,6-10 636/13,16,18 638
3	Krasne st. 4	102-77/31	Ślad osadnictwa kultury przeworskiej – OWR	
4	Krasne st. 5	102-77/5	Ślad osadnictwa kultury przeworskiej – OWR	
5	Krasne st. 6	103-77/15	Osada prahistoryczna	614
6	Krasne st. 7	103-77/16	1. Ślad osadnictwa z epoki kamienia 2. Osada wczesnośredniowieczna (X-XI w.) 3. Osada prahistoryczna	1423/6,7,17, 1439/3
7	Krasne st. 8	103-77/17	1. Osada wczesnośredniowieczna (XI-XIII w.) 2. Osada prahistoryczna	1418/15
8	Krasne st. 9	103-77/20	Ślad osadnictwa z neolitu?	1497/2
9	Krasne st. 10	103-77/21	Ślad osadnictwa prahistorycznego	1340
10	Krasne st. 11	103-77/22	1. Osada wczesnośredniowieczna (p. faza) 2. Osada prahistoryczna	1220/1,2, 1220/20i23
11	Krasne st. 12	103-77/23	Osada kultury przeworskiej – OWR	1220/34,37, 1220/38, 1220/45-49
12	Krasne st. 13	103-77/24	1. Osada kultury przeworskiej – OWR 2. Osada kultury łużyckiej ?- EB-Ha 3. Ślad osadnictwa późnośredniowiecznego	1217/37-40, 1217/69
13	Krasne st. 14	103-77/25	1. Osada kultury przeworskiej – OWR 2. Osada prahistoryczna	1270/2 i 3, 1277/66
14	Krasne st. 15	103-77/29	1. Ślad osadnictwa z epoki kamienia 2. Śl. osadnictwa kultury przeworskiej – OWR 3. Osada prahistoryczna	644/5
15	Krasne st. 16	103-77/30	1. Ślad osadnictwa prahistorycznego 2. Ślad osadnictwa z XIII-XIV wieku	645/2,4 i 7
16	Krasne st. 17	103-77/31	Ślad osadnictwa prahistorycznego	1256/2
17	Krasne st. 18	103-77/34	1. Ślad osadnictwa neolitycznego? 2. Ślad osadnictwa wcz.średniowiecznego? 3. Osada prahistoryczna	1326,1350/2, 1344/1-3
18	Krasne st. 19	103-77/35	Ślad osadnictwa z epoki kamienia	1519/13
19	Krasne st. 20	103-77/39	1. Ślad osadnictwa z wczesnej EB 2. Ślad osadnictwa prahistorycznego 3. Ślad osadnictwa z p.f.wczesnego lub późnego średniowiecza.	506/2
20	Krasne st. 21	103-77/40	1. Ślad osadnictwa z epoki kamienia 2. Ślad osadnictwa prahistorycznego 3. Osada wczesnośredniowieczna	506/6, 11, 506/14-18
21	Krasne st. 22	103-77/41	Ślad osadnictwa prahistorycznego	510/3
22	Krasne st. 23	103-77/42	1. Ślad osadnictwa prahistorycznego 2. Ślad osadnictwa późnośredniowiecznego	520
23	Malawa st. 1	103-77/6	1. Osada kultury przeworskiej – OWR 2. Ślad osadnictwa wczesnośredniowiecznego (XIII wiek). 3. Ślad osadnictwa późnośredniowiecznego	1655, 1607
24	Malawa st. 2	103-77/7	Ślad osadnictwa neolitycznego (toporek kamienny (KCSz?))	
25	Malawa st. 3	103-77/18	1. Ślad osadnictwa z epoki kamienia 2. Ślad osadnictwa prahistorycznego	1514/4
26	Malawa st. 4	103-77/19	1. Ślad osadnictwa z epoki kamienia 2. Ślad osadnictwa prahistorycznego 3. Ślad osadnictwa późnośredniowiecznego	347

Nr na rysunku	Miejscowość i nr stanowiska	AZP i nr stan.	Rodzaj i chronologia stanowiska	Nr działki wg spisu
27	Maława st. 5	103-77/45	Ślad osadnictwa z epoki kamienia	1547
28	Maława st. 6	103-77/46	Ślad osadnictwa z epoki kamienia	1828
29	Maława st. 7	103-77/49	Osada wczesnośredniowieczna (XI-XIII w.)	250
30	Maława st. 8	103-77/50	1. Osada prehistoryczna 2. Ślad osadnictwa późnośredniowiecznego	637,655,656
31	Maława st. 9	103-77/51	1. Osada prehistoryczna 2. Ślad osadnictwa wczesnośredniowiecznego (X-XII w.)	825
32	Maława st. 10	103-77/52	Osada prehistoryczna	850, 851/112
33	Maława st. 11	103-77/53	1. Ślad osadnictwa z epoki kamienia 2. Ślad osadnictwa kultury przeworskiej - OWR 3. Ślad osadnictwa prehistorycznego	856/1,859-860,855/2,868
34	Maława st. 12	103-77/54	Ślad osadnictwa prehistorycznego	2207
35	Maława st. 13	103-77/55	1. Ślad osadnictwa z epoki kamienia 2. Osada prehistoryczna	2341,2343,2345/1,2349/1
36	Maława st. 14	103-77/59	1. Ślad osadnictwa z epoki kamienia 2. Osada prehistoryczna	1167, 1168
37	Maława st. 15	103-77/60	Gródek domniemany	2389,2398
38	Maława st. 16	104-77/9	Ślad osadnictwa z epoki kamienia	2145
39	Maława st. 17	104-77/12	Ślad osadnictwa późnośredniowiecznego	3413
40	Palikówka st. 1	102-77/3	Ślad osadnictwa wczesnośredniowiecznego (XII-XIII w.)	
41	Palikówka st. 2	102-77/12	Ślad osadnictwa kultury przeworskiej - OWR	
42	Palikówka st. 3	102-77/16	Osada kultury przeworskiej - OWR	
43	Palikówka st. 4	102-77/17	Osada późnośredniowieczna	
44	Palikówka st. 5	102-77/51	1. Osada KPL - neolit 2. Osada kultury przeworskiej - OWR	260,277-280 289,290,334 trasa autostra
56	Strażów st. 1	102-77/2	Ślad osadnictwa wczesnośredniowiecznego (XII-XIII wiek)	
57	Strażów st. 2	102-77/4	Osada kultury przeworskiej - OWR	
58	Strażów st. 3	102-77/5	Ślad osadnictwa wczesnośredniowiecznego (X-XII wiek)	
59	Strażów st. 4	102-77/6	Ślad osadnictwa późnośredniowiecznego	
60	Strażów st. 5	102-77/7	Osada późnośredniowieczna	
61	Strażów st. 6	102-78/34	Osada kultury przeworskiej - OWR	
62	Strażów st. 7	103-77/36	Ślad osadnictwa prehistorycznego	
63	Strażów st. 8	103-77/56	1. Osada neolityczna 2. Osada średniowieczna (XII w.?)	1036, 997-1000
64	Strażów st. 9	103-77/58	Ślad osadnictwa neolitycznego	717

śl. osadn.	- ślad osadnictwa (1-2 artefakty)
ep. kamienia	- epoka kamienia
wcz. EB	- wczesna epoka brązu
wcz.średniowiecze	- wczesne średniowiecze
p.średniowiecze	- późne średniowiecze
EB-Ha	- epoka brązu-okres halsztacki
OWR	- okres wpływów rzymskich
CLP	- kultury cyklu ledziesko-polgarskiego (wczesny neolit)
KPL	- kultura pucharów lejowatych (kultura neolityczna)
KCSz	- kultura ceramiki sznurowej (kultura ze schyłku neolitu)

13.3. ZASOBY NIERUCHOMOŚCI NA TERENIE GMINY KRASNE

Grupy i podgrupy rejestrowe	Użytki rolne RP, grunty leśne RZL, tereny mieszkaniowe MN, pozostałe tereny zabudowane i zurbanizowane PS, tereny rekreacyjne TR, tereny dróg KD, tereny kolejowe KK, wody W, nieużytki N										Razem
	RP	ZL	MN	PS	TR	KD	KK	W	N		
1.Zasoby Własności Rolnej S.P.,PGL, Skarb Państwa z wyłączeniem użytkowania wieczystego, Agencja Mienia Wojskowego, Wojskowa Agencja Mieszkaniowa	1.1	110	2							3	115
	1.2	16	73				1				90
	1.3						13				13
	1.4	6						11			17
	1.5										
	1.6										
	1.7	5				1	3		5		14
		137	75			1	17		16	3	249
2.Grunty Skarbu Państwa w użytkowaniu wieczystym osób fizycznych, prawnych i spółdzielni	2.1	38									38
	2.2	44			1			1			46
	2.3										
	2.4										
		82			1			1			84
3.Grunty spółek S.P. i przeds. państwowych	3	4					24				28
		4					24				28
4.Grunty gminnego zasobu nieruchomości z wyłączeniem użytkowania wieczystego	4.1	63	4		2	49		1	2		121
	4.2										
	4.3	3	1		1	1					6
		66	5		3	1	49		1	2	127
5.Grunty gminne w użytkowaniu wieczystym											0
6.Grunty samorządowych osób prawnych											0
7.Grunty osób fizycznych nie- i wchodzące w skład gospodarstw rolnych	7.1	2213	88	2	1	5			6		2315
	7.2	853	14	16	3	6			1		893
		3066	102	18	4	11			7		3208
8. Grunty rolniczych spółdzielni produkcyjnych, oraz spółdzielni mieszkaniowych	8.1	2			1						3
	8.2	2			1						3
	8.3	2			1						3
		2			1						3
9.Grunty kościołów i związków wyznaniowych		10	12		4	3					29
		10	12		4	3					29
10.Wpólnoty gruntowe											0
11. Grunty powiatowego zasobu nieruchomości nie przekazane i przekazane w trwałe zarząd	11.1										
	11.2						34				34
	11.3										
							34				34
12.Grunty powiatów w użytkowaniu wieczystym											0
13. Grunty wojewódzkiego zasobu nieruchomości nie przekazane i przekazane w trwałe zarząd	13.1										
	13.2										
	13.3	20									20
	20										20
14. Grunty województw w użytkowaniu wieczystym											0
15.Grunty spółek prawa handlowego, partii politycznych i stowarzyszeń	15.1	102			2						104
	15.2										
	15.3	4	2								6
		106	2		2						110
Powierzchnia ewidencyjna		3491	196	18	15	5	111	25	17	32	3910

**[14. UZASADNIENIE ZAWIERAJĄCE OBJAŚNIENIA PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ ORAZ
SYNTEZĘ USTALEŃ ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY KRASNE**

Zmiana Nr 7 cz. I Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne obejmuje tereny zlokalizowany w południowo-wschodniej części miejscowości Krasne, na południe od drogi krajowej nr 94. Zmiana została sporządzona na podstawie Uchwały Nr L/389/2018 Rady Gminy Krasne z dnia 26 kwietnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Nr 7 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne.

Celem zmiany Studium jest wprowadzenie nowego kierunku zagospodarowania na obszarze zmiany oraz umożliwienie opracowania dla powyższego obszaru miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Zmiana Studium została sporządzona stosownie do przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2020 r. poz. 293 z późn. zm.), ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r. poz. 283 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118 poz. 1233).

Obszar objęty zmianą studium ma niewielki zasięg w stosunku do obszaru całej gminy i obejmuje obecne tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej oraz użytków rolnych. Ze względu na zasięg zmiany nie wystąpiła pełna problematyka wymagana do uregulowania w ramach Studium.

W zmianie Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne stosownie do art.10 ust 2 określono:

1. uwzględniając bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę:

a. kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy Krasne oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego,

W obszarze zmiany studium określono kierunek przeznaczenia obszaru na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN), tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (MW), teren infrastruktury technicznej związanej z budową i obsługą suchego zbiornika retencyjnego (KT).

Na chwilę sporządzania zmiany studium brak jest audytu krajobrazowego, dlatego też nie ma możliwości uwzględnienia w zmianie studium rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych.

b. kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny przeznaczone pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy.

Obszar objęty zmianą został przeznaczony w większości pod tereny zabudowy mieszkaniowej, dlatego też wprowadzono dla poszczególnych terenów wskaźniki i parametry, w tym dotyczące wskaźnika powierzchni zabudowy, terenu biologicznie czynnego, wysokości zabudowy oraz miejsc parkingowych.

2. obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk.

Przy zagospodarowaniu obszaru objętego zmianą, podtrzymano zasady ochrony środowiska i jego zasobów oraz ochrony przyrody z uwzględnieniem, przepisów dotyczących jakości i ochrony środowiska, a w szczególności dotyczących powierzchni

ziemi i wód gruntowych oraz przestrzegania wymogów prawnych dotyczących gospodarki odpadami.

3. **obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej** – Przy zagospodarowaniu obszaru objętego zmianą, podtrzymano zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, na obszarze zmiany występują jedynie stanowiska archeologiczne, brak jest dóbr kultury współczesnej;
4. **kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej** – Dla obszaru zmiany określono obsługę komunikacyjną z przyległej drogi publicznej (droga krajowa) oraz planowanych dróg publicznych. Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej dla tego obszaru określono poprzez rozbudowę istniejącej sieci i urządzeń infrastruktury technicznej: sieci elektroenergetycznej, kanalizacji sanitarnej, sieci wodociągowej i gazowej.
5. **obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym** – nie dotyczy obszarów objętych zmianą Studium;
6. **obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1** – nie dotyczy obszarów objętych zmianą Studium;
7. **obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary przestrzeni publicznej** – nie dotyczy obszarów objętych zmianą Studium;
8. **obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne**. Wyznaczono obszar dla którego gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, który pokrywa się z granicami niniejszej zmiany.
9. **kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej** – nie dotyczy obszarów objętych zmianą Studium;
10. **obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych** – na obszarach objętych zmianą Studium występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, nie występują obszary osuwania się mas ziemnych;
11. **obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny** – nie dotyczy obszarów objętych zmianą Studium;
12. **obszarów pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz.U. Nr 41, poz. 412 z późn. zm.)** – nie dotyczy obszarów objętych zmianą Studium;
13. **obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji** – nie dotyczy obszarów objętych zmianą Studium;
14. **obszary zdegradowane** – nie dotyczy obszarów objętych zmianą Studium;

15. granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych – nie dotyczy obszarów objętych zmianą Studium;

16. obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie – w zmianie Studium nie wyznaczono obszarów funkcjonalnych o znaczeniu lokalnym.

Zmiana Nr 7 cz. I Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krasne nie narusza przepisów odrębnych i nie pozostaje w sprzeczności z interesem publicznym oraz uwzględnia wymogi ochrony środowiska, zatem tworzy podstawę do realizacji celów, o których mowa w uzasadnieniu.]⁷

[15.UZASADNIENIE ZAWIERAJĄCE OBJAŚNIENIA PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ ORAZ SYNTĘZĘ USTALEŃ ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KRASNE

Prace nad projektem zmiany Nr 5 cz. I Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne, zostały podjęte w oparciu o uchwałę Nr XXXVIII/305/207 z dnia 29 czerwca 2017 r., która rozstrzygnęła o przystąpieniu do sporządzenia jego zmiany.

Zmiana Nr 5 cz. I Studium obejmuje obszar o powierzchni około 0,6 ha, położony w południowo-wschodniej części miejscowości Malawa. Obszar objęty zmianą w większości jest terenem zainwestowanym. Znajduje się tu punkt widokowy, który jest jedną z największych atrakcji turystycznych południowo-wschodniej części gminy. Oprócz wieży widokowej, zlokalizowany jest tu także plac rekreacyjny. Część obszaru objętego zmianą Nr 5 cz. I Studium stanowi droga publiczna gminna, która obsługuje pozostałą część obszaru zmiany Studium. Obszar zmiany posiada również dostęp komunikacyjny do drogi publicznej powiatowej.

Przez obszar stanowiący drogę publiczną gminną przebiega sieć telekomunikacyjna. Na obszarze objętym zmianą brak jest innych sieci infrastruktury technicznej.

Obszar zmiany nr 5 cz. I Studium położony jest poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych, granic udokumentowanych złóż surowców mineralnych, obszarów i terenów górniczych, zagrożenia powodziowego, obszarów osuwiskowych, obszarów zagrożonych ruchami osuwiskowymi. Część obszaru opracowania stanowi użytki rolne., klasy III, które podlegają ochronie przed ich nierolniczym wykorzystaniem. Wytyczne Studium dopuszczają zagospodarowanie przedmiotowego obszaru jako tereny rolne. W sytuacji ustalenia innego przeznaczenia niż rolne w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, obszar ten będzie wymagać uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze. Teren nie wymaga uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów na cele nieleśne. Na obszarze zmiany nie występują obiekty dziedzictwa kulturowego, dóbr kultury współczesnej, tereny o wysokich wartościach przyrodniczych oraz pomniki przyrody. Obszar zmiany znajduje się natomiast w strefie ochrony pośredniej – ekspozycji zespołów zabytkowych.

Walory widokowe z terenu i jego zagospodarowanie, sprawiają, iż jest on atrakcyjny dla rozwoju funkcji turystycznej oraz sportowo-rekreacyjnej. Zapotrzebowanie na tereny sportowo-rekreacyjne powinno być uzależnione od konkretnych potrzeb gminy. Teren objęty zmianą Studium spełnia powyższe kryterium.

W związku z charakterem zmiany Studium tj. utrzymaniem istniejącego sposobu zagospodarowania przedmiotowego terenu - sportowo-rekreacyjnego i nie wyznaczaniem nowych terenów pod zabudowę kubaturową, nie przeprowadzono bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę.

Zmiana ustaleń Studium dotyczy wskazania terenów:

- usług sportu i rekreacji 1US,
- drogi dojazdowej 1KDD.

Formułując ustalenia przedmiotowej zmiany studium wzięto pod uwagę przeprowadzoną ocenę stanu istniejącego zagospodarowania oraz rozpoznane uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego. W zagospodarowaniu terenu, nie występują ograniczenia wynikające z uwarunkowań ekologicznych oraz fizjograficznych.

Oceniając warunki ekofizjograficzne elementami wiodącymi były: morfologia, warunki wodno-gruntowe, warunki klimatu akustycznego i warunki topoklimatu. Wszystkie wymienione elementy środowiska ocenia się jako korzystne dla planowanego zagospodarowania terenu.

Zatem zmiana w zakresie wskazania terenów usług sportu i rekreacji jest w pełni zasadna.

Projekt niniejszej zmiany Studium został opracowany zgodnie z obowiązującą do 24 września 2023 r. ustawą z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Nieujęte w zmianie Studium zagadnienie dotyczące zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z uniwersalnym projektowaniem, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 5 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (w brzmieniu przed 24 września 2023 r.), nie dotyczy niniejszej zmiany, gdyż została ona rozpoczęta przed wejściem w życie ww. przepisu.

Nieujęte w zmianie studium zagadnienia, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (w brzmieniu przed 24 września 2023 r.), nie występują w granicach objętych zmianą Nr 5 cz. I. Są to w szczególności:

- 1) obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody,
- 2) obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego oraz dóbr kultury współczesnej,
- 3) obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa,
- 4) obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary przestrzeni publicznej,
- 5) kierunki i zasady kształtowania leśnej przestrzeni produkcyjnej,
- 6) obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych,
- 7) obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny,
- 8) obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. z 2015 r. poz. 2120),
- 9) obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji,
- 10) obszary zdegradowane,
- 11) granice terenu zamkniętego i jego strefy ochronnej, w tym stref ochronnych wynikających z decyzji lokalizacyjnych wydanych przez Komisję Planowania przy Radzie Ministrów w związku z realizacją inwestycji w zakresie obronności i bezpieczeństwa państwa.

W granicach objętych zmianą studium Nr 5 cz. I nie przewiduje się wyznaczenia obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW, o których mowa w art. 10 ust. 2a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (w brzmieniu przed 24 września 2023 r.).

W granicach objętych zmianą studium Nr 5 cz. I nie przewiduje się również lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m², o których mowa w art. 10 ust. 3a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (w brzmieniu przed 24 września 2023 r.)⁵

[15.UZASADNIENIE ZAWIERAJĄCE OBJAŚNIENIA PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ ORAZ SYNTEZĘ USTALEŃ ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KRASNE

Zmiana Nr 8 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne obejmuje obszar o powierzchni około 15,23 ha w miejscowości Palikówka, położony bezpośrednio przy autostradzie A4, po jej południowej stronie oraz po zachodniej stronie drogi gminnej. Zmiana została sporządzona na podstawie Uchwały Nr XXV/183/2020 Rady Gminy Krasne z dnia 26 maja 2020 r., w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Nr 8 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne.

Celem zmiany Studium jest wprowadzenie nowego kierunku zagospodarowania na obszarze zmiany, dopuszczającego możliwość przeznaczenia terenu pod zabudowę produkcyjną, składową i magazynową, która będzie stanowiła rozszerzenie obowiązującego w Studium kierunku zagospodarowania pod usługi. Będzie podstawą do opracowania zmiany obowiązującego na tym terenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub uchwalenia nowego planu, który rozszerzy ofertę inwestycyjną zwiększając jego potencjał pod możliwości docelowego zagospodarowania co w konsekwencji będzie miało wymierne przełożenie na rozwój gminy.

Teren objęty granicami opracowania posiada ustalone w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego przeznaczenie pod usługi komercyjne. W stanie istniejącym na podstawie obowiązującego planu dokonane zostały podziały geodezyjne gruntów stanowiących własność gminy, natomiast tereny nie zostały zagospodarowane zgodnie z ustalonym w planie przeznaczeniem.

Zmiana Studium została sporządzona stosownie do przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r. poz. 977 z późn. zm.), ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118 poz. 1233).

Obszar objęty zmianą studium ma niewielki zasięg w stosunku do obszaru całej gminy i obejmuje obecne tereny zabudowy usługowo-produkcyjnej. Ze względu na zasięg zmiany nie wystąpiła pełna problematyka wymagana do uregulowania w ramach Studium.

OBJAŚNIENIA PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ

Obowiązujący na podstawie obecnego dokumentu studium w granicach przedmiotowej zmiany kierunek zagospodarowania pod zabudowę usługową, który utrwalony został ustaleniami przeznaczenia terenów w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, zostaje zmieniony na obszar który może być przeznaczony pod tereny zabudowy usługowo-produkcyjnej. Obszar ten oznaczony został na rysunku Studium symbolem U/P⁸.

Przedmiotowa zmiana została zawarta w tekście i na rysunku Studium oraz wyróżniona zgodnie z oznaczeniami 8 zmiany Studium. Uwarunkowania rozwoju przestrzennego Gminy Krasne uzupełnione zostały o uwarunkowania rozwoju dla terenu objętego zmianą Studium Nr 8 oraz o część graficzną, rysunek uwarunkowań zmiany Nr 8, sporządzony na fragmentach mapy topograficznej oraz ortofotomapy, w skali 1:5 000.

Jednolity tekst Studium zawierający uzasadnienie wraz z syntezą ustaleń zmiany nr 8 Studium, jednolity rysunek Studium oraz dane przestrzenne aktu, (sporządzone wyłącznie w formie cyfrowej), stanowią załączniki do uchwały w sprawie uchwalenia przedmiotowej zmiany Studium.

Zagadnienia, o których mowa w art. 10 ust. 2 oraz ust. 2a i 3a, ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, które nie zostały ujęte w zmianie Nr 8 Studium nie

występują na terenie Gminy Krasne w granicach objętych przedmiotową zmianą. Odniesienie do tych zagadnień zawiera część I Studium – „Uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy Krasne”.

SYNTEZA USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY NR 8 STUDIUM

Dla obszaru zmiany Studium opracowano (uzupełniono), w dostosowaniu do wymogów przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz rozporządzenia w sprawie wymaganego zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, uwarunkowania składające się z części tekstowej oraz graficznej. Powyższe zagadnienia zawarte zostały w tekście jednolitym części I, zatytułowanej „Uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy Krasne”, stanowiącej załącznik Nr 1 do uchwały w sprawie uchwalenia przedmiotowej zmiany.

Część tekstowa obowiązujących „Kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krasne”, stanowiąca tekst jednolity załącznik nr 2, została uzupełniona o ustalenie dla obszaru który może być przeznaczony pod tereny zabudowy usługowo-produkcyjnej w miejscowości Palikówka, oznaczone na rysunku Studium symbolem U/P^a. Powyższe zmiany zawarte zostały na stronach nr 19, 26 i 27; wyróżniono je kolorem fioletowym oraz oznaczono cyfrą 8 umieszczoną w indeksie górnym.

Rysunek Studium uzupełniony został o oznaczenia literowo cyfrowe umożliwiające identyfikację oraz jednoznaczne powiązanie z częścią tekstową studium. Ujednoliconą formą rysunku, stanowiącą część graficzną kierunków zagospodarowania przestrzennego, zawierająca oznaczenia wprowadzonej zmiany stanowi załącznik Nr 3 do uchwały w sprawie uchwalenia przedmiotowej zmiany.]^a